

STORTINGET

Dokument 15:15

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2101–2250
16. august – 5. september 2019

Innhold

2101. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. bostøtte fra kommunen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	11
2102. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. påkjørsler av tog, besvart av samferdselsminister	12
2103. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. piloter og anna flygande personell, besvart av samferdselsminister.....	12
2104. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	13
2105. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	13
2106. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	14
2107. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	15
2108. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	15
2109. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	16
2110. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. politireformen, besvart av justis- og innvandringsminister....	17
2111. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. snusreklame, besvart av eldre- og folkehelseminister.....	18
2112. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. skyteepisoden i Al-Noor Islamic Centre i Bærum, besvart av justis- og innvandringsminister	18
2113. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. internasjonal militær koalisjon i Persiabukta, besvart av statsminister.....	19
2114. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. ventetid på medisiner, besvart av helseminister	20
2115. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. MR/CT i sommermånedene, besvart av helseminister	21
2116. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. nøytral inkassator, besvart av justis- og innvandringsminister.....	22
2117. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. helikopterplass ved Kirkenes sykehus, besvart av helseminister.....	23
2118. Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. ØNH-spesialist i Hallingdal, besvart av helseminister.....	24
2119. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. deponiet på Langøya, besvart av klima- og miljøminister.....	25
2120. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. våpenloven, besvart av justis- og innvandringsminister.....	25
2121. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. fordeling til kommuner og fylker, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	26
2122. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. Hjerkin, besvart av klima- og miljøminister	27
2123. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. hjemløse, besvart av finansminister.....	27
2124. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Hurtigruten, besvart av næringsminister	29
2125. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. redusere bompengebelastninga, besvart av samferdselsminister.....	29
2126. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kommunesammenslåinger, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	30
2127. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vern av Børgin og Skarnsund i Trøndelag, besvart av klima- og miljøminister.....	30
2128. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. riving av seterbygningne i Vesllie, besvart av klima- og miljøminister	31
2129. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. salg av kundeporteføljen til bomselskap, besvart av samferdselsminister.....	31
2130. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. senka karakterkrav i lærerutdanningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	32
2131. Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. skolemat, besvart av kunnskaps- og integreringsminister ..	34
2132. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. tvang i psykisk helsevern, besvart av helseminister	35
2133. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. Norsk avfallshåndtering, besvart av klima- og miljøminister	36

2134. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. allierte soldatar som er tilstades i Noreg, besvart av forsvarsminister	37
2135. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. sammenslåing, institusjoner - ikke studiesteder, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	37
2136. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. Campus Nesna, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	39
2137. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. farenivået for moskeer, besvart av justis- og innvandringsminister.	40
2138. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. E134 til Bergen, besvart av samferdselsminister	41
2139. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. byggesak i Råde, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	42
2140. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. antall lensmenn, besvart av justis- og innvandringsminister.....	42
2141. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. driften ved Røyken og Hurum lensmannskontor, besvart av justis- og innvandringsminister	43
2142. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. skolen og sykdomssymptomer, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	43
2143. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. politireformen, besvart av justis- og innvandringsminister.	44
2144. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Nord-Norgebanen, besvart av samferdselsminister	45
2145. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. scooterkjøring, besvart av klima- og miljøminister	46
2146. Fra vararepresentant Sheida Sangtarash, vedr. rammefinansiere fødeavdelingene, besvart av helseminister.....	46
2147. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. utskillingsplikt for offentlige aktører som driver økonomisk aktivitet, besvart av næringsminister.....	48
2148. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. bompengepakker, besvart av samferdselsminister	49
2149. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. regnskogen, besvart av næringsminister.....	50
2150. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. skipsopphugging, besvart av klima- og miljøminister	50
2151. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. differensiert arbeidsgiveravgift, besvart av finansminister.....	52
2152. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialminister.....	53
2153. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. obduserte ulver, besvart av klima- og miljøminister.....	54
2154. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. endringer i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven, besvart av justis- og innvandringsminister	55
2155. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. å sikre driften av dagaktivitetstilbudet ved Øygaardens Institutt i Grimstad, besvart av eldre- og folkehelseminister	56
2156. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. å få redusert politiets responstid, besvart av justis- og innvandringsminister.....	57
2157. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. branner i Amazonas, besvart av klima- og miljøminister	57
2158. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. frihandelsavtale Mercosur, besvart av næringsminister	58
2159. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. egenandel bompengepakke, besvart av samferdselsminister.....	59
2160. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. egenandel veiprosjekter, besvart av samferdselsminister	59
2161. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. bompengeskisse, besvart av samferdselsminister	60
2162. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. KVVU nord Norgepakken, besvart av samferdselsminister	60
2163. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. bompengeskisse, besvart av samferdselsminister	61
2164. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. nullvekstmålet, besvart av samferdselsminister	62
2165. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. gjerdeplikt jernbanen, besvart av samferdselsminister.....	62
2166. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. bil- og garasjebranner, besvart av justis- og innvandringsminister...	63
2167. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. regnskogen, besvart av næringsminister	64
2168. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. gammelskog, besvart av landbruks- og matminister.....	64
2169. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Mercosur, besvart av landbruks- og matminister	65
2170. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. veipakke Helgeland Sør, besvart av samferdselsminister.....	67
2171. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. nedbetaling bompengeprojekt, besvart av samferdselsminister.....	67
2172. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. billigere kollektivtrafikk, besvart av samferdselsminister.....	68

2173. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. gebyret for familiegjenforening, besvart av justis- og innvandringsminister.....	68
2174. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. moms på elektrisitet for husholdninger, besvart av finansminister.....	69
2175. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. prognosane for innbetalte bompenger, besvart av samferdselsminister.....	69
2176. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bomprosjekt, besvart av samferdselsminister.....	70
2177. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. bompengeavtalen og Drammensområdet, besvart av samferdselsminister.....	70
2178. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. medisinsk utstyr for dyr til privat bruk, besvart av landbruks- og matminister.....	71
2179. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ambulansébåtberedskap, besvart av helseminister.....	72
2180. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tilsyn med helikopter dyr, besvart av landbruks- og matminister.....	73
2181. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. iktyose, besvart av helseminister.....	73
2182. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. tingretten, besvart av justis- og innvandringsminister.....	75
2183. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Harstadpakken, besvart av samferdselsminister.....	76
2184. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. nullvekstmål, klimagassutslipp, besvart av samferdselsminister.....	76
2185. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. nullvekstmålet for utslipp, besvart av samferdselsminister.....	77
2186. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. luftambulanse, besvart av helseminister.....	77
2187. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. luftambulanse, besvart av helseminister.....	78
2188. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Militær luftfartstilum, besvart av samferdselsminister.....	79
2189. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. overkjøring av lokaldemokratiet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	79
2190. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. hva regjeringen gjør for å sikre at norske borgere ikke blir utsatt for ulovlig overvåking og represalier fra fremmed stat i Norge, besvart av justis- og innvandringsminister.....	80
2191. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. frikjøpte tillitsvalgte på heltid i Forsvaret, besvart av forsvarsminister.....	81
2192. Fra vararepresentant Solveig Skaugvoll Foss, vedr. frihandelsavtalen med Merosurlandene og importere kjøtt eller soya fra nylig avskogede områder, besvart av næringsminister.....	82
2193. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Jovvset Ante Sara-saken, besvart av landbruks- og matminister.....	82
2194. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. prosjektområder på Fosen og i Troms, besvart av klima- og miljøminister.....	83
2195. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. sanksjoner jf. Parisavtalen, besvart av næringsminister.....	84
2196. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. kompensasjon ferjekontrakter, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	85
2197. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. hjerteavdelingen Arendal sykehus, besvart av helseminister.....	86
2198. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. utskrivingsklare pasienter fra psykisk helsevern, besvart av helseminister.....	87
2199. Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. kampanje om legalisering av cannabis, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	88
2200. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. kliniske studier med genterapi, besvart av helseminister.....	89
2201. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. E6 Ranheim-Åsen, besvart av samferdselsminister.....	90
2202. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. avkorting av erstatning for tap av husdyr, besvart av klima- og miljøminister.....	91
2203. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. fellingsarbeidet i Verdal, besvart av klima- og miljøminister.....	92
2204. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. skolevalgkamp og ytringsfrihet, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	93
2205. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. statlige arbeidsplasser til Mo i Rana, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	94

2206. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. ressurskrevende tjenester, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	95
2207. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Nordlandssykehuset, besvart av helseminister	97
2208. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. SPU Amazonas, besvart av finansminister	98
2209. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. to barnehageopptak i året, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	99
2210. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. bredbåndspolitik, besvart av digitaliseringsminister	100
2211. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. bergverk, besvart av næringsminister	101
2212. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. engangsavgift for brannvesenets utrykningskjøretøy, besvart av finansminister	102
2213. Fra stortingsrepresentant Masud Gharakhani, vedr. Statens Barnehus i Hallingdal, besvart av justis- og innvandringsminister	104
2214. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. Valdresbanen, besvart av samferdselsminister	105
2215. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. sivile beskyttelsestiltak, besvart av samfunnsikkerhetsminister	105
2216. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. kostnadene for den kommunale brann- og redningstjenesten, besvart av samfunnsikkerhetsminister	106
2217. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. Andøya Spaceport, besvart av næringsminister	106
2218. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. konsesjonsystem for lukkede anlegg for laks, besvart av fiskeriminister	107
2219. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. fritak fra engangsavgiften for kjøretøy som blir brukt til utrykning, besvart av samfunnsikkerhetsminister	107
2220. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. kreftpasienter, besvart av helseminister	109
2221. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. inn- og utflyvningsruter og flystøy fra Oslo Lufthavn Gardermoen, besvart av samferdselsminister	110
2222. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. frikjøpte tillitsvalgte i forsvaret, besvart av forsvarsminister ..	110
2223. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. anbudspakke, besvart av samferdselsminister	112
2224. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. angrepet på Al-Noor-moskeen i Bærum, besvart av justis- og innvandringsminister	112
2225. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. sykepleierutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	113
2226. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. byvekstavtaler, besvart av samferdselsminister	114
2227. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. nedleggelse av Ullevål sykehus, besvart av helseminister	115
2228. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. den planlagte oljeboringen tett ved Trænarevet, Røstrevet og Holarevet, besvart av klima- og miljøminister	116
2229. Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. de 5 museumsjernbanene, besvart av samferdselsminister	117
2230. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. tiltak for å redusere test- og målepress i skolen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	118
2231. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. kommunesammenslåing Romerike, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	119
2232. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. fleksible åpningstider for tollstasjoner, besvart av finansminister	119
2233. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. konkurranseevne i anbudsrundene, besvart av samferdselsminister	120
2234. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. Skarnes stasjon, besvart av samferdselsminister	121
2235. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. kobbernett, besvart av digitaliseringsminister ..	122
2236. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. utbetaling av sosialhjelp, besvart av arbeids- og sosialminister	123
2237. Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. frivillighetssentraler, besvart av kultur- og likestillingsminister	123
2238. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. momsutgifter i bompengeneinnkrevingen, besvart av samferdselsminister	124

2239. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. pris per bomplassering, besvart av samferdselsminister	125
2240. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. autorisasjonssøknad for akupunktører som helsepersonell, besvart av helseminister	125
2241. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. rovviltforvaltningen, besvart av klima- og miljøminister ...	128
2242. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. BaneNor Drammenstasjon, besvart av samferdselsminister.....	129
2243. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. frivilligsentraler, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	130
2244. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. indoktrineringen og radikaliseringen blant unge muslimer i Norge, besvart av justis- og innvandringsminister.....	131
2245. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. bomselskaper, besvart av samferdselsminister.....	132
2246. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. bomselskapene, besvart av samferdselsminister.....	132
2247. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. 13 personer som kan miste arbeidet sitt ved Mantena sitt verksted i Skien, besvart av samferdselsminister.....	133
2248. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. Parkering ved Eidsvoll Verk stasjon, besvart av samferdselsminister.....	134
2249. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. Grorud-diagonalen og A-husbanen, besvart av samferdselsminister.....	134
2250. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. plan- og bygningsloven, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	135

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2101 - 2250) for sesjonen 2018-2019**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Almeland, Grunde (V)	2204
Amundsen, Per-Willy (FrP)	2179
Andersen, Karin (SV)	2121
Arnstad, Marit (Sp)	2202, 2203
Asphjell, Jorodd (A)	2229, 2237
Aukrust, Åsmund (A)	2167
Bastholm, Une (MDG)	2184, 2201
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	2152
Borch, Sandra (Sp)	2109, 2145
Bøhler, Jan (A)	2166
Christoffersen, Lise (A)	2101, 2123, 2242
Eide, Petter (SV)	2137, 2190, 2227
Fagerås, Mona (SV)	2206, 2207
Fasteraune, Bengt (Sp)	2214
Foss, Solveig Skaugvoll (SV)	2192
Frølich, Peter (H)	2199
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2193
Gharahkhani, Masud (A)	2118, 2213
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	2110, 2116, 2147, 2169, 2223, 2224, 2231
Greni, Heidi (Sp)	2194
Grung, Ruth (A)	2200
Gudmundsen, Kent (H)	2131
Haltbrekken, Lars (SV)	2127, 2149, 2158, 2172, 2226, 2228
Hansen, Øystein Langholm (A)	2164, 2165, 2235, 2249
Henriksen, Martin (A)	2183
Huitfeldt, Anniken (A)	2191
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	2106
Kjerkol, Ingvild (A)	2117, 2186, 2187
Klinge, Jenny (Sp)	2140, 2156, 2212, 2219
Knutsen, Eigil (A)	2148
Leirstein, Ulf (Uav)	2178
Leirtrø, Kirsti (A)	2129, 2159, 2160, 2238, 2239
Limi, Hans Andreas (FrP)	2112
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	2180
Lyngedal, Åsunn (A)	2174
Lysbakken, Audun (SV)	2195
Mehl, Emilie Enger (Sp)	2107, 2143, 2153, 2215, 2216, 2241
Melby, Guri (V)	2173
Moflag, Tuva (A)	2114, 2115, 2136, 2157, 2220, 2221
Mossleth, Siv (Sp)	2108, 2135, 2170, 2225, 2233
Moxnes, Bjørnar (R)	2113, 2150, 2154, 2208, 2222, 2250
Myhrvold, Ole André (Sp)	2104, 2105, 2141
Myrli, Sverre (A)	2161, 2162, 2248

Myrseth, Cecilie (A)	2163
Mørland, Tellef Inge (A)	2132, 2155, 2197, 2198, 2240
Navarsete, Liv Signe (Sp)	2134, 2188
Nordlund, Willfred (Sp)	2217, 2218
Nævra, Arne (SV)	2168, 2177, 2185
Olsen, Ingalill (A)	2171, 2245, 2246
Pollestad, Geir (Sp)	2102, 2103, 2125, 2126, 2175, 2176
Rommetveit, Magne (A)	2130, 2138, 2182, 2196
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	2151, 2210, 2234
Sangtarash, Sheida (SV)	2146
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	2205, 2243
Skjelstad, André N. (V)	2232
Storehaug, Tore (KrF)	2211
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	2209, 2230
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	2236
Toppe, Kjersti (Sp)	2111, 2181
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	2244
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	2128, 2144
Vågslid, Lene (A)	2120, 2133
Wiborg, Erlend (FrP)	2139, 2142, 2189
Aasland, Terje (A)	2119, 2124, 2247
Aasrud, Rigmor (A)	2122

STORTINGET

Dokument 15:15

(2018–2019)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2101

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 27. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Har statsråden oversikt over i hvilken grad Stortingets bevilgning til ekstraordinær bostøtte i februar 2019 faktisk har kommet de vanskeligst stilte til gode, og har hun/vil hun ta et initiativ overfor kommunesektoren slik at pengene blir brukt i tråd med Stortingets intensjon?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Stortingets enstemmige vedtak 2. april 2019 i forbindelse med Prop. 54 S (2018-2019), der det ble bevilget penger til en ekstra utbetaling av bostøtte på grunn av særlig høye strømpriser sist vinter.

I debatten uttalte finansministeren på vegne av regjeringen at "bostøtten er et raskt og effektivt verktøy for å nå frem til en stor del av de mest vanskeligstilte husstandene". Som det framgikk både i denne debatten og i debatten 25. april 2019 om representantforslag 73 S (2018-2019) om samme tema, var det kjent for både regjering og storting at det var en reell fare for at noen av de aller mest vanskeligstilte ikke ville få glede av den ekstraordinære utbetalingen. Det gjaldt dem som er avhengige av sosialhjelp for å få endene til å møtes. Vi begynner nå å få henvendelser fra sosialhjelpsmottakere som har opplevd at den ekstraordinære utbetalingen har blitt regnet som inntekt og gått til fradrag i sosialhjelp. Det var ikke Stortingets intensjon at disse midlene skulle komme kommunene til gode. Jeg er klar over at verken regjeringen eller stortingsflertallet ville være med på et vedtak som sikret at pengene kom dit de var ment, men når det nå viser seg at det er kommuner som ikke respekterer at

dette var en ekstraordinær utbetaling som skulle komme vanskeligstilte til gode, burde det likevel være mulig for statsråden å rette en henvendelse til kommunesektoren/KS med oppfordring om å behandle dette som en ekstraordinær situasjon, også for personer som er avhengige av sosialhjelp.

Noe annet vil med rette, oppfattes som svært urettferdig.

Svar:

Stortinget fattet 22. april vedtak i tråd med Prop. 54 S Endring i statsbudsjettet 2019 under Kommunal- og moderniseringsdepartementet (ekstra utbetaling til mottakere av bostøtte som hjelp til å dekke høye strømregninger). Vedtaket innebar en økning av bevilgningen til bostøtte på 271 mill. Formålet med bevilgningen var å kunne gi husstander med lave inntekter en ekstra utbetaling som hjelp til å dekke høye strømregninger.

Allerede uken etter at Stortinget fattet sitt vedtak, hadde Husbanken utbetalt 268 millioner kroner i ekstraordinær støtte. Disse pengene ble utbetalt direkte til de husstandene som mottok bostøtte for februar og gikk dermed i sin helhet til vanskeligstilte husstander i tråd med regjeringens og Stortingets intensjon.

Stortingsrepresentant Lise Christoffersen viser til at en del av mottakerne også mottar sosialhjelp etter sosialtjenesteloven. Dette er en behovsprøvd ytelse der kommunene i betydelig grad må utøve skjønn i tildelingen. Alle utgifter, inntekter og midler en søker måtte ha, kan være relevante i en slik vurdering. Verken ordinær bostøtte eller den ekstraordinære hjelpen til dekning av

strømutgifter står eller bør stå i noen særstilling i så måte. Ekstra utbetalingen har kommet mottakerne til gode i tråd med intensjonen. I noen tilfeller kan det ha ført til

at de ble mindre avhengige av hjelp andre steder fra enn de ellers ville vært. Det er ingen grunn til å legge særskilte føringer på det kommunale skjønnnet i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 2102

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 27. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kor mange husdyr er blitt påkøyrde av tog i Noreg i kvart av åra 2015, 2016, 2017, 2018 og så langt i 2019?

Svar:

Tabellen under syner påkøyrslar av husdyr årleg i perioden 2015 til og med 20. august 2019, slik dei er registrert i databasen til Bane NOR.

År/Dyreart	Geit	Gris	Hest	Hund	Ku	Sau	Tamrein
2015	4			35	11	320	451
2016	7	1	5	35	28	334	329
2017	1			37	30	292	612
2018	7	1		30	5	374	410
2019 (per 20.8.)	2		1	9	34	146	262

Tabellen inneheld óg tamrein då desse er produksjonsdyr som ofte vert omtala saman med husdyr. Det er framleis for mange påkøyrslar, og Bane NOR er difor i gang

med å etablere gjerder for å redusere risikoen for påkøyrslar, eksempelvis langs Nordlandsbanen.

SPØRSMÅL NR. 2103

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 27. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kva tiltak gjer regjeringa for å trygge at me óg i framtida har norske piloter og anna flygande personell i Noreg og på ruter til og frå Noreg?

Svar:

Det er i dag ikkje eit krav om at norske flyselskap skal vere bemanna med norsk personell, berre at dei har sertifikat gyldige i EØS-området. For å operere omfattande fly-

trafikk i Noreg vil operatøren normalt opprette ein eller fleire baser i Noreg, anten operatøren er norsk eller frå eit anna EØS-land. Alt flygande personell tilknytt desse basane vil ha same rettigheter anten dei er norske eller kjem frå andre EØS-land. Luftfartstilsynet opplyser om at talet godkjende norske sertifikat har vore stabilt dei siste åra.

Kva gjeld utdanning av flygande personell i Noreg har vi fleire flyskular i dag, og fleire av dei har utvida aktiviteten og har ytterlegare planar om vekst.

SPØRSMÅL NR. 2104**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at Rakkestad ikke skal slås sammen med Sarpsborg og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Myhrvold skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens

rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Fylkesmannen i Østfold skrev i sin tilråding høsten 2016 at en sammenslåing av Sarpsborg og Rakkestad kommuner i stor grad vil oppfylle reformens intensjoner. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikere om de ønsker å ta en ny nabopratt, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2105**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at Sarpsborg ikke skal slås sammen med Fredrikstad og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Myhrvold skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Sarpsborg og Fredrikstad er begge senterkommuner i en felles bo- og arbeidsmarkedsregion sammen med Råde og Hvaler. Fylkesmannen i Østfold skrev i sin tilråding høsten 2016 at det i et samfunnsutviklingsperspektiv kan være fordeler ved å slå sammen byområdet Sarpsborg – Fredrikstad. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpoli-

tikerne om de ønsker å ta en ny naboprat, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2106

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden slå fast at Loppa ikke skal slås sammen med Alta, og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Iversen skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Loppa-ordfører Steinar Halvorsen har gjentatte ganger uttalt at kommunen bør gå sammen med Alta, og var skuffet over at regjeringen og Stortinget ikke fulgte opp tilrådingen fra Fylkesmannen i Finnmark. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikere om de ønsker å ta en ny naboprat, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2107**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at Ringsaker, Stange og Løten ikke skal slås sammen med Hamar, og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Mehl skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Ringsaker, Stange, Løten og Hamar kommuner utgjør en felles bo- og arbeidsmarkedsregion, med korte avstander mellom kommunesentrene. Kommunegrensene til både Ringsaker og Stange går på tvers av bebyggelsen i Hamar tettsted. Fylkesmannen i Hedmark skrev i sin tilrådning høsten 2016 at en felles kommune ville gitt fordeler for samfunnsutviklingen i regionen, og at det kunne blitt en kraftfull og ledende kommune også i nasjonal sammenheng. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikkerne om de ønsker å ta en ny nabopratt, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2108**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at Saltdal ikke skal bli en del av en stor-kommune, enten ved sammenslåing med Bodø eller til en større kommune med Fauske som kommunesentrum?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Mossleth skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om

utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Saltdal, Sørfold og Fauske er en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Fylkesmannen i Nordland skrev i sin tilråding høsten 2016 at forholdene vurderes å ligge godt til rette for at en Indre Salten-kommune kan bli en funksjonell enhet, og de største gevinstene ble vurdert å kunne hentes ut gjennom kommunenes styrkede rolle som samfunnsutvikler. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets ved-

tak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikere om de ønsker å ta en ny nabopratt, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2109

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 26. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden slå fast at Lavangen og Salangen ikke skal slås sammen, og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Borch skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Lavangen og Salangen er en felles bo- og arbeidsmarkedsregion. Fylkesmannen i Troms skrev i sin tilråding høsten 2016 at Lavangen og Salangen var blant kommunene i fylket med flere retningsvalg, og at kommunene selv burde ta stilling til hvilke kommuner det er mest hen-

siktsmessig å gå sammen med i en ny kommune. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikere om de ønsker å ta en ny nabopratt, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2110**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 28. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at politireformen har medført et mindre synlig og tilstedeværende politi på Romerike, mener statsråden det er akseptabelt at mer enn 13 prosent av oppdragene nå ikke blir fulgt opp på grunn av manglende kapasitet, når forventer statsråden at hhv antall og andel uløste politioppdrag på Romerike vil bli lavere enn det var i 2015 og hvilke strakstiltak vil statsråden iverksette for å sørge for at så skjer?

BEGRUNNELSE:

I følge RB 16. august har antall oppdrag der politiet ikke har kapasitet til å rykke ut på Romerike økt dramatisk siden 2015 og andelen uløste oppdrag har i perioden økt med over 340 prosent. Utviklingen har eskalert etter at operasjonssentralen for Romerike ble lagt i 2018 og sentralisert til én felles operasjonssentral for hele Øst politidistrikt.

Regjeringen har fremhevet at et mer synlig politi og flere patruljer er en viktig målsetning med politireformen. Trass i at regjeringen på gjentatte spørsmål fra Senterpartiet ikke har kunnet fremlegge dokumentasjon på at det har vært en økning i antall patruljer, så påstås det til stadighet at nettopp så har skjedd. Senest i Stortinget 21. juni i år svarte statsminister Erna Solberg på spørsmål fra undertegnede at

"det er mer politi ute og kjører enn det har vært på mange år."

Seksjonsleder i operativ seksjon og leder for operasjonssentralen i Øst politidistrikt, Trond Arvid Olsen, sier til RB 16. august at:

"Vi opplever at operasjonssentralen har færre biler enn før til å løse oppdragene som kommer inn til oss."

En erfaren polititjenestemann som RB har snakket med uttrykker det slik overfor avisa:

"Oppdrag som vi tidligere rykket ut på blir i større grad nedprioritert på grunn av manglende kapasitet. Jeg frykter også for at det skal bli verre nå som minimumsbemanningen på Romerike er tatt vekk... Slik jeg ser det så skapes det en falsk trygghet overfor samfunnet. Eneste gangen du er garantert hjelp i dag er hvis det står om liv og helse. Ellers blir mye nedprioritert fordi vi rett og slett ikke har kapasitet."

Det ville tjene den politiske debatten om regjeringen kunne svare ærlig om utviklingen i politiet og fremlegge dokumentasjon på den faktiske situasjonen.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at Politireformen skal ivareta mange hensyn som alle er viktige for den samlede polititjenesten. Derfor har jeg også uttalt at jeg vil komme tilbake til Stortinget i høst med en melding som omhandler status i reformen og behovet for justeringer.

Befolkningen i Øst politidistrikt ser ikke ut til å oppleve at tilstedeværelsen og tilgjengeligheten er svekket i reformperioden. Innbyggerundersøkelsen i 2018 viser at 27 prosent mener politiet har regelmessig kontakt med innbyggerne, mot 25 prosent i 2015. Når halvparten, 49 prosent, mener at politiet er regelmessig synlig i sitt lokalområde. I 2015 ble spørsmålet stilt litt annerledes, slik at dette ikke er direkte sammenlignbart. Da mente 38 prosent at politiet patruljerer regelmessig i sitt lokalområde. I 2018 mente 56 prosent at politiet kommer raskt til stede ved akutt behov for hjelp, en svak nedgang fra 2015 da 58 prosent mente det samme. Sammenligner vi med 2016 (55 prosent) og 2017 (54 prosent) finner vi en liten forbedring i 2018.

Når det gjelder tallene det vises til i spørsmålet og begrunnelsen har jeg innhentet informasjon fra Politidirektoratet. De opplyser at dette er tall som er trukket direkte ut fra politiets interne system og at de ikke er kvalitetssikret. Blant annet er avskrivningskoden «ikke kapasitet» benyttet i 2019, mens det tidligere ble benyttet andre avskrivningskoder på avslutning av operative oppdrag.

Jeg vil også peke på at en sentral del av reformen er tiltak som hever kvaliteten på politiarbeidet. Blant annet gir nye arbeidsmetoder for patruljene et bedre tilbud til befolkningen fordi flere oppgaver kan løses på stedet.

Det er politimesteren som har ansvar for at ressursene som er stilt til rådighet utnyttes best mulig og som derfor må vurdere de ulike oppgavene distriktet har opp mot hverandre og gjøre nødvendige prioriteringer.

Vi har i dag ikke tilstrekkelige kunnskaper om ressursdisponering og antall politipatruljer før reformen til å kunne sammenlikne. For å få bedre kunnskap om lokal tilstedeværelse, om patruljevirkomheten er tilstrekkelig og om situasjonen har bedret seg i løpet av reformperioden, skal dette inngå i Difis evaluering av reformen.

SPØRSMÅL NR. 2111**Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 26. august 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at utenlandske bedrifters markedsføring av snus rettet mot norske forbrukere strider mot intensjonen i tobakksskadeloven og regjeringens tobakksstrategi, og hva vil statsråden gjøre for å hindre at slik praksis forekommer i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Tobakksskadeloven fastslår at alle former for reklame for tobakksvarer er forbudt. Regjeringens tobakksstrategi fastslår at bruken av snus blant unge ikke skal øke.

31. juli kunne E24 melde om den svenske nettbutikken Maxgodis som åpenlyst markedsfører snus overfor et norsk publikum. E24 skriver følgende:

«Det er ulovlig å markedsføre tobakk i Norge, men blinkende rødt på godterisiden finner man en annonse med teksten «maxsnus.no – Norges billigste snus» som tar deg til selskapets nye snusbutikk.»

Den norske sjefen i selskapet hevder i artikkelen at praksisen ikke bryter noen regler, ettersom nettsiden er svensk og det ikke er forbudt å markedsføre snus i Sverige. Han beskriver praksisen som selskapets «unike inngang inn i det hurtig voksende snusmarkedet».

På bakgrunn av artikkelen har Helsedirektoratet åpnet sak mot selskapet, og opplyser at det kan bli aktuelt å ilegge sanksjoner. Det er positivt at Helsedirektoratet følger opp saken, men det er bekymringsfullt at en

slik praksis har fått etablere seg, og at myndighetene først griper inn når den omtales i mediene. Denne saken synliggjør dessuten at det finnes en betydelig kommersiell interesse i å markedsføre snus for det norske markedet, og at det finnes aktører som er villige til å utfordre regelverket for å oppnå dette.

Det ville derfor være nyttig å få et tydelig politisk svar – i tillegg til den administrative reaksjonen fra Helsedirektoratet – på hvorvidt den ansvarlige statsråden mener denne praksisen er akseptabel, og hvordan lignende eksempler skal unngås fremover.

Svar:

All reklame for tobakksvarer er forbudt i Norge, jf. tobakksskadeloven § 22. Videre vil tobakksreklame på utenlandske servere som er særskilt rettet mot norske forbrukere være ulovlig i medhold av det såkalte virkningssprinsippet, jf. straffeloven 1902 § 12 og straffeloven 2005 § 7. I tillegg har EU i direktiv 2003/33/EF fastsatt at grenseoverskridende tobakksreklame på internett er forbudt i alle EU/EØS-land. Helsedirektoratet fører tilsyn med reklameforbudet. Som representanten selv skriver i begrunnelsen for sitt spørsmål, har Helsedirektoratet allerede fulgt opp den konkrete saken og den ulovlige reklamen er fjernet. Jeg anser at lovreguleringen på området per i dag er dekkende og ser ikke behov for endringer.

SPØRSMÅL NR. 2112**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 23. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Politiets responstid ved skyteepisoden i Al-Noor Islamic Centre i Bærum lørdag 10.08 var hele 15 til 20 min. Forventningen i dette området er mellom 7 og 11 min. Ingen biler var tilgjengelige ved hovedkvarteret i Sandvika. En var på oppdrag i Lommedalen og den andre på oppdrag i Oslo sentrum.

Hva vil justisministeren gjøre for å bedre situasjonen og bidra til at politiet kan gjennomføre oppdrag i Asker og Bærum innenfor de kravene som politiet selv har definert til akseptabel responstid ved behov for øyeblikkelig innsats?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til Aftenpostens oppslag lørdag 17. august om responstid ved skyteepisoden i Al-Noor Islamic Centre i Bærum lørdagen før. Det tok 15 til 20 minutter før første politipatrulje var fremme på åstedet, mens forventningen i dette området er mellom 7 og 11 minutter. Ingen patruljebiler var tilgjengelige ved hovedkvarteret i Sandvika. En bil var på oppdrag i Lommedalen og den andre på oppdrag i Oslo sentrum. Lang responstid og opplevelsen av mindre tilstedeværelse etter sammenslåingen med Oslo politidistrikt bekymrer innbyggerne i Asker og Bærum.

Svar:

En god og effektiv respons fra politiet er av svært stor betydning, og det uavhengig av om det en hendelse finner

sted i distrikts-Norge eller i en storby. Det er derfor vi i dag faktisk måler og stiller krav til responstiden på de høyest prioriterte oppdragene, et krav som ble innført fra 2015 og differensiert ut fra befolkningstettheten.

Jeg mener det var positivt at Politidirektoratet, i samarbeid med Politiets sikkerhetstjeneste og Oslo politidistrikt, besluttet å nedsette et eksternt ledet utvalg for å evaluere den samlede håndteringen av angrepet mot Al-Noor moskeen i Bærum lørdag 10. august, herunder forhold knyttet til responstid.

Generelt vil jeg imidlertid understreke at en kort responstid er viktig for befolkningens opplevelse av trygghet. Gjennom etableringen av færre og mer robuste politidistrikter, nye operasjonssentraler og ytterligere utvikling av politiets kapasitet, er grunnlaget for å redusere responstiden i politiet etter min vurdering lagt.

SPØRSMÅL NR. 2113

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 23. august 2019 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

Vil regjeringen ta i betraktning Trump-styrets rasistiske politikk mot muslimer, uforutsigbarhet, åpne forakt for folkeretten, gjentatte løgner, trusler om å utslette Iran og den overveiende sannsynligheten for at et oppdrag i Persiabukta inngår i en langt mer aggressiv amerikansk strategi mot Iran enn hva et offisielt mandat for en eventuell internasjonal operasjon i Persiabukta gir uttrykk for, når regjeringen skal ta stilling til Trump-styrets forespørsel om at Norge deltar i en slik operasjon?

BEGRUNNELSE:

Den amerikanske regjeringen, ledet av president Donald Trump, har bedt Norge delta i en internasjonal militær koalisjon i Persiabukta. Det fremgår at USA skal stå for både kommando og etterretning. Det vil si at president Trump, som øverstkommanderende for USAs hær og marine, i realiteten vil ha det øverste ansvaret for operasjonen Norge er bedt om å delta i.

En lærdom fra Libya-krigen, som selv tilhengerne av den katastrofale NATO-bombingen i dag anerkjenner, er at ved spørsmål om deltakelse i internasjonale operasjoner, må Norge ikke bare vurdere det formelle mandatet for operasjonen som foreligger på papiret. Det må også vur-

deres hvorvidt det er sannsynlig at koalisjonspartnerne kan ha andre motiver.

I dagens situasjon må altså den norske regjeringen vurdere om det er sannsynlig at USA kun arbeider for fri ferdsel og handel i Persiabukta eller om Trump-styret kan ha andre motiver for å sende krigsskip mot Iran. Følgende fakta må da tas med i betraktning:

Trumps regjering startet konflikten i Persiabukta med å bryte atomavtalen til tross for at Iran hadde overholdt avtalen.

I forbindelse med NATOs krig mot Libya, har medlemmer av Stoltenberg-regjeringen uttalt at man trodde NATOs påstand om at krigen handlet om å beskytte sivile, og ikke visste at formålet til ledende NATO-land å bombe for regimeskifte. Trump har imidlertid vært helt åpen i sine trusler om å «utslette Iran» -for øvrig et alvorlig brudd på folkeretten som forbyr trusler om maktbruk. Nasjonal sikkerhetsrådgiver John Bolton, har dessuten sagt åpent at han vil ha krig mot Iran for regimeskifte. Om norske krigsskip blir sendt til Persiabukta og USA fremprovoserer en militær konfrontasjon mot Iran, kan ikke norske myndigheter i ettertid unnskyldes seg med at man «ikke visste» eller at mandatet for operasjonen Norge deltok i gikk ut på noe annet.

Amnesty International har påpekt sammenhengen mellom Trumps åpent rasistiske hatretorikk, og den amerikanske regjeringens rasistiske politikk. Her inngår støtte til åpent rasistiske organisasjoner, innreiseforbud mot mennesker fra flere muslimske land, deriblant Iran og interneringsleirer der barn skilles fra sine foreldre og sperres inne under forhold som FNs høykommissær for menneskerettigheter kaller det «frastøtende». Den rasistiske politikken overfor flyktninger, muslimer og iranere spesielt, er ikke det eneste som taler for at hensynet til den iranske sivilbefolkningens menneskerettigheter veier minimalt for USAs regjering.

Forrige gang USA engasjerte seg tungt militært mot Iran i Persiabukta, skjøt et amerikansk krigsskip ned et iransk passasjerfly og drepte alle de 290 passasjerene, inkludert 66 barn. Trumps partifelle, daværende president Bush, uttalte i den sammenheng at «jeg bryr meg ikke om hva som er fakta, jeg vil aldri be om unnskyldning for Amerika».

Norge har de siste 20 årene deltatt i militære operasjoner mot Jugoslavia, Afghanistan, Irak, Libya og Syria. I alle tilfellene har pådriverne villedet om krigene. President Trumps forhold til sannheten bør allerede være kjent. USAs mektige nasjonale sikkerhetsrådgiver er John Bolton, kjent som pådriver for løgner om Iraks «masseødeleggelsesvåpen» som påskudd for den folker-

ettsstridige Irak-krigen. Utenriksminister Mike Pompeo var inntil nylig leder for CIA. Der hindret Pompeo etterforskning av CIAs massive torturprogrammer. «Vi jukset, løy og stjal», har Pompeo uttalt om sin tid som CIA-leder. Det er lite som tyder på at Trump-styret, som truer åpent med å utslette Iran, kun har godartede hensikter med sitt militære fremstøt i Persiabukta og vil fortelle Norge sannheten om hva slags amerikansk strategi denne operasjonen inngår i.

Svar:

Jeg kan bekrefte at Norge har mottatt henvendelser fra både USA og Storbritannia om deltakelse i en internasjonal operasjon i området rundt Hormuzstredet for å sikre sivil skipsfart. Det er ikke fattet noen beslutning om eventuell deltakelse. Vi har kommunisert til USA og Storbritannia at vi vil vurdere forespørslene nøye.

Vi vil gjøre grundige folkerettslige og sikkerhetsspolitiske vurderinger når vi har et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag.

På norsk side har vi hele tiden understreket behovet for å trappe ned den tilspissede situasjonen i området rundt Hormuzstredet og unngå tiltak som kan bidra til økt spenning. Dette hensynet vil stå sentralt i de vurderingene som nå gjøres på norsk side.

SPØRSMÅL NR. 2114

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 26. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor lang ventetid er det fra SLVs konklusjon om nytteverdi til legemiddelet faktisk tas i bruk i helsetjenesten, til glede for norske pasienter?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på spørsmål 15:1987 svarer helseminister Bent Høie følgende:

"Ifølge informasjon jeg har innhentet fra de regionale helseforetakene viser en gjennomgang av beslutninger i perioden 2014 t.o.m. 2018 at Legemiddelverket har konkludert med at metoden er kostnadseffektiv i 79 saker, og i 76 av disse er beslutningen i Beslutningsforum i samsvar med Legemiddelverkets konklusjon."

Jeg ber om at helseministeren redegjør for hvor lang tid det har tatt fra SLVs positive kost/nytte-analyse til legemiddelet faktisk har blitt tatt i bruk i helsetjenesten etter positiv beslutning i Beslutningsforum. Ber om en oversikt som viser forsinkelsen for hvert enkelt av de 76 tilfellene Høie viser til i sitt svar.

Svar:

I begrunnelsen til spørsmål 15:2114 vises det til mitt svar til spørsmål 15:1987:

"Ifølge informasjon jeg har innhentet fra de regionale helseforetakene viser en gjennomgang av beslutninger i perioden 2014 t.o.m. 2018 at Legemiddelverket har konkludert med at metoden er kostnadseffektiv i 79 saker, og i 76 av disse er beslutningen i

Beslutningsforum i samsvar med Legemiddelverkets konklusjon."

Formuleringen i svaret mitt til spørsmål 15:1987 ble ved en inkurie upresis, og riktig beskrivelse skal være:

"I 79 saker har Legemiddelverket konkludert vedrørende kostnadseffektivitet, og i 76 av disse er beslutningen i Beslutningsforum i samsvar med Legemiddelverkets konklusjon."

I flere av de 76 sakene var konklusjonen at legemiddelet ikke er kostnadseffektivt.

De regionale helseforetakene har gitt følgende informasjon som svar på spørsmålet om hvor lang tiden er fra Statens legemiddelverk ferdigstiller metodevurderingen til legemidler faktisk tas i bruk i helsetjenesten:

"I normaltillfeller tar prosessen hvor de regionale fagdirektørene gir sin innstilling til Beslutningsforum ca. 2 uker. Den faktiske tiden vil blant annet avhenge av sakens kompleksitet. Tid fra fagdirektørens innstilling til behandling i Beslutningsforum vil avhenge av dato for møtene. Beslutningsforum møtes hver måned.

Når Beslutningsforum for nye metoder har besluttet å innføre et nytt legemiddel, må legemiddelet og den aksepterte prisen registreres i de aktuelle databasene. Dette tar normalt mellom 2 til 5 uker. Det er Sykehusinnkjøp HF som varsler grossist og apotek om prisendringer. Grossistene må få informasjon om pris for blant annet å kunne planlegge innkjøp og lagerbeholdning, samt oppdatere prisfiler til apotekene.

Apotekene oppdaterer sitt vare- og prissystem til fast tidspunkt to ganger i måneden. Dette skjer 1. og 15. hver måned. Tidslinjen for prisoppdateringen er avhengig av om legemiddelet kun er til bruk i sykehus eller et H-reseptlegemiddel.

Beslutningen om innføring et nytt legemiddel skal være innenfor de rammer og prinsipper fastsatt av Stortinget. Det betinger blant annet at kostnadene står i et rimelig forhold til effekten. Tilbakemeldingen fra de regionale helseforetakene og Sykehusinnkjøp HF, som forhandler priser på vegne av de regionale helseforetakene, er at i tilnærmet alle saker er det behov for prisforhandlinger for at prisen på legemiddelet skal komme ned på et kostnadseffektivt nivå.

Prosessene med prisforhandlinger starter parallelt med metodevurderingene slik at den framforhandlede prisen er klar til metodevurderingsrapporten skal behandles i Beslutningsforum. Det betinger imidlertid at Sykehusinnkjøp HF har mottatt endelig pristilbud fra leverandøren i tid til at denne kan inkluderes i saksframlegget fra fagdirektørene. Dersom pristilbudet kommer for sent, må saken vente til neste måned.

I enkelte saker vil prisforhandlingene ta lenger tid. Det kan være knyttet til sakens kompleksitet eller at man ikke kommer i mål med prisforhandlingene. I tilfeller hvor prisnivået på legemiddelet er for høyt og prisforhandlingene trekker ut, vil saken enten ende med en nei-beslutning eller forsinket tilgang til legemiddelet for pasienten."

Et av målene med system for Nye metoder er å bidra til at norske pasienter skal få tilgang til nye, effektive legemidler så raskt som mulig. Samtidig må disse vurderingene og tidsbruken avveies. Som det fremgår av redegjørelsen fra de regionale helseforetakene vil det være ulike grunner til at det i enkelte tilfeller går noe lenger tid enn ønskelig fra metodevurderingen er ferdigstilt og frem til legemiddelet er tilgjengelig i helsetjenesten. Det må imidlertid alltid være slik at de beslutningene som tas om innføring av nye metoder både må være helhetlig vurdert og godt begrunnet.

SPØRSMÅL NR. 2115

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 26. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan helseministeren redegjøre for hvor mange ganger ventetidene i pakkeforløp for kreft har blitt brutt som følge av redusert kapasitet i sentrale tjenester som MR/CT i sommermånedene, og hva vil statsråden gjøre for å øke kapasiteten?

BEGRUNNELSE:

Ifølge både Aftenposten og TV2 erfarer flere pasienter at ventetiden til nødvendige kontroller på sommeren blir ekstra lang, og at det i verste fall kan føre til forverring av kreftsykdommen mens man venter. Kreft tar ikke ferie, og det er viktig at tjenestene er dimensjonert slik at man

klarer overholde ventetidene uavhengig av når på året man blir syk.

Aftenposten skrev dessuten før sommeren (10. juni) at det ifølge OUS kom 37 avviksmeldinger om for lang ventetid mellom januar i fjor og mai i år. Dersom disse tjenestene er underdimensjonert i utgangspunktet, vil det legge ytterligere press på kapasiteten i sommermånedene når personalet skal avvikle sin ferie.

Svar:

For å kunne svare på spørsmålet har jeg innhentet informasjon fra de regionale helseforetakene. Sommerferieavviklingen er ikke ferdig evaluert ved alle helseforetakene,

og det må derfor tas noe forbehold om tall. Tilbakemeldingen viser at helseforetakene prioriterer kreftpasienter også i sommerferien, både når det gjelder primærutredning og kontroller, men at det er utfordringer når det gjelder kapasitet på CT/MR enkelte steder.

I tilbakemeldingen fra Helse Sør-Øst går det fram at det regionale helseforetaket har tett oppfølging med sine helseforetak når det gjelder forløpstider i pakkeforløp kreft. Det framgår videre at sommerferieperioden i de fleste helseforetak har vært godt planlagt for å unngå unødvendig ventetid for kreftpasientene. Til sammen har det vært 18 tilfeller der pasientene ikke fikk MR-time innenfor standard forløpstid i pakkeforløpet. Helse Sør-Øst RHF viser til at primærundersøkelser av kreft som hovedregel skal utføres på sykehus, men at private leverandører bidrar med å håndtere kreftkontroller i samspill med det enkelte helseforetak og sykehus.

I tilbakemeldingen fra Helse Vest RHF går det fram at helseforetakene prioriterer kreftpasienter også i sommerferien. Det er registrert få avvik knyttet til kapasitet og prioritering av kreftpasienter, men det understrekes at tallgrunnlaget noe usikkert nå. Det opplyses at redusert

kapasitet innenfor radiologi i liten grad har ført til at kontrollene er blitt utsatt om sommeren.

I Helse Midt-Norge er det ikke ventetid til billediagnostikk ved førstegangs utredning, men manglende kapasitet innen CT og MR har i noen tilfeller vært årsak til forsinket behandling eller behandlingsevaluering. Tilbakemeldingen fra Helse Nord RHF viser at det så langt er meldt om 25 tilfeller hvor fristene i pakkeforløp for kreft ikke har blitt overholdt som følge av kapasitetsbrist ved billeddiagnostikk i løpet av sommeren 2019.

Tilbakemeldingen fra de regionale helseforetakene viser at det er enkelte utfordringer knyttet til kapasitet innen CT og MR for kreftpasienter, men at overholdelse av fristene i pakkeforløp for kreft er en høyt prioritert oppgave i sykehusene også i sommermånedene. Jeg er svært opptatt av at kreftpasientene skal få behandling innen de anbefalte fristene i pakkeforløpene. Jeg legger til grunn at sykehusene sørger for tilstrekkelig kapasitet innen CT/MR-undersøkelser for kreftpasientene, og følger utviklingen nøye i styringsdialogen med de regionale helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 2116

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at en inkassator opptrer nøytralt i forhold til oppdragsgiver/skyldner og ikke involverer seg i sine kunders krav økonomisk?

BEGRUNNELSE:

NOU 1983:8, kapittel 7.2 legger til grunn en uavhengig inkassator etter samme prinsipp som gjelder for god advokatskikk. Advokatforskriftens § 12 er brukt som ett eksempel og forarbeidene legger til grunn for at advokatforskriftens § 12 og kravet om en nøytral inkassator gjelder for all inkassovirksomhet.

Ifølge forarbeidene er det svært uheldig at en inkassator involverer seg i sine kunders krav økonomisk, og at han/hun ikke skal sette seg i en slik posisjon. De siste årene har flere inkassoselskap etablert egne finansforetak som kjøper opp krav fra forbruksbanker. Fredag 10.05.2019 la Finanstilsynet frem tilsynsrapporter fra en rekke forbruksbanker. Resultatet er urovekkende. Mange

av bankene har en misligholdsprosent skyhøyt over det som er vanlig i næringslivet. Rapportene peker på en utlånspolitikk med store mangler. Det er også påpekt at ved å kjøpe opp krav fra forbruksbanker bidrar inkassobransjen til å kamuflere tap og reell risiko. Bankene bryter sitt samfunnsansvar ved å sette mennesker i en vanskelig situasjon ved å tilby lån til mennesker som åpenbart ikke er i stand til å betjene lånene.

Inkassobransjen synes å bryte lovgivers intensjon som fremkommer i NOU 1983:8 og kapittel 7.2 ved å kjøpe opp krav fra sine kunder. Dette setter det enkelte inkassoselskap i en uheldig egeninteresse posisjon som kan svekke skyldners mulighet til å finne minnelige løsninger.

Egeninteressen dokumenteres godt i blogginnlegget "Forbrukslån ikke bare til besvær, men også til nytte og glede" som inkassoselskapet Kreditor SA har laget. Finanstilsynets rapporter synes å vise en helt motsatt bilde av det som omtales i dette innlegget. Kreditor SA har også

i følge sin årsrapport lånt 1,3 milliarder til å kjøpe opp fordringer fra forbruksbanker.

Media har de siste årene rapportert at det er stadig vanskeligere å finne løsninger i saker med misligholdte forbrukslån og årsaken synes å være en uheldig sammenblanding av slepphendt utlånspolitikk og inkassators egeninteresse i sine kunders krav.

Svar:

Det er Finanstilsynet som fører tilsyn med inkassoforetakene. Tilsynet omfatter blant annet inkassators økonomiske involvering.

For ordens skyld vil jeg understreke at inkassator er fordringshaverens representant og ikke nøytral. Det går blant annet frem av innledningen til NOU 1983: 8 punkt 7.2:

«Kravet til hensynsfull adferd overfor skyldneren må ikke skjule det faktum at inkassator er – og skal være – fordringshaverens representant, hjelper og rådgiver. Regelverket må avspeile det faktum at han er fordringshaverens representant og ikke en nøytral megler mellom parter med motstridende interesser.»

Jeg vil også nevne for ordens skyld at det følger av inkassoloven § 4 annet ledd første punktum at inkassobevillingen skal avgrenses til enten å gjelde inndriving av forfalte pengekrav for andre eller oppkjøp og egen inndriving av forfalte pengekrav.

Inkassoregelverket hører under Justis- og beredskapsdepartementets arbeidsområde. I oktober 2018 nedsatte som kjent departementet en arbeidsgruppe som ser på inkassoloven og inkassoforskriften. Arbeidsgruppen skal blant annet se på spørsmålet om grensen mellom egen- og fremmedinkasso bør lov- eller forskriftsreguleres, hvordan grensedragningen får betydning for inndriving av konserninterne krav, og om kravet til god inkassoskikk bør presiseres nærmere.

SPØRSMÅL NR. 2117

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 28. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvor lenge skal befolkningen i Øst-Finnmark måtte vente på å få landingsplass for helikopter på det nye sykehuset i Kirkenes?

GRUNNGJEVING:

Helikopterlandingsplass på nye Kirkenes sykehus var prosjektert, men det meldes nå om at det må utsettes på grunn av manglende bevilgninger. Kommunikasjonssjef Eirik Palm ved Finnmarkssykehuset sier at de har søkt om investeringsramme til helikopterlandingsplass ved Kirkenes sykehus, men at de ikke ligger inne i det foreløpige 2020-budsjettet hos Helse Nord. Det betyr utsettelse av ferdigstillelsen av helikopterlandingsplassen i Kirkenes.

Svar:

Det nye sykehuset i Kirkenes er forberedt for ny helikopterlandingsplass. Grunnarbeider er gjort og overføringstunnel frem til sykehus er ferdigstilt. Helikopterlandingsplass var opprinnelig planlagt finansiert som del av det totale byggeprosjektet, men underveis i prosjektet måtte

midlene omprioriteres. Helse Nord RHF har orientert meg om at helikopterlandingsplass ble vurdert som mulig å utsette uten at det gikk på bekostning av pasienttilbudet.

Med nytt sykehus er avstanden til sykehus redusert fra 16,2 til 11 km, og tid med bil fra flyplass til sykehus er redusert fra omtrent 21 til omtrent 11 minutter. Beliggenheten til det nye sykehuset gjør også at transporten slipper å ta seg gjennom trafikken i sentrum av Kirkenes.

Styret i Finnmarkssykehuset har anmodet Helse Nord RHF om særskilt bevilgning på ca. 20 mill. kroner for å ferdigstille helikopterlandingsplassen. Ved årets rullering av økonomisk langtidsplan ble andre prosjekter prioritert foran denne anmodningen. Finnmarkssykehuset har et stort og omfattende investeringsbudsjett, som blant annet innbefatter det nye sykehuset i Kirkenes, Sàmi Klinikk, oppbygging av helsetjenester i Alta og forberedelser til nytt sykehus i Hammerfest. Prioriteringene av investeringsmidlene må også ses i en slik helhetlig sammenheng.

Jeg forventer at Helse Nord RHF vil vurdere saken på nytt ved neste års rullering av økonomisk langtidsplan. Frem til egen landingsplass er ferdigstilt ved Finnmarkssykehuset Kirkenes, vil pasienter som kommer

inn med helikopter bli fraktet med ambulansebil mellom flyplassen og sykehuset. Sykehuset oppfatter at denne

midlertidige løsningen ivaretar pasientsikkerheten på en forsvarlig måte inntil permanent løsning er på plass.

SPØRSMÅL NR. 2118

Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 26. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil Helse Sør-Øst sikre fortsatt ØNH-spesialist i Hallingdal?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kjent med at det er uvisst om Hallingdal beholder ØNH-Spesialisten. De som er fastleger/spesialister i allmenntilleggsmedisin i Hallingdal har opplevd det som et svært godt tilbud å ha en spesialist i ØNH i Hallingdal. Det er selvfølgelig et sterkt ønske om å få beholde ØNH i Hallingdal.

Det handler om å sikre et godt helsetilbud lokalt for innbyggerne i Hallingdal, men også en god del pasienter fra Sigdal/Eggedal, Øvre Numedal og noen få fra Valdres. Det er tett og godt samarbeidet i Hallingdal mellom kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste, med Hallingdal sjukestugu som selve symbolet for god samhandling mellom de to nivåene.

Derfor har det lokalt fra fagmiljøet, innbyggerne og politikerne blitt uttrykt bekymring. Mange opplever dette som ønsket sentralisering. Jeg etterlyser lokale løsninger som kan sikre fortsatt helsetilbud til innbyggerne i Hallingdal med et sterkt fagmiljø.

Svar:

For å opplyse saken representant Gharahkhani tar opp, har jeg innhentet opplysninger fra Helse Sør-Øst RHF. De opplyser at avtalespesialisten i øre-nese-hals-sykdommer på Nesbyen avslutter praksisen 1. september 2019, og i god tid i forveien ble avtalehjemmelen kunngjort for å kunne tilsette en ny spesialist i Hallingdal.

Ved første kunngjøring høsten 2018 var det en kvalifisert søker som fikk tilbud om å overta avtalehjemmelen. Søkeren valgte imidlertid å takke nei til hjemmelen. Hjemmelen ble deretter kunngjort på nytt i mars 2019, uten at det meldte seg søkere. Fremfor å kunngjøre avtalehjemmelen en tredje gang med samme beliggenhet og innretning, har Helse Sør-Øst RHF i tett dialog med Øre-

nese-hals-avdelingen ved Vestre Viken HF, Drammen, kommet frem til en løsning for å rekruttere kvalifiserte søkere til den aktuelle hjemmelen. Det vil i september 2019 bli kunngjort en ny avtalehjemmel med beliggenhet på Hønefoss med utekontor i Hallingdal, fortrinnsvis på Hallingdal sjukestugu på Ål. En tilsetning i denne hjemmelen vil gi befolkningen i Hallingdal et tilgjengelig spesialisthelsetjenestetilbud innen øre-nese-hals-sykdommer, men vil innebære at flere pasienter får noe lengre reisevei enn i dag. Vestre Viken HF har ansvar for spesialisthelsetjenestene i Hallingdal og skal sammen med avtalespesialistene i området gi befolkningen i området et forsvarlig tilbud.

Situasjonen som har oppstått i forbindelse med manglende søkere til den aktuelle hjemmelen er ikke et resultat av et ønske om sentralisering av spesialisthelsetjenesten, slik representanten Gharahkhani peker på i begrunnelsen for spørsmålet. Helse Sør-Øst RHF legger stor vekt på å sikre spredning av hjemler innen avtalepraksis. Hvis Helse Sør-Øst RHF på et senere tidspunkt skulle motta informasjon om at det er kvalifiserte potensielle søkere til en øre-nese-hals-hjemmel i Nesbyen, så vil de på nytt kunne vurdere å opprette en avtalehjemmel lokalisert i Hallingdal.

SPØRSMÅL NR. 2119**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 23. august 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for om det er slik å forstå at deponiet på Langøya har eller har hatt usikre vannstrømmer ut og inn av deponiet; hva har i så fall disse vannstrømmene inneholdt, og hvor mange avvik er registrert i henhold til den avviksbehandlingen som kreves i det omtalte brevet?

BEGRUNNELSE:

I et brev fra SFT til NOAH datert 22.12.2009 med SFT referanse: 2008/111 508/94-010 fremkommer følgende under overskriften «Innlekket sjøvann» Bedriften oppgir at direkte måling av innlekket vann ikke er teknisk mulig fordi det ikke er adkomst til de aktuelle lekkasjepunktene. NOAH mener også at heller ikke beregning av innlekkasjen vil kunne gi et pålitelig resultat på grunn av mange usikre vannstrømmer inn og ut av deponiet. Det foreslås derfor å måle endring i vannstand ukentlig og at en endring på mer enn 1 meter som ikke kan forklares ut fra driften eller nedbør skal avviksbehandles.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til korrespondanse fra 2009 mellom SFT (nåværende Miljødirektora-

tet) og NOAH som driver deponiet på Langøya. Korrespondansen er knyttet til driftsplanen for Sydbruddet på Langøya. SFT ba om at NOAH kunne kvantifisere mengden sjøvann som lekker inn i deponiet. Dette fordi det er driftsmessig ugunstig å tilføre deponiet mer vann enn det som må komme via nedbør og behandling av avfallet. NOAH oppga at måling av mengden innlekket sjøvann ikke var teknisk mulig å måle, og at eventuelle beregninger ville gi upålitelig resultat. Når SFT har omtalt vannstrømmer som renner ut av deponiet, gjelder det i dette tilfellet vannstrømmer internt på Langøya, ikke deponivann (sigevann) som renner ut til sjø. Korrespondansen gjelder altså sjøvann som lekker inn i deponiet, ikke sigevann som lekker ut.

NOAH har i ettertid etablert rutiner for registrering av vannstanden i deponiet. I dag foregår overvåkingen elektronisk. NOAH har siden 2009 gjennomført tetttiltak i fjellet for å hindre uønsket vanninntrenging. I tillegg er det bygd tette murer i betong ved lavtliggende terreng rundt deponiet. Det er målepunkter i fjellet rundt deponiet for å overvåke eventuelle lekkasjer fra deponiet.

Miljødirektoratet kjenner ikke til ukontrollert avrenning av sigevann fra deponiet til sjø på Langøya. Det eneste stedet med avløp til sjø er utløpet med vann fra renseanlegget. Dette utslippet blir årlig rapportert til Miljødirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 2120**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 28. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at forbudet mot å erverve og besitte halvautomatiske rifler som opprinnelig er konstruert for helautomatisk funksjon eller er ment for militæret og politiet, ikke er iverksatt og når vil statsråden sørge for at forbudet trer i kraft?

BEGRUNNELSE:

I februar 2018 vedtok et enstemmig Storting å stramme inn på våpenloven. Endringene var foreslått med bakgrunn i forslagene fra NOU 2011:19 Ny våpenlov.

I den nye våpenlov ble det vedtatt å lovfeste et generelt forbud mot å erverve og besitte halvautomatiske rifler som opprinnelig er konstruert for helautomatisk funksjon eller er ment for militæret og politiet. Det åpnes likevel på strenge vilkår for at sportsskyttere og andre

aktive skyttere i for eksempel Norske Reserve Offiserers Forbund (NROF) kan få særskilt tillatelse til å erverve og ha slike våpen. Forbudet som ble vedtatt innebærer at enkelte våpentyper som i dag kan erverves på bakgrunn av avlagt jegerprøve, ville bli forbudt i fremtiden. Dette gjelder for eksempel Mini Ruger 14, som ble benyttet under terrorangrepet på Utøya 22. juli 2011.

Forbudet skal også gjelde allerede ervervede våpen, siden skytevåpen generelt har lang levetid og at forbudet langt på vei vil bli undergravet om disse ble unntatt.

Stortinget vedtok også en overgangsregel for de som har slike våpen, får en frist på tre år til å avhende disse. Selv om våpnene i praksis ikke lenger er omsettelige i Norge, kan de selges til land som ikke har denne begrensningen. De våpen som ikke er avhendet innen fristen, må innleveres eller deaktiveres.

Det er 1,5 år siden endringene ble vedtatt av Stortinget, men endringen er ikke iverksatt.

Svar:

Ny våpenlov ble som kjent vedtatt våren 2018. Som det fremgår av ny våpenlov § 43, er det gitt en overgangsregel hvoretter forbudet mot nærmere spesifiserte halvautomatiske rifler gjelder tre år etter at den nye loven trer i kraft. For å kunne ikraftsette loven må det utarbeides et omfattende forskriftsverk. Dette forskriftsarbeidet er tidkrevende fordi det er behov for å omarbeide et stort og per i dag fragmentert forskriftsverk.

Da våpenloven ble behandlet i Stortinget, ble det presisert at det må utarbeides forskrifter til loven. Videre ble det uttalt at forbudet mot de halvautomatiske rifler som allerede er i besittelse, neppe trer i kraft før i 2023. Det fremkom da ikke innsigelser mot fremdriften, heller ikke fra representanten Vågslid. Forskriftsarbeidet pågår for fullt, og vi tar sikte på å sende et forslag til ny våpenforskrift på høring tidlig neste år. Planen er videre at ny lov og forskrift trer i kraft 1. januar 2021.

SPØRSMÅL NR. 2121

Innlevert 16. august 2019 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 27. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I brev av 18. juni 2019 (med referanse 19/2749-89) svarer statsråden på spørsmål fra Karin Andersen i forbindelse med behandlingen av Prop. 113 (2018-2019). I svaret fra statsråden oppgis kommuner og fylker etter dagens kommune- og fylkesstruktur.

Er det mulig å få de samme oversiktene med strukturen som gjelder fra 2020?

BEGRUNNELSE:

Det er fra 2020 at budsjettet i Prop. 113 får virkning.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av Prop 113 S (2018-2019), ba stortingsrepresentant Karin Andersen om å få tabeller over økninger i tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, dersom kommunenes rammer økes med 4,5 mrd. kroner og fylkeskommunenes rammer økes med 1 mrd. kroner. I brev av 18. juni 2019 ble spørsmålet besvart med et anslag på fordeling av økte inntektsrammer etter dagens kommune- og fylkeskommunestruktur.

Vedlagt er nye tabeller som viser fordelingen av økte inntektsrammer etter den nye kommune- og fylkeskommunestrukturen som vil gjelde fra 2020, inkl. grensejusteringer.

Tabellene viser grove anslag på endringen i den enkelte kommunes og fylkeskommunes frie inntekter, under forutsetning av at kommunenes frie inntekter økes med 4,5 mrd. kroner og fylkeskommunenes frie inntekter økes med 1 mrd. kroner fra 2019 til 2020.

Økningen i frie inntekter er fordelt med et likt beløp per innbygger, og det er brukt innbyggertall per 1. januar 2019.

På nåværende tidspunkt er ikke mulig å gi en mer nøyaktig fordeling. I forbindelse med Statsbudsjettet for 2020 vil det i Grønt hefte gis anslag på nominell vekst i frie inntekter i 2020 i den enkelte kommune og fylkeskommune under gitte forutsetninger.

Vedlegg til svar: <https://www.stortinget.no/dok15-201819-2121-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2122**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 3. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Har statsråden skiftet mening i saken om riving av setrene ved Vesllie på Hjerkin, eller er det en midlertidig utsettelse av gjennomføring av det vedtaket som statsråden tidligere har vært enig i?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i dag utsatt gjennomføringen av den vedtatte rivningen etter motstand lokalt. Samtidig har statsråden i flere svar til Stortinget støttet beslutningen om å rive setrene.

Svar:

Jeg mener det var uklokt å gjennomføre en riving av bygningene i Vesllie med det konfliktnivået som har vært. Rivingen som var planlagt å starte 20. august ble derfor avbrutt, og den vil ikke bli gjennomført i høst. Dette gir tid til videre dialog om saken

For meg er det avgjørende at villreinen, som en nasjonal ansvarsart, gis så gode levevilkår som mulig. Da Stortinget i 1999 vedtok å opprette regionfelt Østlandet, skulle dette store naturinngrepet kompenseres med å gjenvinne og verne naturverdier på Hjerkin. Det er klart at et område som frigis på denne måten vil være attraktivt for andre enn naturinteressene, og jeg har vært opptatt av at andre interesser også skal ivaretas. Men summen av belastningene fra slik bruk må ikke bli så stor at det går på bekostning av formålet med hele restaureringsprosjektet. Vedtaket av Kongen i statsråd om utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark balanserte disse hensynene, og var et resultat av omfattende prosesser lokalt.

Konklusjonen ble at en del inngrep fjernes, samtidig som for eksempel lange veistrekninger bevares av hensyn til bruk av fjellet. Bruksinteressene har fått forrang i noen områder, mens villrein er prioritert i andre områder, slik som ved Vesllie.

SPØRSMÅL NR. 2123**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 27. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Statsråden viser i sitt svar til dokument nr. 15:2052 (2018-2019) at hun av hensyn til behovet for et mest mulig nøyaktig folkeregister, ikke ønsker å gjøre endringer i rutine for vedtak om utflytting for personer uten fast bopel.

Vil statsråden da i stedet ta initiativ bedre, enklere og raskere rutiner for å omgjøre feilaktige vedtak om utflytting når det er sannsynliggjort at vedkommende faktisk oppholder seg i landet, evt. heller aldri har forlatt Norge?

BEGRUNNELSE:

Statsråden viser i sitt nevnte svar til at Skatteetaten imøteser alle opplysninger fra tredjeparter om at en regis-

trering kan være feil. Frivillige som arbeider blant hjemløse har en annen oppfatning og kan fortelle om til dels alvorlige konsekvenser for dem som feilaktig er registrert som utflyttet. Selv om det ikke er et veldig stort antall dette gjelder (statsråden nevner promiller i sitt forrige svar), så kan det gjelde opp mot 10-12 personer i året, som får store problemer i kritiske faser av livet. Fra Bymisjonen har jeg fått kopi av et vedtak om utflytting. Det vises til klageadgangen må være utnyttet for at søksmål kan reises etter tvistemålsloven. I neste avsnitt henvises det til at varsel om vedtak er unnlatt med hjemmel i forvaltningsloven, og at det følger heller ikke er mulig å underrette om vedtaket eller klageretten.

Det var også lagt ved virkelige eksempler på personer som har forsøkt å klage, men uten respons. I det ene til-

fellet forsvant papirene, og vedkommende fikk beskjed om at de aldri var mottatt. I et annet tilfelle skjedde det samme. Vedkommende ble fulgt av Bymisjonen for å levere klage. Også de papirene forsvant, men dukket opp igjen et halvt år etter. Vedkommende fikk da beskjed om at klagen var avvist fordi papirene var innlevert for seint. Typisk for disse personene er at de ikke er "digitale". Det offentlige må også ha gode rutiner for å behandle deres saker på en god måte.

I begge disse tilfellene snakker vi om personer i femtiåra, med et langt liv som rusmisbrukere bak seg. Den ene personen hadde bolig og fast jobb inntil for ett år siden, men ble syk og fikk ikke sykmelding fordi vedkommende var utskrevet tross bolig og jobb og fikk heller ikke nødvendig behandling på sykehus av samme grunn. Den andre personen ønsker rusbehandling og substitusjonsmedisiner, men får det ikke fordi vedkommende ikke står i noe register. Bymisjonen har også fortalt om et tredje eksempel, der en person med store hjerteproblemer bare får akutt hjelp og ikke nødvendig innsetting av stent, fordi vedkommende er registrert som utflyttet.

Samtidig viser Bymisjonen til at inkassobyråene stort sett ikke har problemer med å spore opp de personene som dette gjelder.

Svar:

Jeg viser til mitt svar 14. august 2019 på spørsmål fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen. Som nevnt er det utarbeidet egne rutiner for folkeregistermyndighetens kontrolltiltak, og registermyndigheten arbeider kontinuerlig med å forbedre sine kontrolltiltak for å sikre at Folkeregisteret inneholder korrekt informasjon om den enkelte.

Kontrolltiltaket knyttet til bostedsregistrering av personer som de siste to årene ikke har hatt kjent oppholdssted i Norge, ble i 2019 gjort landsdekkende og samlet på ett sted. Dette ble gjort for å sikre en ensartet og korrekt behandling i disse sakene. Samtidig skal det sørge for en rask og effektiv behandling hvis det blir kjent at en person urettmessig er registrert som utflyttet.

I rutinene for dette kontrolltiltaket er det gjort rede for den vurderingsnormen som legges til grunn for å avgjøre om det er sannsynliggjort at en person oppholder seg i Norge. For å ta hensyn til de personer som omtales i spørsmålet, er det særlig fremhevet at dette kan gjelde personer som reelt er bostedsløse og derfor uten kjent adresse eller oppholdssted. Disse personene kan ha dårligere forutsetninger for å dokumentere at de oppholder seg i Norge, noe som har innvirkning på hvilke krav som stilles til dokumentasjonen. Det skal derfor legges vekt på all dokumentasjon som kan indikere opphold i Norge. Dette kan for eksempel være bekreftelse fra en institusjon, en offentlig omsorgsperson, legeavtale, kontakt med politiet, utbetaling av sosialstønning, kvitteringer mv.

En bekreftelse fra Bymisjonen vil også kunne sannsynliggjøre at vedkommende oppholder seg i Norge.

Dersom en person kontakter folkeregistermyndigheten og sannsynliggjør sitt opphold i Norge etter at forvaltningslovens klagefrister er utløpt, vil saken likevel bli behandlet. Saken behandles da som en omgjøringssak og ikke en klagesak. Dersom det sannsynliggjøres av vedkommende aldri har flyttet ut, kan utflyttingen omgjøres slik at vedkommende hele tiden har vært registrert som bosatt i Norge.

Skatteetaten kan kontaktes via en rekke kanaler, for eksempel e-post, telefon eller personlig oppmøte. Uavhengig av hvilken måte henvendelsen fremmes på, skal den som mottar henvendelsen sørge for at den blir registrert i saksbehandlingssystemet så raskt som mulig for videre behandling.

Registermyndigheten arbeider kontinuerlig med å sikre en ensartet, korrekt og rask behandling. Dette omfatter også revisjon av rutiner basert på erfaring fra arbeidet og innspill fra tredjeparter. Jeg vil be Skattedirektoratet ta kontakt med Bymisjonen for å undersøke om det er rom forbedringer av rutinene for registrering av personer som i lang tid ikke har hatt kjent oppholdssted i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2124**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 28. august 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hva han vet når det gjelder flagg, refusjonsordningen og fremtidige lønns- og arbeidsbetingelser for ansatte på Hurtigrutens skip, inkludert ekspedisjonsskipene som nå skal bygges om?

BEGRUNNELSE:

Viser til saken i sommer hvor statsråden ga Hurtigruten dispensasjon fra reglene som gjelder for flagg og lønns- og arbeidsvilkår på to seilinger og at statsråden varslet følgende i FriFagbevegelse.no 18. juli 2019:

– Vi skal møtest igjen over sommaren og diskutere langsiktige løysingar for å sikre at ein sånn situasjon ikkje oppstår igjen, varslar næringsministeren.

Svar:

I mine møter med Hurtigruten har jeg møtt et selskap som har en sterk norsk tilhørighet, og som gir uttrykk for et ønske om å videreutvikle seg fra Norge med skip under norsk flagg.

Hurtigruten AS er et privateid selskap. Selskapet har opplyst at det har totalt 2600 ansatte, hvorav 2000 norske,

og at de er Norges største maritime lærlingebedrift med 160 lærlinger.

Hurtigruten mottok i 2018 omtrent 140 millioner kroner i støtte gjennom tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, for sysselsettingen av om lag 1270 sjøfolk.

Hurtigruten har i dag 14 skip som er registrert under norsk flagg, hvorav 11 skip er registrert i NOR og 3 skip i NIS. Hvorvidt Hurtigrutens nye ekspedisjonsskip skal seile under norsk flagg, og eventuelt hvilket register, må besvares av selskapet selv. En avgjørende forskjell mellom de to registrene, er at det på skip i NIS er tillatt å ansette utenlandske sjøfolk på hjemlandets lønns- og arbeidsbetingelser. Samtidig har skip i NIS begrensninger for hvor de kan seile. Dette skal sikre at NIS-registrerte skip ikke konkurrerer mot NOR-registrerte skip, som har norske lønns- og arbeidsbetingelser.

Hurtigruten gjennomførte to seilas i sommer som i utgangspunktet var i strid med NIS-regelverket. Dette skjedde imidlertid etter en enighet mellom partene, hvor Hurtigruten forpliktet seg til å lønne mannskapet om bord etter norsk nivå mens skipet seilte langs norskekysten.

Hurtigruten har opplyst at de neste år, som i år, har planlagt to cruiseseilaser som kan komme i konflikt med gjeldende fartsområdebegrensninger i NIS. Jeg har avtalt møte med partene for å diskutere hvordan dette kan løses på lengre sikt.

SPØRSMÅL NR. 2125**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kva plan har regjeringa for å redusere bompengebelastninga for folk flest og kor mykje lågare vil bompengane vera i 2020 og 2021 gjennom desse tiltaka samanlikna med 2018-nivået?»

Svar:

Som kjent er det no eit arbeid i gang i regjeringa for ytterlegare å redusere bompengebelastninga for folk flest. Eg vil ikkje kunne gå nærare inn på resultatata av dette arbeidet før det føreligg endelege avklaringar.

SPØRSMÅL NR. 2126**Innlevert 19. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 27. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden slå fast at Sandnes og Sola ikke skal slås sammen med Stavanger, og at disse kommunene følgelig vil bli holdt utenfor fylkesmannens videre arbeid med kommunereformen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er blant annet presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Det er altså helt riktig, som representanten Pollestad skriver i sin begrunnelse, at regjeringen har signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Fylkesmannens rolle i dette arbeidet er å stimulere til diskusjoner om utfordringer i de enkelte kommunene, og bidra til kommunesammenslåinger der det er hensiktsmessig.

Stavanger og Sandnes er en del av samme bo- og arbeidsmarkedsregion som også inkluderer Sola, Klepp, Randaberg, Time, Gjesdal, Strand, Hå og Kvitsøy. Fylkesmannen i Rogaland skrev i sin tilrådning høsten 2016 at flere kommuner på sikt kan bli en del av nye Stavanger, og pekte særlig på Sola og Kvitsøy. Etter det jeg er kjent med, er det utfordringer med sammenvokste kommuner på Nord-Jæren, og jeg tror en mer hensiktsmessig kommunestruktur ville gitt en bedre samfunnsplanlegging. Jeg er ikke kjent med at det har vært lokale prosesser i området etter at Stortinget behandlet kommunereformen våren 2017.

Det videre arbeidet med kommunereformen bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017. Det er dermed opp til lokalpolitikkerne om de ønsker å ta en ny nabopratt, og hvem de vil prate med. Jeg mener alle kommuner, både store og små, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. For eksempel er kommunale planprosesser en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har de nødvendige forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

SPØRSMÅL NR. 2127**Innlevert 20. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 3. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Vern av Børgin og Skarnsund i Trøndelag har i flere år vært en viktig sak. Dessverre ligger saken fortsatt uavklart hos regjeringen. I et svar til undertegnede i februar sier statsråden at sakene fortsatt ligger til behandling i departementet.

Når kan det forventes at områdene blir vernet og kan statsråden forsikre om at verneprosessen for andre områder som f.eks. Kråkvågsvaet-Grandefjæra- Bjugnfjorden, ikke vil ta like lang tid?

Svar:

Områdene Børgin og Skarnsundet er to av til sammen 13 områder som nå er oversendt Klima- og miljødepartementet med tilrådning om opprettelse av marine verneområder. Jeg viser til mine svar til Stortinget på skriftlig spørsmål nr. 922 (2017-2018) 19. februar 2018 og spørsmål nr. 966 (2018-2019) 26. februar 2019 om Børgin og Skarnsundet.

Klima- og miljødepartementet har fortsatt verneforslagene for Børgin og Skarnsundet til behandling. Proses-

sen med disse verneforslagene ble stilt i bero i 2017, og har derfor tatt lenger tid enn normalt.

Jeg legger vekt på at det skal være god prosess i verne-saker, og at det gis tilstrekkelig tid til prosessen lokalt.

Noen saker er mer sammensatte enn andre og vil kreve mer tid.

SPØRSMÅL NR. 2128

Innlevert 20. august 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 4. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Vil statsråden nå skape ro i denne saken ved at planene om riving ikke bare utsettes, men stanses?

BEGRUNNELSE:

Statsråden besluttet mandag å utsette rivingen av seterbygningene i Vesllie på Hjerkin.

Svar:

Jeg har nylig svart på spørsmål om samme sak fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud. Som jeg også svarte representant Aasrud, mener jeg det var uklokt å gjennomføre en riving av bygningene i Vesllie med det konfliktnivået som har vært. Rivingen som var planlagt å starte 20. august ble derfor avbrutt, og den vil ikke bli gjennomført i høst. Videre svarte jeg representant Aasrud at dette gir tid til videre dialog om saken.

For meg er det avgjørende at villreinen, som en nasjonal ansvarsart, gis så gode levevilkår som mulig. Da Stortinget i 1999 vedtok å opprette regionfelt Østlandet, skulle dette store naturinngrepet kompenseres med å gjenvinne og verne naturverdier på Hjerkin. Det er klart at et område som frigis på denne måten vil være attraktivt for andre enn naturinteressene, og jeg har vært opptatt av at andre interesser også skal ivaretas. Men summen av belastningene fra slik bruk må ikke bli så stor at det går på bekostning av formålet med hele restaureringsprosjektet.

Vedtaket av Kongen i statsråd om utvidelse av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark balanserte disse hensynene, og var et resultat av omfattende prosesser lokalt. Konklusjonen ble at en del inngrep fjernes, samtidig som for eksempel lange veistrekninger bevares av hensyn til bruk av fjellet. Bruksinteressene har fått forrang i noen områder, mens villrein er prioritert i andre områder, slik som ved Vesllie.

SPØRSMÅL NR. 2129

Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 27. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Er det er tillatt å selge kundeporteføljen til bomselskapene uten at det tegnes nye avtaler med hver enkelt abonnent?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen vedtok like før jul en ny forskrift, den såkalte utstederforskriften, om at utstederrollen skal skilles ut fra bompengeselskapene. Det innebærer at bompengedokumentasjonen nå åpnes opp som et marked for private og

utenlandske aktører. Offentlig eide bompengeselskaper med integrert utstedervirksomhet må skille denne ut i egne juridiske personer, eller avhende kundeporteføljen. Regjeringen har satt frist til 1. juli 2020 for denne oppsplittingen. Det er interessant for abonnentene å vite om deres etablerte kundeforhold til et bompengeselskap nå uten videre kan videreselges. Likeledes er det interessant for norske abonnenter å vite om forskriften åpner for at personlige trafikkdata blir tilgjengelig for selskaper som har interesser utover å kreve inn bompenger.

Svar:

Stortinget har gjennom handsaminga av Meld.St. 25 (2014-2015) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) slutta seg til bompengereforma til Regjeringa. Ein sentral del av bompengereforma er at rolla som utferdar av bompengebrauk skal skiljast frå bompengeselskapet.

I AutoPASS-avtalen som brukarane har inngått med bompengeselskapa er det tatt høgde for at avtalen kan førast over til anna selskap dersom bompengeselskapet legg ned verksemda eller overfører utferdarverksemda til eit anna selskap. I slike tilfelle vil kundane få melding om overføringa før selskapet avsluttar verksemda si. Kundane kan då velje å seie opp avtalen eller halde fram avtaleforholdet med ny avtalepart.

Overføring av kundeporteføljen vil bli gjennomført i tråd med prinsippa om dataminimering slik dei er nedfelte i personvernforordninga. Det vil berre bli overført informasjon om personar og køyretøy med aktive avtaler. Det vil ikkje bli overført historisk informasjon om trafikkdata og betaling. Dei nye utferdarselskapa som overtar kundeporteføljen, kan berre nytte trafikkdata til andre føremål enn betaling av bompengar om kundane samtykkjer til dette.

SPØRSMÅL NR. 2130

Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit

Besvart 29. august 2019 av forsknings- og høgere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden opna for forsøksordningar som t.d. å seinka karakterkravet i matematikk og at studentane i lærarutdanninga på 1-7 og 5-10 kan gå i lag dei første to åra?

GRUNNGJEVING:

Dette for om mogleg å auka rekrutteringa ved lærarutdanninga, og då særleg for dei som skal undervisa i småskulen. Det er spesielt dei mindre høgskulane i distrikta som har låge søkartal.

Me går mot ein stor lærarmangel, og då spesielt i distrikta.

Det at lærarutdanninga no har blitt 5-årig og er inn delt i GLU 1-7 og GLU 5-10, inneber at spesielt dei mindre høgskulane er sårbare, og det er spesielt studiet for dei som skal i småskulen GLU 1-7, som har lågt søkartal.

Ved Høgskulen på Vestlandet, HVL, er situasjonen no ved studiestarten i 2019 at Stord har 54 studie plassar for GLU 1-7, men bare 16 studentar, og for Sogndal, som har 36 studie plassar på GLU 1-7 er det om lag 20 studentar. Også ved Bergen er det no dårlegare søking til GLU 1-7.

I dag kan du ha 6 i norsk og 3 i matematikk frå vidaregåande og du får ikkje bli norsklærer gjennom lærarutdanninga ved høgskule.

Men du kan ha 3 i norsk og 4 i matematikk og likevel bli norsklærer.

Norsklærer kan du likevel bli med elendige matematikkarakterar viss du tek utdanninga gjennom universitet eller ved ulike nett- og samlingsbaserte utdanningsløp.

Det verkar diskriminerande i høve den femårige lærarutdanninga ved høgskule, og skulle tilseia at det bør gjerast nokre grep.

Svar:

Eg deler representanten Rommetveit sitt engasjement for å få fleire kvalifiserte grunnskulelærarar. Saman med universiteta og høgskulane våre arbeider regjeringa systematisk med å styrkje statusen til lærarane og kvaliteten på utdanninga, mellom anna gjennom dei femårige grunnskulelærarutdanningane (GLU) og strengare krav til dei som skal bli lærarar. Det er oppretta ordningar for å slette studielån for dei som tek seg jobb som lærar etter å ha fullført utdanninga. Universitet og høgskular har fått midlar øyremerka rekrutteringsarbeid, og statsråd Sanner

og eg har begge prioritert rekruttering til lærarutdanningane høgt når vi har besøkt institusjonar rundt om i landet. I 2018 og 2019 er søkinga til lærarutdanningane på eit langt høgare nivå enn før. Det er òg sett av pengar og lagt til rette for at dei som arbeider i skulen utan fullført lærarutdanning, kan kvalifisere seg.

SSB har i alle sine framskrivingar (Lærermod) varsla lærarmangel i framtida, og dette tek vi på alvor. Slike framskrivingar er ikkje prognosar, men kunnskapsgrunnlag for å sette inn tiltak. Tidlegare har det vore framskrive ein langt større lærarmangel enn det vi ser i dag. Den siste framskrivinga frå SSB baserer seg på situasjonen slik den var i 2017. Vi veit mellom anna at talet på søkjarar til lærarutdanningane har auka i 2018 og 2019. Vi ventar òg at gjennomføringa vil bli betre i framtida. Eg veit at distrikta er sårbare og vil halde fram med å arbeide for å auke rekrutteringa i heile landet.

I 2019 vart det nasjonalt sendt ut fleire tilbod om studieplassar i GLU 1–7 enn nokon gong tidlegare, noko som kan tyde på at fleire søkjarar er kvalifiserte no enn før. Då det vart innført karakter- og poengkrav for opptak til allmennlærarutdanninga i 2005, gjekk delen studentar som hadde gjennomført etter seks år, opp med 10 prosent. Etter dette har gjennomføringsdelen halde seg på eit høgare nivå, sjølv etter at storleiken på kulla har teke seg opp. Dei siste åra har fråfallet etter første studieår gått ned. Til dømes gjekk fråfallet etter første studieår i GLU 1–7 ned frå 18,4 til 15,4 prosent frå 2016-kullet til 2017-kullet.

Opptakskrava til grunnskulelærarutdanninga og lektorutdanninga er 35 skulepoeng, karakteren 3 i norsk og karakteren 4 i fellesfaget praktisk matematikk, eller bestått i matematikk som programfag. Praktisk matematikk legg vekt på rekneteknikkar og praktiske emne, som prosent, indeksar, økonomi, areal og volumrekning.

Kravet om karakteren 4 i matematikk er eitt av fleire tiltak for at fleire studentar skal gjennomføre lærarutdanningane. Frå forskning veit vi at studentar med gode karakterar frå vidaregåande skule, har betre føresetnadar for det. Høgare opptakskrav handlar ikkje berre om matematikk, det handlar òg om at vi vil rekruttere dei beste og heve statusen for utdanninga og yrket.

Eg er kjend med at enkelte aktørar har foreslått å erstatte karakterkravet i norsk og matematikk med eit generelt krav om 40 skulepoeng. Eg minner om at det er obligatorisk for alle studentane i GLU 1–7 med minst 30 studiepoeng matematikk. Som utdanna lærarar skal dei kunne undervise i matematikk i skulen.

Vi veit at mange studentar har hatt vanskar med å fullføre matematikkfaget. For nokre kan dette ha hatt innverknad på gjennomføringa av utdanninga. Firarkravet i matematikk vart innført i 2016. Førebelse tal frå Database for statistikk om høgere utdanning (DBH) viser ein klar tendens til at strykprosenten i matematikk i grunnskulelærarutdanninga går ned i 2017 og 2018. Om denne ten-

densen held fram, kan det på sikt gi oss fleire lærarar. Der- som ein vel å halde på matematikkkravet i 1–7-utdanninga, men ta det bort for 5–10-utdanninga, kan dette gå ut over rekrutteringa til GLU 1–7.

Det er òg slik at same kva fag lærarane skal undervise i, skal dei ha kompetanse til å integrere dei grunnleggande ferdigheitene lesing, skrivning og rekning i faget. Dette krev god forståing og kompetanse i matematikk. Dei fleste lærarane i grunnskulen underviser i mange fag. Dette gjeld ikkje minst på små skular i distrikta.

Det stemmer at dei studentane som tek ei mastergrad i fag, og deretter praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), ikkje treng å oppfylle karakterkravet i matematikk. Når desse kandidatane blir tekne opp til PPU, har dei allereie gjennomført masterutdanninga si. Dei blir likevel ikkje kvalifiserte for å undervise på skuletrinna 1–4.

Etter lov om universitet og høgskular § 1-2 (4) kan departementet, etter innstilling frå styret ved ein UH-institusjon, vedta unntak frå lov eller forskrift i samband med tidsavgrensa pedagogiske eller organisatoriske forsøk. Institusjonane som tilbyr GLU, kan søkje om forsøksordningar som gjeld opptak til utdanninga. Eg vil sjølv sagt vurdere eventuelle søknader som kjem inn, men eg vil understreke at krav til lærarstudentar er godt grunngeve, og vi ser at det gjev oss studentar med betre evne til å gjennomføre utdanninga. Alle elevar i skulen har krav på lærarar med høg kompetanse. I sommar har eg godkjent ei forsøksordning for at tilsette i undervisningsstillingar, som ikkje har fullført heile lærarutdanninga si, kan fullføre den fireårige utdanninga innan 2025. Studentane som blir tekne inn til denne ordninga, har møtt opptakskrava som gjaldt då dei begynte på utdanninga. Dei som begynte på utdanninga før 2016, er fritekne for kravet om karakteren fire i matematikk.

Representanten spør òg om eg vil opne for forsøk med til dømes å la studentane i GLU 1–7 og GLU 5–10 gå i lag dei første to åra, som eit tiltak for å auke rekrutteringa særleg for dei som skal undervise i småskulen. Som nemnt, kan styra ved institusjonane søkje departementet om forsøksordningar, og alle søknader blir vurderte. Eg minner likevel om at dei to utdanningane er ulikt innretta og at det berre er faget pedagogikk og elevkunnskap (PEL) som er obligatorisk i begge utdanningane. PEL er spissa mot klassetrinna som utdanninga er retta mot, og berre 30 av dei 60 studiepoenga i faget er lagt til dei tre første åra. Det inneber at det vil ha lita hensikt å køyre to år av utdanningane saman. Då rammeplanane for grunnskulelærarutdanningane vart utvikla i 2015, blei det særskilt vurdert om ein skulle ha ei eller to utdanningar. Den gongen tilrådde universiteta og høgskulane eintydig å halde på to utdanningar. Med midlar frå regjeringa blir det no vurdert korleis lærarar som er utdanna for høgare klassetrinn, kan kvalifisere seg for å undervise på trinn 1–4.

Forskriftene for grunnskulelærarutdanningane opnar for at lærestadane kan vurdere å legge til rette for felles

undervisning i tema som overlappar mellom GLU 1–7 og GLU 5–10. Det gjeld tema som er knytt til årstrinna 5–7, til vitenskapsteori og metode og til enkelte fagemne, som til dømes arbeid med egne ferdigheiter i praktiske og

estetiske fag. Det er institusjonane som har ansvar for, og kompetanse til, å vurdere nytta av slik samordning, opp mot det som er føremålet med to ulike utdanningar.

SPØRSMÅL NR. 2131

Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen

Besvart 27. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Gitt at det kreves 0,5 årsverk for skoler under 100 elever, 1 årsverk for skoler opp til 300 og 1,5 årsverk for de over 300 elever.

Hva vil den totale kostnaden bli?

BEGRUNNELSE:

Det bes om to utregninger: En med direkte og indirekte personalkostnader for undervisningspersonell og en med direkte og indirekte personalkostnader for serveringspersonell.

Læreren må få tid til å være lærer. Derfor er det ikke hensiktsmessig at kvalifiserte lærere bruker tiden sin til å smøre brødkiver og koke grøt. Dersom det skal innføres betalt skolemat i regi av staten må det derfor ansettes nye årsverk i skolen som kan ta seg av dette.

Svar:

Statistikk hentet fra Utdanningsdirektoratet for skoleåret 2018-19 gir følgende oversikt over grunnskoler og videregående skoler etter skolestørrelse:

	Færre enn 100 elever	100-300 elever	Flere enn 300 elever
Grunnskoler	817	1138	879
Videregående skoler	59	111	245

Gitt antakelsen om det kreves at 0,5 årsverk for skolene med færre enn 100 elever, 1 årsverk for skolene med mellom 100-300 elever og 1,5 årsverk for skolene

med flere enn 300 elever, og at årsverkene skal lønnes som ansatte med lærerutdanning eller tilsvarende, anslår Kunnskapsdepartementet følgende kostnader:

	Direkte personalkostnader	Indirekte personalkostnader	Sum
Grunnskolen	1,510 mrd. kr.	639 mill. kr.	2,149 mrd. kr.
Videregående	287 mill. kr.	94 mill. kr.	381 mill. kr.
Sum	1,797 mrd. kr.	733 mill. kr.	2,530 mrd. kr.

Den direkte personalkostnaden for ett lærerårsverk i grunnskolen er anslått til å være om lag 527 000 kroner. Inkludert arbeidsgiveravgift, feriepenger og innbetaling til statens pensjonskasse, anslås den samlede kostnaden for ett lærerårsverk i grunnskolen å være om lag 706 000 kroner. Tilsvarende tall for ett lærerårsverk i videregående

skole er henholdsvis om lag 566 000 kroner og 805 000 kroner.

Hvis det legges til grunn at de nye årsverkene skal lønnes som serveringspersonell, og det antas at disse vil ha lønnsvilkår tilsvarende fagarbeidere som jobber i grunnskolen i dag, anslår Kunnskapsdepartementet følgende kostnader:

	Direkte personalkostnader	Indirekte personalkostnader	Sum
Grunnskolen	1,115 mrd. kr.	470 mill. kr.	1,585 mrd. kr.
Videregående	198 mill. kr.	83 mill. kr.	281 mill. kr.
Sum	1,313 mrd. kr.	553 mill. kr.	1,866 mrd. kr.

Den direkte personalkostnaden for en fagarbeider er anslått til å være om lag 389 000 kroner. Inkludert arbeidsgiveravgift, feriepenger og innbetaling til statens pensjonskasse, anslås den samlede årsverkskostnaden å være om lag 553 000 kroner.

Det må understrekes at dette kun er anslag på personalkostnader, gitt antakelsene representanten har lagt til grunn. Ved eventuell innføring av skolemat vil det i tillegg påløpe utstyrs- og råvarekostnader. Kunnskapsdepartementet har tidligere beregnet råvarekostnadene for

alle trinn til 3,4 mrd kroner. Fordi det ikke er tradisjon for servering av skolemåltider, er heller ikke skolebyggene nødvendigvis konstruert og dimensjonert for dette. Kostnader til eventuelle investeringer i bygningsmasse og lignende vil derfor også komme i tillegg. De samlede utgiftene må derfor antas å kunne bli betydelig høyere enn de oppgitte estimatene. Jeg mener vi må bruke pengene på det viktigste først: kunnskap og mestring i skolen, kvalifiserte lærere og faglig fordypning.

SPØRSMÅL NR. 2132

Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 28. august 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva vil helseministeren gjøre for å unngå flere hendelser som tilfellet med 17-åringen ved Sanderud og Sykehuset Innlandet, og hvordan vil han følge opp Tvangslovutvalget sitt arbeid, for å oppnå en reduksjon i bruken av tvang i helse- og omsorgssektoren?

BEGRUNNELSE:

Tv2 kunne 14. august fortelle om en lettere utviklingshemmet 17-åring som hadde vært ulovlig beltelagt under store deler av sitt opphold på seks uker ved den psykiatriske institusjonen Sanderud, tilhørende Sykehuset Innlandet. I saken fremkommer det blant annet at denne avgjørelsen er tatt av en sykepleier uten overordnet faglig ansvar, og at Kontrollkommisjonen ved sykehuset har konkludert med at beltebruken var klart ulovlig.

Jeg opplever at det er et bredt tverrpolitisk ønske om å redusere bruken av tvang i psykiatrien, samtidig har dette vist seg utfordrende å få til, noe som blant annet fremkommer i helseministerens svar på mitt skriftlige spørsmål dokument nr. 15:101 (2017-2018)

Nylig avgå Tvangslovutvalget sin innstilling. NOU 2019:14 Tvangsbegrensingsloven – Forslag til felles re-

gler om tvang og inngrep uten samtykke i helse- og omsorgstjenesten, fremmer en rekke forslag til å forebygging og begrenning av tvangsbruk i psykisk helsevern.

Svar:

Det er alvorlig at det igjen avdekkes ulovlig tvangsbruk i psykisk helsevern. Jeg mener det er et klart ledelsesansvar å påse at all tvangsbruk holdes innenfor faglige og lovlige rammer. Feil vil kunne skje, men da er det viktig å ha kvalitetssystemer som raskt fanger opp svikten og sørger for læring av feilene. Jeg forutsetter at Sykehuset Innlandet treffer tiltak for å begrense bruken av tvang og for at regelverk og faglige normer følges i de tilfeller hvor tvang er nødvendig som siste utvei.

For øvrig vurderer departementet å invitere brukerorganisasjoner og representanter for tjenestene til et møte denne høsten for å drøfte status for arbeidet med å forebygging tvang i psykisk helsevern og få innspill fra aktørene om hva som bør gjøres i tjenestene for å redusere omfanget av tvang.

Regjeringen har i Granavolden-plattformen slått fast at det skal foretas en revisjon av alle tvangshjemler, basert på anbefalingene fra Tvangslovutvalget. Tvangslovutval-

gets utredning ble derfor sendt på alminnelig høring allerede dagen etter at den ble lagt fram. Høringsfristen ble satt til 16. desember. Utvalget har levert et omfattende lovutkast som blant annet forutsetter betydelige organi-

satoriske endringer. Vi vil derfor trenge noe tid til å vurdere forslagene, men jeg vil legge fram et lovforslag for Stortinget så fort det lar seg gjøre.

SPØRSMÅL NR. 2133

Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 5. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Hvordan mener statsråden at bruk av NOAHs nære samarbeidspartner Bergfald Miljørådgivere, som er innleid for å gi det faglige underlaget til ekspertutvalg og miljødirektoratet om mulig deponi i Brevik, vil påvirke tilliten til direktoratets og ekspertutvalget sine råd og kan statsråden garantere at han ikke vil overkjøre lokaldemokratiet i deponisaken basert på slike råd?

BEGRUNNELSE:

Dalen gruver, som ligger i Porsgrunn kommune, er av Norsk Avfallshåndtering AS ("NOAH") foreslått som nytt deponi for farlig uorganisk avfall som erstatning for NOHAs deponi på Langøya. Porsgrunn bystyre har sagt nei til dette, men regjering vil rett etter valget vurdere å overkjøre denne beslutningen. Regjeringen avventer et ekspertutvalg som de opprettet. Kommunen har blitt gjort kjent med at Bergfald Miljørådgivere AS har fått i oppdrag å bistå ekspertutvalgets sekretariat og har enkelte spørsmål i den forbindelse.

Bergfald Miljørådgivere inngikk 27. april 2018 et prosjektsamarbeid med NOAH knyttet til NOAHs planer om fremtidig behandling av uorganisk farlig avfall.

Det er flere private aktører i avfallsmarkedet. Disse benytter ulike teknologiske metoder og anbefaler ulike lokaliteter for et eventuelt nytt deponi. Ettersom ekspertutvalget bl.a. skal vurdere ulike teknologiske behandlingssmetoder og mulige lokaliteter for nytt deponi, vil utvalgets vurderinger potensielt ha stor økonomisk betydning for NOAH og deres samarbeidspartnere.

Svar:

I vurderingen av hvordan å sikre Norge fremtidig behandlingsskapasitet for farlig avfall har jeg vært opptatt av å få økt kunnskap om muligheten for å redusere mengden farlig avfall og øke ressursutnyttelsen. Regjeringen ned-

satte i vår et bredt sammensatt utvalg som har som mandat å vurdere mulighetene for økt ressursutnyttelse av farlig avfall ved bruk av ny/alternativ teknologi og nye løsninger. De skal også vurdere mengden farlig avfall som vil trenge en deponiløsning fremover, både på kort og lang sikt, og hvordan en løsning kan sikres. Ekspertutvalget har frist til 1. november med å levere sitt arbeid til Klima- og miljødepartementet.

Det er et viktig premiss at ekspertutvalget for farlig avfall skal være selvstendig i sitt arbeid.

Miljødirektoratet fikk i april i år oppdrag av Klima- og miljødepartementet om å etablere et sekretariat for ekspertutvalget for farlig avfall. Det ble gitt anledning til å hente inn ekstern kompetanse til arbeidet.

Sekretariatet er underlagt utvalget. Det er derfor ikke naturlig for meg å vurdere habilitet i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 2134**Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 28. august 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre greie for kor mange allierte soldatar som er tilstades i Noreg per i dag, og kor mange norske soldatar som er i Hæren på same tidspunkt unnateke Hærreserven og mobiliseringsstyrkar?

Svar:

Eg legg til grunn at det med soldatar blir sikta til tenestegjerande militært personell, uavhengig av grad. I veke 34 var det om lag 630 amerikanske marineinfanteristar i Noreg. Desse soldatane inngår i ordninga med rotasjonsbasert øving og trening i Noreg for det amerikanske marinekorpset (U.S. Marine Corps). Det var også om lag 120 alliert luftpersonell til stades i Noreg i samband med

Arctic Fighter Meet, som vart avslutta i veke 34. Ei mindre mengde canadisk luftpersonell var framleis til stades på Andøya etter at dei maritime overvakingstokta i veke 33 vart avslutta. I same periode hadde Hæren om lag 7 500 tenestegjerande militært personell i Noreg unnateke Hærreserven og mobiliseringsstyrkar.

Alliert aktivitet i Noreg bidrar til kunnskap i andre allierte land om å operere under krevjande klimatiske og topografiske forhold i landet vårt. Dette gjev auka operativt utbytte for begge partar. Alliert øving og trening i Noreg demonstrerer den gjensidige allianseforpliktinga i praksis. Allierte og norske styrkar sine evner til å operere saman vil vere av stor betydning viss Noreg skulle få behov for allierte forsterkningar i krise og krig. Alliert aktivitet i Noreg er ein del av dei lange linjene i norsk forsvars- og tryggingsspolitikk.

SPØRSMÅL NR. 2135**Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 29. august 2019 av forsknings- og høgere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Aksepterer regjeringa at styret ved Nord Universitet har fattet et vedtak i strid med det regjeringa selv uttalte at lå til grunn for strukturreformen ved behandlingen av St. meld. 18 (2014-2015); at sammenslåing skulle gjelde institusjoner - ikke studiesteder, og kan regjeringa godta styrevedtaket når beslutningsgrunnlaget Rapport fremtidig studiestedsstruktur inneholder alvorlige feil, og godtar regjeringa et vedtak i strid med fusjonsavtalen mellom Universitet i Nordland og Høgskolen i Nesna?

BEGRUNNELSE:

Etter å hørt partileder i Venstre, kulturministeren Trine Skei Grande, uttale seg i går i partilederutspørringa på NRK om hvorfor regjeringa har lagt ned lærerutdanninga på Nesna, mener jeg det er behov for at statsminister Erna Solberg kommer på banen og klargjør regjeringens standpunkt i saken. Statsråd Trine Skei Grande avslørte i

NRK-utspørringa manglende kunnskap om de sviktende forutsetningene som ligger bak styret i Nord Universitet sin beslutning om å legge ned lærerutdanningen på Nesna.

På Nesna er det utdanna gode lærere i over 100 år. Skolen ble lagt til Nordland fordi det manglet lærere i nord. Det mangler fortsatt lærere i nord. På landsbasis er det 5,8 prosent av lærerne som ikke oppfyller kompetansekravene for tilsetting. I Nordland er tallet hele 10,3 prosent (2017). Nedlegginga av Nesna er blitt en skrekkoppvisning på hvordan løftet om å opprettholde og videreutvikle aktiviteten på etablerte studiesteder blir brutt, med regjeringas velsignelse.

Statsråd Trine Skei Grande sa i NRK at universitetene skal ha stor grad av sjølstyre, men i Stortinget vedtok i St.meld. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren, uttalte stortingsflertallet at fusjonene skulle skje på institusjonsnivå og ikke føre til nedlegging av studiesteder.

Statsråd Trine Skei Grande hevdet også at Nord universitet ikke klarer å oppnå kvaliteten i utdanninga ved å opprettholde studiesteder med "veldig, veldig lavt søkertall, så nedlegginga var en avgjørelse de tok". Dette stemmer ikke. Nesna har bedre søkertall enn Bodø på lærerutdanningene. Det gjelder også tall for oppmøte, gjennomføring og studietilfredshet. Dette viser tall fra Samordna opptak og Studiebarometeret.

I avtalen mellom Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna som ble utformet før fusjonen 1. januar 2016 slås det fast at:

«Organiseringen av universitetets aktiviteter på Helgeland skal ta utgangspunkt i eksisterende strukturer og infrastruktur for høyere utdanning på Helgeland, jf. punkt 3. Dette innebærer følgende faste lokaliteter på Helgeland: Campus på Helgeland-Nesna - Mo i Rana - Sandnessjøen.»

I utgangspunktet skal studiestedsleder Nesna ha funksjonen «studiestedsleder UiN-Helgeland» og ha en koordinerende rolle for de andre studiestedene på Helgeland.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Siv Mossleth til statsministeren som hun har bedt meg svare på.

Sammenslåingen av Høgskolen i Nesna (HiNe), Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) og Universitetet i Nordland (UiN) til Nord universitet ble besluttet i kongelig resolusjon 9. oktober 2015, etter at det ved kongelig resolusjon 19. juni 2015 var bestemt at HiNe og UiN skulle slås sammen. HiNe, HiNT og UiN hadde laget en felles plattform, som del av grunnlaget for beslutningen om opprettelsen av Nord universitet. Disse institusjonene kunne ikke treffe beslutninger som binder styret for Nord universitet. Videre viser vi til at HiNe, HiNT og UiN er del av staten som ett og samme rettssubjekt, og departementet legger til grunn at plattformen for sammenslåingen ikke er en avtale i avtalerettslig forstand. Videre legger departementet til grunn at styret for Nord universitet selv må vurdere oppfølgingen av plattformen.

Det er styret for Nord universitet som har ansvaret for å vurdere hvilke studiesteder universitetet skal ha, hvordan utdanningen og forskningen skal organiseres, og hva som skal tilbys hvor i tråd med rekrutteringsgrunnlaget. Det er styrene som kjenner egne behov, begrensninger og muligheter best, og derfor er det styrene som har fått ansvaret for organiseringen av institusjonene. Dette fremgår av universitets- og høyskoleloven og er også understreket i Meld. St. 18 (2014-2015), strukturmeldingen.

Jeg er, som også presisert i mitt svar til representanten Mossleth på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2051 (2018-2019), uenig i representanten Mossleths premiss om at styret ved Nord universitet har fattet vedtak i strid med regjeringens grunnlag for strukturreformen og de

føringer Stortinget i den forbindelse har gitt. Jeg viser til Innst. 348 S (2014-2015), der et stort flertall i Stortinget understreket

"at det er viktig å sikre et desentralisert utdanningstilbud, og viser i den sammenheng til meldingen hvor det presiseres fra regjeringen at dette er en strukturreform på institusjonsnivå, ikke på studiestedsnivå. Det må også i fremtiden, slik det er i dag, være opp til institusjonene selv og deres styrer å vurdere hva en hensiktsmessig studiestedstruktur innebærer."

Styret for Nord universitet har vedtatt å avvikle aktiviteten på Nesna. Ansvaret for å tilby utdanning på Helgeland skal ivaretas med utgangspunkt i universitetets øvrige studiesteder og gjennom fleksibel og desentralisert utdanning. Til grunn for styrets beslutning ligger både flere høringsuttalelser og universitetets egne analyser, som understreker behovet for en lærerutdanning for og på Helgeland. Universitetet legger opp til at tilbudet skal være samlingsbasert og nettstøttet. Samlet sett skal organiseringen av lærerutdanningene gi et tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere fra Helgeland, Lofoten og Vesterålen til at det kan være årlige opptak. Dette skal gi et forutsigbart tilbud og bidra med gode kandidater til arbeidslivet på Helgeland.

SPØRSMÅL NR. 2136**Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 29. august 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvordan har søkertallsutviklingen vært ved Campus Nesna sammenlignet med andre studiesteder for lærer, barnehagelærer i Nord Universitet, og hvilke søkertall hadde ifølge regjeringen vært tilstrekkelig for å opprettholde Nesna som studiested?

BEGRUNNELSE:

I partilederutspørringen på NrK 20. august uttalte Venstre-leder Trine Skei Grande at Campus Nesna legges ned på grunn av "veldig, veldig lavt søkertall". I samme partilederutspørring fremholder hun at man ønsker å satse på nettopp desentralisert og samlingsbasert utdanning, for at folk kan ta utdanning i nærheten av der de bor, arbeider og har familien sin. Nesna kan fylle denne rollen.

I svart til statsråden ber jeg om at hun legger fram søkertallsutviklingen for disse lærer- og barnehagelærerstudiene fra 2015 og fram til i dag sammenlignet med andre lærer- og barnehagelærerstudier innenfor opptaksområdet til Nord Universitet. Det er ønskelig at statsråden vurderer hvilke søkertall som hadde vært høye nok for at Nesna kan bestå som studiested.

Svar:

Styret for Nord universitet opplyser at sviktende søkergrunnlag gjorde at virksomheten gikk fra campusbaserte utdanninger til å fortsette med bare samlingsbaserte utdanninger. Videre opplyser universitetet at utviklingen av ferdig utdannede grunnskolelærer kandidater på studiested Nesna har gått ned fra 102 i 2006 til 28 i 2018. De opplyser videre at i gjennomsnitt er det på Nesna utdannet 27 grunnskolelærer kandidater per år de siste åtte årene. Universitetet har utarbeidet en oversikt over søkertallsutviklingen til barnehage- og grunnskolelærerutdanninger, og denne følger vedlagt.

Det er styret for Nord universitet som har ansvaret for å vurdere hvilke studiesteder universitetet skal ha, hvordan utdanningen og forskningen skal organiseres, og hva som skal tilbys hvor. Det er også styret som må vurdere hva som er tilstrekkelig i tråd med rekrutteringsgrunnlag og søkertall.

Styrene kjenner egne behov, begrensninger og muligheter best, og derfor er det styrene som har fått ansvaret for organiseringen av institusjonene. Dette fremgår av universitets- og høyskoleloven og er også understreket i Meld. St. 18 (2014-2015), strukturmeldingen. Det under-

strekes også av Stortinget i Innst. 348 S (2014-2015), der et stort flertall understreket

"at det er viktig å sikre et desentralisert utdanningstilbud, og viser i den sammenheng til meldingen hvor det presiseres fra regjeringen at dette er en strukturreform på institusjonsnivå, ikke på studiestedsnivå. Det må også i fremtiden, slik det er i dag, være opp til institusjonene selv og deres styrer å vurdere hva en hensiktsmessig studiestedstruktur innebærer."

Styret for Nord universitet har fastsatt en studiestedstruktur som innebærer at aktiviteten på Nesna avvikles. Universitetet viser til at dette er en del av en helhetlig løsning hvor hensikten er å nå strategiske mål, sikre økonomisk holdbarhet og å ivareta regionale behov. Den nye studiestedsstrukturen skal legge til rette for at faglige og økonomiske ressurser kan benyttes bedre slik at universitetet kan utdanne flere kandidater, levere forskning av høy kvalitet og bidra til regional utvikling.

I Nordland er det et stort behov for kandidater innen sykepleie- og lærerutdanningene. Universitetet viser til at den nye studiestedsstrukturen har som mål å øke antall utdannede sykepleiere og lærere. Allerede i år har universitetet økt opptaket av sykepleiestudenter i Mo i Rana, slik at universitetet har kompensert for de studieplassene som tidligere var i Sandnessjøen. Universitet vil også gjøre samlingsbaserte lærerutdanninger enda bedre tilgjengelig for flere søkere. Slik vil universitetet øke antallet utdannede lærere i regionene.

Vedlegg til svar: <https://www.stortinget.no/dok15-201819-2136-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2137**Innlevert 21. august 2019 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 29. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

I mai 2019 oppjusterte PST farenivået for høyreekstreme terrorangrep i Norge.

Hva har statsråden gjort, og vil gjøre fremover, av sikkerhetstiltak for å trygge norske moskeer og andre aktuelle symbolmål mot høyreekstreme terrorangrep, og hva var grunnen til at moskeer ikke fikk vite at PST hadde oppjustert farenivået for moskeer?

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 21. august 2019 kommer det frem at PST i mai gav beskjed til Justisdepartementet, Politidirektoratet og politiet om at de oppjusterte farenivået for terror mot muslimer. Da den offentlige trusselvurderingen for 2019 ble lagt frem i februar, mente PST at et eventuelt høyreekstremt terrorangrep i Norge mest sannsynlig ville «rettes mot symbolmål, slik som samlingssteder for muslimer og innvandrere (...)». Likevel ble ingen moskeer orientert om at trusselvurderingen ble høynet i mai på bakgrunn av en rask, negativ utvikling i høyreekstreme miljøer. Dette skjedde også etter at det internasjonalt var gjennomført flere høyreekstreme terrorangrep.

Svar:

Flere av PSTs offentlig tilgjengelige vurderinger omtaler trusselen fra høyreekstreme miljøer. I PSTs ugraderte Trusselvurdering 2019, som ble presentert for offentligheten 4. februar 2019, ble trusselen knyttet til høyreekstremisme utdypet. På dette tidspunktet ble det vurdert som lite sannsynlig at norske høyreekstreme ville forsøke å gjennomføre terrorangrep i 2019. Det ble imidlertid presisert at et eventuelt høyreekstremt terrorangrep i Norge mest sannsynlig vil rettes mot symbolmål, slik som samlingssteder for muslimer og innvandrere, eller mot politiske partier og politikere.

I mai 2019 innførte PST et nytt rammeverk for å kommunisere terrortrusselen. I denne sammenheng fremhevet PST i informasjon som er tilgjengelig på deres hjemmesider blant annet at det har vært en negativ utvikling i enkelte av de høyreekstreme miljøene i senere tid, men det ble fortsatt vurdert som lite sannsynlig at norske høyreekstreme vil forsøke å gjennomføre terrorangrep i 2019. Trusselnivået i Norge ble 2. mai vurdert til MODERAT, som er nivå 3 på en skala fra 1 til 5.

I slutten av juni ferdigstilte PST en sikkerhetsgradert vurdering om status og forventet utvikling i trusselbil-

det for Justis- og beredskapsdepartementet. Her ble det vurdert som mulig at høyreekstreme vil forsøke å gjennomføre terrorhandlinger i Norge. Dette representerer en endring i trusselen fra høyreekstreme i Norge, men uten at PST hadde konkret informasjon om eller indikasjoner på planlegging av et angrep.

Det ble ikke gjort noen endring i selve terrortrusselnivået i Norge, som ble beholdt på nivå 3. PST informerte Politidirektoratet, politidistriktene og politiets særorgan om det skjerpede trusselbildet fra norske høyreekstreme. Formålet med denne orienteringen var at de ulike enhetene blir satt best mulig i stand til å håndtere eventuelle hendelser og sikre en tilpasset oppfølging av utsatte mål innenfor sitt ansvarsområde.

Politidirektoratet ba i begynnelsen av juli politidistriktene om å opprette dialog med ulike aktører og trossamfunn, samt å vurdere behovet for iverksettelse av lokale tiltak. Bakgrunnen for dette var den oppdaterte vurderingen fra PST.

Det er viktig å formidle at det ikke er nytt at det er dialog mellom politidistriktene og trossamfunnene. For eksempel har alle geografiske enheter i Oslo politidistrikt egne ansatte som har samarbeid og dialog med moskeer og trossamfunn som oppgave. Dette er et arbeid som pågår året rundt, og sikkerhet er en etablert del av denne dialogen. Etter terrorangrepene på New Zealand og Sri Lanka ble det for øvrig i mai i år avholdt et eget stormøte i politihuset med de ulike trossamfunn i Oslo politidistrikt. Råd og veiledning knyttet til trygghet og sikkerhet var sentrale tema.

Jeg er kjent med at Politidirektoratet, som en videre oppfølging av oppfordringen som ble gitt til politidistriktene i etterkant av PSTs vurdering i mai, i brev 23. august har bedt politimestrene om så snart som mulig å invitere ledere av muslimske trossamfunn til et dialogmøte. Formålet med møtet skal blant annet være å formidle trusselbildet og lytte til innspill fra moskeenes ledere om hva de forventer og hva de selv kan bidra med i det forebyggende og trygghetsskapende arbeidet.

Terror er den ytterste konsekvens av radikaliserings og voldelig ekstremisme. Arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme er derfor sentralt for å sikre grunnleggende verdier som demokrati, menneskerettigheter og trygghet. Dette arbeidet er rettet mot alle former for ekstremisme, og er høyt prioritert i regjeringen. Regjeringen har etablert og videreutviklet en handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme (radikaliserings-

no), og et arbeid med videreutvikling av handlingsplanen er nylig igangsatt.

SPØRSMÅL NR. 2138

Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit

Besvart 27. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden no setja i bestilling ei konseptvalsutgreiing KVVU for ein arm frå E134 til Bergen?

GRUNNGJEVING:

På samferdselsdebatten i Odda måndag 19. august blei det hevda frå sentrale- og lokale politikarar frå alle dei fire regjeringspartia at dei no ville ha ein KVVU for ein arm frå E134 til Bergen.

Dette er i tråd med tilrådingane frå Aust-Vest utgreiinga og fleire utgreiingar og rapportar som klart har vist til framtidig samfunnsnytte ved ein slik arm. Dette blei tilrådd også i NTP som blei vedteken 2013.

Trongen for å setja i gang KVVU- arbeidet på denne strekninga blir også aktualisert ved at det no skjer store utbetringar på E134 i Telemark og Buskerud, og rv 23 blei nyleg omklassifisert til E134, slik at denne no går frå Haugesund og koplpar seg på E6 ved Vassumkrysset i Akershus. Då er ein god time frå Svinesund og EU. Det har skjedd og skjer mykje på E134 aust for Haukeli, men heller lite på Vestsida. Arbeidet med Haukelitunnelane dreg ut og det er synd at den nærast ferdig planlagde parsellen Solheim- Bakka, som ville vore viktig for trafikk sikring og trafikkflyt ikkje har kome med i gjeldande NTP.

Sjølvsagt vil realisering av ein arm frå E134 til Bergen ligga eit stykke fram i tid, men utarbeiding av ein KVVU for tiltaket no vil vera viktig for framtidsplanlegging av denne og ikkje minst planlegginga og dimensjoneringa av tunnelar over Haukeli og andre tiltak på E134.

For Vestlandet er det to hovudveggar som går nord-sør.

Det er rv13 i indre strom og E39 i ytre strom. For å få ei god utvikling for heile landsdelen er det derfor viktig at ikkje bare desse to hovudferdselsårene er sikre og gode transportårer, men at også koplingane mellom indre og ytre strom er utforma slik at dei styrkar utviklinga i heile landsdelen.

Derfor vil det vera viktig at ein KVVU for arm frå E134 til Bergen vurderer både Hordalandsdiagonalen og Sun-

nhordlandsdiagonalen, og for den del også andre tenkelege løysingar, også inn mot Bergen.

Svar:

I NTP 2018-2029 (Meld. St. 33 (2016- 2017)) er E134 prioritert som eit av hovudvegsambanda mellom Austlandet og Vestlandet. Ei rekke tiltak er både under planlegging og utbygging, med sikte på kortare reisetid, betre forutsigbarheit og trafikktryggleik for person- og næringstransport.

Samferdselsdepartementet er i gang med arbeidet med ny Nasjonal Transportplan og tek sikte på å leggje fram meldinga i 2021. Eg vil i dette arbeidet vurdere behovet for ei KVVU-utgreiing av E134 med arm til Bergen.

SPØRSMÅL NR. 2139**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 28. august 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre vanlige folk i deres kamp mot byråkratiet der innbyggeren åpenbart er utsatt for urett?

BEGRUNNELSE:

Media har over tid belyst bryggesaken til Finn Krohn i Råde. Saken har pågått i 16 år og kostet millioner av kroner. Det er åpenbart at kommunen har begått flere feil og at Krohn har blitt skadelidende av dette. Til tross for at kommunen har gitt han godkjenning, hindrer byråkratiet han.

Svar:

Først vil jeg presisere at jeg ikke kan ta stilling til den konkrete saken. Saker etter plan- og bygningsloven behandles lokalt i kommunen og eventuelt som klagesak hos fylkesmannen. Departementet tar kun konkret stilling til saker som kommer inn som klagesaker, omgjøringssaker, eller eventuelt i forbindelse med søksmål.

Jeg er opptatt av at regelverket skal være forutsigbart, og at like saker skal behandles likt. Dette sikres generelt av

de generelle kravene til saksbehandling i forvaltningsloven. Også i plan- og bygningsloven er det en rekke regler som skal sørge for at effektiv og god saksbehandling. Reglene i lov og forskrifter utformes så langt vi klarer slik at de skal gi like rammer for alle innbyggere.

Reglene kan imidlertid ikke garantere at det ikke oppstår feil. Det kan oppstå uenighet eller misforståelser mellom forvaltning og privatpersoner, ikke minst der reglene åpner for skjønn. Dette kan føre til uklarheter og manglende forutsigbarhet. Forvaltningen kan selvsagt også ta feil.

De mest sentrale garantiene for innbyggernes rettssikkerhet er felles for alle forvaltningssaker. Klage- og omgjøringssansmulighetene etter forvaltningsloven og muligheten for å gå til domstolene, er samfunnets viktigste verktøy for å hindre overgrep mot innbyggerne fra forvaltningen. Innbyggerne kan også få saken sin vurdert av Sivilombudsmannen. Så vidt jeg forstår har alle disse instansene vært involvert i den aktuelle saken.

Avslutningsvis vil jeg understreke at rettssikkerhet er et grunnleggende hensyn som alltid vil være en sentral del av vurderingen, når det utarbeides forslag til endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2140**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 3. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hvor mange lensmenn var det i Norge i 2015, og hvor mange lensmenn er det på landsbasis i dag?

Svar:

Før politireformen og de organisatoriske endringene med færre politidistrikter og tjenesteenheter (lensmannskontor og politistasjoner), var 259 tjenesteenheter ledet av en lensmann.

I dag har politiet 116 tjenesteenheter hvorav 58 er ledet av en lensmann.

SPØRSMÅL NR. 2141**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 28. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Foreligger det planer om å legge ned, flytte eller omorganisere driften ved Røyken og Hurum lensmannskontor?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:1978 (2018-2019) og statsrådens svar, som blant annet lyder som følger:

"Politiet har etter dette 225 tjenestesteder i de tolv politidistriktene. Jeg kan på bakgrunn av opplysninger innhentet fra Politidirektoratet, informere om at direktoratet ikke har noen pågående aktiviteter knyttet til avvikling av lensmannskontorer."

Hurum, Røyken og Asker kommuner slås sammen fra 01.01.2020, og har pr i dag to lensmannskontor innenfor disse kommuners grenser, herunder Røyken og Hurum lensmannskontor. Det er opplyst fra politiet at det foregår et arbeid som gjelder organisering av polititjenesten i den nye kommunen, som nå ligger under Oslo politidistrikt.

Svar:

Røyken og Hurum lensmannskontor er i dag et tjenestested under Drammen politistasjonsdistrikt i Sør-Øst politidistrikt.

Gjennom Stortingets behandling av Innst. 386 S (2016-2017), jf. Prop. 96 S (2016-2017) om endringer i kommunestrukturen, ble det vedtatt flere kommunesammenslåinger som krever justering av politidistrikts-grensene, blant annet sammenslåing av Asker, Røyken og Hurum kommuner til nye Asker kommune.

Ved kongelig resolusjon av 15. juni 2018 ble det bestemt at det geografiske området for Oslo politidistrikt utvides til også å omfatte Asker kommune.

Jeg kan på bakgrunn av opplysninger innhentet fra Politidirektoratet, informere om at

Røyken og Hurum lensmannskontor videreføres og overføres til Oslo vest politi-stasjonsdistrikt i Oslo politidistrikt med virkning fra 1. januar 2020.

SPØRSMÅL NR. 2142**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 28. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil statsråden se på om skolene er gode nok på informasjon til elevene på symptomer de bør være oppmerksomme på?

BEGRUNNELSE:

Mange unge folk får kreft og jo tidligere man avdekker det jo større er prognosene for vellykket behandling. Niklas Eriksen fra Moss var nylig ute i Moss Avis med sin historie med testikkelkreft og han har tatt til orde for å se om skolene er gode nok på å lære elevene hva man selv bør se etter av symptomer.

Svar:

Denne høsten fastsetter vi nye lærerplaner, og bakgrunnen for dette er blant annet tilbakemeldinger fra forskere, lærere og andre om at dagens læreplaner er overfylte. Stortinget ga i sin behandling av Meld. St 28 (2015-2016) Fag – Fordypning – Forståelse sin tilslutning til at vi skulle starte arbeidet med å fornye læreplanene.

Hovedmålet med fagfornyelsen er å legge bedre til rette for at elevene lærer og utvikler seg. De nye læreplanene skal få et redusert omfang og legge bedre til rette for dybdelæring. Elever og lærere skal få mer tid til å arbeide med det viktigste i fagene, slik at elevene forstår stoffet og kan bruke det de har lært i andre sammenhenger.

Jeg er enig med representanten i at god helse er viktig, og at skolen skal gi elevene kompetanse som fremmer

både god fysisk og psykisk helse. Derfor har vi i arbeidet med fagfornyelsen sagt at vi skal prioritere folkehelse og livsmestring som ett av tre tverrfaglige tema. De tverrfaglige temaene skal ikke være egne fag, men inngå i de fagene hvor de er en sentral del av faget.

Elevene skal utvikle kompetanse knyttet til folkehelse og livsmestring gjennom arbeid med problemstillinger fra ulike fag. Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Aktuelle områder innenfor temaet er fysisk og psykisk helse og levevaner. Samtidig skal elevene i grunnopplæringen ikke ha detaljert kunnskap om ulike sykdommer eller symptomer på sykdom. Dette er kunnskap om sykdom og sykdomsforløp som primært hører hjemme innenfor helsefagene. For barn og unge må vi også balansere behovet for helseinformasjon opp mot risikoen for å skape helseangst.

Skolehelsetjenesten er en viktig tjeneste og i en særskilt posisjon med tanke på tidlig avdekking, forebygging, behandling og oppfølging av både psykiske og somatiske plager. Regjeringen har derfor gjennom flere år satset på å styrke denne tjenesten. Siden 2013 har regjeringen styrket helsestasjons- og skolehelsetjenesten med over 1,3 milliarder kroner. Vi har fått flere helsesykepleiere inn i skolen. Vi har også sørget for over 400 nye psykologer i kommunene.

Avslutningsvis vil jeg legge til at fagfornyelsen har vært en svært åpen og involverende prosess, og svært mange har brukt innspills- og høringsrundene til å si hva de mener om innholdet i skolen. Nå venter vi på at Utdanningsdirektoratet skal oppsummere høringen og komme med sine anbefalinger til hvordan de nye læreplanene skal se ut.

SPØRSMÅL NR. 2143

Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 28. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Statsråden har varslet en stortingsmelding om status på politireformen og endringer han vil gjennomføre.

Er statsråden bekymret for manglende lokaldemokratisk innflytelse i spørsmål som angår lokal politiberedskap, og vil han i forbindelse med stortingsmeldingen gjennomgå konsekvensene som reformen har fått for lokaldemokratiet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til innlegg i Aftenposten 20.08.19 fra førsteamanuensis ved Politihøgskolen "Aldri før har lokaldemokratiet bestemt mindre over politiet".

Svar:

Jeg er opptatt av at det skal være et godt samarbeid mellom politiet og kommunene.

Gjennom reformen er det derfor stilt krav til politiets samarbeid, dialog og kontakt med kommunene. I dag bidrar politiet allerede aktivt i samarbeidet med kommunene gjennom politiråd og etablerte politikontakter.

Alle kommuner har i dag etablert politiråd og politikontakt. Politikontakten er en ny funksjon som skal, i

nært samarbeid andre ressurser i kommunen og lokalmiljøet, jobbe med å forebygge kriminalitet. Politirådet er politiet og kommunens formaliserte samarbeidsforum for det lokale kriminalitetsforebyggende arbeidet. Gjennom utveksling av kunnskap og erfaringer mellom politi og kommune bidrar politirådet til systematisk involvering og ansvarliggjøring av lokale myndigheter, næringsliv og frivillig sektor i det kriminalitetsforebyggende arbeidet og innen beredskap og samfunnssikkerhet.

I tillegg har 280 kommuner underskrevet samarbeidssavtaler med politiet. Dette er avtaler mellom to likeverdige parter, som er fremforhandlet lokalt for å skape mer forutsigbare vilkår og forpliktelser mellom politi og kommune. I tillegg er SLT (Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak) nå etablert i ca. halvparten av landets kommuner.

Jeg vil i stortingsmeldingen om politiet som er planlagt lagt frem i høst gi en statusoppdatering på politireformen.

SPØRSMÅL NR. 2144**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 30. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvor sikker er statsråden på kostnadsanslagene i rapporten om Nord-Norgebanen, og vurderer statsråden at teknologiske fremskritt kan bidra til betydelige kostnadsreduksjoner, på samme måte som for eksempel sjefingeniør Johannes Veie har pekt på et potensiale for betydelige kostnadsbesparelser for utbyggingen av E39?

BEGRUNNELSE:

Det er stor usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene for bygging av Nord-Norgebanen, særlig er de lengste jernbanebruene kostnads- og usikkerhetsdrivende. Reduksjon i kostnadene knyttet til bruene vil være et viktig bidrag til å få ned totalkostnadene på prosjektet. Samtidig vet vi at det pågår teknologiutvikling nettopp for å redusere kostnadene ved brubygging.

Sjefingeniør i Statens vegvesen, Johannes Veie, uttaler overfor vegnett.no 15. juli at:

«dersom vi kan utvikle forbedrede og automatiserte sveiseteknologier som kan benyttes på disse kryssningene kan vi sannsynligvis spare mellom 0,5 og 1,5 milliarder på en stor brukryssning, og mellom 5 og 10 milliarder kroner på alle brukryssningene samlet kun på E39, samtidig som ny teknologi kan medføre forbedret kvalitet og lavere miljøbelastning.»

Svar:

Samferdselsdepartementet ba i november 2017 Jernbanedirektoratet om å utarbeide eit oppdatert kostnadsoverslag for ei ny jernbanestrekning Fauske-Tromsø basert på den traseen som blei vurdert i rapporten «Roller til jernbanen i nord» frå 2011. 1. juli i år sende direktoratet ut rapporten «Ny jernbane Fauske – Tromsø (Nord-Norgebanen). Oppdatert kunnskapsgrunnlag» på ei brei høyring, med høyringsfrist 1. oktober i år. Kostnadsoverslaga som er presenterte i rapporten har, i tråd med bestillinga frå Samferdselsdepartementet, eit usikkerhetsnivå innanfor +/- 40 prosent. Overslaga er baserte på røynsletal frå gjennomførte prosjekt dei siste åra. Innafor ramma av oppdraget til direktoratet var det ikkje rom for å vurdere ny teknologi konkret, og det er dermed ikkje lagt inn eventuelle innsparingar ved uprøvd teknologi i overslaga. Difor kan nye teknologiske løysingar naturlegvis påverke kostnadane.

Ny teknologi, til dømes den nye sveiseteknologien som Statens vegvesen no skal greia ut, kan bidra til kostnadsreduksjonar. Statens vegvesen, slik dei er attgjewe i

Vegnytt.no, viser til kostnadsinnsparingar på 0,5 til 1,5 mrd. kroner per bru ved bruk av ny sveiseteknologi. Dei to korridorane som er vurderte i Jernbanedirektoratet si utgreiinga (Østre og Vestre korridor), inneheld ulike tal på kryssingar av fjordar og elveløp (bruer). Det er rekna ut kostnader på alle bruene, men det er ikkje vurdert kva for innsparingar ein eventuell ny sveiseteknologi kan gje.

Direktoratet sin rapport med vedlegg peiker på at det for begge korridorane, aller mest Vestre korridor, er foreslått bruer med lange spenn over djupe fjordar. Fleire av desse bruene vil ha lengre spenn enn det som tidlegare er bygd for jernbane. Dette utgjer ei stor uvisse i kostnadsoverslaga.

Regjeringa kjem på bakgrunn av det som offentleg vert skildra som bompengavtalen også til å sette i gang vidare arbeid med å utrede transportssystemet i Nord Norge, herunder Nord Norge banen.

SPØRSMÅL NR. 2145

Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 4. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Vil statsråden endre forskriften med mål om å gi kommunene større råderett i saker som gjelder snøskuterkjøring til hytter?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet har i flere omganger løftet saker om lokalt skjønn når det gjelder forvaltning av scooterkjøring.

Før Stortinget tok ferie fremmet Sp forslag om å gi kommunene mulighet til å utøve skjønn når det gjelder oppmåling av grensen på 2,5 kilometer for kjøring av scooter til egen hytte. Det ble dessverre nedstemt.

Nå går det mot ny hyttesesong og flere er bekymret for at de ikke får løye til å kjøre scooter til hytta si.

Svar:

Motorferdselloven § 3 nedfeller et generelt forbud mot motorferdsel i utmark. Enkelte unntak fra denne hovedregelen er fastsatt i loven og i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag. Jeg legger til grunn at det er denne forskriften representanten sikter til i sitt spørsmål. Ut fra begrunnelsen for spørsmålet legger jeg videre til grunn at det er adgangen til å utøve skjønn når det gjelder oppmåling av grensen på 2,5 km for å kjøre snøskuter til egen hytte som representanten er opptatt av.

Etter forskriften § 5 første ledd bokstav c kan kommunen innvilge søknader om snøskutertransport av bagasje og utstyr til hytter som ligger minst 2,5 kilometer fra brøytet bilvei.

Spørsmålene om hvordan kommunene skal måle opp avstanden mellom vei og hytte, og hvorvidt bestemmelsen innrømmer kommunene et skjønnrom ble diskutert i Innst. 286 S (2017-2018) og i Innst. 355 S (2018-2019), på bakgrunn av representantforslag 155 S (2017-2018 og 119 S (2018-2019). I begge tilfeller fikk ikke forslag om å avvikle eller omformulere avstandskravet i forskriften § 5 første ledd bokstav c flertall på Stortinget. Ved begge disse anledningene presiserte jeg at bestemmelsen gir kommunene et skjønnrom ved oppmålingen av avstanden mellom hytte og brøytet vei, gjennom at de står fritt til å legge den korteste faktiske transportavstand til grunn for sin avgjørelse. Bestemmelsen setter ikke som vilkår at avstanden må måles i luftlinje. Denne forståelsen ble også formidlet i brev fra Klima- og miljødepartementet til fylkesmennene 3.juli 2018.

Under behandlingen av Innst. 355 S (2018-2019) i Stortinget 18. juni i år, viste jeg til at de gjentatte diskusjonene rundt tolkningen av denne bestemmelsen kunne tyde på at den likevel kunne dra nytte av en mer presis formulering. Jeg lovet derfor å tydeliggjøre forskriftsbestemmelsen slik at det klart fremkommer at kommunen kan legge den faktiske transportavstanden mellom vei og hytte til grunn. Departementet er i gang med å utarbeide forslag til en slik endring.

Jeg vil understreke at en slik presisering ikke vil medføre noen realitetsendring av bestemmelsen i forskriften § 5 første ledd bokstav c. En presisering av bestemmelsen vil likevel forhåpentligvis bidra til å fjerne den usikkerhet som fortsatt måtte være knyttet til forståelsen og praktiseringen av avstandskravet.

SPØRSMÅL NR. 2146

Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Sheida Sangtarash

Besvart 5. september 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Innsatsstyrt finansiering gir noen svært uheldige utslag for fødeavdelingene. Det er eksempler på at behandling på fødeavdelingen gir dårligere inntjening enn ellers på

sykehuset. I tillegg er en fødeavdelingen av natur mer som en akuttavdeling og avhengig av grunnbemanning.

Kan statsråden begrunne den store forskjellen på DRG-poeng for infeksjon etter henholdsvis keisersnitt og

gynekologisk inngrep, og vil han vurdere å rammefinansiere fødeavdelingene?

BEGRUNNELSE:

Det er DRG-poengene som avgjør hvor stor refusjon sykehuset får etter enhver behandling de utfører. I dag utløser behandling av infeksjon etter keisersnitt utløser en tredjedel av det en infeksjon etter et gynekologisk inngrep gjør. Oppgaven og arbeidsmengden for sykehuset er lik. Denne forskjellen har store utslag for inntjening på forskjellige inngrep, men står ikke i stil med den faktiske kostnaden sykehuset har.

Et annet utslag av DRG-systemet og innsatsstyrt finansiering er at en fødeavdeling som aktivt arbeider for å unngå rifter, redusere antall keisersnitt og ellers sikre flere skadefrie fødsler risikerer at denne arbeidsinnsatsen ikke blir belønnet. Avdelingen får reduserte inntekter ved god forebygging. Likevel er kostnaden ved å ha ansatte på jobb som yter god omsorg, like stor.

Svar:

Helsedirektoratet har ansvar for å forvalte og utvikle ordningen med innsatsstyrt finansiering (ISF). Jeg har innhentet informasjon fra Helsedirektoratet om de relevante diagnoserelaterte gruppene (DRG-ene) som representanten spør om. DRG-ene inngår i grunnlaget for utbetalingene gjennom ISF.

Infeksjon etter henholdsvis keisersnitt og gynekologiske inngrep er gruppert til to ulike DRG-er i ISF. Den første gruppen dreier seg om sykdommer etter forløsning og abort med operasjon. Den andre gruppen dreier seg om operasjoner ved sykdommer relatert til infeksjose tilstander etter kirurgi. Ifølge Helsedirektoratet skiller det totale innholdet i de to DRG-ene seg fra hverandre. Inngrepene som omfattes av den første DRG-en dreier seg i hovedsak om utskrapninger, og sårinfeksjoner utgjør en mindre del av oppholdene. Infeksjoner som omfattes av den andre DRG-en dreier seg i hovedsak om større operasjoner, og er som regel relatert til tyngre kirurgi med betydelig lengre liggetid enn behandlinger som omfattes av den første DRG-en. De to DRG-ene har ulik refusjon i innsatsstyrt finansiering. Refusjonene baserer seg på medisinsk informasjon, helseforetakenes egne beregnede kostnader og aktivitetsdata.

DRG-systemet er et system for å klassifisere aktivitet i spesialisthelsetjenesten i ulike grupper basert på bl.a. diagnoser og prosedyrer. Systemet gjør det mulig å sammenligne sykehus selv om de behandler forskjellige pasienter. DRG-systemet innebærer samtidig en betydelig skjemativering og forenkling av den kliniske virkeligheten. DRG-systemet er et grovmasket system, og innenfor hver DRG vil det derfor være opphold som er mer eller

mindre ressurskrevende enn gjennomsnittet for diagnosegruppen.

De regionale helseforetakene finansieres dels gjennom en basisbevilgning og dels gjennom aktivitetsbasert finansiering, herunder innsatsstyrt finansiering. Denne modellen ligger fast, og regjeringen vil videreføre ISF-andelen på 50 pst. ISF-refusjon utbetales fra staten til de regionale helseforetakene slik at de regionale helseforetakene kan finansiere tjenestene ut fra bl.a. lokal kunnskap om sykehus og pasientsammensetning ved disse. Finansieringen skal ikke være til hinder for god organisering av tilbudet på den enkelte avdeling eller mellom avdelinger.

Fødepopulasjonen i Norge er i endring, med en økende kompleksitet blant de fødende. Vi har en god fødselsomsorg i Norge. Det må vi ta vare på og forbedre. Jeg vil derfor gi Helsedirektoratet i oppdrag å lede en arbeidsgruppe som skal se på hvilke konsekvenser den endrete situasjonen har for bemanning, og trygge fødetilbud i hele landet. Arbeidsgruppen skal se på om de faglige retningslinjene trenger revisjon, og hva utviklingen betyr for bemanningsbehovet og finansieringssystemet. Jordmorforeningen og Jordmorforbundet skal ha representanter i gruppen. Helseregionen og andre relevante aktører skal også involveres i arbeidet. Arbeidet vil gi et kunnskapsgrunnlag for videre arbeid og tiltak i helseforetakene. Fristen for oppdraget er 1. mars.

SPØRSMÅL NR. 2147**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 29. august 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Hvor mye har hele prosessen, fra ESAs brev til Norge 15.12.15 der man bl.a. foreslo en utskillingsplikt for offentlige aktører som driver økonomisk aktivitet, kostet norske kommuner og den norske staten?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen satte i 2016 ned en arbeidsgruppe med navn «Like konkurransevilkår for offentlige og private aktører». I mandatet til utvalget står følgende:

«EØS-reglene om offentlig støtte regulerer i dag forhold av stor betydning for konkurransen mellom offentlige og private aktører. EFTAs overvåkingsorgan, ESA, har behandlet en rekke klagesaker om støtterettslige problemstillinger knyttet til kryss-subsidiering, skattefritak og manglende etterlevelse av markedsinvestorprinsippet de siste årene. På bakgrunn av enkeltsakene har ESA på generelt grunnlag reist spørsmål om skattelovens generelle skattefritak for staten, fylkeskommuner, kommuner, regionale helseforetak og helseforetak, og ubegrensede garantier for de ovennevnte subjektene, er i strid med EØS-avtalens regler om offentlig støtte når disse utøver økonomisk aktivitet. ESA har også anmodet norske myndigheter om å innføre tiltak som hindrer at det offentlige kryss-subsidierer sin økonomiske aktivitet.»

ABC nyheter skriver blant annet følgende i en artikkel 20. august:

«Røe Isaksen bekrefter at hele prosessen med startet med et brev fra EFTAs overvåkingsorgan ESA i 2015. ESA reiste da en sak om at offentlige norske virksomheters fritak fra skatt, og det at de ikke kan slås konkurs, innebærer at staten, fylkeskommuner, kommuner og helseforetak kan drive økonomisk virksomhet i strid med EØS-avtalens regler.»

Videre skriver ABC nyheter følgende:

«Statsråden forteller at regjeringen jobber videre med å konkludere i spørsmålene Hjelmengutvalget behandlet. Utvalget analyserte ikke de samfunnsøkonomiske virkningene av tiltakene det foreslo. Det kartla heller ikke omfanget av det som blir definert som økonomisk aktivitet i offentlig sektor, opplyser Nærings- og fiskeridepartementet. Departementet har derfor bestilt en samfunnsøkonomisk analyse. Analysen skal kartlegge omfanget av økonomisk aktivitet drevet av det offentlige og de samfunnsøkonomiske konsekvensene av å ikke innføre tiltak. Utredningen skal også vurdere behov for tiltak og de samfunnsøkonomiske konsekvensene av de foreslåtte tiltakene. Den samfunnsøkonomiske analysen skal leveres i desember 2019. Når rapporten foreligger, vil regjeringen vurdere behovet for tiltak, og eventuelt hvilke.»

I rapporten «Konkurranse på like vilkår - hvilke samfunnsøkonomiske konsekvenser har dette for kommunesektoren» viser Kommunesektorens organisasjon KS til en rekke eksempler på økte kostnader for norske

kommuner og for dem som bruker tjenester som kommunene leverer, dersom man skal etterleve kravene fra ESA og forslagene fra Hjelmengutvalget. Samtidig viser også rapporten at det i mange tilfeller vil være svært krevende å skulle oppfylle disse kravene. Prosessen de senere år og den usikkerhet som både ESAs brev og regjeringens oppfølging har skapt, har medført betydelig ressursbruk i norske kommuner og fylker, både i bruk av egne ansatte, innleide konsulenter og advokater. Det bes om anslag på samlet ressursbruk i norske kommuner og fylker, samt i staten, til denne prosessen.

Svar:

Regjeringen nedsatte i 2016 Hjelmeng-utvalget. Utvalgssarbeidet kostet totalt 2 673 024 kroner.

Nærings- og fiskeridepartementet har bestilt en samfunnsøkonomisk utredning fra Oslo Economics. Denne utredningen vil koste om lag 2 millioner kroner.

Arbeidet med saken om like konkurransevilkår har involvert flere departementer. Ansatte i Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Finansdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har alle arbeidet med å utrede de spørsmål saken reiser. I den forbindelse har det gått med tid til deltakelse i sekretariatet for Hjelmeng-utvalget, møter og annen saksbehandling i perioden. Oppfølging av den samfunnsøkonomiske analysen vil også medføre ressursbruk i departementene. Departementene fører imidlertid ikke timeregnskap for ulike saker. Et anslag over medgått tidsbruk i alle berørte departementer blir derfor svært usikkert. Arbeidet i de respektive departementene har skjedd innenfor gjeldende rammer.

For kommuner og fylkeskommuner har denne saken medført arbeid ved å besvare spørreskjemaer fra Hjelmeng-utvalget og Oslo Economics. Noen kommuner og fylker har også blitt intervjuet av Oslo Economics. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke grunnlag for å anslå hva dette har kostet kommuner og fylkeskommuner. Eventuelle kostnader kommuner eller fylkeskommuner har hatt utover oppfølging av disse rapportene har departementet ikke oversikt over.

SPØRSMÅL NR. 2148**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden, foruten å kritisere firmafester og julebord, faktisk bidra til reduserte fakturakostnader for brukerne gjennom å legge til rette for felles fakturaautstedelse på tvers av bompengepakker, eller er statsråden tilfreds med dagens løsning som gir høyere kostnader ved fakturering?

BEGRUNNELSE:

I Politisk kvarter på NRK 20.8 refset samferdselsministeren Norges fem bompengeselskap for det han beskriver som «uvettig pengebruk». Statsråden varslet videre at han vil kalle inn bompengeselskapene og deres eiere - fylkeskommunene - for å «se på regnskapene», «for å få kontroll på pengebruken» og «få ned administrasjonskostnadene».

Ferde er det regionale bompengeselskapet for Sør- og Vestlandet. Selskapet finansierer bompengeprojekter og driver bompengeneinnkreving fra en rekke bompengepakker. Ferde har ønsket å samordne fakturainnkrevningen fra de ulike bompengepakkene. I dag sendes det forskjellige fakturaer for hver bompengepakke man kjører i gjennom.

Dette grepet kunne gitt kraftig reduserte fakturakostnader, men Ferde har fått avslag på sitt forslag om samordnet fakturaautstedelse av Vegdirektoratet, som samferdselsministeren er politisk ansvarlig for. En av årsakene er at dagens IKT-løsning fra Statens Vegvesen ikke er dimensjonert for felles fakturaautstedelse.

Svar:

Bompengereforma, som nå er under gjennomføring, vil bidra til lågare faktureringskostnader i bompengesektoren.

Når det gjeld fakturering av bilistar som ikkje har brikkeavtale (ein såkalla AutoPASS-avtale), fekk denne gruppa før bompengereforma ein faktura for kvart bompengeprojekt dei nytta. Det innebar høge utgifter til fakturering for bompengeselskapa. Når nå talet på bompengeselskap er redusert frå om lag 60 til 5 selskap, ligg det til rette for at bilistar utan brikkeavtale i staden kan få ei rekning som dekkjer alle bompaseringar under kvart av dei fem regionale bompengeselskapa. Reint teknisk støtter ikkje dagens systemløsning (CS-Norge) ei slik løysing, men nokre av dei fem regionale bompengeselskapa har allereie laga seg ei slik løysing ved å bygge ei rutine utanom CS-Norge. Dei andre regionale bompengeselskapa har så lang ikkje

tilsvarande løysning. Med den nye systemløsninga for bompengar, som er under utvikling og skal setjast i drift i 2020, vil det ligge teknisk til rette for samfakturering i alle dei regionale bompengeselskapa.

Om lag 80 prosent av bilistane teiknar imidlertid i dag ein brikkeavtale. Avtalekundane får alle sine passeringar samla i éin faktura uavhengig av kva bomvegprosjekt dei har passert i heile landet. Avtalen gir også bilistane andre fordelar, som til dømes rabattar ved passering av bomstasjonar, nytte av timesregel i bypakker og passering av bruene i Danmark utan stopp. AutoPASS-brikka kan også nyttast til kjøp av billett på fleire ferjestrekningar.

Som ein del av bompengereforma skal utferdartenes-ta, det vil seie handteringa av kundane med brikkeavtale, skiljast frå bompengeselskapa. Dette er eit grep som vil leggje til rette for å ta ut ytterlegare stordriftsfordelar i sektoren.

Statens vegvesen er i tett og god dialog med dei regionale bompengeselskapa om iverksettinga av bompengereforma.

SPØRSMÅL NR. 2149**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 30. august 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Det nå en sterk økning i avskogingen av Amazonas-regnskogen, og Brasils president Jair Bolsonaro har åpnet for mer hogst. Området har enorm betydning for klimaet på jorda, og er dermed også svært viktig for oss. WWF har foreslått å bruke EFTA-Mercosur-forhandlingene til å presse Brasil til å bevare regnskogen og stoppe avskogingen.

Hvorfor vil ikke statsråden benytte denne muligheten for å bevare et av de viktigste områdene for verdens klima?

Svar:

Regjeringen ser alvorlig på utviklingen i Amazonas. Frihandelsavtalen mellom EFTA og Mercosur inneholder et kapittel om handel og bærekraftig utvikling som støtter opp under Norges ønske om en bærekraftig forvaltning av blant annet Amazonas. Det inneholder en folkerettslig forpliktelse om å bekjempe ulovlig hogst, i tillegg til for første gang i en frihandelsavtale en bestemmelse om bærekraftig landbruk. Gjennom frihandelsavtalen får vi en ny plattform til å ta opp spørsmål om bærekraftig forvaltning av regnskogen med Brasils regjering. Dette har vært høyt prioritert av Norge.

SPØRSMÅL NR. 2150**Innlevert 22. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Kan statsråden informere om hva regjeringen gjør for å sikre at norske skipseiere ikke inngår ulovlige kontrakter som innebærer beaching (ulovlig skipsopphugging) ved vraking av skip; for å oftere straffefølge norske skipseiere som er eller har vært delaktig i denne arbeidslivs- og miljøkriminaliteten; og for å være en pådriver for at det opprettes en panteordning for vraking av skip som har EU som handelssted, for å bekjempe ulovlig skipsopphugging?

BEGRUNNELSE:

Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO) har lenge advart mot det livs- og helsefarlige arbeidet som utføres når internasjonale skip vrakes. I land som India, Bangladesh og Pakistan foregår denne virksomheten ulovlig på strender og ikke på industrielle verft. Dette fenomenet omtales som beaching.

NGO Shipbreaking Platform har registrert at 6250 skip har blitt vraket ulovlig siden 2009, og at 321 mennesker har mistet livet som direkte følge av arbeidet og 225 skader er registrert i samme tidsrom. Beaching er forbun-

det med enormt høy helseisiko knyttet til for eksempel asbest og tungmetaller, og med barnarbeid.

Det finnes noen verktøy for å bekjempe denne formen for kriminalitet. EU har fra 1.1.18 innført et strengere regelverk for at europeiske skip skal avhendes ved godkjente verft. Gjennom EØS-avtalen er norske skip omfattet av det samme prinsippet. I fjor ble selskapet Seatrade straffefølgt og dømt med utgangspunkt i dette regelverket av den nederlandske domstolen i Rotterdam. Det jobbes også med planer om å opprette en egen panteordning for skip som hogges opp på EU-godkjente verft, for å bekjempe beaching.

I den norske straffeloven har vi dessuten egne bestemmelser som regulerer miljøkriminalitet. Straffelovens paragraf 240 og 241 er tydelig på dette punktet, enten det er snakk om forsettlig eller uaktsom miljøkriminalitet, med strafferamme på inntil henholdsvis 15 eller 6 år. I fjor siktet Økokrim for første gang en norsk reder, Georg Eide, for ulovlig skipsopphugging ifb. med den såkalte Harriersaken – som enda ikke er avsluttet.

Ved skifte av eierskap og nasjonalitet, står norske rederi tilsynelatende uten ansvar. Innen den tiden skipene når lovløse tilstander i områder som Alang (India), Chit-

tagong (Bangladesh) og Gadani (Pakistan) – er fartøyene ikke lenger oppført som «norske» skip.

Så enkelt er det likevel ikke, slik straffefølgelsen i både Nederland og Norge viser. Ifølge Sjøloven paragraf 13 har norske eiere plikt om å melde eierendring, og således skifte av nasjonalitet og eventuell sletting av skip. Slike endringer registreres i Skipsregistrene og gir mulighet til å få en oversikt over hvor tidligere norskeide skip ender opp. Enkelte stater, så som Komorene, har spesialisert seg i å tilby ferdigpakker til redere, der skipene risikerer å bli ulovlig strandet. På bakgrunn av prisen på pakkene, er det all grunn til å forvente at rederne forstår om de selger skipene til godkjente eller kriminelle verft.

Her er noen eksempler på tidligere norskeide skip som det siste året har havnet på slike strender (fra NGO Shipbreaking Platforms årlige oversikter).

BW Gas AS: Gasstankeren BW Havis ble solgt til Alang i India i april.

Stolt-Nielsen: Tankskipet Stolt Mountain ble solgt til India i april.

Nordic American Tankers: Tankskipene Fury og Disco Tek ble solgt til Chittagong i Bangladesh i henholdsvis juni og august.

KGJS: Bulk-/oljetankskipene SKS Torrens og SKS Trinity ble solgt til Alang i India i henholdsvis oktober og november.

Westfal-Larsen & Co: Lasteskipene Grind og Ranger ble solgt til Alang i India i november. Atlantica Shipping: Containerskipet Arca ble solgt til Chittagong i Bangladesh i november.

Westfal-Larsen & Co: Lasteskipene Grind og Ranger ble solgt til Alang i India i november.

Kewa Invest: Dykkerfartøyet Altus Exertus ble solgt til Alang i India i desember.

Svar:

Jeg gjør oppmerksom på at spørsmålet er oversendt meg som ansvarlig statsråd for regelverket for skipsgjenvinning.

Regjeringen arbeider med disse problemstillingene gjennom flere spor – gjennom nasjonalt regelverksarbeid, påvirkningsarbeid overfor andre land, bistandsprosjekter og internasjonalt samarbeid.

India, Bangladesh, Pakistan, Kina og Tyrkia står samlet for omtrent 98 % av verdens kapasitet på opphugging av skip. En betydelig del av denne virksomheten har tradisjonelt medført uakseptable helse- og miljøkonsekvenser. Det var Norge som tok opp denne saken internasjonalt i FNs sjøfartsorganisasjon (IMO). Norge har vært en viktig pådriver i arbeidet med Hongkong-konvensjonen av 2009 om sikker og miljømessig forsvarlig gjenvinning av skip.

Å sikre snarlig ikrafttredelse av det globale regelverket anses som det viktigste tiltaket for å oppnå miljøforsvarlig

gjenvinning av skip. Hittil har til sammen 13 stater ratifisert Hongkong-konvensjonen, herunder flere EU-land. Som første land i verden tiltrådte Norge konvensjonen i juni 2013. Da skipsgjenvinning i all hovedsak foregår i utviklingsland, er det svært viktig å bidra til at disse landene forbedrer standarder, praksis og tilsyn av miljø og arbeidsmiljø. Norge har bl.a. inngått et bistandssamarbeid med Bangladesh, med sikte på å bidra til å bedre arbeids- og miljøforholdene på gjenvinningsstedene slik at disse på sikt kan operere i tråd med konvensjonens krav.

Norge har sluttet seg til EUs forordning om gjenvinning av skip (forordning (EU) nr. 1257/2013), som er gjennomført i norsk rett ved forskrift 6. desember 2018 nr. 1813 om gjenvinning av skip og flyttbare innretninger. Forordningen gjelder for EØS-flaggede skip, samt skipsgjenvinningsanlegg og havner i EØS-området. Den har som formål å gjennomføre Hongkong-konvensjonens krav til skip og skipsgjenvinningsanlegg, samtidig som den også går lenger enn konvensjonen på enkelte punkter. Skip som seiler under EØS-flagg skal ha en liste over innholdet av farlige materialer i skipet og en gjenvinningsplan. Fra 2021 må også skip som ikke seiler under et EØS-flagg ha en liste over innhold av farlige materialer dersom de ønsker å legge til i en havn innenfor EØS-området. Videre kan skip bare gjenvinnes på gjenvinningssteder som er godkjent i tråd med kravene i forordningen og ført opp på en egen europeisk liste. Gjenvinningssteder innenfor EØS-området godkjennes av nasjonale myndigheter, mens gjenvinningssteder utenfor EØS-området må godkjennes av EU-kommisjonen. På den europeiske listen er det hittil oppført anlegg i EU, Norge, Tyrkia og USA. Listen blir oppdatert flere ganger i året.

I skipsgjenvinningsforordningen er det i artikkel 29 lagt inn en mulighet for å etablere en "panteordning" (finansial incentiv). EU-listen trådte imidlertid i kraft så sent som 1. januar 2019, og det er i første omgang behov for å se hvordan skipsgjenvinningsforordningen fungerer i praksis. Skip som selges til gjenvinning representerer en verdi, og rederiet får betalt for skipet. Det anses derfor som svært utfordrende å etablere en robust modell for en internasjonal panteordning.

For skip som ikke er flagget i land innenfor EØS-området, gjelder den såkalte grensekryssforordningen (forordning (EU) 10013/2006), som er gjennomført i avfallsforskriften og regulerer eksport av skip som eksporteres fra Norge til gjenvinning. Hvis et slikt skip er i Norge når avgjørelsen om gjenvinning tas, må skipets eier søke Miljødirektoratet om samtykke til eksport av skipet. Det kan bare gis tillatelse til eksport til gjenvinningssteder innenfor OECD-området. Videre må mottakerlandets myndigheter gi samtykke til import av skipet.

Det foreligger et bredt samarbeid, bl.a. mellom Sjøfartsdirektoratet, Miljødirektoratet og Kystverket, samt internasjonalt, knyttet til gjenvinning av skip.

Det arbeides målrettet for å informere om det nye regelverket. Videre samarbeides det om kapasitetsbygging, kompetanseheving og etterretning. Det arbeides både med å finne effektive metoder for å avdekke forsøk på ulovlig eksport av skip til opphugging før skipene forlater norsk farvann, men også med å følge opp brudd på regelverket som allerede har skjedd. Enkelt saker følges opp bl.a. etter tips eller annen informasjon, eksempelvis om mistenkelige planlagte anløp, annen etterretning, rapporter fra NGOer og medieoppslag.

Skipsgjenvinning var et tema i den norske delen av Interpol-aksjonen "30 days at Sea" i 2018. I etterkant har

problemstillingen også kommet på dagsorden internasjonalt i Interpol og Europol, noe som bl.a. resulterte i et felles europeisk operasjonsmøte i Haag i juni 2019. Temaet vil også bli videreført i kommende nasjonale og internasjonale fellesaksjoner. Norge deltar også i EUs samarbeid på tilsynsområdet IMPEL, blant annet gjennom et norskleddet prosjekt, som ser på ulovlig eksport av skip og hvordan vi kan gjøre mer for å hindre dette.

Mistanke om ulovlig gjenvinning av skip skal politianmeldes. Det er for tiden flere pågående etterforskninger som gjelder ulovlig skipsgjenvinning.

SPØRSMÅL NR. 2151

Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 2. september 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Hvor stor er verdien for arbeidsplasser og det lokale næringslivet i Os kommune av differensiert arbeidsgiveravgift?

BEGRUNNELSE:

Os Arbeiderparti har arbeidsplasser og næringsutvikling blant sine hovedsaker til i kommunevalget. I Nord-Østerdalen er det viktig å sikre enda flere arbeidsplasser og dermed bosetting og muligheter for flere familier å etablere seg. Differensiert arbeidsgiveravgift er et av flere næringspolitiske virkemidler som er viktig for å forsterke grunnlaget for det eksisterende næringslivet og for å kunne skape flere nye arbeidsplasser. Effekten dette har for arbeidsplasser og det lokale næringslivet i Os i Østerdalen er derfor verdifull.

Svar:

Differensiert arbeidsgiveravgift er en erkjennelse av at lavere skatter fører til flere arbeidsplasser, noe jeg er glad for at Arbeiderpartiet også er enig i. Vekstfremmende skattelettelser er en viktig del av regjeringens politikk.

Satsen for beregning av arbeidsgiveravgift varierer mellom 0 og 14,1 prosent alt etter hvor i landet bedriften er lokalisert. Os kommune i Østerdalen ligger i sone 3 for den differensierte arbeidsgiveravgiften med sats på

6,4 pst. Verdien av den differensierte arbeidsgiveravgiften kan uttrykkes som forskjellen mellom arbeidsgiveravgift beregnet ved full sats (14,1 pst.) og ved satsen i den gjeldende sonen, ganget med lønnsgrunnlaget.

For Os kommune i Østerdalen utgjør den samlede verdien av differensiert arbeidsgiveravgift om lag 260 mill. kroner. For privat næringsliv utgjør verdien av differensiert arbeidsgiveravgift om lag 130 mill. kroner i Os kommune.

SPØRSMÅL NR. 2152**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 30. august 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å reversere endringene i arbeidsavklaringspenger?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har innført endringer i reglene for arbeidsavklaringspenger (AAP) fra 1. januar 2018. Det er uttalt at målet med endringene er å få flere mottakere av AAP tilbake i jobb raskere. Nå ser vi tydelig konsekvensen av endringene. I 2018 er det beregnet at Sarpsborg kommune hadde 50 flere brukere på økonomisk sosialhjelp som en direkte følge av lovendringen. I de første 6 månedene av 2019 kan 39 være rammet av lovendringen. Sarpsborg Arbeiderblad har sommeren 2019 målbært flere historier som forteller om familier som har fått livet snudd på hodet, som en følge av å miste inntekt. En pårørende har uttalt følgende:

«Vi tenker ikke på noe annet. Vi blir faktisk syke selv»

De negative konsekvensene av endringene er tydelige.

Svar:

Hovedbildet etter at ordningen med arbeidsavklaringspenger ble innført i 2010, var at samlet varighet med arbeidsavklaringspenger (AAP) ikke ble redusert sammenliknet med de tre tidligere ytelsene (rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad). Erfaringene med det tidligere regelverket for arbeidsavklaringspenger viste at bestemmelsen om unntak fra maksimal varighet på fire år ble brukt ofte, til tross for at det i Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) ble lagt til grunn at denne kun skulle brukes unntaksvis ved at det ble påpekt at "det i særlige tilfeller må være mulig med en begrenset forlengelse av vedtaksperioden".

Videre var det et potensiale for bedre og mer målrettede stønadsløp gjennom tidligere igangsetting av arbeidsrettet aktivitet og mer samtidighet i gjennomføring av arbeidsrettet aktivitet og medisinsk behandling, jf. Prop. 74 L (2016-2017). Fireårsperioden ble ikke brukt godt nok. Av de som hadde rett til arbeidsavklaringspenger i desember 2016, hadde 19 prosent mottatt ytelsen lenger enn fire år.

Vi gjorde endringer i ordningen med arbeidsavklaringspenger for å få et kortere og tettere løp for personer på arbeidsavklaring, med et tydelig mål om å komme raskere tilbake i arbeid. Personer som er varig syke skal vurderes

for uføretrygd. Arbeidsavklaringspenger er en midlertidig ytelse mens man forsøker å komme tilbake til arbeidslivet etter sykdom.

Når en bruker ikke fyller vilkårene hverken for forlengelse av perioden med arbeidsavklaringspenger eller vilkårene for uføretrygd, kan Arbeids- og velferdsetaten vurdere om bruker har krav på sosialstønad, tiltakspenger, deltakelse i kvalifiseringsprogrammet eller lignende. Økonomisk sosialhjelp er samfunnets siste sikkerhetsnett for alle som ikke har tilstrekkelige midler til å dekke sine levekostnader gjennom arbeid, egne midler eller gjennom andre økonomiske rettigheter. Sikkerhetsnettet skal altså fange opp dem som trenger det og er i vanskelige livssituasjoner. NAV-kontoret skal gjøre individuelle vurderinger av behovet for hjelp og stønaden skal sikre mottakerne et forsvarlig livsopphold.

I tildelingsbrevet for 2018 fikk Arbeids- og velferdsdirektoratet i oppdrag å igangsette evalueringer av endringene i AAP-ordningen. Direktoratet er i gang med dette arbeidet. Første artikkel, som gjorde undersøkelser knyttet til om endringen i inngangsvilkårene har hatt effekt, ble publisert i juni måned. Direktoratet vil også i løpet av andre halvår 2019 publisere flere artikler i tidsskriftet Arbeid og velferd om konsekvenser av ulike sider av regelverksendringene. Det vil være behov for ytterligere analyser i 2020 som utfyller og ser nærmere på virkningene av omleggingen av arbeidsavklaringspenger. Endringene vil imidlertid ha effekt på ulike tidspunkt, og det vil derfor ta tid før en får mer fullstendig kunnskap om effekter av alle sider av regelverksendringene. Dette vil en først kunne få etter at de ulike endringene som trådte i kraft fra 1. januar 2018 har virket fullt ut. For eksempel vil full effekt av reduksjonen i maksimal ordinær stønadstid fra fire til tre år for nye mottakere først komme fra og med 2021, og det vil derfor ikke være mulig å få solid kunnskap om alle sider ved effekten av denne endringen før om noen år.

Jeg har tro på at de justeringene som er gjort i regelverket for arbeidsavklaringspenger vil føre til raskere avklaringer og økt overgang til arbeid. Jeg følger nøye de endringene som ble innført for et drøyt år siden og virkningene av disse – også om det skulle være utilsiktede konsekvenser av regelverksendringene. Jeg har derfor ikke nå noen planer om å foreslå endringer i regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2153**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 3. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over følgende: hvor mange ulver som er obdusert i Norge 2016-2019, de totale kostnadene for dette per år, samt de totale kostnadene for etterforskning, obduksjon, DNA-analyser og andre poster knyttet til ulven som ble skutt inne på et sauebeite i Sør-Odal 2. juli 2019?

Svar:

Rovviltpolitikken krever detaljert kunnskap om de ulike bestandenes størrelse, utbredelse og tilstand. Det er derfor etablert gode systemer og rutiner for informasjonshenting på en rekke områder, for eksempel for DNA-analyser, sporregistreringer og skadedokumentasjon. I dette inngår også rutiner for informasjonshenting fra døde ulver og andre store rovdyr. Jeg har ikke informasjon om eksakt kostnad på individnivå, men aktiviteten med flåing av store rovdyr er regulert i en samlekontrakt med Rovdata, og samlet kostnadsnivå har de senere år vært om lag kr 50 000 per år.

Etter 1. januar 2016 er det registrert 84 døde ulver i Norge. Den ordinære rutinen er at døde ulver som felles på skadefellingstillatelser undersøkes av Norsk Institutt for naturforskning (NINA), der skinn og skalle ivaretas, og det tas nødvendige prøver for lagring og oppbevaring. Også alder på dyret bestemmes, og det tas DNA-prøver for individbestemmelse. Antall felte ulver på skadefelling i den angitte perioden er 22 individer. Ved den ordinære lisensfelling beholder som hovedregel lisensjegeren skinnen, mens skrotten sendes inn til NINA for undersøkelse og prøvetaking. I angitt periode omfatter dette 49 ulveindivider. I et mindre omfang tilkommer også ulver som finnes døde, drepes av andre dyr, blir påkjørt mv. Disse tar miljømyndigheten hånd om på samme vis som for skadefellinger og skrotter fra lisensfelling, såfremt materialet er egnet for ivaretagelse.

Når det gjelder ulver som felles av personer med henvisning til nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17 og § 17a, slik som den aktuelle ulven representanten Mehl viser til i spørsmålet, fremkommer det direkte i bestemmelsen at varsel skal gis til politiet. I disse tilfeller etterforsker politiet felling, og vil normalt begjære en rettsmedisinsk obduksjon av det aktuelle ulveindividet. Slike obduksjoner utføres av Veterinærinstituttet. På tilsvarende måte vil politiet normalt følge opp saker der det er begrunnet mistanke om at ulv kan være felt ulovlig, og eventuelle ulveindivider som omfattes av slik etterforsk-

ning vil også bli obdusert av Veterinærinstituttet. Etter våre opplysninger er det i alt 3 ulver som har vært felt med henvisning til nødvergebestemmelsene etter 1. januar 2016, og for ett individ er det angitt at mulig dødsårsak er illegal etterstrebeelse. Jeg presiserer imidlertid at miljømyndighetene normalt ikke får informasjon fra pågående etterforskning i politiets regi, og at endelig konklusjon for om en felling er lovlig eller ikke må fremkomme av etterforskningen.

Politiet vil normalt dekke egne utgifter tilknyttet saker under etterforskning. For miljømyndigheten påløper imidlertid kostnader knyttet til informasjonshenting fra døde rovdyr som ledd i det nasjonale overvåkningsprogrammet. Dette omfatter både ivaretagelse av skrotter, skinn og prøvetaking, men kostnaden per individ avhenger av status på materialet og målsetting med prøvetaking. Kostnadene for DNA-analyser er om lag kr 1000 per prøve, og DNA-prøve fra den aktuelle ulven representanten Mehl viser til ble analysert.

SPØRSMÅL NR. 2154**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 28. august 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hva er status for det varslede forslaget til endringer i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven, og hva var årsaken til den korte høringsperioden gjennom sommeren 2018, nå som saken enda ikke er lagt fram for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

4. juli 2018 sendte regjeringen ved justisdepartementet et forslag om endringer i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven ut på høring. Forslaget innebærer en innskrenkning i offentlighetens innsyn i de offentlige organer som omfattes av offentlighetsloven.

Vinteren 2019 ble det varslet at regjeringens forslag til endringer i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven var ment å sendes til Stortinget i april 2019. April var kun et veiledende tidspunkt, og da det ikke forelå noe forslag fra regjeringen ved utgangen av april var det naturlig å anta at forslaget bare var blitt noe forsinket. Nå er imidlertid regjeringens forslag til endringer i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven forsvunnet helt fra listen over saker som ventes sendt fra regjeringen til Stortinget. Over ett år etter at forslaget ble sendt på høring, og fire måneder etter at Stortinget var forespeilet å få oversendt de foreslåtte lovendringene, har regjeringen heller ikke sagt noe om status for forslaget eller hvorfor det ikke er oversendt til Stortinget.

I dokumentet regjeringen sendte ut til høring i juli 2018, er det foreslått en ny § 26 sjette ledd, som skal lyde: «Det kan gjerast unntak frå innsyn for innføringar i elektroniske kalenderar». En rekke høringsinstanser, deriblant Norsk Presseforbund, Norsk Journalistlag, Norsk Redaktørforening, Mediebedriftenes Landsforening, Fagpressen, Landslaget for Lokalaviser og norsk Lokalradioforbund, sier nei til endringsforslaget. Dette vil frata pressen og offentligheten innsyn i viktige beslutningsprosesser som angår samfunnet på lokalt og nasjonalt plan. I et samfunn med stadig økende forskjeller, og der stadig mer penger og politisk makt samles på noen få hender, er det avgjørende at folket får vite hvem statsministeren og andre maktpersoner møter i sitt embete.

I forslaget fra regjeringen ligger det også en endring i § 7 i sivilombudsmannsloven og offentlighetsloven § 14, som blant annet innebærer at sivilombudsmannen ikke skal ha tilgang til dokumenter fra regjeringskonferanser, det vil si møtene der regjeringen samordner sin politikk. I høringsinnspillet fra sivilombudsmannen fremgår det at denne endringen kan hindre sivilombudsmannen i å

utøve sin kontrollfunksjon. Det vil kunne bety en svekkelse av folkets vern mot overtramp og overgrep fra makthaverne. Det har også vært rettet kritikk mot den korte høringsfristen regjeringen ga i denne saken. Sivilombudsmannen har påpekt at dette kan utgjøre brudd på utredningsinstruksen og skriver at «Dette til Spørsmålet har vært under utredning i Justis- og beredskapsdepartementet siden 2014, og det er på denne bakgrunn vanskelig å se noen gode grunner for en så kort høringsfrist.»

Inntil nylig har endringer i offentlighetsloven og politiske tiltak knyttet til implementering av denne, hovedsakelig fokusert på å bidra til økt åpenhet og innsyn. Det var tilfelle da en ny offentlighetslov ble innført i 2006, og det var også hensikten med Stortingets vedtak om en uavhengig evaluering av offentlighetsloven som ble gjennomført i 2014 og 2015 og offentliggjort i 2016. Regjeringens varslede forslag til lovendring i offentlighetsloven og sivilombudsmannsloven, bryter med denne historiske tendensen til økt åpenhet. I stedet vil forslaget føre til at offentligheten, pressen og sivilombudsmannen fratras retten til innsyn i dokumenter som er viktige for å holde oppsyn med myndighetenes maktutøvelse.

Offentlighetsloven er et av de viktigste juridiske instrumentene befolkningen og lokalpressen i landets kommuner har til rådighet for å gå kommunale myndigheter etter i sømmene. Det er derfor skadelig for lokaldemokratiet over hele Norge om offentlighetsloven svekkes.

Svar:

Forslaget til lovendringer var begrenset, og de foreslåtte lovendringene fortonet seg såpass enkle og oversiktlige at departementet fant det forsvarlig med den høringsperioden som ble stilt opp i høringsbrevet 4. juli 2018. Høringsrunden viste imidlertid at det var sterke og prinsipielle motforestillinger mot deler av forslaget. Det er derfor ikke tatt endelig stilling til om og eventuelt i hvilken form lovforslaget skal fremmes for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2155**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 30. august 2019 av eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

Hvordan vil eldreministeren bidra til å sikre driften av dagaktivitetstilbudet ved Øygardens Institutt i Grimstad, når regjeringspartiene nå fjerner det øremerkede statlige tilskuddet til disse dagaktivitetsplassene, og hva vil hun eventuelt gjøre for å sette Grimstad kommune bedre i stand til å støtte et tiltak som Øygardens Institutt?

BEGRUNNELSE:

7. juni 2019 behandlet Stortinget «Vedtak til lov om endringer i helse- og omsorgstenestelova (dagaktivitetstilbud til heimebuande personar med demens)». I forbindelse med denne saken, ble det vedtatt at kommunene skal få en plikt til å tilby dagaktivitetstilbud til hjemmeboende med demens. Dette i tråd med tidligere vedtak fattet av Stortinget i 2015.

Regjeringspartiene valgte imidlertid å stemme mot en videreføring av den øremerkede tilskuddsordningen til opprettelse av dagaktivitetsplasser for hjemmeboende personer med demens. Dette skjedde mot Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti sine stemmer, og på tross av at man ikke har nådd målet, når det gjelder antall dagaktivitetsplasser for denne gruppen. Regjeringspartiene stemte også mot å sikre en fullfinansiering av den nå lovfestede plikten for kommunene til å tilby dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.

Øygardens Institutt er et dagaktivitetstilbud for mennesker med demens i Grimstad kommune. Instituttet leier en bondegård på Morholt i Grimstad, hvilket gir muligheter for et variert tilbud for brukerne.

Øygardens Institutt har hatt tett dialog og samarbeid med Grimstad kommune. I Grimstad Adressetidene 3. august hadde daglig leder ved Øygardens Institutt et leserinnlegg, der hun nå er bekymret for senterets fremtid. Dette på grunn av at det statlige tilskuddet vil falle bort fra 2020.

Svar:

Et godt dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens bidrar til økt livskvalitet, og det kan utsette behovet for innleggelse i sykehjem. Det vil også avlaste pårørende, som ofte har en stor belastning med å ta vare på sine nærmeste. Jeg er derfor veldig glad for at kommunene får en plikt til å ha et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens fra årsskiftet.

Staten har bidratt til å bygge opp dagaktivitetstilbud siden 2012, og det er gledelig at 333 kommuner har fått innvilget midler gjennom tilskuddsordningen. Tilskuddsordningen har hele veien vært et spleiselag mellom stat og kommune, og denne regjeringen økte i år tilskuddssatsen for nye plasser fra 30 pst. til 50 pst.

Det har lenge vært kjent at kommunene skal gis en plikt til å ha dette tilbudet, og da er det ikke lenger naturlig at staten administrerer et tilskudd. Vi har derfor foreslått at kommunene i stedet får midlene gjennom sine frie inntekter. Vi foreslår ikke å fjerne pengene, men å innlemme det særskilte tilskuddet til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens i inntektssystemet til kommunene fra samme tidspunkt som lovendringen iverksettes. Kommunene har full anledning til å bruke midlene på nettopp tilbud som Grimstad har ved Øygardens Institutt. Innlemmingen innebærer mindre forvaltning for staten og at den enkelte kommune ikke må søke om midlene.

SPØRSMÅL NR. 2156**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 3. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Et av de uttalte hovedmålene i politireformen var å få redusert politiets responstid. Er det tilfelle at kravet om at politiet skal sørge for en «vesentlig og målrettet forbedring av responstiden fram mot 2020» er fjernet, og hva er årsaken til dette?

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak i Trønder-Avisa i dag, hvor det kommer frem at kravet om at politiet skulle sørge for en «vesentlig og målrettet forbedring av responstiden fram mot 2020» er fjernet.

I Innst. 306 (2014-2015) fra justiskomiteen om endringer i politiloven mv. (trygghet i hverdagen – nærpolitireformen, pekes det på at:

«Departementet legger til grunn en vesentlig og målrettet forbedring av responstiden fram mot 2020, og at dette følges jevnlig opp.»

Partiene som sto bak forliket om politireformen understreker følgende i samme innstilling:

«Flertallet viser til kravene som er satt i Prop. 61 LS (2014-2015) og forliket mellom Høyre, Venstre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet, og slutter seg til disse kravene. Flertallet forutsetter at regjeringen legger til grunn en

vesentlig og målrettet forbedring av responstiden frem mot 2020, og at dette følges opp jevnlig.»

Svar:

Kravet om en vesentlig forbedring av responstiden fram mot 2020 ligger fast. I styringsmøtene mellom departementet og Politidirektoratet legges en helhetsvurdering av resultatoppnåelsen i politiet til grunn. Departementet kan noen ganger gi tilbakemeldinger om at direktoratet og politidistriktene kan justere måloppnåelsen på et område for en periode, for å kunne prioritere høyere innsats på et annet område. Distriktene er ikke like og politimestrene må gis mulighet til å gjøre justeringer i det enkelte gjennomføringsår i tråd med lokale behov.

Jeg minner om at kravet om responstid ble innført av Politidirektoratet i 2015, og at dette i seg selv har vært et viktig tiltak for å styrke bevisstheten i alle politidistrikter om hvordan man evner å respondere på de høyest prioriterte sakene. Når det gjelder responstiden har den gått noe opp første tertial 2019. Politiet innfrir likevel kravene til responstid i områder som har mellom 2000 og 20 000 innbyggere. I områder med mer enn 20 000 innbyggere er responstiden om lag ett minutt svakere enn kravet. Det samme gjelder i områder med mindre enn 2000 innbyggere.

SPØRSMÅL NR. 2157**Innlevert 23. august 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 5. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til norsk bistand med å få kontroll på skogbrannene i Amazonas?

BEGRUNNELSE:

Amazonas brenner. Ifølge INPE (Brazil's space research center) er det registrert 72.843 branner i Amazonas i år. En økning på 84 prosent fra samme periode i fjor.

Regnskogfondet frykter at ytterligere nedhogging og flere skogbranner kan føre til kollaps av denne viktige skogen for jordas økosystem.

Arbeiderpartiet støtter beslutningen om å holde tilbake regnskogstøtten som følge av politikken som blir ført i Brazil. Det er likevel et stort potensial for å bidra til brannslokking, bokstavelig talt, gjennom internasjonale initiativ i eksempelvis FN-regi.

Svar:

Brannene vi i dag ser i Amazonas handler ikke først og fremst om mangel på penger, men om lovhåndhevelse og politisk vilje. De fleste brannene er som oftest antent, og brukes til å rydde kratt og ungskog for så å kunne bruke områdene til beite eller som dyrket mark. I tørkeperioden juni-oktober kan slike branner lett spre seg på savannen eller inn i skogen og kommer ofte ut av kontroll. Dette betyr at det er viktig å forhindre aktiviteter som leder til skogbranner og avskoging.

Under det bilaterale samarbeidet med Brasil har Norge siden 2008 utbetalt til sammen 8.27 milliarder NOK på bakgrunn av verifiserte tall for redusert avskoging. Utbetalingene fra Norge går til Amazonasfondet og brukes på å ytterligere redusere avskoging og fremme bærekraftig utvikling i Amazonasområdet. Gjennom fondet har vi blant annet:

- Styrket urfolks rettigheter i 95 urfolksterritorier som dekker to ganger Norges areal;
- støttet opprettelsen av over 100 verneområder;
- styrket Brasils miljøpoliti sine aksjoner mot ulovlig hogst;
- bidratt til miljøsertifisering av private skogområder som tilsvarer et areal på størrelse med Frankrike;

- gitt støtte til over 50 miljøetater som patruljerer skogen og slukker skogbranner.

Gjennom Amazonasfondet har om lag 187 millioner kroner blitt brukt på tiltak som støtter opp om Brasils kapasitet til å slokke skogbranner. Fire store prosjekter gjennomføres nå i delstatene Pará, Tocantins og Rondônia, samt på nasjonalt plan. Ytterligere to prosjekter er gjennomført i delstatene Acre og Mato Grosso. Alle disse prosjektene er hovedsakelig finansiert med midler Brasil har tjent opp under klima- og skogsamarbeidet med Norge. Brasil har nå lagt ned styret for Amazonasfondet, og det vil trolig være vanskelig å finansiere ytterligere branntiltak før en ny styringsstruktur eventuelt er på plass.

I tillegg til det bilaterale samarbeidet med nasjonale myndigheter i Brasil, har Norge en rekke samarbeidspartnere i internasjonale organisasjoner, miljøbevegelsen og i deler av næringslivet. Disse har ikke mandat til å slukke branner i Amazonas, men de fortsetter sitt arbeid med å forvalte regnskogen på en bærekraftig måte. Det er lettere å forebygge enn å slukke brannene. Norge vil fortsette å støtte dette viktige arbeidet. I tillegg samarbeider vi med andre land og delstater i regionen, dette samarbeidet vil også bli videreført.

SPØRSMÅL NR. 2158

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 30. august 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Lørdag 24. august bekreftet næringsministeren at forhandlingene om en frihandelsavtale med Mercosur-landene var ferdigforhandlet. I en pressemelding sier statsråden: "Et viktig tema har vært bærekraftig skogforvaltning, hvor partene blant annet forplikter seg til å bekjempe ulovlig hogst og ivareta urfolks rettigheter."

Konkret hva er det i avtalen som gjør at den økte avskogingen vi har sett under president Bolsonaros ledelse blir stanset eller endret?

Svar:

I handelsavtalen fremforhandlet mellom EFTA-landene og Mercosur-landene, dvs. Argentina, Brasil, Paraguay og Uruguay, har partene forpliktet seg til å blant annet å bekjempe ulovlig hogst. Landbruk er en viktig driver for

avskoging i Amazonas, og avtalen inneholder en bestemmelse om bærekraftig landbruk. Dessuten har vi gjennom frihandelsavtalen fått en ytterligere plattform for dialog med brasilianske myndigheter om skogforvaltning, i tillegg til det eksisterende skogsamarbeidet med Brasil. For øvrig viser jeg til at det norske skogsamarbeidet med Brasil har bidratt til store reduksjoner i avskogingen i Brasil, en trend som dessverre har snudd siden valget i Brasil i fjor. Regjeringen er svært bekymret for den økte avskogingen, og har gitt klart uttrykk for dette overfor brasilianske myndigheter.

Norge er opptatt av at miljøbestemmelsene i handelsavtalen mellom EFTA og Mercosur skal støtte opp under den norske klima- og skogsatsingen, og dette har vært prioritert gjennom hele forhandlingsprosessen.

SPØRSMÅL NR. 2159**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil regjeringspartienes nye bompengeskisse føre til at de ennå ikke ferdigforhandlede byvekstavtalene med Stavanger og Bergen vil få en egenandel på 20 % for investeringer på fylkeskommunale eller kommunale prosjekter?

BEGRUNNELSE:

I statsministerens bompengeskisse presentert fredag kveld den 23. august, og som de øvrige partiene i regjering ser ut til å slutte seg til, forutsettes en fylkeskommunal/kommunal egenandel på 20 prosent i nye bypakker med investeringer på fylkeskommunale eller kommunale prosjekter. Det går ikke klart fram om dette vil gjelde alle fremtidige bypakker, og om dette vil inkludere de allerede igangsatte prosessene.

Svar:

I avtalen mellom regjeringspartia er det lagt til grunn ein eigendel på 20 prosent i nye bypakkar som dermed ikkje er handsama av Stortinget.

Bypakke Nord-Jæren og Bypakke Bergen blei begge vedtekne i Stortinget i 2017, jf. høvesvis Prop. 47 S (2016-2017)/Innst. 214 S (2016-2017) og Prop. 11 S (2017-2018)/Innst. 11 S (2017-2018).

Representantens spørsmål er knytta til de pågåande byvekstforhandlingene i Bergen og Nord-Jæren. I Bergensområdet er det geografiske avtaleområdet utvida med fleire kommunar i forhandlingane. På Nord-Jæren er avtaleområdet uendra.

Regjeringa startar nå arbeidet med korleis vi praktisk kan samle dagens belønningmidlar og dagens programområdetiltak i byvekstavtalene til ein felles budsjettpost for å få meir fleksibilitet i bruken av midlar. Dette kan ha betydning for bruk av statlege midlar til fylkeskommunale og kommunale prosjekt.

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget med eit forslag til innretninga på denne endringa.

SPØRSMÅL NR. 2160**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 29. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva utgjør den økonomiske forskjellen på «lokal egenandel på 20 prosent ved bygging av kommune- og fylkesveger» og «egenandel på 20 prosent i nye bypakker med investeringer på fylkeskommunale eller kommunale prosjekter» i de ulike skissene som har versert fra regjeringspartiene?

BEGRUNNELSE:

I VGs gjengivelse av bompengeskissen som forelå 18. august heter det at «I skissen ligger også innføring av lokal egenandel på 20 prosent ved bygging av kommune- og fylkesVEIER.» I statsministerens bompengeskisse presentert

23. august er dette endret til «20 prosent i nye bypakker med investeringer på fylkeskommunale eller kommunale PROSJEKTER.» Dette kan tyde på en forskyvning av økonomisk ansvar fra kommunens og fylkeskommunens egne 'veier', til det mer omfattende begrepet 'prosjekter', noe som kan gi konsekvenser for lokaldemokratiets motivasjon og evne til gå inn for nye kollektivutbygginger.

Svar:

Eg legg til grunn at dette skal bli forstått slik at det skal vere ein fylkeskommunal/kommunal eigenandel på minimum 20 pst. av investeringar på fylkeskommunale eller kommunale investeringsprosjekter i nye bypakker. Pros-

jekta som får midlar over kap. 1330, post 63 skal ikkje med i utrekningane av eigenandelen. Bompengar kan ikkje finansiere eigenandelen. Den konkrete utforminga av ord-

ninga skal bli utgreia nærare, men kjem til anvending før nye bypakker skal leggast fram.

SPØRSMÅL NR. 2161

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Har regjeringen bedt om faglige råd og innspill eller analyser fra forskerne av politikken i den bompengeskissen som regjeringspartiene nå har blitt enige om?

skning på samferdselsøkonomi. I Aftenposten 24. august sier assisterende direktør Kjell Werner Johansen at TØI ikke er bedt om råd eller uttalelser fra regjeringen om dette.

BEGRUNNELSE:

Transportøkonomisk institutt (TØI) er et nasjonalt senter for samferdselsforskning som er organisert som en fristilt stiftelse, og anses som landets fremste fagmiljø innen for-

Svar:

I regjeringa sitt arbeid får vi faglege råd, innspel og analyser frå embetsverket i departementa med tilhørande underliggande etatar. Vi nyttar og relevante fagmiljø ved behov.

SPØRSMÅL NR. 2162

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 3. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan vil samferdselsministeren nå legge opp arbeidet med en konseptvalgutredning (KVVU) for Nord-Norgebanen?

spørsmålet om jernbane til Tromsø. På spørsmål om dette svarte statsråden den 6. februar til Harstad Tidende «Nei. Og jeg tror vel neppe det kommer som en overraskelse på folk. Jeg mener at vi istedenfor å forlenge jernbanen må koble godstrafikken videre til havs, slik at vi får færre vogntog på veiene.» Mange undrer derfor om statsrådens kritiske grunnholdning til Nord-Norgebanen vil påvirke arbeidet med konseptvalgutredning for strekningen.

BEGRUNNELSE:

Statsministerens bompengeskisse ble lagt fram som et ultimatum på en pressekonferanse 23. august, og senere har alle regjeringspartiene sluttet seg til denne. Regjeringspartiene er dermed enige om å gjennomføre en helhetlig konseptvalgutredning (KVVU) for utvikling av transportløsninger i Nord-Norge, herunder Norge-Norge-banen. Statsråden har tidligere uttalt seg kritisk til

Svar:

I "Statsministerens forslag til enighet mellom de fire regjeringspartiene" hadde eit av punkta følgjande ordlyd: "Det gjennomføres en helhetlig konseptvalgutredning

(KVU) for utvikling av transportløsninger i Nord-Norge, herunder Norge-Norge-banen".

Regjeringa vil no prioritere å fastsette mandatet for utgreiinga. I tillegg må vi raskt gjere vurderingar av kor mange av dei underliggande verksemdene som skal ta del

i arbeidet, og kven som skal leie arbeidet. Det er gjort ein del forberedande arbeid, både i høve til gjeldande nasjonal transportplan og i det pågåande arbeid med ny nasjonal transportplan. Dette vil danne grunnlaget for vidare framdrift.

SPØRSMÅL NR. 2163

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 29. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hva blir de økonomiske konsekvensene for kollektivsatsingen i Tromsø kommune med den bompengeskissen som regjeringspartiene nå er enige om?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsdepartementet har inngått avtale med Troms fylkeskommune og Tromsø kommune om tildeling fra Belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdet («Belønningsordningen») for året 2019. I avtaleteksten heter det at «Denne belønningsavtalen utelukker ikke muligheten til å kunne inngå byvekstavtale før belønningsavtalen utløper. Ved inngåelse av en byvekstavtale før denne avtalen løper ut, vil byvekstavtalen erstatte denne belønningsavtalen.» Som det fremgår av Prop. 114S (2018-2019) er det foreslått lokalt finansieringstilskudd på omsetning av drivstoff i Tromsø frem til 31. juli 2022. Hvilke andre økonomiske forutsetninger vil man lokalt måtte legge til grunn for å kunne inngå en byvekstavtale med staten nå.

Svar:

Stortinget har nyleg slutta seg til eit forslag frå Samferdselsdepartementet om å forlenge innkrevjinga av drivstoffavgifta i Tromsø. Vidare har Samferdselsdepartementet inngått ein belønningsavtale for Tromsø for 2019. Dette har kome i stand etter at Tromsø fylkeskommune og Tromsø kommune har søkt Samferdselsdepartementet om dette.

Når det gjeld økonomiske føresetnader for ein eventuell byvekstavtale, vil eg vise til at Statsministeren nyleg (23. august) har presentert eit bompengeforlik mellom regjeringspartia. I dette opplegget går det mellom anna fram at staten legg meir pengar på bordet for reduserte bompengar, lågare billettprisar og betra kollektivtrafikk, og at belønningsmidlane for Tromsø skal vidareførast på

2019-nivå fram til eit vidareutvikla nullvekstmål er fastsett (seinast i 2021).

I forliket blir det vidare slått fast at ved handsaming av eit eventuelt framtidig forslag til bypakke for Tromsø, kjem eit vidareutvikla nullvekstmål til anvending før regjeringa tek stilling til pakka. Før pakka kan leggest fram for Stortinget må det kunne dokumenterast at inntektene frå pakka faktisk kan finansiere samtlege prosjekt som ligg i pakka. Prosjekta må framgå i prioritert rekkefølge.

Vidare legg eg til grunn ein fylkeskommunal/kommunal eigenandel på minimum 20 pst. av investeringar på fylkeskommunale eller kommunale investeringsprosjekt i nye bypakker.

Bompengar kan ikkje finansiere eigenandelen. Den konkrete utforminga av ordninga skal bli utgreidd nærare, men kjem til anvending før nye bypakker skal leggjast fram.

Ein eventuell bypakke for Tromsø vil vere ein del av ein framtidig byvekstavtale.

Eg vil kome nærare attende til Tromsø kommune og Troms fylkeskommune med føringar for vidare arbeid så raskt som råd.

SPØRSMÅL NR. 2164**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 30. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva betyr det å «videreutvikle nullvekstmålet»?

BEGRUNNELSE:

I statsministerens forslag til bompengeskisse som de øvrige partiene i regjeringen etter hvert har sluttet seg til, heter det at «regjeringen tar sikte på å fastsette et videreutviklet nullvekstmål med fokus på reduserte utslipp (lokale utslipp og klimagassutslipp), men som også tar hensyn til støy, fremkommelighet og arealbruk. Videreutviklet nullvekstmål skal avklares innen utgangen av 2019.» Nullvekstmålet er forankret i Klimaforliket i Stortinget fra 2012, og ligger til grunn for den omfattende

innsatsen med å redusere utslippene fra biltrafikken i de store byene. Hvilken forståelse skal nå legges til grunn når regjeringen sier den vil «videreutvikle nullvekstmålet».

Svar:

Det betyr å utvikle det nullvekstmålet vi i dag har.

Regjeringa tek sikte på å fastsetje eit vidareutvikla nullvekstmål med fokus på reduserte utslepp (lokale utslepp og klimagassutslepp), støy, framkomst og arealbruk. Dette skal vere avklart i løpet av 2019. Det vil ikkje verte lagt fram nye bypakkar i områder som er omfatta av dagens nullvekstmål før eit vidareutvikla mål kjem til andvending.

SPØRSMÅL NR. 2165**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 29. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvem er nå økonomisk ansvarlig overfor driftselskapene på banen når det oppstår forsinkelser på grunn av dyrepåkørsler; videre, hvem er økonomisk ansvarlig for eventuelle skade på lokomotiv og eventuelt annet materiell, og til sist, hvem har ansvar for de belastninger slike påkørsler har på personell som fører togene?

BEGRUNNELSE:

I jernbanepakkene som er tildelt er det kjent at det bl.a. et lagt inn malus for avganger som ikke blir overholdt. Langs store deler av banene, både Sørlandsbanen, Trondheimsbanen og Bergensbanen, er det mye husdyr som beiter på innmarksbeiter. BaneNor har meddelt grunneiere langs banen at de ikke lenger vil vedlikeholde gjerdene langs banen, og at de tolker tidligere inngåtte avtaler og lovverk slik at det nå er bøndene som er pliktige til slikt gjerdehold.

Svar:

Alle togoperatører som kører på norsk strekning må inngå «Avtale om sportilgang og bruk av tjenester» (AST) med infrastrukturforvaltar Bane NOR. I avtalene er det etablert ei ytingsordning som gir både togoperatører og infrastrukturforvaltar økonomiske incitament til å levere best mogleg kvalitet. Ved forseinkingar og innstillingar er det mekanismar som gir togoperatørane malus (negativ bonus) dersom dette er togoperatøren sitt ansvar, til dømes som følgje av feil på køyretøy eller personellmangel. Tilsvarande får infrastrukturforvaltar malus dersom forseinkingane og innstillingane skuldast feil på infrastrukturen.

Som eit element i ytingsordninga har Bane NOR etablert eit sett av årsakskoder som blir nytta ved alle forseinkingar og innstillingar. Dette er grunnlaget for å fastsetja omfanget av malus for togoperatørane og infrastrukturforvaltar. Ved dyrepåkørsler blir det nytta ein kode som fell inn under kategorien «Utanforliggende forhold», og denne inngår ikkje i ytingsordninga. Det inntrøff difor ingen malus i AST korkje for togoperatørane eller

infrastrukturforvaltar dersom det oppstår ei forseinking som følgje av dyrepåkøyrse. I trafikkavtalane mellom togoperatørane og Jernbanedirektoratet er det etablert tilsvarende mekanismar der dyrepåkøyrse ikkje gir grunnlag for malus for manglande leveranse.

Det oppstår sjeldan større skadar på togmateriell ved ein dyrepåkøyrse. Eventuelle skadar, og eventuell reingjering etter slik påkøyrse, er togoperatøren sitt ansvar.

Som representanten er inne på: Dyrepåkøyrser kan vera ei belastning for personalet på toga. Det er togoper-

atøren sitt ansvar å sikra at den einskilde medarbeidar får ei god oppfølging etter ei slik hending. I trafikkavtalane mellom togoperatørane og Jernbanedirektoratet er det stilt krav om at togoperatørane skal etablere ei kolle-gastøtteordning. Gjennom denne ordninga blir det stilt ressursar til disposisjon slik at tillitsvalde, eller andre ressurspersonar i verksemda, kan følgja opp medarbeidarar som har vore utsette for ei hending, mellom anna ein dyrepåkøyrse.

SPØRSMÅL NR. 2166

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Jan Böhler

Besvart 5. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Natt til 25. august brant tre biler på Sofienberg i Oslo. Tidligere i august og i sommer har vi sett bil- og garasje-branner på Grønland, Grünerløkka, Kampen, Rustad, Tåsen, Grorud, Mortensrud, Ammerud og Haugerud. I sakene er det ofte meldt om at gjerningsmenn er sett løpende fra stedet, og at politiet har mistanke om at brannene er påtente.

Kan justisministeren gi en oversikt over hvor mange bil- og garasje-branner som politiet har etterforsket i Oslo og i landet i 2017, 2018 og 2019, hvor mange saker som er oppklart, og hvor mange, om noen, gjerningspersoner som er tiltalt og eventuelt dømt - kan statsråden også oppgi oppklaringsprosenten på bilbranner og si noe om hvorfor den i tilfelle er lav?

Svar:

Bilbranner og garasjebranner er et svært viktig tema, og handler både om alvorlige kriminelle handlinger, en mangel på respekt for andre menneskers eiendom og har stor betydning for tryggheten i våre nærmiljøer.

Jeg vet at representanten er godt kjent med den sterke satsingen det har vært på politiet de senere år. Oslo politidistrikt alene er blitt styrket med rundt 400 årsverk. I tillegg har det som kjent også vært egne politisatsinger i Oslo sør og Oslo indre øst, og det ble i statsbudsjettet for 2019 bevilget 50 mill. kroner til en særskilt pakke for å styrke innsatsen mot ungdomskriminalitet og gjenger. Ut fra min dialog med politiet i Oslo, oppfatter jeg at innsat-

sen mot ungdomskriminalitet og gjenger, også er viktig i kampen mot bilbranner.

Politidirektoratet har opplyst at det ikke finnes egne statistikkgrupper for bil- og garasjebranner i politiets straffesaksregister. Med forbehold om ulike registreringspraksis er følgende tall hentet ut for Oslo politidistrikt:

I 2017 ble det registrert 153 bilbranner, hvorav 62 kan være påsatt. I 2018 er det registrert 186 bilbranner, av disse kan 53 være påsatt. For 2019 foreligger det kun tall for perioden 1. januar til 1. april. Det er registrert 21 saker, hvorav 8 kan være påsatt.

Det antas at en tredjedel av bilbrannene skyldes tekniske årsaker, en tredjedel forsikringssvindel, og den siste tredjedelen påsatt som trusler eller skadeverk.

Når det gjelder brann i garasje finnes ikke egen statistikk, men det antas å være få saker.

Med tiden som har vært til rådighet har det ikke vært mulig å ta ut informasjon om antall oppklarte saker og gjerningspersoner. Det jeg kan si er at Politidirektoratet oppgir at det generelt er utfordrende å oppklare bilbranner. Mangel på bevis medfører at de fleste sakene henlegges på grunn av ukjent gjerningsperson. Det er sjeldent at politiet har tekniske spor som kan knytte en konkret gjerningsperson til åstedet.

SPØRSMÅL NR. 2167**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 2. september 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Klima- og miljøministeren har et hovedansvar for en aktiv politikk og må være en tydelig stemme for å redde Brasils regnskog, er klima- og miljøministeren enig i at forslaget fra Venstre er totalt uaktuelt?

BEGRUNNELSE:

Venstres Ketil Kjenseth uttalte på Dagsrevyen 25. august 2019 at Venstre mener Norge bør bruke vår eiermakt i Equinor på å hindre nye investeringer i Brasil på grunn av de massive ødeleggelsene av regnskogen, og at det vil være et forståelig maktspråk overfor Brasils regjering. Næringsminister Thorbjørn Røe Isaksen uttalte så at dette er totalt uaktuelt og vil være kontraproduktivt.

Svar:

Representanten stiller spørsmål om bruk av statens eierskap til å hindre nye investeringer i Brasil av Equinor. Det følger av eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap, at staten forvalter sitt eierskap basert på en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom eiere og ledelse (styret og administrasjonen) i tråd med selskapslovgivningen og statens egne prinsipper for god eierstyring. Den daglige forvaltningen av et selskap, herunder investeringer som det her er tale om, hører inn under styrets og daglig leders ansvar. Det vil derfor ikke være i overensstemmelse med eierskapspolitikken å benytte statens eierskap slik det her vises til.

SPØRSMÅL NR. 2168**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 2. september 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

I skogmeldingen fastslo regjeringen at gammelskogen skal kartlegges og Stortinget la enstemmig vekt på at kartene skal være offentlig tilgjengelig, og at NINA skulle trekkes inn i arbeidet. Det haster med å få på plass et nasjonalt kart, da vi har årlig hogstrekord i Norge. Så vidt vi har forstått pågår det et liknende prosjekt i regi av LMD/NIBIO.

Vil statsråden i så fall medvirke til at disse miljøene samarbeider, og vil kartene offentliggjøres i Naturbase, eventuelt når?

BEGRUNNELSE:

Den nye rapporten fra FNs Naturpanel IPBES er tydelig på at arealendringer er hovedtrusselen mot verdens arter. I Norge lever de fleste utrydningstrua artene i skog og de sliter i mangel på gammel skog med gamle og døde trær. Derfor er det særlig viktig å få kartlagt hvor den gamle skogen finnes, slik at den kan forvaltes på riktig måte. I Meld.

St. 6 (2016-2017) Verdier i Vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring står det på side 40-41 at:

"Regjeringen vil kartlegge hvor den eldste skogen finnes, for å sikre god forvaltning av denne. Departementet vil derfor gi i oppdrag til Landbruksdirektoratet og NIBIO å utvikle en kostnadseffektiv og presis metodikk for mer fullstendig kartlegging av den eldste skogen. Miljødirektoratet og Norsk institutt for naturforskning (NINA) skal også trekkes inn i arbeidet. Stortinget vedtok, ved behandlingen av Meld. St. 14 (2015–2016) Natur for livet, økt vern av skog, og i den sammenheng er det viktig å ha best mulig kunnskap om hvor den eldste skogen er. Også for skog som ikke skal vernes er det viktig å ha god kunnskap om hvor den eldste skogen finnes, for å sikre god forvaltning av disse arealene."

Og i Stortingets behandling av meldinga, Innst. 162 S (2016-2017) ble det enstemmig vedtatt at:

"K o m i t e e n er enig i at det er behov for å framskaffe bedre kunnskap om den eldste skogen i Norge, for å sikre god forvaltning av denne. K o m i t e e n forutsetter at registreringene og lokaliseringen av den eldste skogen baseres på best mulig kunnskap, med bruk av bl.a. Natur i Norge (NiN) og Landsskottakseringen som kilde. Komiteen mener det er viktig for en

kunnskapsbasert forvaltning av skog at all miljøinformasjon om skog er åpent tilgjengelig i offentlige databaser."

Det har nå gått lang tid siden kartlegging av gammel-skogen i Norge ble vedtatt og eneste resultat så langt en gjennomført pilot i Oslo og Akershus.

Samtidig er det, så vidt jeg kjenner til, et parallelt prosjekt i regi av LMD/NIBIO på noe av det samme.

Det må i så fall være en åpenbar fordel at disse to prosjektene samarbeider om beste kartlegging.

Svar:

Jeg viser til ditt spørsmål om samarbeid om kartlegging av gammelskog, samt om offentliggjøring av kart knyttet til dette. Landbruksdirektoratet har ansvar for metodikk

for skogbruksplanleggingen. De opplyser at skogeierne for det meste av skogen i Norge har skogbruksplandata som viser alder på skogen og dermed informasjon om den eldste skogen. Sammenstillingen viser at andelen gammelskog er økende. Samtidig er tilveksten i skogen langt høyere enn avvirkingen, noe som blant annet gir mulighet for økt utnyttelse av skogressursen som et ledd i arbeidet med å begrense utslipp av klimagasser.

Skogportalen hos NIBIO er en åpen innsynsløsning for skogdata. Det vil foreligge en forbedret versjon av Skogportalen i løpet av inneværende år, og informasjon om den eldste skogen vil gjøres tilgjengelig her. Dersom det blir behov for supplerende informasjon, vil departementene sørge for også å trekke inn NINA eller andre aktuelle forskningsmiljøer.

SPØRSMÅL NR. 2169

Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 2. september 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Hva sier handelsavtalen med Mercosur om handel med landbruksprodukter, hvilke konsekvenser vil avtalen få for norsk landbruk, hvor stort tap vil oppleves mtp. produsert volum, total omsetning, antall årsverk og antall gårdsbruk i norsk landbruk, hva vil avtalen få å si for dyrevelferd og klima og hvilke mekanismer har avtalen for å begrense og eventuelt stanse import av landbruksprodukter i gitte situasjoner?

Svar:

EFTA og Mercosur kom fredag 23. august til enighet om inngåelse av en frihandelsavtale. Avtalen omfatter blant annet handel med basis landbruksvarer og bearbeidede landbruksvarer.

Regjeringen har ved inngåelse av avtalen lagt meget stor vekt på å ivareta norske landbruks-interesser.

Norge har i hovedsak gitt Mercosur importkvoter og tollettelser på landbruksvarer der vi har import allerede i dag, og der importen ikke går på bekostning av norsk produksjon. Dette gjelder f.eks. mais (10.000 tonn), melasse (9 500 tonn) og soyamel (5000 tonn) til kraftfôrindustrien. Det er videre gitt en importkvote for epler på 3 400 tonn i perioden 1. mai – 15. mai, dvs. utenfor norsk sesong og i en periode det uansett er stor import av epler. Det er videre gitt noen mindre kvoter på bearbeidede poteter, eplejuice til konserverindustrien, honning og hester. Dette er for produkter der det er import til Norge, og der importen ikke kommer i konflikt med norsk produksjon. Kvoteene går fram av tabellen:

Produkt	Kvantum
Hester	400 stk
Storfekjøtt	666 tonn ¹
Kylling (hel)	200 tonn
Bearbeidet kylling	100 tonn
Honning	90 tonn
Bearbeidede poteter (tørket)	80 tonn

Epler (1. mai til 15. mai)	3 400 tonn
Durumhvete for pastaproduksjon	8 000 tonn
Mais til fôr	10 000 tonn
Melasse	9 500 tonn
Soyamel	5 000 tonn
Eplejuice til konserverindustrien	175 tonn

1) Tilsvarende kvantum fjernes fra GSP-systemet ved avtalens iverksettelse. Med bein.

Tollsatsen inn til Norge er videre redusert for tropiske frukter og grønnsaker. Dette er varer som ikke er i konkurranse med norsk produksjon.

Avtalen er godt forankret i norsk landbrukspolitikk. Blant annet er grasbaserte produksjoner som melk og kjøtt skjermet. For storfekjøtt er det eksempelvis ikke etablert nye kvoter for import til Norge. For kjøtt er det kun gitt en ny importkvote på 300 tonn kyllingkjøtt.

For storfekjøtt er det gitt tollreduksjoner innenfor eksisterende WTO-kvotestørrelse og eksisterende GSP-kvotestørrelse for storfekjøtt. For GSP-kvoten innebærer avtalen at kvoten blir forbeholdt Mercosur fra avtalens ikrafttredelse. Kvantumet vil være uendret på 500 tonn (666 tonn med bein). Tollsatsen innenfor denne kvoten er i dag 107,11 kr. Kvoten blir gjort tollfri, men den vil bli fordelt på auksjon med en auksjonsavgift. Størrelsen på avgiften vil gjenspeile markedets interesse.

GSP-kvoten på 500 tonn ble etablert 1. januar 2013 i forbindelse med omlegging til prosenttoll for storfekjøtt (import 2012: 633 tonn). Etter 2013 har importen innenfor kvoten variert mellom år. I 2014 var importen 422 tonn, den sank i 2015, for senere å stige jevnt til 303 tonn i 2018 som er siste registrering.

Jeg vil understreke at importkvoter for landbruksvarer er en importmulighet, ikke en importgaranti. Importmuligheten for storfekjøtt er uendret i kvantum. Den faktiske importen innenfor dette kvantum vil fortsatt kunne variere fra år til år. Dette avhenger av interessen i det norske markedet.

Norge har i dag en begrenset eksport av jordbruksvarer til Mercosur. Produkter som vil få bedre markedssadgang som følge av avtalen, er bl.a. storfesæd, levende svin, oster, bearbejdede produkter, vann, øl, akevitt, kosttilskudd, samt huder og skinn.

Representanten Gjelsvik stiller spørsmål vedrørende effekten av avtalen for norsk landbruk, både tap i produksjon og årsverk i landbruk, og videre effekt på klima og dyrevelferd. Som vist ovenfor mener jeg at konsesjonene som er gitt til Mercosur, i meget liten grad vil føre til tap i volum for norsk jordbruk og næringsmiddelindustri. Nye konsesjoner er i betydelig grad gitt der vi allerede har et importbehov for å dekke i første rekke næringsmiddelindustriens behov for råvarer. Av dette følger også at den direkte effekten av konsesjonene i avtalen, f.eks. på klimautslipp, vil være beskjeden.

Frihandelsavtalen med Mercosur inneholder et omfattende kapittel om handel og bærekraftig utvikling. I bestemmelsene anerkjenner partene viktigheten av bærekraftig landbruk og rollen handel kan spille i å oppnå dette. Partene forplikter seg også til å gå i dialog om dette. I avtalen inngår videre en bestemmelse som gjensidig forplikter partene til å gjennomføre Paris-avtalens klimamål.

Avtalen har videre et eget dialogkapittel der EFTA og Mercosur blant annet forplikter seg til å drøfte spørsmål om dyrevelferd i den videre oppfølging av avtalen. Avtalen går dermed lenger enn SPS-avtalen i WTO som ikke har noen bestemmelser knyttet til dyrevelferd.

I Mercosur-avtalen inngår en sikkerhetsmekanisme som kan brukes i spesielle tilfeller dersom importen er så stor i forhold til norsk produksjon/forbruk at den medfører alvorlige markedsforstyrrelser. Dette er en mekanisme som inngår i alle EFTAs frihandelsavtaler.

SPØRSMÅL NR. 2170**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

160 millioner som var beregnet for å ferdigstille siste del av E6 i Grane, mot Trøndergrensen i veipakken Helgeland Sør. Ministeren forteller gjerne om fordelene med helhetlig veibygging, og at regjeringa ikke bygger stykkevis og delt. Men her var ikke mulig å finne penger, ble det påstått fra regjeringa, selv om det var under 10 km vei. Men nå ser det ut som om regjeringa har funnet 2 milliarder.

Når det blir nye samferdselspenger, hvorfor blir det ikke penger til denne ubygde flaskehalsen, som folk har betalt bompenger på?

Svar:

E6 Helgeland sør omfattar to delprosjekt, ein vegutviklingskontrakt som opphavelig omfatta sju delstrekningar, og prosjektet Kappskarmo – Brattåsen – Lien der tradisjonelle konkurranseformer blir nytta, jf. Prop. 148 S (2014-2015). Anleggsarbeida på vegutviklingskontrakten starta i mai 2017. På prosjektet Kappskarmo – Brattåsen –

Lien starta anleggsarbeida på delstrekningen Kappskarmo – Brattåsen – Svenningelv i august 2018.

Som opplyst i mitt svar på spørsmål nr. 514 frå representanten Siv Mossleth, vart kostnadene for vegutviklingskontrakten høgare enn føresett, og i samband med detaljprosjekteringa av strekningen vidare frå Svenningelv til Lien vart det avdekka vanskelege grunnforhold. Med ein prognose for sluttkostnad som låg om lag 860 mill. kr over fastsett styringsramme og om lag 390 mill. kr over fastsett kostnadsramme, vart dei to sørlegaste delstrekningane tekne ut av vegutviklingskontrakten. For delstrekningen Svenningelv – Lien blir det utarbeidd ny reguleringsplan der målet er halde kostnadene innanfor den fastsette kostnadsramma for prosjektet.

Eg vil vise til at arbeidet med å få betre kontroll på kostnadsutviklinga for store samferdselsprosjekt, slik at vi får mest mogleg infrastruktur att for pengane, er høgt prioritert både i Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen. I vegutviklingskontraktane har Stortinget lagt opp til at utbygginga skal styrast mot ein fastsett sluttsum ved å bruke opsjonsvilkår. For E6 Helgeland sør vart det dessverre nødvendig å gjere seg nytte av dette.

SPØRSMÅL NR. 2171**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen****Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Betyr en forlengelse av nedbetalingsperioden til 20 år for bompengeprojekter at den samlede bombelastingen blir mindre eller større?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens bompengeforlik signaliseres det vilje til at prosjektene E-18 Vestkorridoren og E6 Manglerudtunnelen kan få en lenger nedbetalingsperiode (inntil 20 år) for bompengelånene slik at dette muliggjør lavere takst på prosjektene. Regjeringen har tidligere gått inn for forlenget nedbetalingstid fra 15 til 20 år for OPS-prosjek-

ter. Sunt bondevett tilsier at lengre nedbetalingstid kan gi økonomiske lettelse her og nå, men også mer renter, dårligere lånebetingelser og samlet sett økte kostnader. Dette burde vel også gjelde regjeringens samferdselspolitikk.

Svar:

Å auke innkrevjingsperioden frå 15 til 20 år vil føre til at bompengetakstane kan reduserast.

SPØRSMÅL NR. 2172**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 30. august 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

I bompengeneigheten mellom regjeringspartiene skal det settes av 300 millioner til billigere kollektivtrafikk i de store byene.

Kan jeg be om å få en oversikt over fordelingen av midlene mellom de store byene og svar på om dette er en årlig bevilgning på 300 millioner eller en engangsbevilgning?

Svar:

I avtalen mellom dei fire regjeringspartia legg ein opp til ei årleg løyving på 300 mill. kr til reduserte billettprisar på kollektivtrafikk i dei store byane. Ordninga gjeld lokal kollektivtransport i dei ni største byområda. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget med konkret fordeling av dette i 2020 i samband med budsjettet til hausten.

SPØRSMÅL NR. 2173**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 3. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hvorfor er gebyret for å søke om familiegjenforening satt så høyt som 10 500 kr, og når vil justisministeren følge opp følgende punkt fra Granavolden-erklæringa: «Redusere gebyr ved familiegjenforening for personer med flyktningstatus?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har gebyret for å søke om familiegjenforening økt betydelig, og er nå blant de høyeste i verden. Til sammenligning er gebyret i vårt naboland Sverige på 1 500 kr for voksne og 750 kr. for barn, mens gebyret i Norge nå er på 10 500 kr. Dette gebyret representerer et betydelig hinder for alle med flyktningstatus som ønsker å benytte seg av retten til å gjenforenes med sin nære familie. Nylig ankomne flyktninger har som hovedregel ikke inntekt, og de fleste vil derfor ha store problemer med å betale et slikt gebyr.

Svar:

I følge Finansdepartementets rundskriv R-112 «Bestemmelser om gebyr- og avgiftsfinansiering» kan gebyrordninger etableres når det offentlige utfører en klart definert tjeneste ovenfor betaleren, og det ikke betales for noe annet eller mer. Videre står det i rundskrivet at betalingen

ikke skal overstige kostnaden ved å produsere og levere tjenesten, og at betalingen fullt ut bør dekke kostnadene ved å produsere og levere tjenesten basert på kostnadseffektiv drift.

Satsen på 10 500 kr for en søknad om familieinnvandring reflekterer de samlede kostnadene knyttet til å behandle en slik sak for de involverte forvaltningsinstansene (utenriksstasjoner, politiet og Utlendingsdirektoratet). Når kostnader knyttet til denne typen saksbehandling gjennomgås og oppdateres, legges konservative anslag for ressursbruk til grunn, for å være sikre på at vi ikke velter unødige kostnader over på søkerne.

Selv om staten har rett til å innkreve kostnadsdekkende gebyr kan det være gode grunner til å subsidiere gebyr for enkeltgrupper, for eksempel av fordelingshensyn. Barn er derfor en gruppe som er fritatt for gebyr for de fleste sakstyper i utlendingsforvaltningen, inkludert familieinnvandring. En nedjustering av gebyret vil medføre en ytterligere subsidiering fra skattebetalerne, og vil derfor eventuelt måtte vurderes og følges opp i budsjettssammenheng.

SPØRSMÅL NR. 2174**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 30. august 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan regjeringen garantere at det ikke innføres moms på elektrisitet for husholdninger i Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

I det regjeringsoppnevnte utvalget NOU 2019: 11 «Enklere merverdiavgift med én sats», konkluderes det at hensynet til et enhetlig og enkelt avgiftssystem tilsier at satsen på elektrisk kraft i Nord-Norge økes til alminnelig sats. Utvalget påpeker at det gis noe tid til omstilling til alminnelig merverdiavgiftssats og at satsen i første omgang bør økes til 12 pst. På spørsmål fra VG svarer ikke regjeringens representanter på om de vil innføre moms på strømmen for folk i Nord-Norge. Det skaper usikkerhet for folk som i dag ikke betaler moms på strømmen, men som i så fall ligger an til en betydelig økning av strømregningen, av utvalget anslått til kr. 4 000-6 000 per år per husholdning.

Svar:

Utvalget som har vurdert en enklere merverdiavgift leverte sin rapport til Finansdepartementet 15. mai 2019. Utvalget foreslår i sin rapport (NOU 2019: 11) å avvikle alle reduserte satser og nullsatser, og innføre én felles sats.

Jeg vil påpeke at verken Finansdepartementet eller regjeringen har tatt stilling til utvalgets forslag. Utvalgets utredning ble sendt på høring med frist 29. august. Finansdepartementet vil vurdere innspillene som har kommet i høringsrunden og ta de med i den videre behandlingen av saken. Jeg sa allerede da utvalget la frem sin rapport at jeg ikke ser for meg å fjerne alle reduserte satser og nullsatser, slik utvalget foreslår. Fjerning av mva.-fritaket for elektrisk kraft mv. i Nord-Norge var heller ikke tema i 2020-budsjettet som regjeringen behandlet på budsjettkonferansen forrige uke.

SPØRSMÅL NR. 2175**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Regjeringa har no presentert sin plan for bompenger.

Kva er prognosane for innbetalte bompenger i 2020 og 2021, med desse tiltaka, samanlikna med 2018-nivået?

Svar:

I bompengeforliket går det mellom anna fram at:

- Regjeringa vil tilby kommunane å auke det statlege bidraget til 66 % i 50/50 prosjekta. For kommunane som takkar ja til dette, vil halvparten av det auka tilskotet på om lag 8 mrd. kr. øyremerkast reduserte bompengar og halvparten øyremerkast betre kollektivtilbod i byane etter lokal prioritering.

- Det årlege tilskotet til reduksjon av bompengar utanfor byområda er auka frå dagens 550 mill. kr til om lag 1,4 mrd. kr.

- Regjeringa ønsker vidare å inngå ein byvekstavtale med Nord-Jæren og er innstilt på å auke det statlege bidraget med inntil 50 mill. kr. per år i avtaleperioden dersom det lokalt er ønskje om å inngå ein avtale utan rushtidsavgift og dette lar seg realisere innanfor nullvekstmålet.

- Regjeringa har vidare signalisert ei positiv haldning til innføring av ein 3-timersregel for passeringar på ettermiddag i byvekstområda dersom det er lokalt ønske om dette.

Nærare operasjonisering av forliket vil mellom anna gå fram av statsbudsjettet for 2020. Vidare føresett fleire av punkta i bompengeforliket lokal tilslutning for at innbetalte bompengar skal bli redusert. Eg vil i budsjettet for 2020 komme med eit konkret forslag til korleis forliket kan handsamast og det er difor for tidleg å gå ut med prognosar for innbetalte bompengar i 2020 og i 2021 som følgje av forliket. Det er likevel ingen tvil om at der-

som det vert gitt lokaltilslutning til regjeringa sitt tilbud, så bevilges det 850 mill. kr meir til reduksjon av bompengar i distrikta, og 400 mill. kr i dei store byane samanlik-

na med budsjett 2019. På toppen av dette kjem fjerning av rushtidsavgifta på Nord-Jæren og ev. reduksjonar som følge av lågare utbyggingskostnader.

SPØRSMÅL NR. 2176

Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I «bompengeskissen» fremgår det at E39 Smiene-Harestad og E39 Hove -Ålgård skal tas ut av Nord-Jæren pakken og overføres til Nye Veier AS. Disse prosjektene er forutsatt bompengefinansiert.

Vil det komme bom på disse prosjektene?

Svar:

Dei to riksvegprosjekta E39 Ålgård-Hove og E39 Smiene-Harestad er omtalt i Meld. St. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2019. Der er det lagt til grunn 2 900 mill. 2017-kr i statlege midlar til dei to prosjekta samla. Det er vidare lagt opp til eit samla bompengebdrag på 3 950 mill. 2017-kr.

I avtalen mellom regjeringspartia er det lagt til grunn at dei to prosjekta kan takast ut av bypakken og overførast til porteføljen til Nye Veier AS. Det er ein føresetnad at lokale styresmakter ønskjer dette. Prosjekta inkludert finansieringsopplegg vil i så fall måtte vurderast på nytt av Nye Veier AS.

Dette opnar for at bompengedelen vert redusert i prosjekta. I tillegg vert det endra innkreving frå delvis førehandsinnkreving til etterskuddsvis. Dette gjer også at eventuelle kostnadsreduksjonar i prosjektet vil kome bilistane til gode. Bilistane på Nord-Jæren vil få lågare bompengebelastning enn tidlegare føreset. Det er eg glad for, samstundes held FrPs kamp for mindre bompengar fram med uforminska styrke.

SPØRSMÅL NR. 2177

Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 2. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Som kjent har Buskerudbypakke 2 blitt lagt til siden pga. lokal uenighet. Bompengeavtalen mellom regjeringspartiene sist fredag skapar også en ny situasjon, ikke minst for Drammen og Buskerudbyen.

Hva slags innvirkning vil bompengeavtalen få for Drammensområdet generelt og i forhold til krav til belønningmidler og statlig medvirkning til ny Holmenbru og Strømsåstunnel?

Svar:

Regjeringa sin bompengeavtale legg klare premiss for korleis framtidige bompengepakkar og byvekstavtalar skal utformast. Formålet er mellom anna å legge til rette for sunn økonomisk styring av offentlege ressursar, betre bymiljø og lågare bompengebelastning.

22. mai 2019 stemte kommunestyret i Nedre Eiker for å skrinleggje Buskerudbypakke 2. Det ligg dermed ikkje per i dag føre ei bypakke for Buskerudbyen som det er lokal semje om.

Dei statlege midlane til gjennomføring av rv 282 Holmenbrua og E134 Strømsåstunnelen – nytt tunnellopp, byggjer på lokalpolitisk tilslutnad til eit opplegg med delvis bompengefinansiert utbygging gjennom Buskerudbypakke 2, jf. Meld. St. 33 / Innst. 460 S (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029.

Buskerudbyen må på same måte som andre byar møte dei føresetnadene som Regjeringa no har lagt til grunn, dersom dei ønskjer bypakke/byvekstavtale. I dette må det mellom anna gjerast ei vurdering av om riksvegprosjekt bør takast ut og finansierast isolert eller som

del av ei bypakke. Dersom det ikkje blir semje om lokal finansiering, må prioriteringa av rv 282 ny Holmenbru og E134 Strømsåstunnelen – nytt tunnellopp gjerast på nytt i samband med revisjon av Nasjonal transportplan og dei årlege statsbudsjetta.

Buskerudbyen har i dag belønningsavtale for perioden 2018-2019, som inneber 80 mill. kr i belønningssmidlar i 2019. Regjeringa legg i bompengavtalen opp til at belønningssmidlane til Buskerudbyen kan bli vidareført på 2019-nivå fram til vidareutvikla mål for nullvekst er fastsett (seinast 2021).

SPØRSMÅL NR. 2178

Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 29. august 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Det er flere eksempler på at utstyr som bør være beholdt veterinærer markedsføres solgt til privatpersoner. F.eks. maske til katter, og elektriske halsbånd til hunder. Dette er utstyr som kan forårsake stor lidelse for dyrene hvis dette brukes av privatpersoner og ikke fagpersoner.

Vil statsråden vurdere utforming av forskrifter etter dyrevelferdsloven § 8 om at medisinsk utstyr kun skal kunne markedsføres overfor medisinsk personell?

Svar:

Som representanten Leirstein er inne på, har vi ingen forskrift hjemlet i dyrevelferdsloven som regulerer markedsføring av utstyr til hund og katt. Det finnes likevel overordnede bestemmelser om temaet i dyrevelferdsloven. Loven krever for det første tilstrekkelig faglig kompetanse hos dyreholder og setter krav til hold og håndtering av alle dyr. Loven stiller også krav til at den som markedsfører eller omsetter utstyr til dyr, påser at dette er egnet ut fra hensynet til dyrevelferd.

Når det gjelder bruk av elektriske halsbånd til hunder, er dette regulert i egen forskrift (Forskrift om bruk av elektrisk strøm ved trening av hund, FOR-2008-03-14-256). Dette utstyret regnes ikke som medisinsk utstyr og brukes heller normalt ikke av dyrehelsepersonell, men eksempelvis av autoriserte aversjonsinstruktører tilknyttet Norges Jeger- og Fiskerforbund. Et regelverk som representanten Leirstein foreslår, vil derfor ikke treffe målsettingen.

Det er viktig at en eventuell offentlig regulering lar seg håndheve. Etter min vurdering kan ulovlig eller uettlig bruk av utstyr til dyr best avgrenses gjennom informasjon, holdningsskapende arbeid, varsel til Mattilsynet ved kritikkverdige forhold og god oppfølging av dyrevelferdsaker fra myndighetene.

SPØRSMÅL NR. 2179**Innlevert 25. august 2019 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 3. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre likeverdig ambulansebåtberedskap over hele landet, og vil han på nytt vurdere å omgjøre beslutningen til styret i UNN HF om nedleggelse av ambulansebåten Alden, som betjente øyriket nord for Harstad frem til 1. januar 2019, i lys av hvordan nedleggelsen har skapt uønskede hendelser?

BEGRUNNELSE:

Det vises til artikkel i Harstad Tidende 20. august i år. Her kan man lese om en kvinne bosatt på øya Kjøtta i Harstad kommune, som ved et akutt behov for syketransport måtte fraktes med kommunens brannbåt da ambulansehelikopter ikke var tilgjengelig. Først fire timer etter at 113 ble kontaktet nådde hun frem til sykehuset. Ved et senere akutt tilfelle måtte den samme personen transporteres med en redningsskøyte. I begge tilfellene var behovet akutt, tilbudet som ble gitt dårlig egnet, overfarten svært smertefull og responstiden fullstendig uakseptabel. I verste fall kunne det stått om liv.

Svar:

Lang kystlinje med øyer og fjorder gjør at båtambulansen til et egnet og nødvendig transportmiddel for å gi befolkningen tilgang til helsehjelp enkelte steder. Båtambulansen er særlig utbredt i nord.

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 378 og 388 til skriftlig besvarelse (fra 2018) om avviklingen av ambulansebåten Alden. I svarene har jeg beskrevet bakgrunnen for avviklingen av ambulansebåten og de kompenserende tiltakene som er satt i verk. I svaret mitt viste jeg til at avvikling av ambulansebåten og de kompenserende tiltakene var risikovurdert og planlagt med nøye oppfølging og evaluering, og at ytterligere og helhetlige ROS-analyser skulle gjøres sammen med Harstad kommune for å avdekke om det er behov for eventuelle korrigerende tiltak.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet oppdatert informasjon fra Helse Nord RHF. Helse Nord opplyser at Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN) sammen med kommunehelsetjenesten i Harstad i mai evaluerte endringene og de kompenserende tiltakene som er satt i verk etter at ambulansebåten ble avviklet. Det ble konkludert med at det ikke hadde vært noen alvorlige avvik, men det ble identifisert flere læringspunkter. Det er avtalt ny evaluering mot slutten av året.

UNN opplyser at alvorlig og kritisk syke eller skadde pasienter i dette området i utgangspunktet skal hentes med ambulansehelikopter. Nærmeste helikopter er stasjonert på Evenes (flyttes i oktober midlertidig til Harstad), alternativt fra helikopterbase i Tromsø. Det er ikke alltid at nærmeste ambulansehelikopter er tilgjengelig, og UNN har derfor en avtale med Redningsselskapet, som kan bringe ambulansepersonell ut til pasienten. Dersom pasienten må transporteres til sykehus, må det vurderes hvordan dette skal gjøres. Transport med redningsskøyte eller brannbåt fra Harstad kan være forsvarlig, men det vil avhenge av pasientens tilstand, hvilket fartøy som brukes og forholdene på havet. Et annet alternativ kan være at pasienten behandles på stedet i påvente av ledig helikopter eller mer skånsom transport med større redningsskøyte fra Andenes.

Etter at ambulansebåten Alden ble avviklet har ambulansehelikopteret løst 8 av 20 akuttoppdrag, øvrige akuttoppdrag er løst med ambulansebil. De resterende 71 oppdragene har vært gjennomført med ambulansebil og ferge, med unntak av to hasteoppdrag som er gjennomført av Redningsselskapet med ambulansepersonell og ett hasteoppdrag som er gjennomført av brannbåt med ambulansepersonell.

I den konkrete saken som representanten Amundsen viser til, ble det besluttet å bruke båtskysse med ambulansepersonell. UNN vurderte at det var en medisinsk forsvarlig løsning ut fra pasientens tilstand. Pasientens tilstand ble vurdert som hastegrad "Haster" (såkalt gul respons). UNN forstår at transporten har vært en ubehagelig opplevelse for pasienten, og de vil bruke hendelsen i forbedringsarbeidet.

Som det framgår av mine tidligere svar i saken (spørsmål 378 og 388), har Helse Nord støttet beslutningen om å avvikle ambulansebåten, forutsatt at kompenserende tiltak var på plass. Avviklingen av ambulansebåten følges opp, og det er planlagt ny evaluering på slutten av året. Jeg legger til grunn at læringspunkter underveis følges opp for å forbedre pasientens opplevelse av transporten.

SPØRSMÅL NR. 2180**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 29. august 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

I Mattilsynets brev av 21.08.19 til sankelaga i Nordfjella "Tilsyn med grinder på salteplasser i Nordfjella" heter det: "Vi har nå målsetning om å være ute på tilsyn med helikopter 3 dager i uka." I pkt. 8.5 "Saneringsplan for uttak av villreinbestanden i Nordfjella sone 1" av 15.06.17 framgår det at beitebrukerne skulle utføre tilsynet av grindene til fots.

Har staten lovhjemmel til å bruke helikopter for tilsyn av grindene, når beitebrukerne som skulle gjøre samme jobb for staten, ikke blei gitt slik hjemmel?

BEGRUNNELSE:

Ferdsel med fly og helikopter i fjellet er meget strengt regulert gjennom motorferdselloven. I denne saken påberoper staten seg at de offentlig eide grindene er anlegg som det er nødvendig at Mattilsynet har tilsyn med ved bruk av helikopter. Som det framgår av pkt. 8.5 i "Saneringsplan for uttak av villreinbestanden i Nordfjella sone 1" var planen at samme jobben skulle bli gjort av beitebrukerne til fots. Det er ikke gitt noen skriftlig forklaring på hvorfor staten ikke kom fram til en avtale med beitebrukerne som ville unngått denne omfattende helikopterbruken i fjellet. Etter min vurdering må det gjelde samme strenge krav for bruk av fly og helikopter i fjellet for staten som for private når samme jobb skal utføres.

Svar:

Mattilsynet har i år hatt ansvar for tilsyn med alle grindene som er satt opp på salteplassene i Nordfjella. Dette er et omfattende ansvar, og for å kunne utføre et forsvarlig tilsyn og nødvendige utbedringer og sikring av grindene, har man hatt behov for å benytte helikopter.

Bruk av all motorferdsel i utmark, herunder bruk av helikopter, er regulert i motorferdselloven. Motorferdsel i forbindelse med oppsyns- og tilsynstjeneste er tillatt direkte med hjemmel i loven, jf. motorferdselloven § 4 (1) a jf. § 3). Dersom området er vernet, må det imidlertid innhentes tillatelse fra miljømyndighetene.

I soneforskriften § 7 (3) har Mattilsynet hjemmel til, uten grunneierens samtykke, å gjøre nødvendige tiltak for å redusere smitterisikoen fra områder i Nordfjella-sonen. Mattilsynet vurderer at bruk av helikopter må anses som et nødvendig tiltak i denne sammenheng. Det følger også av matloven § 13 (1., 2. og 4. ledd) plikt til å gi tilsynsmyndigheter uhindret adgang til sted eller lokaler der det foregår aktiviteter omfattet av loven. Mattilsynet legger etter dette til grunn at de har direkte hjemmel til bruk av helikopter for tilsynsformål i de områder som ikke er vernet. Når det gjelder vernede områder, er nødvendige tillatelser innhentet fra vernemyndighetene, og Mattilsynet har fått innvilget dispensasjon til lavtflyging og landing i aktuelle vernede områder.

I et av de vernede områdene (Nærøyfjorden landskapsvernområde) er det etablert et samarbeide med lokal SNO representant som også gjennomfører tilsyn med grindene. Dette er gjort for å bidra til at antall flyginger reduseres.

SPØRSMÅL NR. 2181**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden gjennomgå de aktuelle refusjons- og stønadsordningene for å sikre at pasienter med diagnosen

lamellær iktyose ikke blir sittende igjen med store utgifter som følge av sykdommen?

BEGRUNNELSE:

Pasienter med den sjeldne, medfødte hudsykdommen lamellær iktyose har i dag store utgifter som direkte konsekvens av sykdommen.

Det finnes ingen kur mot tilstanden. Til symptomlin- dring brukes kremer, salver og oljer som ikke dekkes av blåreseptordningen, og i praksis ikke av ordningen med individuell refusjon (ref. skriftlige spørsmål dokument nummer 15:924 (2016-2017) og dokument nummer 15:925 (2016-2017)).

Pasientene får delvis refundert behandlingen av Helfo etter folketrygdlovens paragraf 5.22. Ettersom ordningen kun dekker 90 prosent av utgiftene, og Iktyoseforenin- gen melder om at pasienter har medikamentutgifter på opptil 25.000 kroner månedlig, kan pasientene sitte igjen med store utgifter selv med denne refusjonsordningen. Pasientgruppen har i tillegg betydelige utgifter til jevnlig fotpleie og hodebunnspleie.

Som følge av sykdommen må disse pasientene des- suten ha et høyere forbruk av klær, sko, sengetøy og så vi- dere. I statsbudsjettet for 2019 ble det vedtatt å myke opp praktiseringen av grunnstønad for slike ekstra-utgifter til personer med hudsykdommer. Ifølge tilbakemeldinger fra Iktyoseforeningen har det imidlertid ikke skjedd ves- entlige merkbare endringer i hvordan ordningen prak- tiseres overfor denne pasientgruppen.

Samlet sett tyder tilbakemeldingene fra foreningen på at pasienter med lamellær iktyose havner mellom ulike refusjons- og stønadsordninger, og dermed blir sit- tende igjen med store utgifter på grunn av sykdommen.

Svar:

Produkter som kremer, salver mv. til bruk ved iktyose dekkes i hovedsak av bidrags-ordningen (folketrygdloven § 5-22). Produkter som er klassifisert som legemidler kan i noen tilfeller dekkes av blåreseptordningen § 2 eller § 3. Blåreseptforskriften § 5 dekker visse typer medisinsk for- bruksmateriell og handelsvarer, men iktyose er ikke blant diagnosene som er oppført under denne bestemmelsen.

Helsedirektoratet har på oppdrag fra Helse- og om- sorgsdepartementet sett nærmere på mulige endringer i blåreseptordningen for næringsmidler og medisinsk forbruksmateriell, og leverte sin rapport 1. juli 2019. I rapporten foreslås blant annet at bidragsformål som oppfyller prioriteringsvilkårene enten bør overføres til blåreseptordningen eller dekkes av andre aktører (kom- mune eller RHF). Direktoratet viser til at "Tilstandene som omfattes av [bidragsformålene cystisk fibrose, betydelige (utbredte) og kroniske hudlidelser og kroniske og al- vorlige sår og fistler] vurderes å være alvorlige, og bruken av produktene som refunderes i dag antas i vesentlig grad å oppfylle prioriteringskriteriene." Videre trekker direk- toratet fram at "brukere, spesielt alvorlig rammede iktyo- sespasienter, har til dels høye utgifter til tross for en 90 %

dekning etter av egenbetalingstaket for bidragsordningen er nådd". Departementet vil nå vurdere videre oppfølging av direktoratets forslag. Det vil derfor kunne ta noe tid før eventuelle endringer i regelverket kan tre i kraft.

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD), som har ans- var for regelverket for grunnstønad, er blitt forelagt den delen av spørsmålet som gjelder denne ordningen. ASD viser til kontakt med Arbeids- og velferdsdirektoratet an- gående endringen som ble gjort i grunnstønadsordningen fra 1. mars 2019, der direktoratet ble bedt om å redegjøre for NAVs praksis for behandling av grunnstønadsaker med sykdommen iktyose, Arbeids- og velferdsdirekto- ratet svarer følgende:

"Frem til mars 2019 ble grunnstønad til klesslitasje som følge av psoriasis og atopisk eksem sjelden innvilget. Denne praksisen ble fra mars 2019 myket opp i forbindelse med en- dringene i grunnstønadsordningen. Praksisendringen med- fører at personer med psoriasis og atopisk eksem nå i større grad faller inn under ordningen. Også personer med iktyose omfattes av denne praksisendringen. Fra og med mars 2019 gis personer med diagnosen iktyose grunnstønad, dersom de dokumenterer utgifter som minst tilsvarer grunnstønad sats 1. Det må dokumenteres utgifter for minst tre måneder, men det kan i enkeltsaker lempes på kravet til dokumentasjon, der det er utvilsomt at utgiftene minst tilsvarer satsen.

Ved spørsmål om dekning av ekstra-utgifter ved klessli- tasje gjøres det etter retningslinjene en individuell prøving av vilkårene. Dette ut fra de dokumenterte ekstra-utgiftene og de medisinske opplysningene fra legen.

Søknader om grunnstønad der diagnosen er iktyose, be- handles altså på samme måte som søknader der det er diagnos- tisert psoriasis, eksem eller andre hudlidelser. Slik vi ser det er praksisen for saker med iktyose endret fra og med mars 2019.

I et regelverk som åpner for individuell prøving og skjønn, kan vi ikke garantere at det er enkeltsaker der søknaden er feilaktig avslått. Dersom brukeren mener at vedtaket vedkom- mende har mottatt er feil, bør han eller hun oppfordres til å bruke klageretten sin."

SPØRSMÅL NR. 2182**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 3. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Vil statsråden syta for at det ikkje vert teke stilling til felles leiing av Sunnhordland og Haugaland tingrett før etter at Domstolkommisjonen sitt forslag til ny domstolstruktur er ferdig handsama?

GRUNNGJEVING:

Sunnhordland tingrett er ein velfungerande domstol med lange tradisjonar og gode resultat på relevante måleparameter som sakshandsamingstid, kompetanse og digitalisering. Den er også ein viktig institusjon og arbeidsplass i og for Stord kommune og Sunnhordland, ein region med om lag 60 000 innbygarar. Tingretten er grunnlaget for at regionen har eit stort juristmiljø med fleire adokatkontor.

Det er ei kjent sak at Domstolsadministrasjonen (DA) i lengre tid har arbeidd for å redusera talet på domstolar, anten gjennom felles leiing og/ eller samanslåingar. Sunnhordland tingrett er ein mellomstor domstol og vurderer sjølv at ein ikkje har behov for å bli del av ei større eining.

For å koma DA i møte, har ein likevel inngått ein intensjonsavtale om samanslåing med Hardanger Tingrett, med hovudkontor på Stord og avdelingskontor i Lofthus i den nye Ullensvang kommune. Ei samslåing mellom Sunnhordland og Hardanger vil gje ein robust domstol med eit befolkningsgrunnlag på om lag 100 000, og er noko advokatstanden, regionråda og politiet i dei to regionane samla stiler seg bak. Ei slik samanslåing vil også skje innafor Vestland fylke.

Intensjonsavtalen mellom Sunnhordland og Hardanger har fleire gonger vorte presentert for DA og domstolskommisjonen. Likevel vedtok styret i DA i vår felles leiing mellom Sunnhordland og Haugaland tingrett i samband med at sorenskrivaren i Sunnhordland skulle gå av med pensjon. Det er vanskeleg å tolka dette som noko anna enn eit forsøk frå DA si side på å forskottera instillinga til Domstolskommisjonen, og slik avskjera moglegheita for samanslåing mellom Sunnhordland og Hardanger tingrettar, som ein ynskjer lokalt.

Ein var difor svært nøgd i Sunnhordland og Hardanger då statsråden i vår sytte for at det vart konstituert sorenskrivar i Sunnhordland tingrett i påvente av resultatet av handsaminga av domstolskommisjonen si innstilling. No erfarer ein likevel at DA berre har utsett avgjerda si og førebur felles leiing mellom Sunnhordland og Haugaland tingrett så snart konstitusjonstida til Frank Smith går ut 1.

november i år, altså lenge før kommisjonen si innstilling er fersig handsama i Stortinget.

På denne bakgrunnen fryktar ein lokalt at ein berre har utsett ei upopulær avgjerd til etter kommune- og fylkestingsvalet no i haust, og at den føretrekte samanslåinga mellom Sunnhordland og hardanger ikkje får ein reell sjanse i den komande politiske handsaminga av den framtidige domstolsstrukturen.

Og så må det understrekast at no når regionreforma skal setjast ut i livet, så er altså ein samanslegen domstol av Sunnhordland og Hardanger innafor det nye Vestland fylke, medan Haugaland ligg i Rogaland. Det vil vera uheldig for samhandling mellom forvaltningsnivåa viss ein opererer med mange ulike grenseinndelingar på tvers av dei nye regionane sine grenser.

Svar:

Fremtiden til Sunnhordland tingrett blir ikke avgjort nå. Det vil ikke bli vedtatt endringer i domstolstrukturen som berører Sunnhordland før Domstolkommisjonens forslag til ny struktur er ferdig behandlet. Etter at Domstolskommisjonen har overlevert sin utredning, tar departementet sikte på å sende utredningen på bred høring, slik at alle som er berørt har anledning til å uttale seg.

Jeg presiserer at etablering av felles ledelse ikke medfører endringer i domstolstrukturen, og at domstolene som er omfattet av ordningen består som selvstendige enheter. Det er styret i Domstoladministrasjonen som beslutter felles ledelse.

Før sommeren konstituerte Domstoladministrasjonen sorenskriver ved Sunnhordland tingrett frem til 1. november. Domstoladministrasjonen har opplyst at konstitusjonen vil måtte bli forlenget i påvente av at saken er ferdig behandlet.

SPØRSMÅL NR. 2183**Innlevert 26. august 2019 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 3. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hva vil avtalen mellom regjeringspartiene om bompenger ha å si for den lokalt vedtatte Harstadpakken?

BEGRUNNELSE:

Etter regjeringens nye bompengeforlik er det skapt usikkerhet om flere samferdselsinvesteringer i hele landet.

Harstadpakken del 2 er lokalt vedtatt, og skal ruste infrastrukturen til å takle de trafikale utfordringene i årene fremover. Den inkluderer et omfattende gang- og sykkelveisystem, en rekke nye rundkjøringer, en avlastningstunnel utenom sentrum og økt satsing på kollektivtrafikken.

Forutsetningen i regjeringens bompengeforlik om at kommunene skal dekke 20 % av investeringene i veipakken kan bety at det sendes en stor ekstraregning til kommunen. Hvilke konsekvenser dette vil ha er usikkert, og er helt nye forutsetninger som ikke lå der da pakken ble planlagt. Kommunen har enda ikke fått noen beskjed om hva et slikt krav vil innebære. Dette burde innbyggerne få avklart før valgdagen 9. september.

Svar:

I avtalen mellom regjeringspartia blir det føresett ein eigendel på 20 % i nye bypakker med investeringar på fylkeskommunale eller kommunale prosjekt. Eigendelen kan ikkje finansierast med bompengar. Utforminga av eigendelsordninga skal utgreiast nærmare, men skal takast i bruk før nye bypakkar leggjast fram.

Eg vil raskt kome tilbake til spørsmålet rundt eigenandel i eit eige brev til Harstad kommune.

Eg viser vidare til føringane som no vert lagt for bypakkar. Det er eit krav om at før pakkane leggast fram for Stortinget må det dokumenteres at inntektene frå pakken faktisk kan finansiere samtlige prosjekt som ligg i pakken, og at prosjekta fremgår i prioritert rekkefølge.

Basert på disse føringane må pakken gås gjennom før Samferdselsdepartementet tek endeleg stilling til pakken.

Eg vil orientere Harstad kommune også om dette i det nemnde brevet.

SPØRSMÅL NR. 2184**Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 3. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren garantere at et videreutviklet nullvekstmål fremdeles vil innebære at all persontransportvekst i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange?

BEGRUNNELSE:

I den nye bompengevtalen mellom regjeringspartiene lyder ett av punktene som følger:

"Regjeringen tar sikte på å fastsette et videreutviklet nullvekstmål med fokus på reduserte utslipp (lokale utslipp og klimagassutslipp), støy, fremkommelighet og arealbruk innen utgangen av 2019."

Dagens nullvekstmål er at persontransportveksten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Representanter for regjeringspartiene har sendt ut tvetydige signaler om et "videreutviklet nullvekstmål" fremdeles vil legge dette til grunn, og det hadde vært nyttig med en avklaring.

Svar:

Dagens nullvekstmål skal videreutviklast. Regjeringa tek sikte på å fastsetje eit vidareutvikla nullvekstmål med fokus på reduserte utslepp (lokale utslepp og klimagassutslepp), støy, framkomst og arealbruk. Dette skal vere

avklart i løpet av 2019. Det vil ikkje verte lagt fram nye bypakkar før eit vidareutvikla mål kjem til andvending.

SPØRSMÅL NR. 2185

Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 3. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I bompengeavtalen mellom regjeringspartiene heter det at en skal "videreutvikle nullvekstmålet". I regjeringserklæringen står det at målet skal videreutvikles i forbindelse med neste Nasjonal transportplan, i tråd med teknologiutviklingen med vekt på å redusere utslippene.

Mener statsråden at faktorer som kø og arealbruk ikke er viktige grunner for nullvekstmålet for å få en åpnere, triveligere og mer attraktiv by å leve i?

Svar:

Avtalen mellom regjeringspartia legg nullvekstmålet for persontransport med bil til grunn og at nullvekstmålet vi i dag har skal utviklast. Regjeringa tek sikte på å fastsetje eit vidareutvikla nullvekstmål med fokus på reduserte utslepp (lokale utslepp og klimagassutslepp), støy, framkomst og arealbruk. Dette skal vere avklart i løpet av 2019. Det vil ikkje verte lagt fram nye bypakkar før eit vidareutvikla mål kjem til andvending.

SPØRSMÅL NR. 2186

Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 11. september 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets vedtak og de medisinske ansvarlige sine bekymringer for luftambulansetjenesten og den akuttmedisinske beredskapen?

"Stortinget ber regjeringen sikre luftambulansesberedskapen over hele landet, med nødvendige tiltak på kort og lang sikt for å skape stabilitet og forutsigbarhet i tjenesten.

Stortinget ber regjeringen sikre forsvarlig drift og vedlikehold av luftambulansene ved den enkelte base."

BEGRUNNELSE:

Luftambulansen har, som mange advarte imot, hatt utfordringer med å opprettholde beredskapen i forbindelse med at ny operatør overtar oppdraget for ambulansesflyene. På statsrådens besøk i Tromsø denne uka beskriver de medisinskfaglige ansvarlige for tjenesten følgende fortsatte problemer for tjenestene og beredskapen:

1. Forsinkelser
2. Dårlige kommunikasjonsløsninger i flyene
3. Tungvinte vedlikeholdsrutiner.

Stortingets vedtak fra Innst. 362 S (2017-2018) sier:

Svar:

Jeg har fulgt opp utfordringene rundt operatørbyttet tett i det siste halvannet året, og har vært i jevnlig dialog med aktørene. Ved et besøk på flybasen i Tromsø 27. august i år møtte jeg helsepersonell som er tilknyttet luftambulansetjenesten. Her ble det formidlet at de fortsatt hadde bekymringer knyttet til ambulansesflytjenesten, og det ble blant annet trukket frem noen tekniske utfordringer. Den ene var knyttet til tidsbruk for kalibrering av de nye flyenes digitale kompass, mens en annen utfordring var at den tekniske løsningen for internkommunikasjonen i

flymaskinene ikke virket tilfredsstillende. På samme møte opplyste Luftambulansetjenesten HF at dette var forhold som det allerede var tatt tak i, og at man sammen med leverandør allerede jobbet med løsninger.

Luftambulansetjenesten HF har orientert meg om at de som en ekstra sikkerhet for både mannskap og pasienter har satt som krav at alle nye ambulansfly skal ha et ekstra navigasjonssystem som virker selv om det normale navigasjonssystemet GPS faller ut. GPS kan svikte ved for eksempel såkalt "jamming" eller dersom flyet skulle miste all strømforsyning under flygning. Backupsystemet som er installert i de nye flyene bruker jordrotasjon og ikke magnetisme for å finne himmelretningene. Samtidig som systemet kalibreres (finner himmelretningene), utfører pilotene øvrige oppstartsprosedyrer og sjekklister, men systemet kan i enkelte tilfeller bruke bortimot 10 minutter ved oppstart av flyene. Babcock har i samarbeid med produsenten Textron vurdert tiltak, og det er nå påbegynt et arbeide med montering av et ekstra batteri som holder systemet kalibrert gjennom dagen selv om motorene slås av ved henting av pasienter og andre bakkestopp. Ved første gangs oppstart på dagen vil andre forberedende aktiviteter kunne ta lengre tid enn oppstarten av navigasjonssystemet, og på den måten være bestemmende for den totale oppstartstid.

Babcock har levert en løsning for internkommunikasjon basert på kravspesifikasjonen fra Luftambulansetjenesten HF, men helsepersonell har etter at flyene ble tatt i bruk sett behov for enkelte endringer. Babcock arbeider nå med å justere volum på hvert enkelt fly, slik at kommunikasjon mellom cockpit og kabin blir forbedret. Både

Luftambulansetjenesten HF og Babcock har dessuten fått flere tilbakemeldinger fra medisinsk besetning om at de ikke kan høre kommunikasjon med flytårnet, noe de ønsker. Luftambulansetjenesten HF har tatt opp dette med Babcock og avventer nå en tilbakemelding på hvordan dette kan løses.

Sikkerhet kommer alltid først i luftfarten og vedlikeholdsrutiner skal alltid underbygge dette. Babcock følger vedlikeholds krav fra flyfabrikantene og luftfartsmyndighetene. Babcock har avtale med tre myndighetsgodkjente leverandører av flyvedlikehold. Disse har tilstrekkelig kapasitet til å håndtere de planlagte vedlikeholdsintervallene. Babcock skal dessuten bygge hangar for tungt vedlikehold i Tromsø. Denne skal ferdigstilles og tas i bruk i løpet av sommeren 2020.

For de nye propellflyene (Beech 250) utføres nå lett vedlikehold på basene av Air Service Eggemoen, og tungt vedlikehold utføres hos Bromma Air Maintenance i Stockholm, med Air Service Eggemoen som reserve. Vedlikehold for jetflyet utføres av Sundt Air på Gardermoen, hvor dette flyet også er stasjonert. Ved ekstraordinære tilfeller, hvor flere fly trenger teknisk feilretting, vil man benytte tidsvindu hvor fly ikke er på vakt til å gjennomføre vedlikehold, f.eks. natt og helg. I Alta har det ene flyet beredskap dagtid hver dag og på Gardermoen har det ene flyet beredskap dagtid på ukedager. I tillegg er det to ekstra likeverdige ambulansfly i kontrakten som representerer en reservekapasitet, og som settes inn ved planlagt og/eller uforutsett teknisk vedlikehold. Babcock har også en innleieavtale for bruk av Beech 250 fra sitt svenske datterselskap, som kan aktiveres på kort varsel.

SPØRSMÅL NR. 2187

Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 5. september 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er status i dette arbeidet og hvordan har statsråden tenkt å inkludere de ansatte i tjenesten i dette arbeidet for å sikre den faglige kvaliteten i en slik utredning?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 362 S (2017-2018) gjorde stortinget følgende vedtak (861)

"Stortinget ber regjeringen utrede offentlig/ideell drift av luftambulansetjenesten, og komme tilbake til Stortinget på eget måte."

Svar:

Det er en uavhengig ekspertgruppe som skal utrede offentlig/ideell drift av luftambulansetjenesten, og utredningen skal være ferdig innen utgangen av 2020. Ekspertgruppen skal blant annet beskrive utfordringene med dagens

organisering av tjenesten, gjennomgå erfaringene med operatørbytte og beskrive modeller for framtidig drift.

Jeg er enig med representanten Kjerkhol om at involvering av tjenesten er viktig i arbeidet, og i mandatet framgår det derfor at ekspertgruppen må sikre god invol-

vering av relevante aktører i arbeidet, f.eks. ved å etablere en referansegruppe. Jeg legger til grunn at ekspertgruppen sikrer god involvering av alle relevante aktører, i tråd med mandatet den har fått.

SPØRSMÅL NR. 2188

Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 5. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden gjere greie for Luftfartstilsynet si tilråding i høve dei vedtekne planane for militær aktivitet på Evenes og Luftfartstilsynet sitt syn på om og i tilfelle kva konsekvensar utbygginga vil få for sivil luftfart?

Svar:

Luftfartstilsynet er eit uavhengig tilsyn og eg kan difor ikkje overprøve deira vurderingar. Eg har difor heller ikkje vore involvert i dei prosessane som tilsynet sjølv vel å halde seg orientert om. I det vidare er difor svaret til representanten basert på innhenta opplysningar frå Luftfartstilsynet som eg ikkje har teke stilling til innhaldet i.

Luftfartstilsynet opplys at dei ikkje har ei rolle når det gjeld å utforme planer for militær aktivitet på Evenes, og skal heller ikkje ha gjeve tilrådingar i høve til dei vedtekne planane.

Dei opplys vidare at så langt har dialogen om utbygginga gått føre seg mellom Forsvarsbygg og Avinor AS, som er flyplassoperatør. Luftfartstilsynet har ikkje motteke søknad frå Avinor om utbygging på Evenes, men blir haldt informert frå Avinor om status, mellom anna om analysar om hindersituasjonen, radioteknikk og turbulens som er under arbeid.

Eg er oppteken av ein framleis god og trygg flytrafikk til og frå Harstad/Narvik lufthavn, Evenes.

SPØRSMÅL NR. 2189

Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 4. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden bidra til å få omgjort fylkesmannens overkjøring av lokaldemokratiet i Skiptvet?

BEGRUNNELSE:

Bjørn Borgås søkte om å få oppført en bolig i Skiptvet kommune. Selv om det ligger i LNF-området begrunnes søknaden med at det ikke vil være til hinder for de hensyn

LNF-formålet har. Saker er politisk behandlet, og det ble fattet et positivt vedtak. Fylkesmannen omgjør nå vedtaket og setter dermed til side de lokalt folkevalgte sitt ja.

Svar:

Både regjeringen og jeg er opptatt av en fornuftig arealforvaltning med et økt lokalt handlingsrom. I den politiske plattformen til regjeringen går det frem at regjeringen

vil gi økt lokalt handlingsrom gjennom å utvide kommunenes dispensasjonsmulighet fra eksisterende lokalt vedtatte planer innenfor rammeverket av nasjonalt regelverk. Regjeringen vil derfor foreslå endringer i bestemmelsen om dispensasjon for å gi økt lokalt handlingsrom.

Jeg har også sendt brev til fylkesmennene 3. september 2019 om deres medvirkning og behandling av saker etter plan- og bygningsloven. I dette brevet minner jeg om at fylkesmennene bør være varsomme med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønnet.

Den konkrete saken i Skiptvet kommune gjaldt søknad om dispensasjon for oppføring av enebolig i et område som i kommuneplanen var avsatt til landbruksnatur- og friluftsmål. Tiltaket var i strid med arealplanen, og kommunen gav dispensasjon. Fylkesmannen i Østfold hadde frarådet å gi slik dispensasjon, og påklaget vedtaket.

Fylkesmannen i Vestfold behandlet klagesaken og kom frem til at det ikke var adgang til å gi dispensasjon for-

di vilkårene i loven ikke var oppfylt. Fylkesmannen omgjorde derfor kommunens vedtak. De rettslige rammene for dispensasjon skal sikre at arealplaner ikke fravikes unødvendig. Arealplaner skal ivareta flere interesser og hensyn. Kommunens innbyggere har påvirkningsmuligheter gjennom kommunens behandling av arealplaner. Det er viktig for innbyggerne at arealplanene har et rettslig vern. Fylkesmannen i Vestfold skrev i sin begrunnelse at dersom kommunen ønsker å tillate utbygging i det aktuelle området, burde dette vært avklart i planen som var i prosess. Jeg har bare mulighet til å omgjøre det endelige vedtaket dersom fylkesmannens vurdering er feil, slik at vedtaket må anses som ugyldig. I dette tilfellet er det ikke grunnlag for å overprøve den vurderingen fylkesmannen har gjort av saken når det gjelder lovens vilkår. Fylkesmannens vedtak har ikke feil eller mangler som medfører at vedtaket må anses for å være ugyldig.

SPØRSMÅL NR. 2190

Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 3. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å sikre at norske borgere ikke blir utsatt for ulovlig overvåking og represalier fra en fremmed stat i Norge?

BEGRUNNELSE:

I en rapport utarbeidet av den tyrkiske tenketanken SETA blir 120 nordmenn navngitt og karakterisert som støttespillere til PKK. De som nevnes i rapporten er både politikere og vanlige aksjonister som har uttrykt støtte til den kurdiske saken.

Svar:

Spørsmålet som stortingsrepresentant Eide har stilt kan tolkes som at det omfatter enhver form for ulovlig overvåking fra en fremmed stat rettet mot nordmenn. Gitt bakgrunnen for spørsmålet fra Eide, tolker jeg at representanten spør om hva regjeringen gjør for å hindre såkalt 'annen ulovlig etterretningsvirksomhet' rettet mot nordmenn.

'Annen ulovlig etterretningsvirksomhet', altså etterretningsvirksomhet som ikke er rettet mot grunnleggende nasjonale interesser, er straffbart etter straffeloven § 126, og PST har etter loven i oppgave å forebygge og etterforske slik virksomhet.

Justis- og beredskapsdepartementet følger opp PSTs arbeid med å forebygge og etterforske annen ulovlig etterretningsvirksomhet rettet mot nordmenn i den ordinære styringsdialogen med PST. Hvilke konkrete tiltak PST foretar seg for å forebygge og etterforske annen ulovlig etterretningsvirksomhet er informasjon jeg dessverre ikke kan gå nærmere inn på offentlig.

SPØRSMÅL NR. 2191**Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 4. september 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil forsvarsministeren iverksette for å sikre videreføring av ordningen med frikjøpte tillitsvalgte på heltid i Forsvaret minimum på dagens nivå og dermed ivareta prinsippene for trepartssamarbeidet?

BEGRUNNELSE:

Det er bred enighet i den norske samfunnsdebatten om at de ansattes og tillitsvalgtes involvering på arbeidsplassen bidrar til et bedre, mer omstillingsdyktig og et mer konkurransedyktig arbeidsliv i Norge. Også dagens regjering uttaler dette i sin nåværende politiske plattform og i ulike uttalelser fra regjeringens medlemmer. En forutsetning for denne involveringen er tillitsvalgtordninger som i omfang og utbredelse gjør at medvirkningen blir reell, med tillitsvalgte som har kunnskap om både regelverk og kjennskap til virksomhetenes virke, slik at medvirkningen både blir hensiktsmessig og bidrar til merverdi for virksomheten. 27. august ble det kjent at forsvarssjefen har sagt opp ordningen med frikjøpte tillitsvalgte på heltid i Forsvaret. I TV2s dekning av saken uttaler de ansattes organisasjoner et en ny tillitsvalgtordning vil kunne medføre en vesentlig dårligere ordning og vil kunne svekket Forsvaret gjennom tappt kompetanse og mindre omstillingsevne. Forsvaret sliter allerede med kort ståtid og høy turnover blant ansatte. Dette medfører betydelige kostnader til rekruttering, utdanning og opptrening av nytt personell. En svekket ordning med tillitsvalgte vil kunne medføre en ytterligere økning i turnover og avgang. Forsvaret som arbeidsgiver og arbeidsplass skiller seg også vesentlig fra staten for øvrig for eksempel gjennom beordringsystemet og utenlandstjeneste. Det framstår derfor som bekymringsfullt at forsvarssjefen har sagt opp ordningen med frikjøpte tillitsvalgte på heltid og nå vurderer et alternativ som vil kunne gi færre tillitsvalgte på heltid.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. august 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om hvilke tiltak forsvarsministeren vil iverksette for å sikre videreføring av ordningen med frikjøpte tillitsvalgte på heltid i Forsvaret minimum på dagens nivå og dermed ivareta prinsippene for trepartssamarbeid.

Forsvaret er i en omstillingsprosess og må ha riktig kompetanse til rett tid for å kunne levere operativ evne. Som forsvarsminister er jeg svært opptatt av å legge til

rette for et organisert arbeidsliv og et velfungerende trepartssamarbeid. I forsvarssektoren legges det stor vekt på å involvere ansatte og deres arbeidstakerorganisasjoner. For å få til nødvendige endringer er vi avhengig av et godt samarbeid med de tillitsvalgte i Forsvaret.

Det er den enkelte virksomhet i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene som skal vurdere om det er behov for å etablere ordninger hvor årsverk eller deler av årsverk avsettes til arbeid som tillitsvalgt.

Gjeldende avtale om frikjøp av tillitsvalgte gjelder til 31. juli 2020. Forsvarssjefen er i dialog med arbeidstakerorganisasjonene om en ny ordning.

Jeg har tillit til at forsvarssjefen finner frem til en ordning innenfor rammene av Hovedavtalen i staten som sikrer arbeidstakerorganisasjonene i Forsvaret reell medbestemmelse.

SPØRSMÅL NR. 2192**Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Solveig Skaugvoll Foss****Besvart 4. september 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Kan regjeringen garantere at vi, gjennom frihandelsavtalen med Merosurlandene, ikke risikerer å importere kjøtt eller soya fra nylig avskogede områder?

BEGRUNNELSE:

Selv om importen av soya og kjøtt ikke skal øke, er det grunn til å frykte at det kan komme varer inn på det norske markedet som stammer fra områder som akkurat nå brennes ned for å frigjøre jordbruksland.

Svar:

Kapitlet om handel og bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen støtter opp under Norges ønske om å fremme bærekraftig handel, inkludert med landbruks- og skog-

produkter. Varene vi importerer under frihandelsavtalen må videre oppfylle krav som følger av vårt nasjonale regelverk.

Gjennom kapitlet om handel og bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen forplikter partene seg til å fremme handel med varer som stammer fra bærekraftig forvaltet skog, og å fremme utvikling og bruk av sertifiseringsordninger for varer fra bærekraftig forvaltet skog. Partene skal for øvrig etterstrebe å legge til rette for og fremme handel med varer og tjenester som bidrar til bærekraftig utvikling. Dette inkluderer også varer som er omfattet av frivillige sertifiseringsordninger for bærekraft.

Norske importører benytter seg blant annet av ordninger slik som Round Table on Responsible Soy (RTRS) og ProTerra som opererer med bestemte årstall for når avskoging ikke lenger skal forekomme i produksjonskjeden for at produktet skal kunne sertifiseres.

SPØRSMÅL NR. 2193**Innlevert 27. august 2019 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 4. september 2019 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Viser til anmodning fra FNs menneskerettskomité (HRC) av 26. juni til Norge om å avvente iverksettelse av tiltak rettet mot Jovvset Ante Sara til HRC har fått behandlet saken prinsipielt. Jeg forventer at regjeringen vil rette seg etter anmodningen. Norge har ratifisert Konvensjonen om sivile og politiske rettigheter med dertil hørende klageordning. Noe annet vil undergrave våre forpliktelser.

Hvorfor bruker regjeringen så lang tid på å rette seg etter anmodningen og slik setter konvensjonens rolle i tvil?

BEGRUNNELSE:

Ber om å få oversendt dokumentasjon på korrespondanse mellom FNs menneskerettighetskomité og Regjeringsadvokaten.

Svar:

Spørsmålet om reduksjon av Jovvset Ante Sara sin reinflokk er rettskraftig avgjort i det norske rettssystemet. Både Sara og staten, som parter i saken, er pålagt etter loven å forholde seg til og rette seg etter Høyesteretts dom. Høyesterett kom frem til at vedtak om reintallsreduksjon ikke var i strid med folkeretten, og at vedtaket var gyldig.

Fra 1990-tallet og fremover kom det foruroligende rapporter om overbeiting og altfor mange rein på Finnmarksvidda. Siden den gang har Stortinget ved en rekke anledninger vært tydelig ovenfor flere landbruks- og matministere med forventninger om at reintallet må reduseres til et bærekraftig nivå. Med bakgrunn i den alvorlige situasjonen ble det gjennomført en større reintallstilpassing i Finnmark i perioden 2012-2015. Målet med prosessen var økt lønnsomhet og god dyrevelferd gjennom nok beite og sunne dyr. I denne prosessen fikk 231 siidaandeler vedtak

om å redusere sitt reintall. Av disse, er det kun Sara som ikke har redusert reintallet i tråd med fattet vedtak.

Det er i dag om lag 147 000 rein i Finnmark. Når reintallsprosessen startet opp, var tallet 186 000. En betydelig reduksjon har funnet sted. Reduksjonen har vært helt nødvendig for å sikre en bærekraftig framtid for reindriften i Finnmark. Å vente med å iverksette reduksjonsvedtaket mot Sara vil være svært urimelig overfor de 230 siidaandelene som har vært lojale og fulgt opp myndighetenes vedtak om reduksjon. Et slikt vedtak vil stride imot prinsippene om likebehandling og forutberegnelighet, og dermed svekke reindriften tillit til forvaltningen.

Siden reduksjonsvedtaket ble fattet har Sara økt sitt reintall betydelig. Reintallet i reinbeitedistrikt 20, Fálá, er fastsatt til 2 000 dyr i vårflokk, men hadde i reindriftsåret 2017/2018 et reintall på 2 490 dyr. De er dermed over sitt fastsatte øvre reintall, og reindriftsmyndighetene vil

måtte vurdere om det skal iverksettes ytterligere reduksjoner i dette distriktet. I Reindriftsloven er det regler for hvordan et distrikt kan endre fordelingen av rein mellom siidaandelseierne. Denne muligheten gjelder også for reinbeitedistrikt 20 og det er fortsatt anledning for dette distriktet til å gi Sara en større andel av de 2000 reinene som dette distriktet kan ha i vårflokk.

Norge anerkjenner våre internasjonale forpliktelser, men vi deler ikke FNs menneskerettighetskomité's oppfatning om at vilkårene for å be om utsatt iverksettelse er til stede i denne saken. Dette har vi kommunisert til komitéen, noe vi har anledning til å gjøre etter komitéens saksbehandlingsregler.

Når det gjelder henvendelser som angår regjeringsadvokatens arbeid, og kommunikasjon med komitéen, må disse rettes direkte til regjeringsadvokaten.

SPØRSMÅL NR. 2194

Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 5. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Mener statsråden avslaget er i tråd med stortingsvedtaket, og hvis ikke, hva vil kreves for at uttak kan skje i tråd med vedtaket, og kan statsråden beskrive hvilke tiltak man ser for seg i prøveprosjektet, for å løse den pågående skadesituasjonen og begrense skadevirkningene dersom ny søknad om fellingstillatelse avslås?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:2045 (2018-2019), hvor statsråden i sitt svar sier følgende:

«Forslaget innebærer at det i to avgrensede prosjektområder på Fosen og i Troms kan tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det foreligger en akutt skadesituasjon, så fremt det foreligger fare for større skade. Forutsetningen er at det er dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område. Det foreslås også at det kan gis skadefellingstillatelser knyttet opp mot et bestemt område og tidspunkt, uten krav til identifisering av skadegjørende individ.»

Statsråden viser også til vedtak om Innst. 335 S (2015–2016), jf. Dokument 8:124 S (2014–2015) fra Senterpartiet, og oppfølgingen av vedtak og flertallsmerknader herfra.

På Fosen er det nå en pågående skadesituasjon, uten at forvaltningen finner hjemmel til skadefelling i dagens

rovviltforskrift. Kongeørn har gjort vesentlig skade på lam og rein også sommeren 2019. Det er også funnet et stort antall lammekadaver i området hvor det ikke har vært mulig å konkretisere at kongeørn er skadevolder. Med den kunnskapen om skadehistorikken i området er dette med på å styrke bildet av en akutt og pågående skadesituasjon. Skadefellingstillatelse på kongeørn blir ikke gitt, med begrunnelse i at det er utfordrende å identifisere et enkelt skadegjørende individ blant alle ørnene som gjør skade. Dette har store konsekvenser for dyrevelferd, næringsgrunnlag og lokalsamfunn. I tillegg får man ikke undersøkt effekter av forvaltningstiltak på grunn av at dagens rovviltforskrift hindrer uttak av ørn.

Svar:

Representanten Greni spør om et avslag er i tråd med stortingsvedtaket. Det er uklart konkret hvilket avslag representanten viser til, men ut fra begrunnelsen for spørsmålet legger jeg til grunn at vedtaket enten er fattet av Fylkesmannen i Trøndelag eller Miljødirektoratet, og gjelder skadefelling av kongeørn.

Etter rovviltforskriften § 12 kan fylkesmannen fatte vedtak om skadefelling av kongeørn. Vilråene er blant annet at felling kan rettes mot "bestemte individer" av

kongeørn, og at individet eller individene "volder vesentlig skade på bufe eller tamrein". I kommentarene til rovviltforskriften § 12 er det presisert at fellingstillatelse kan gis for å stoppe "en pågående skadesituasjon", men ikke for utelukkende å forhindre fremtidige skader på beitedyr.

Representanten viser i sitt spørsmål til et stortingsvedtak. Jeg vil presisere at energi- og miljøkomiteen kom med flertallsmerknad i sin behandling av Innst. 335 S (2015-2016), og at det ikke er fattet noe vedtak i saken. Denne merknaden er fulgt opp i 2017, hvor det ble gjennomført en alminnelig høring av et forslag til endringer i bestemmelsen om skadefelling av kongeørn. Forslaget innebærer at det i to avgrensede prosjektområder på Fosen og i Troms kunne tillates felling av kongeørn forut for skade og uten at det forelå en akutt skadesituasjon, så fremt det forelå fare for større skade. Forutsetningen var at det var dokumentert større skadeomfang over flere år i samme område. Det ble også foreslått at det kunne gis skadefellingstillatelser knyttet opp mot et bestemt område og tidspunkt, uten krav til identifisering av skadegjørende individ.

Innspillene fra høringsrunden i 2017 viste en relativt bred enighet om at det er behov for mer kunnskap om kongeørnens rolle som skadevolder på beitedyr. Dette ble også påpekt av Kontaktutvalget for rovviltforvaltning, som viste til at de ikke er kjent med at det foreligger vitenskapelige publikasjoner på sammenheng mellom tetthet av territorielle kongeørner og dokumentert skade på beitedyr. I tillegg er det usikkerheter knyttet til hvordan

eventuelle andre bakenforliggende årsaker kan påvirke skadeomfanget i mer tapsutsatte områder, samt hvilke effekter en mer liberal skadefelling av kongeørn vil ha på tapsomfang mv.

Jeg mener det er viktig at vi fører en kunnskapsbasert forvaltning av naturmangfoldet, og at de nevnte forholdene utredes nærmere før det tas endelig stilling til en eventuell endring i regelverket. På denne bakgrunn er det iverksatt forskning på kongeørn og sau på Fosen i Trøndelag, og det arbeides med å få til et forskningsprosjekt på kongeørn og tamrein i Troms. Jeg viser også til at Stortinget så sent som 20. juni 2019 stemte ned et forslag fra Senterpartiet om å endre regelverket om skadefelling av kongeørn. Inntil ny kunnskap foreligger, skal gjeldende regelverk fortsatt praktiseres også innenfor prosjektområdene.

Kongeørn er en fredet art i Norge. Bestanden er innenfor bestandsmålet på 850-1200 hekkende par, som er vedtatt av Stortinget. Jeg erkjenner at det er vanskelig å finne alle dyr på beite som er tatt eller skadet av fredet rovvilt. Data fra Rovbase viser at i perioden fra 1. januar 2019 til og med 31. august 2019 er antall påviste tap av sau og tamrein til sammen 69 for hele Trøndelag, og 26 for Fosen. Påviste tap for Trøndelag så langt i år er noe høyere enn i 2018, men på samme nivå som tapene i 2017. For påviste tap på Fosen, er disse noe høyere i år enn for årene 2016-2018, men de er om lag halvparten av tapene i 2015. De siste påviste tapene av tamrein på Fosen ble registrert 19. juli i år. For sau er siste registrerte tap 17. august, med totalt to sau påvist tatt av kongeørn denne måneden.

SPØRSMÅL NR. 2195

Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. september 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

EFTA og Mercosur er nylig enige om en ny handelsavtale. Denne avtalen forplikter Brasil til å ratifisere Parisavtalen. Parisavtalen er lite forpliktende og har få sanksjonsmuligheter.

Kan statsråden redegjøre for hva som er sanksjonene i avtalen om Brasil fører en politikk som er i strid med Parisavtalen?

Svar:

Kapitlet om handel og bærekraftig utvikling i frihandelsavtalen mellom EFTA og Mercosur forplikter blant annet partene til å gjennomføre forpliktelsene som følger av FN's klimakonvensjon og Parisavtalen. Dersom en part bryter forpliktelsene i kapitlet i handelsavtalen, kan dette behandles gjennom ulike mekanismer slik som dialog i frihandelsavtalens blandede komité, konsultasjoner, velvillig mellomkomst, forlik og mekling.

Frihandelsavtalen med Mercosur gir oss ytterligere en plattform for dialog hvor vi kan ta opp spørsmål knyttet til klima, miljø og arbeidstakerrettigheter.

SPØRSMÅL NR. 2196

Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit

Besvart 5. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden sikra kompensasjon for Vestland fylkeskommune sine auka kostnader knytt til regjeringa og Stortinget sine krav om bruk av null- og lågutsleppsteknologi i nye ferjekontraktar, og då på eit nivå som sikrar kravet om utslepp og samtidig sikrar ein tenleg rutestruktur for pendlarar og skuleelevar?

GRUNNGJEVING:

Hordaland fylkeskommune har fått mykje velfortent heider for fartøyfornyninga og elektrifiseringa av ferjeflåten.

Hordaland er eit føregangsfylke og har gjort vedtak om at alle dei 17 fylkesvegferjene skal drivast elektrisk innan 2020. I det nye Vestland fylke vil dei samla salderingsutfordringane på drifta vera på mellom 350-400 mill. kroner. Av dette er driftskostnadane på ferje 300 mill. kroner. Investeringskostnadane på landsida for ferjene er rekna til ca. 670 mill.kroner, og det er innvilga eit tilskott frå ENOVA på 270 mill. kroner.

Hordaland fylkeskommune inngjekk desse nye ferjekontraktane for nokre år sidan, og teknologiutviklinga har gått raskt framover etter den tid, mellom anna med endå betre batteriteknologi. På grunn av liggjetid ved kai for lading, er det derfor vanskeleg ved fleire av sambanda å halda same rutemønster som med dei gamle dieselferjene. Dette skapar sjølvstans vanskar i "rushtida" for arbeidspendlarar og skuleelevar.

For å halda på den høge miljøstandarden elektrisk ferjedrift inneber og samtidig kunna gje dei reisande eit tenleg tilbod, er det derfor naudsynt med statleg kompensasjon for å oppgradera ferjene reint batteriteknisk, eller kompensasjon som på anna vis ivaretek omsynet til både utslepp og bebaring av gjeldandee rutestruktur.

Svar:

Det er fylkeskommunane som har ansvaret for dei fylkeskommunale ferjesambanda, og som har dei beste føre-

setnadene for å legge opp ein tenleg rutestruktur etter dei lokale forholda. Fylkeskommunane må finansiere ferjedrifta innanfor dei tilgjengelege økonomiske rammene. Inntektssystemet tar allereie omsyn til at fylke med mange ferjesamband kan ha eit høgare utgiftsbehov. Gjennom utgiftsutjamninga i inntektssystemet skal fylkeskommunane få kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjellar, til dømes variasjonar i behovet for ferjer.

Innføringa av null- og lågutsleppsteknologi på ferjene er eit viktig miljøtiltak, og fleire fylkeskommunar har stilt strenge miljøkrav i nye ferjeambod. Eg meiner det er positivt at fylkeskommunane nyttar innkjøpsmakta si til å fremje miljøvennlege og innovative løysingar. Dette kan på kort sikt gi meirkostnader for fylkeskommunane, men det er førebels vanskeleg å seie noko om korleis miljøøvinga vil verke inn på utgiftene på lengre sikt. Det er òg uvisse knytt til kor stor del av dei auka kostnadene som skuldast statleg fastsette miljøkrav, og kor stor del som skuldast andre forhold, som til dømes fylkeskommunane sine egne val og prioriteringar.

Regjeringa har allereie sett i verk fleire tiltak for å støtte opp under fylkeskommunane sitt arbeid med å ta i bruk miljøvennleg teknologi, mellom anna gjennom Envoa. I handlingsplanen for grøn skipsfart, som vi la fram tidlegare i år, har vi varsla at vi vil halde fram med å stimulere til null- og lågutsleppsløysingar innan alle typar fartøy.

Ein eventuell kompensasjon til Vestland fylkeskommune for auka kostnader knytt til miljøkrav i nye ferjekontraktar, må vurderast som ein del av budsjettprosessen på vanleg måte.

SPØRSMÅL NR. 2197**Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 5. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil helseministeren bidra til å utvikle Norges beste hjerteavdeling ved sykehuset i Arendal videre, og vil han være en pådriver for at man får på plass en tredje lab, samt at man i fremtiden også kan få muligheten til å operere hjerteklaffer ved PCI-senteret?

BEGRUNNELSE:

Hjerteavdelingen ved sykehuset i Arendal ble i 2018 kåret til Norges beste av Norsk hjerteinfarktregister. Sykehuset behandler ca. 700 infarkt i året, gjennomfører ca. 4 000 undersøkelser og behandlinger, har høy effektivitet og korte ventetider. Mulighetene for å styrke denne hjerteavdelingen med sitt PCI-senter er gode.

Likevel valgte sykehusstyret til helseministeren for kort tid siden å ikke legge fisking av blodpropper i hjernen til Arendal, men heller til Kristiansand. Dette på tross av at man ute i Europa ofte gjør dette i tett samarbeid med den spesialkompetansen som hjerteavdelingen representerer. I tillegg ville en lokalisering i Arendal gitt et nedslagsområde som i større grad også kunne gitt hjelp til Telemarks befolkning.

Skal hjerteavdelingen i Arendal kunne fortsette å være Norges beste, må man satse på den og den må gis ressurser til utvikling. I den forbindelse er det et ønske om å få etablert en tredje lab på hjertesenteret, samt at det kan legges til rette for at man i fremtiden også kan operere hjerteklaffer ved senteret.

En slik satsing vil gi løfte tilbudet ved PCI-senteret, gi større faglige utfordringer og således også kunne gjøre det enda mer interessant for høyspesialisert helsepersonell å søke seg dit.

I tillegg vil det selvsagt også styrke behandlingstilbudet til befolkningen i regionen.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet innspill fra Helse Sør-Øst RHF. De opplyser at styret i Helse Sør-Øst RHF 14. juni 2018 vedtok at Sørlandet sykehus HF, som ett av tre helseforetak i Helse Sør-Øst, skulle etablere et tilbud om mekanisk trombektomi til pasienter med akutt hjerneinfarkt. Sørlandet sykehus HF valgte å etablere tilbudet ved sykehuset i Kristiansand. Jeg viser også til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1179 (fra 2018), hvor den faglige begrunnelsen for vedtaket framkommer.

I svaret viste jeg til at utredningsarbeidet for innføring av mekanisk trombektomi i Helse Sør-Øst la metodevurderingen «Mekanisk trombektomi ved akutt Hjerneinfarkt» (2016) fra Folkehelseinstituttet til grunn. Av det følger at mekanisk trombektomi ved hjerneslag skal utføres av nevrointervensjonsradiolog eller intervensjonsradiolog med nødvendig erfaring. I svaret viste jeg også til at hjerteleger vil kunne gi viktige bidrag i oppfølgingen av pasienter ved hjerneslag for å avklare om det foreligger en hjertesykdom eller hjerterytmeforstyrrelse, men at det i akutfasen er nødvendig med kompetanse i nevrologi/slagmedisin. Sørlandet sykehus HF har vurdert at lokalisering av dette tilbudet i Kristiansand er mest hensiktsmessig, og denne faglige vurderingen ligger fortsatt til grunn.

Representanten Mørland spør om jeg vil være en pådriver for å få på plass et tredje laboratorium ved Sørlandet sykehus Arendal, og om muligheten for å operere hjerteklaffer ved PCI-senteret. Det er Sørlandet sykehus HF som må vurdere behovet for å anskaffe et tredje laboratorium, blant annet på bakgrunn av ventetider og kapasitet. Helse Sør-Øst RHF opplyser at operasjon av hjerteklaffer (åpen kirurgi og kateterbasert implantasjon av aortaklaffer) kun utføres ved Oslo universitetssykehus HF i Helse Sør-Øst. Faglige hensyn tilsier at det per i dag ikke er planer om at andre sykehus i regionen skal ha et slikt behandlingstilbud.

SPØRSMÅL NR. 2198**Innlevert 28. august 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 6. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Har antall utskrivningsklare pasienter fra psykisk helsevern og TSB økt, og har regjeringen oversikt over tilbudet de har fått i kommunene, siden 1. januar 2019?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2019 å innføre kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB (tverrfaglig spesialisert rusbehandling). Opposisjonen mente at kommunene ikke var godt nok forberedt, og at det vil være krevende å definere når en pasient var utskrivningsklar, i og med at mange trenger koordinerte – og ofte samtidige – tjenester fra både helseforetak og kommuner.

Svar:

Kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) trådte i kraft 1. januar 2019. Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det registrert 6577 oppholdsdøgn for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern for første kvartal 2019. Dette er om lag på samme nivå som tilsvarende kvartal i 2018. For TSB er i følge Helsedirektoratet tallene så små at de ikke er med i den overnevnte tertialrapporteringen.

De siste årene har det vært en betydelig reduksjon i antall registrerte oppholdsdøgn for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB. Innføringen av kommunal betalingsplikt har ikke reversert denne trenden, og jeg vil følge nøye med på den videre utviklingen for å hindre at det skjer.

Representanten spør videre om regjeringen har oversikt over tilbudet pasienter utskrevet fra psykisk helsevern og TSB har fått i kommunene siden 1. januar 2019, og hevder at kommunene ikke har vært godt nok forberedt på betalingsplikten. Representanten påpeker videre at det kan være krevende å definere når en pasient er utskrivningsklar, ettersom mange trenger koordinerte og samtidige tjenester.

Jeg mener kommunene har fått tid til å forberede seg på innføring av betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB. Dette tiltaket ble først varslet i Meld. St. 26 (2014–2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet. I budsjettet for 2019 ble 185 millioner kroner flyttet fra de regionale helseforetakenes

budsjetter til kommunerammen i forbindelse med at betalingsplikten ble innført.

Hensikten med betalingsplikten er at den skal stimulere alle kommuner til å bygge opp egne tilbud, slik at ikke pasienter noen steder blir boende i spesialisthelsetjenesten i måneder etter at de er ferdigbehandlet, mens de venter på et kommunalt tilbud. Dette er ikke bra for pasientene, og betyr dessuten at andre må vente lengre på behandlingstilbud i spesialisthelsetjenesten.

Kommunene har de siste årene hatt en sterk vekst i årsverk: I 2019 har kommunene 2500 flere årsverk i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid enn de hadde i 2016. Fra 2017 til 2018 økte antall årsverk med nesten 9 prosent. Fra 1. januar 2020 skal alle kommuner ha psykologkompetanse. Hittil i 2019 er det gitt tilskudd til totalt 590 psykologstillinger i 369 kommuner og bydeler. Økningen i årsverk og rekrutteringen av viktig psykologkompetanse har klart bidratt til å styrke det psykiske helse- og rusarbeidet i kommunene.

Kommunene har allerede en plikt til å yte nødvendige og forsvarlige tjenester til alle som bor i kommunen. Det inkluderer selvsagt også brukere med psykiske helse- eller rusproblem. Betalingsplikten for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og TSB rokker ikke ved kravet til forsvarlighet i tjenestetilbudet, og innebærer heller ingen endringer i pasient- og brukerrettighetene.

Det er riktig som representanten påpeker at mange pasienter trenger koordinerte og samtidige tjenester, og at det derfor kan være krevende å definere når en pasient er utskrivningsklar. Det er helt klart et stort behov for koordinering og samarbeid om utskrivningsprosessen og videre oppfølging. Derfor er forskriften om kommunal betalingsplikt tydelig på at dersom pasienten har behov for kommunale helse- og omsorgstjenester etter utskrivning, skal spesialisthelsetjenesten kalle inn relevante samarbeidspartnere for å starte arbeidet med å utarbeide en samlet plan for videre behandling og oppfølging, herunder plan for eventuell samtidig poliklinisk eller ambulant behandling i spesialisthelsetjenesten. Før dette har skjedd kan ikke pasienten defineres som utskrivningsklar.

For pasienter i psykisk helsevern og TSB med behov for samtidig poliklinisk eller ambulant behandling i spesialisthelsetjenesten skal det før pasienten er utskrivningsklar også etableres kontakt med ansvarlig enhet eller behandler i spesialisthelsetjenesten. Det er også naturlig at prosesser knyttet til samarbeid om utskrivningsklare pasienter omtales i de lovpålagte avtalene som kommunene og de regionale helseforetakene skal inngå.

I tillegg er pakkeforløpene for psykisk helse og rus et viktig verktøy for bedre samhandling og mer sammenhengende helsehjelp. Hver pasient får sin egen koordinator, som skal være pasienten og pårørendes kontaktperson. Koordinatoren skal sørge for kontinuitet og sammenheng i behandlingsforløpet og at pasienten unngår unødvendig venting. Pasienten skal være trygg på at det ikke svikter

underveis eller i overgangene mellom tjenestene. Dette gjelder også ved utskrivning, hvor pakkeforløpene gir tydelige anbefalinger om samhandling før pakkeforløpet avsluttes.

Både samhandling og psykisk helsevern blir for øvrig sentrale tema i ny nasjonal helse- og sykehusplan. Det tas sikte på å legge frem denne planen i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 2199

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 29. august 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Gir opplæringsloven fylkeskommunene og/eller de videregående skolene adgang til å hindre yringer som tar til orde for å endre lover/fjerne straffebud, som for eksempel Unge Venstres kampanje for legalisering av cannabis, i forbindelse med skolevalgene?

BEGRUNNELSE:

Unge Venstre har blitt forhindret i å dele ut materiell som argumenterer for å legalisere cannabis. Dette er tilsynelatende gjort i samspill mellom politi i tjeneste og skoler/fylkeskommuner, under henvisning til opplæringsloven.

Svar:

Jeg vil innledningsvis peke på ytringsfriheten som grunnleggende menneskerettighet og en forutsetning for vårt demokratiske system. Den er vernet både av en egen bestemmelse i Grunnloven og av bestemmelser i internasjonale menneskerettskonvensjoner. Politiske yringer har et særlig sterkt vern. Det er ingen løsning å forby yringer som vi ikke liker. Vi må heller møte slike yringer med motyringer. Jeg er ikke enig i budskapet i Unge Venstres kampanje, men jeg mener like fullt at det er deres fulle rett å ytre budskapet.

Opplæringsloven gir ikke fylkeskommunene plikt eller adgang til å skjerme elevene mot den type yringer vi her snakker om. Riktignok har loven en bestemmelse i § 9-6 om forbud mot reklame. Etter denne bestemmelsen skal skoleeier hindre at elever blir utsatt for reklame som i stor grad kan påvirke holdninger, adferd eller verdier, blant annet på skolens område. Bestemmelsen kan også omfatte politisk reklame, men den er ikke til hinder for at politiske partier fremmer sine synspunkter på sko-

lens område i forbindelse med skolevalg. Tvert imot er politiske partier nå i anledning kommunevalget invitert til skolene for å gjennomføre skolevalg. I dette ligger en invitasjon til å gjøre rede for sine politiske synspunkter gjennom debatter, valgtorg og utdeling av valgmateriell. Utgangspunktet må da være at partiene står fritt til å fremme de sakene og synspunktene de ønsker. Jeg legger til grunn at slike skolevalg blir gjennomført på en god og forsvarlig måte ved alle videregående skoler, i tråd med anbefalinger gitt av Utdanningsdirektoratet.

Jeg mener det er viktig at barn og unge får en god innføring i ytringsfrihet og demokrati. Hvis skoleeier går inn og legger begrensninger på partiens argumentasjon og symbolbruk, vil det kunne ha motsatt effekt. Det går selvfølgelig en grense ved ulovlige yringer. Jeg kan heller ikke utelukke at det i særlige tilfeller kan være aktuelt å begrense yringer som ikke er ulovlige, men som f.eks. er sterkt støtende. Terskelen for å begrense politiske yringer er høy, og jeg kan ikke se at fylkeskommunene har grunnlag for å hindre Unge Venstre i å fremføre sine synspunkter om legalisering av cannabis i forbindelse med skolevalget.

Jeg ser at enkelte også har trukket fram barnekonvensjonen som grunnlag for å stanse denne typen politiske yringer. Det er riktig at barnekonvensjonen har en bestemmelse som pålegger statene å treffe egnede tiltak for å beskytte barn mot ulovlig bruk av narkotika. I dette tilfellet gjelder det et ungdomsparti som argumenterer for at bruk av cannabis ikke bør være ulovlig. Barnekonvensjonen pålegger ikke staten å stanse eller beskytte barn mot denne typen politisk argumentasjon. Når det er sagt, vil jeg samtidig understreke at jeg selvsagt sterkt støtter det gode og holdningsfremmende arbeidet som gjøres på norske skoler for å hindre bruk av rusmidler blant barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 2200**Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 5. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Det er bred politisk enighet om å øke antall kliniske studier og at Norge skal være konkurransedyktig for å tiltrekke seg gode forsøksstudier. I Aftenposten vises det til at uhensiktsmessig regler og komplisert byråkrati hindrer at norske pasienter får tilgang til kliniske studier med genterapi.

Hva vil ministeren gjøre for å rydde opp i søknadsprosessen for kliniske studier med genterapi?

BEGRUNNELSE:

Viser bl.a. til debattinnlegg i Aftenposten 28.08.2019 fra Ole Frithjof Norheim, leder av Bioteknologirådet. Norge står i fare for å miste en prestisjetung klinisk studie der en revolusjonerende behandling med genterapi mot en type benmargskreft skal testes ut. For de rundt 20 norske pasientene som ville ha fått tilbud om å delta, kan denne behandlingen bety forskjell mellom liv og død.

Hovedårsaken til at den norske deltagelsen i studien er i fare er at godkjenningprosessen for kliniske studier av genterapier i Norge er uoversiktlig, lang og lite koordinerte. Den samme studien ble godkjent i løpet av 3 måneder i Sverige.

Genterapi er i starten av en meget lovende utvikling. Det er begrunnet håp om at vi kan behandle flere alvorlige sykdommer som det tidligere ikke har vært mulig å behandle.

Bioteknologirådet har flere ganger påpekt behovet for å rydde opp. Det bør avklares hvilken myndighet som har koordineringsansvaret og sørger for en oversiktlig, god og rask godkjenningssprosess. Det må være et mål at regelverket harmoniseres med internasjonalt regelverk, slik at norske pasienter får tilgang til ny behandling på linje med pasienter i andre land.

Svar:

Ansvar for genteknologiloven og vurderinger av genmodifiserte organismer (GMO) er delt mellom helse- og miljømyndighetene. Miljøforvaltningen har ansvaret for utsetting av GMO i miljøet, mens helsemyndighetene vurderer og godkjenner den bruken av GMO som foregår innesluttet i laboratorier. I det øyeblikk en pasient med genmodifiserte blodceller eventuelt spaserer ut av et godkjent laboratorium eller sykehus, må det derfor vurderes i hvilken grad cellene eksponeres for miljøet og om dette

faller inn under genteknologilovens bestemmelser om utsetting av GMO i miljøet.

Klinisk utprøving av GMO-legemidler involverer flere offentlige instanser. For at et legemiddel med GMO kan testes ut i Norge, må det i utgangspunktet gjøres vurderinger av Miljødirektoratet, Helsedirektoratet, Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk samt Statens legemiddelverk. Sakene er både juridisk og biologisk kompliserte. Samtidig er det et mål at saksbehandlingen skal være enklest mulig for søkerne.

Av legemidler til klinisk utprøving er det så langt bare et fåtall som er, eller består av, GMO. I dette tilfellet dreier studien seg om genterapi. Genmodifiserte blodceller skal tilbakeføres til pasienters kropp for å bekjempe beinmargskreft.

Det er et tydelig politisk ønske om flere kliniske studier. I Granavolden-plattformen sier vi at vi vil gi flere kreftpasienter og andre med alvorlig sykdom tilgang til utprøvende behandling. I helsenæringsmeldingen omtales utprøving av genterapi. Et sentralt tiltak i helsenæringsmeldingen er at vi skal lage en handlingsplan for kliniske studier. Arbeidet starter nå og vi tar sikte på å legge den fram neste år.

Når det gjelder klinisk utprøving av GMO-legemidler, har vi nylig forbedret samordningen mellom offentlige instanser. Søker har nå kun ett kontaktpunkt hos myndighetene å forholde seg til, Statens legemiddelverk. I begynnelsen av juli ble dessuten en helt ny veileder lagt ut på nettsidene til Miljødirektoratet. Veilederen beskriver krav til dokumentasjon, hvordan en søknad sendes inn, behandlingstid mm. I den aktuelle saken startet selve saksbehandlingsløpet før dette nye systemet var etablert.

Etter at Miljødirektoratet ble gjort kjent med at søker kunne miste muligheten til å delta i den kliniske studien på grunn av lang saksbehandlingstid, framskyndet Miljødirektoratet sin vurdering. Miljødirektoratet kom til at de genmodifiserte blodcellene ikke vil overleve i miljøet utenfor pasienten. Videre vurderte Miljødirektoratet at det er tilnærmet usannsynlig at det spres genmodifiserte viruspartikler til omgivelsene. Miljødirektoratet konkluderte 29. august 2019 med at denne kliniske utprøvingen er innesluttet og ikke behøver tillatelse etter genteknologiloven for utsetting av GMO. Dermed bortfaller også kravet om offentlig høring og saksbehandlingsløpet kortes ned. Vedtaksmyndigheten i saker om innesluttet bruk av GMO i Norge er Helsedirektoratet.

Norske myndigheter tar saken på alvor og arbeider videre for at behandlingen av søknader for klinisk ut-

prøving av GMO-legemidler effektiviseres, samtidig som faglige vurderinger blir ivare tatt på en betryggende måte.

SPØRSMÅL NR. 2201

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 6. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Vil statsråden legge mest vekt på Nye Veiers argumentasjon, eller hensynet til det lokale politiske flertallet, om Malvik kommunestyre ikke vedtar Nye Veiers reguleringsplan for utbygging av E6 på strekningen Ranheim-Åsen?

BEGRUNNELSE:

Det har over lengre tid vært et sterkt lokalt ønske om utbygging til doble løp i to tunneler gjennom Malvik. Statens Vegvesen mente i forlengelsen av dette at man samtidig kunne utvide E6, om tunnellopene skulle bygges ut. Den opprinnelige reguleringsplanen fra Statens Vegvesen fikk flertall i kommunestyret i Malvik. Statens Vegvesen fikk dispensasjon fra kravet om 110 km/t på hele utvidelsen av E6.

Etter at Nye Veier fikk overlevert prosjektet ble det lagt til grunn at hele strekningen skulle prosjekteres for 110 km/t. Da Nye Veier var i ferd med å levere ny reguleringsplan for strekningen oppsto det lokal motstand i flere partier. 110 km/t på hele strekningen innebærer behov for innløsning av flere boliger, krever en større permanent disponering av matjord og skaper støypromblematikk som rammer flere boliger. Disse momentene har gjort at Nye Veiers varslede reguleringsplan har skapt innvendinger fra et flertall av partiene i Malvik gjennom det siste halvåret.

Nå avventer kommunestyret og teknisk utvalg en ny reguleringsplan fra Nye Veier, hvor det vil vise seg i hvilken grad Nye Veier har gjort justeringer i henhold til innvendingene som har kommet. All den tid den lokale motstanden er omfattende finnes det en risiko for at planen ikke får flertall i kommunestyret.

Svar:

E6 fra Ranheim til Åsen i Trøndelag var ein av strekningane som vart overført til Nye Veier AS ved opprettinga av selskapet i 2016. Då Nye Veier AS overtok ansvaret for utbygginga var prosjektet ikkje samfunnsøkonomisk løn-

samt. I samsvar med sin modell for planlegging og utbygging har selskapet arbeid for å auke lønsemda for strekningen og samstundes redusere kostnadene til utbygging og drift og vedlikehald. Berekningane til Nye Veier AS syner at den klart mest samfunnsøkonomiske løysinga for strekninga som heilheit er å byggja ut motorveg i fire felt førebudd for fartsgrense 110 km/t. Sidan denne løysinga ikkje var fullt ut i samsvar med den løysinga som var fastlagd i konseptvalutgreinga for strekninga, bad Nye Veier om at endringa vart godkjend av regjeringa.

Regjeringa konkluderte med at det i det vidare arbeidet med dei aktuelle strekningane i Trøndelag vert lagt til grunn ein heilskapleg tilnærming med mål om monaleg auka samfunnsøkonomisk lønsemd. Nye Veier AS vart informert om avgjerda i brev frå Samferdselsdepartementet datert 2. mars 2018.

Med bakgrunn i forbetringane i samfunnsøkonomisk lønsemd med reduserte kostnader og auka nytte prioriterte Nye Veier AS prosjektet for utbygging. Entreprenør er no valgt og arbeidet med framlegg til reguleringsplan er i slutfasen. Nye Veier AS planlegg å fremja reguleringsplanen for politisk handsaming i Malvik kommune hausten 2019.

For å kunne starte utbygging må det liggje føre godkjend reguleringsplan for tiltaket. Det er Malvik kommune som er reguleringsmyndigheit og planen må derfor vere vedteken i Malvik kommunestyre før arbeidet kan starte opp. Samferdselsdepartementet legg til grunn at Malvik kommune og Nye Veier AS i samarbeid finn fram til gode løysingar som gjer det mogeleg å så snart som mogeleg kunne starte utbygging av dette svært viktige prosjektet for heile regionen.

Nye Veier AS er sjølve ansvarlege for å prioritere prosjekta sine for planlegging og utbygging innanfor ramma av heilskapleg utbygging av den samla prosjektportefølja som selskapet har ansvar for. Om det skulle oppstå ein slik situasjon at resultatet av den politiske handsaminga i Malvik kommune ikkje gjer det mogeleg å byggja ut prosjektet med den planlagde lønsemda, vil det være opp til Nye Veier AS å vurdere om kva for innverknad dette vil få

på prioriteringa og dermed også tidsplanen for utbygging-sprosjektet.

SPØRSMÅL NR. 2202

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 5. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

En del sauebønder i Nord-Trøndelag har fra Fylkesmannen fått avslag på klage om avkorting av erstatning for tap av husdyr til fredet rovvilt beitesesongen 2018. Fylkesmannen har i vedtakene lagt til grunn at § 7 i forskrift om erstatning når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt ikke er oppfylt, og at erstatningssøknadene derfor må vurderes etter § 8. Dette bygger på feil rettsanvendelse og dessuten feil faktum.

Vil statsråden ta initiativ for å rydde opp i fylkesmannsembetets misforståelser?

BEGRUNNELSE:

En forutsetning for å få erstatning etter § 7, er at «beiteområdet har fast bestand av rovvilt», jf. bokstav a. Fylkesmannen legger til grunn at det må være en fast bestand av alle aktuelle skadevoldere i beiteområdet før bokstav a er oppfylt. Dette er ikke riktig.

For det første legger ikke bestemmelsens ordlyd opp til en slik tolkning. Det er nok at det foreligger en «fast bestand av rovvilt», ikke en fast bestand av samtlige aktuelle rovdyrarter i området.

For det andre støttes ikke en slik fortolkning av retningslinjene til forskriften. Av retningslinjene fremgår det følgende:

«For å oppfylle kravet etter § 7 bokstav a må det dokumenteres fast bestand av rovvilt i beiteområdet. Med fast bestand menes at det foreligger verifisert kunnskap om at arten reproducerer jevnlig i området. Områder med stabil reproduksjon har også i større grad forutsigbar arealbruk for den aktuelle bestand. Slike områder vil kunne dekke ett eller flere beiteområder. Beiteområdet må helt eller delvis være omfattet av aktuell rovviltart sin normale arealbruk.»

Det skal likevel heller ikke automatisk kan være slik at det skal gis erstatning etter § 7 når det er en fast bestand av rovdyr i et beiteområde. En vurdering av tapsbildet, og om sannsynlig skadevolder er en rovviltart som reproduseres jevnlig i området, er imidlertid noe som skal foretas etter § 7 bokstav b og c, og ikke etter bokstav a. Bondelaga

mener derfor at bokstav a er oppfylt i de tilfeller hvor det foreligger fast bestand av enten jerv, gaupe, bjørn eller ulv.

Fylkesmannen bygger videre på feil faktum når embetet for sine vedtak har lagt til grunn at det ikke er fast bestand av bjørn i beiteområdene.

Som det fremgår av de nevnte retningslinjene til § 7 må det foreligge verifisert kunnskap om at arten reproduseres jevnlig i området for at det skal være en fast bestand av rovviltarten. Bondelaga mener at alle dyr som er nødvendig for reproduksjon blir medtatt i regnestykket for arealanvisning av fast bestand.

I følge bjørneforskningsprosjektet i Nordland utført av John Odden i NINA kreves det 7 binner og 7 hannbjørner for å få en yngling. Videre i dette forskningsprosjektet beskriver Odden et reviområde for hver voksen binne er rundt 530 kvadrat kilometer, for hannbjørner 3 til 5 ganger dette arealet. I Rovdata sin populasjonsoversikt for brunbjørn 2018 ble det gjennom innsamling av biologiske prøver registrert 32 bjørn i region 6, 20 hannbjørn og 12 binner. Imidlertid er både prosenten positive prøver svært lav (50 %) og antall gjenfangst lav. Dette indikerer ifølge Rovdata at det er større usikkerhet om hvor mange individ som finnes i tillegg til minimumstall som er registrert.

Antallet bjørn registrert i området, og spesielt antall hannbjørn som har store forflyttingsområder, tilsier i henhold til bjørneforskningsprosjektet i Nordland at bestand av hannbjørn dekker «gamle» Nord-Trøndelag øst for E6. Dette underbygges gjennom registreringer av bjørn i rovbasen for Trøndelag 2018. Derfor er det rimelig å konkludere de med at kravet til anvendelse av § 7 a i erstatningsforskriften er oppfylt.

Svar:

Representanten viser til klager på vedtak om avkortet rovvilterstatning for sauebønder i Nord-Trøndelag. Ut fra spørsmålsstilling og begrunnelse forstår jeg det slik at spørsmålet ikke gjelder avkortning som angitt i forskrift om rovvilterstatning for husdyr § 10, men at represent-

anten mener det er benyttet feil hjemmelsgrunnlag for vurdering av erstatning.

Det er ikke opplyst hvilke konkrete vedtak fattet av Fylkesmannen i Trøndelag spørsmålet gjelder. Vedtak om erstatning for sau som er drept eller skadet av fredet rovvilt fattes av fylkesmannen, og klager på fylkesmannens vedtak behandles av Miljødirektoratet. Klagen på Fylkesmannen i Trøndelags vedtak om erstatning for fjorårets beitesesong er til behandling hos direktoratet. Jeg er kjent med at flere av disse klagen gjelder bruken av forskriften § 7. Jeg ønsker ikke å kommentere saker som fortsatt er under behandling i et underordnet organ, og vil derfor ikke gå nærmere inn i vurderingene i disse sakene nå.

På generelt grunnlag vil jeg bemerke at det er et grunnleggende prinsipp i rovviltforvaltningen at dyreeier har rett til full erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av jerv, gaupe, bjørn, ulv eller kongeørn. For sau er denne regelen gjennomført i forskrift om rovvilterstatning for husdyr. I tilfeller hvor sau ikke

gjenfinnes og tapet ikke kan erstattes etter forskriften § 6, må forvaltningen foreta en skjønnsmessig vurdering av om det er sannsynliggjort at rovvilt er tapsårsaken. Denne skjønnsmessige vurderingen foretas enten i henhold til forskriften §§ 7 eller 8. For å få erstatning etter § 7 må alle vilkårene i bokstav a til d være oppfylt. I forskriften § 7 bokstav a er det et vilkår at beiteområdet "har fast bestand av rovvilt". I retningslinjene til forskriften er det presisert nærmere hvordan dette vilkåret skal forstås. Jeg forutsetter at fylkesmannen og Miljødirektoratet behandler saker om erstatning i tråd med gjeldende forskrift om rovvilterstatning for husdyr.

Jeg mener vi i dag har gode ordninger for erstatning for tap av husdyr og tamrein til rovvilt, og for følgekostnader knyttet til tap av beitedyr til rovvilt. Det bevilges årlig ca. 140 millioner kroner til erstatning. I tillegg har vi gode ordninger for å forebygge slike tap og skader. Dette er avgjørende både for en bærekraftig beitenæring og for en velfungerende rovviltforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 2203

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 5. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

I Verdal kommune er det for tiden svært høyt tap av sau til rovdyr, men sauebønderne opplever at fellingsarbeidet ikke er optimalt med tanke på ta ut skadevoldere og begrense tapet av sau.

Vil statsråden, gjennom fylkesmannen, sørge for at det viktige fellingsarbeidet i Verdal får de nødvendige økonomiske rammer og øvrige instruksjoner sånn at den pågående skadesituasjonen kan møtes av effektiv jakt?

BEGRUNNELSE:

Trønder-Avisa melder 15/8 om en uholdbar og betent situasjon i Verdal. Torfinn Sivertsen, styremedlem i Nord-Trøndelag Sau og Geit, tror at tapene av sau til rovvilt kan dobles i 2019. I 2018 lå tapet på om lag 10 prosent av sauetallet på beite. Dette er en alvorlig krise for som kan true utmarksbeitet i Verdal.

Styret i saueavlslaget føler seg motarbeidet av både det lokale fellingslaget og administrasjonen i Verdal kommune. Saueavlslagets mener ifølge Trønder-Avisa at fellingslaget og kommunen trenerer jakta, for eksempel ved at

fellingslaget ikke rykker ut, og det tilbringer for lite tid i felt.

Et vesentlig ankepunkt er at det fra administrativt hold ikke stilles store nok ressurser til rådighet for jakt, noe som gjør at innvilgede fellingsstillatelser ikke kan utnyttes skikkelig. Fra saueavlslaget pekes det også på at laget får for lite informasjon – fellingslaget skal f.eks. ha funnet kadaver uten å melde fra til eier.

Et tredje forhold er at saueavlslaget mener at kommunen og jaktlaget har gjort for lite for å skaffe de riktige jaktthundene til fellingsoppdragene.

Det skal ha vært flere episoder hvor det foreligger sterke indikasjoner på at det rovdyr i området (funn av kadaver, varsel fra radiobjeller og påfallende fugleaktivitet) uten at dette har ført til at fellingslaget har rykket ut.

Svar:

I begrunnelsen til spørsmålet peker representanten Arnstad på flere forhold som det er uenighet om mellom saueavlslaget og kommunen/kommunalt fellingslag. Dette er særlig knyttet til situasjoner hvor saueavlslaget mener det

foreligger sterke indikasjoner på at det er rovdyr i området, uten at dette har ført til at det kommunale fellingslaget har rykket ut.

Skadefelling av rovdyr i barmarkssesongen er vanskelig. Over tid er det imidlertid gjort mange erfaringer om hvilke metoder m.v. som fungerer mest effektivt. Dette er i 2019 sammenstilt i en veileder utarbeidet av Statens naturoppsyn i samarbeid med blant annet erfarne kommunale fellingsledere. Veilederen peker for eksempel på at det gjerne kan være enkle metoder som vurderes å være mest effektivt, slik som tradisjonell postering i nærheten av beitedyr og minst mulig forstyrrelser fra folk og hunder i terrenget. Videre er det slik at nærhet i tid og geografi til sikre observasjoner av det aktuelle rovdiret ofte er avgjørende for å ha en aktuell situasjon for iverksettelse av fellingsforsøk.

Når skadesituasjoner oppstår er det lett å forstå at de som er berørt tenker at større ressurser og flere virkemidler, slik som for eksempel løse hunder og helikopter, må settes inn for å oppnå et raskt fellingsresultat. Likevel er det altså slik at det er tunge faglige argumenter og mye erfaring som ligger til grunn for vurderinger av når fellingsforsøk iverksettes, hvor mye ressurser som brukes og hvilke metoder som benyttes for å ha størst sannsynlighet for å ta ut det individet som gjør skade. Gjennom den nye skadefellingsveilederen har vi nå et godt faglig forankret veiledningsmaterieell som er utarbeidet av profesjonelle aktører, og jeg mener det er riktig at de kommunale og interkommunale skadefellingslagene legger stor vekt på dette i gjennomføringen av fellingsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 2204

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 2. september 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Er statsråden av den oppfatning at opplæringsloven gir videregående skoler hjemmel til å nekte et ungdomsparti å fremføre et budskap om regulering av cannabis, gjennom både ord og effekter, som del av en skolevalgkamp?

BEGRUNNELSE:

Den uavhengige politiske interesseorganisasjonen Norsk Narkotikapolitiforening, har sendt brev til skoler og fylkeskommuner hvor de ber at det skal gjøres tydelig «[...] hvem de får på besøk og hvordan de besøkende får anledning til å opptre». Denne oppfordringen til reaksjoner mot Unge Venstres politiske kampanje for en ny ruspolitikk begrunnes med at man opplever kampanjen som agitasjon for økt rusbruk og i strid med Opplæringslova § 9 bokstav a. Undertegnede regner med foreningen viser til lovens kapittel 9 A. Foreningen har også uttalt at de ser på kampanjen som reklame for narkotikabruk rettet mot barn i skolen.

Dette har ført til at Unge Venstre i inneværende skolevalgkamp har opplevd at ansatte ved skoler har fjernet materieell fra valgtorg, tatt fra debattanter mikrofonen fysisk under innlegg og uttrykt at ungdomspartiet ikke får adgang til skolen dersom de ytrer sitt politiske budskap, for å nevne noe.

Tidligere skolevalgkamper viser at det har vært stor takhøyde for hva man tillater av tema. Blant annet har kampanjer om å senke aldersgrense for sprit blitt møtt med vårt viktigste demokratiske verktøy: Motargument.

Rusomsorg, avkriminalisering og legalisering er tema som er sentrale i den viktige debatten om ruspolitikk. Tema har vært oppe i Stortinget ved flere anledninger bare i inneværende stortings sesjon. Regjeringen selv har igangsatt en rusreform som skal fullføres i løpet av 2021, hvor avkriminalisering er utgangspunktet.

At dagsaktuelle tema og regjeringens vedtatte politikk blir tema for skolevalgkampen er forståelig. Det er heller ikke uvanlig at man i en politisk debatt stiller spørsmål ved gjeldende lovverk, samtidig som man argumenterer for lovendringer i tråd med sitt eget syn. Poenget med skolevalgkampen er å fremme ytringsfrihet og demokratiforståelse for en gruppe ungdommer og unge voksne hvor en stor andel har stemmerett. For skole og politi å aktivt gå inn å forsøke å hindre lovlige politiske ytringer i en valgkamp bidrar på ingen måte til dette.

Svar:

Ytringsfriheten er både en grunnleggende menneskerettighet og en forutsetning for vårt demokratiske system. Den er vernet av § 100 i Grunnloven og av bestemmelser

i internasjonale menneskerettskonvensjoner. Politiske ytringer har et særlig sterkt vern. Det er ingen god løsning å forby ytringer som vi ikke liker. Jeg er enig med representanten Grunde Almeland i at vårt viktigste demokratiske verktøy i slike sammenhenger er motargumenter. Jeg er ikke enig i budskapet i Unge Venstres kampanje, men jeg mener like fullt at det er deres fulle rett å ytre budskapet.

Opplæringsloven gir ikke fylkeskommunen som skoleeier adgang eller plikt til å beskytte elevene mot den type ytringer som vi her snakker om. Loven har riktignok en bestemmelse i § 9-6 om forbud mot reklame. Den skal hindre at elever blir utsatt for reklame som i stor grad kan påvirke deres holdninger, adferd eller verdier, blant annet på skolens område. Denne bestemmelsen kan også omfatte politisk reklame. Men den gir ikke hjemmel til å hindre politiske partier i å fremme sine synspunkter på skolens område i forbindelse med skolevalg. Utdanningsdirektoratet har i anledning det kommende kommunevalget invitert politiske partier til videregående skoler for å gjennomføre skolevalg. Dette innebærer at de politiske partiene kan fremme sine synspunkter og begrunne disse gjennom debattinnlegg, valgtorg og utdeling av valgkampmateriell. Partiene må da stå fritt til å fremme de

sakene og synspunktene som de selv ønsker. Jeg legger til grunn at skolevalgene blir gjennomført på en god og forsvarlig måte, i tråd med anbefalingene fra Utdanningsdirektoratet.

Jeg mener det er viktig at barn og unge får en god innføring i ytringsfrihet og demokrati. Dersom skoleeier gjør begrensninger i partienes argumentasjon og symbolbruk, kan dette ha motsatt effekt. Det kan også være i strid med verdier som er fremhevet i opplæringslovens formålsparagraf. Når partiene er invitert inn på skolen, må utgangspunktet være at de fritt kan bruke sin ytringsfrihet. Det går selvfølgelig en grense ved ulovlige ytringer. Det kan i særlige tilfeller også være aktuelt å begrense ytringer som ikke er ulovlige, men for eksempel er sterkt støtende. I slike tilfeller må ytringsfriheten veies opp mot elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø etter opplæringsloven § 9 A-2. Terskelen for å begrense politiske ytringer er imidlertid høy. Jeg kan derfor ikke se at skoleeier har grunnlag for å hindre Unge Venstre i å argumentere for legalisering av cannabis ved skolevalg.

Jeg understreker at jeg selvsagt fullt ut støtter det gode og holdningsfremmende arbeidet som gjøres på norske skoler for å hindre bruk av rusmidler blant barn og unge.

SPØRSMÅL NR. 2205

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 6. september 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

Lisenskontoret i Mo i Rana skal legges ned allerede i 2020. For å kompensere for de store utfordringene for de ansatte og for arbeidsmarkedet i kommunen, bestemte Kulturministeren at nasjonalbiblioteket skulle få 70 nye stillinger i samme kommune. Men det viser seg nå at det er svært få av Lisenskontorets 106 ansatte som kommer til å få en av disse.

Er det i tråd med ministerens intensjon og hva vil hun gjøre for å følge opp stortingets ønske om å tilføre andre statlige arbeidsplasser til Mo i Rana?

BEGRUNNELSE:

Etter behandlingen av meldingen Mangfold og arm-lengdes avstand. Mediepolitikk for ei ny tid

Meld. St. 17 (2018-2019), Innst. 365 S (2018-2019) er det klart at NRK ikke lenger skal finansieres av lisens men over skatteseddelen, og Lisenskontoret i Mo i Rana legges

ned i 2020. Dette var dramatiske nyheter for både NRK, de 106 ansatte, for kommunen, og også regionen hvor lisenskontoret er plassert.

Men som kompensasjon gav kulturministeren Nasjonalbiblioteket sin avdeling i Mo i Rana 70 nye stillinger. Dette beroliget både de berørte og politikere.

Derfor skrev en samlet familie og kulturkomite i sin innstilling i behandlingen av meldingen følgende:

«Komiteen er tilfreds med at deler av NRKs kostnadsreduksjon, gjennom nedleggningen av lisenskontoret i Mo i Rana, skal benyttes til å utvide virksomheten til Nasjonalbiblioteket samme sted. Komiteen vil allikevel presisere betydningen av tett dialog med NRK for å sikre at de tilsatte ved lisenskontoret blir ivaretatt på en best mulig.»

Etter å ha besøkt både Lisenskontoret og Nasjonalbiblioteket 28.8.19, forstår jeg at det vil være svært få av de ansatte på lisenskontoret som kommer til å få seg ny jobb hos Nasjonalbiblioteket. Det er stor forskjell på den kompetansen alle saksbehandlerne til Lisensavdelingen besit-

ter versus den digitaliseringskompetansen som Universitetsbiblioteket kommer til å ha behov for. Derfor er det mange som ikke vil være kvalifiserte til de nye jobbene, i tillegg til at de nye jobbene ikke kan sammenlignes på en del områder, som lønn.

Dette var det familie- og kulturkomiteen på Stortinget fryktet og derfor understreket vi i merknadsform at regjeringen må gjøre en jobb for å legge flere oppgaver til Mo i Rana som kan gi de ansatte på lisenskontoret, gode alternative statlige arbeidsplasser:

«Komiteen viser til at utvikling av NRKs lisensavdelingen bare delvis vil kompenseres av nye stillinger ved Nasjonalbiblioteket. Det er videre usikkert om de nye stillingene treffer kompetanseprofilen til de 106 overtallige som har tung kompetanse på innkreving.

Komiteen har merket seg at det er identifisert muligheter for å tilføre Statens innkrevingssentral nye oppgaver som kan gi mer effektiv og enklere innkreving på vegne av staten. Det er videre muligheter for å styrke Navs fagmiljø i Mo i Rana innenfor elektronisk dokumentinnkreving som vil kunne ta unna et stort etterslep på dette området i staten.

Komiteen ber derfor regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana.»

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV fremmet også følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana, og komme tilbake til Stortinget om saken på egnet vis.»

Svar:

Både regjeringen og Stortinget er enig i at det er viktig å sikre statlige arbeidsplasser i Mo i Rana når NRKs lisen-

savdeling legges ned. Etablering av 70 nye arbeidsplasser ved Nasjonalbiblioteket i Rana er et stort bidrag til dette. Samtidig innebærer dette et stort kulturløft for bevaring og digitalisering av kulturarvsmateriale i hele Norge.

Opprettelsen av 70 nye stillinger ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana utgjør ingen virksomhetsoverdragelse. NRK har gitt jobbgaranti til ansatte ved lisensavdelingen fram til 31. mars 2020. Ut over det har NRK i samarbeid med Nasjonalbiblioteket tilrettelagt for et kurs i digital billedbehandling som gjennomføres i høst. Det er stor interesse for kurset blant de ansatte.

De 70 stillingene som skal opprettes ved Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana er ennå ikke lyst ut. 50 stillinger vil bli lyst ut tidlig i oktober i år og resterende 20 stillinger i desember. Det er derfor for tidlig å vite noe sikkert om hvem som vil søke på og få disse jobbene. De nye stillingene opprettes for å styrke digitaliseringen av alle typer medier, dvs. papirbasert materiale, foto, lyd, video og film. Digitalisering av ulike medietyper tilsier at det vil være behov for ulike typer kompetanse. I dag jobber både faglærte og ufaglærte med digitalisering i Nasjonalbiblioteket, og en slik praksis vil også ligge til grunn når de nye stillingene skal besettes. Av de 70 stillingene vil det også være lederstillinger.

Jeg har merket meg komiteens merknader i Innst. 365 S(2018-2019) der komiteen ber regjeringen vurdere å legge flere oppgaver knyttet til innkreving eller dokumenthåndtering til Mo i Rana. Jeg vil ta komiteens merknader opp videre med finansministeren og arbeids- og sosialministeren.

SPØRSMÅL NR. 2206

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 5. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Inntektssystemet for kommuner på området ressurskrevende tjenester, kan ha ekstreme utslag for mindre kommuner. I kommuneproposisjonen for 2020 fremkommer det at departementet har bedt om en ekstern vurdering.

Kan statsråden bekrefte at ekstern vurdering er igangsatt og at mandatet inkluderer en vurdering av de totale kostnadene knyttet til ressurskrevende tjenester,

vil vurderingen inkludere brukere over 67 år og vil statsråden vurdere å kompensere kommunene som har hatt ekstreme utgifter?

BEGRUNNELSE:

Ressurskrevende tjenester er en kommunal oppgave. Den statlige medfinansieringen av tjenesten inngår i det generelle inntektssystemet. I tillegg kommer en statlig top-

ppfinansiering når den totale kostnaden overstiger 1,27 mill. kroner. Over dette nivået dekker staten 80 % av kommunens dokumenterte utgifter. Statlig toppfinansiering gis ikke til brukere over 67 år.

Inntektssystemet håndtering av ressurskrevende tjenester kan gi ekstreme utslag for mindre kommuner. Det kan skje dersom det er mange brukere med høye kostnader og/ eller dersom disse har passert 67 år.

Eksempelvis utgjør egenandelen i Moskenes etter at statens bidrag er hensyntatt ca. 19 000 kr pr innbygger og 15-16 % av Moskenes kommunes budsjett. Forklaringen på den høye egenandelen er for Moskenes kommunes del mange brukere og dels at noen har passert 67 år, noe som innebærer at kommunen må dekke hele kostnaden.

Belastningen som Moskenes kommune opplever er urimelige og uhåndterbare, gir etiske utfordringer og øker faren for stigmatisering.

Eksemplet Moskenes:

Moskenes er en liten kommune i Lofoten med ca. 1000 innbyggere. Dette er en kommune som ifølge fylkesmannen drives på et minimumsnivå. I kommunen er det en skole, en barnehage, et sykehjem, en liten administrasjon og har lave kostnader til politikkområdet m.m. Likevel har kommunen et nærmest uløselig kostnadsproblem knyttet til ressurskrevende tjenester.

SV mener det er et stort behov for å styrke den statlige medfinansieringen i ordningen med ressurskrevende tjenester. De kommunale utgiftene innenfor helse og omsorg er sterkt økende og utskrivningspraksis i spesialhelsetjenestene gjør at kommuner får stadig mer ansvar for flere og sykere pasienter med kompliserte og varierende diagnoser og helsebehov. Skal kommunene kunne ta ansvar for disse pasientene, som trenger høykompetent personell og kostbare tjenester, må staten ta et større finansielt medansvar enn i dagens ordning.

Svar:

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester ble opprettet i 2004 for å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Siden toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester ble innført har det vært en sterk vekst i ordningen, både i antall tjenestemottakere og i samlede utbetalinger til kommunene. Tidligere utredninger har belyst mulige årsaker til veksten i ordningen og vurdert alternative måter å utforme ordningen på.

I fordelingen av rammetilskuddet til kommunene tas det hensyn til antall personer med psykisk utviklingshemming i kommunene. Kommunene registrerer og rapporterer hvert år inn antall personer med psykisk utviklingshemming som har vedtak om kommunale tjenester.

Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester og innrapporteringen av personer med psykisk

utviklingshemming er to ordninger som påvirker finansieringen av sentrale velferdstjenester. Ordningene bidrar til å fordele og omfordele betydelige midler til kommunene. Det er derfor viktig at finansieringsordningene er effektive og legger til rette for at kommunene kan gi tjenester av god kvalitet. Det er også viktig at finansieringsordningene ikke legger føringer på hvordan tjenestene skal innrettes eller organiseres, og at de ikke hindrer innovasjon i tjenestene.

Departementet har derfor satt ut et prosjekt for å få mer kunnskap om mulige incentivvirkninger av disse to ordningene. I prosjektet skal det gjennomføres en analyse av om regelverk og utforming av disse ordningene påvirker omfanget av tjenester, innretningen av tjenestetilbudet, organiseringen av tjenestene og om det er eventuelle andre virkninger av ordningene. Det skal vurderes om det kan gjøres endringer i regelverk og utforming av ordningene, for å motvirke eventuelle uheldige virkninger, og som legger til rette for at kommunene kan gi tjenester av god kvalitet. Departementet kunngjorde prosjektutlysningen i mars, og etter planen skal prosjektet ferdigstilles i løpet av 2019. Det er inngått avtale med Telemarksforskning om gjennomføring og prosjektet er igangsatt. Prosjektet omfatter ikke en vurdering av mottakere over 67 år.

Kommunen fikk i 2019 kompensert 80 pst. av netto lønnsutgifter over innslagspunktet på 1,27 mill. kroner. I tillegg kan fylkesmennene kompensere over skjønnsmidlene enkeltkommuner som har store utfordringer med særlige ressurskrevende tjenester.

SPØRSMÅL NR. 2207**Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 9. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva har helseministeren tenkt å gjøre for å sikre at også pasientene i Nordlandssykehuset får den rehabiliteringen de har krav på, og når kan vi forvente å motta en bekreftelse på at antallet sengeplasser er økt til det nivået Helse Nord setter som minimum, altså 16 plasser?

BEGRUNNELSE:

I 2010 kom Riksrevisjonen med en rapport som viste at rehabiliteringstilbudet var for dårlig over hele landet. Helse Nord kom dårligst ut, og innenfor Helse Nord område var det Nordlandssykehuset som var verst. Antall sengeplasser i rehabiliteringen var 25 pr hundretusen innbyggere i landet som helhet, mens i Helse Nord var tallet helt nede i 16.

Etter samhandlingsreformen ble forutsetningene endret, og Helse Nord reduserte sin målsetting til 14,3 plasser pr hundretusen innbyggere. Målsetningen ble midlertidig ikke nådd. I "Regional Handlingsplan for Somatisk Rehabilitering i Helse Nord (2014-2017)" gikk det frem at antall døgnplasser innen avdelingene for fysikalsk medisin og rehabilitering var redusert, og ble vurdert til å være på et kritisk lavt antall ved flere av avdelingene.

Denne forhistorien er viktig å kjenne til når vi skal vurdere dagens situasjon. I mai kom rapporten "Rehabilitering i Nord- Norge". Det går det frem at det skal være en sengeplass pr 7000 innbyggere, og at UNN og Finnmarkssykehuset oppfyller disse kravene. Helgelandssykehuset har fem, men skulle hatt ni. Nordlandssykehuset har kun fire plasser, men skulle hatt seksten, og har faktisk redusert antall tilgjengelige senger med en tredjedel siden den regionale handlingsplanen fra 2017 påviste at antallet sengeplasser var kritisk lavt.

Helse Nord påpeker i "Rehabilitering i Nord-Norge" at en lang rekke pasientgrupper IKKE får den behandlingen de skal ha. Dette inkluderer hjertepasienter, kreftpasienter, pasienter med KOLS, kognitive utfordringer, MS, ME, Parkinson og mange andre.

Svar:

Heldøgns rehabilitering i spesialisthelsetjenesten gis ved helseforetakene og ved private rehabiliteringsinstitusjoner som har avtale med de regionale helseforetakene. Det eksisterer i dag ingen nasjonal norm for antallet heldøgns rehabiliteringsplasser i spesialisthelsetjenesten per be-

folkningsenhet. Behovet vil blant annet være avhengig av kapasitet og kompetanse i kommunen.

Helse Nord har informert meg om at anslaget på 16 sengeplasser innenfor tverrfaglig rehabilitering kommer fra "Regional handlingsplan for somatisk rehabilitering i Helse Nord 2014-2017." Forslaget var basert på erfaringstall fra de etablerte avdelingene i regionen.

I 2016 besluttet Nordlandssykehuset å styrke tilbudet om døgnrehabilitering i Vesterålen. Sykehusbygg ble engasjert for å få oversikt over aktivitet og kapasitetsbehov. Det viste seg at Nordlandssykehuset lå i øvre sjikt nasjonalt på antall liggedøgn per 10 000 innbyggere for rehabilitering i spesialisthelsetjenesten (sykehus og private rehabiliteringsinstitusjoner). Forbruket av liggedøgn i private rehabiliteringsinstitusjoner for befolkningen i Nordlandssykehusets opptaksområde tilsvarte omtrent 60 døgnplasser. Sykehusbygg beregnet at behovet for heldøgns tverrfaglige rehabiliteringsplasser i sykehus for befolkningen i opptaksområdet var på 4,4-5,5 senger, med den forutsetning at forbruk og vekst skulle være lik landsgjennomsnittet for rehabilitering i sykehus.

I Nordlandssykehusets strategiske utviklingsplan er en av hovedprioriteringene i perioden 2018-2022 å videreutvikle tilbudet om døgnbasert rehabilitering i Vesterålen. Med utgangspunkt i det relativt høye forbruk av døgnplasser ved private rehabiliteringsinstitusjoner, besluttet Nordlandssykehuset å starte med 4 senger i Vesterålen og vurdere økning ut fra behov og forbruksmønster ved private avtaleinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 2208**Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. september 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over SPU og SPN sine investeringer i a) selskaper med virksomhet knyttet til gruvedrift, tømmerhogst, kjøtt, soya og palmeolje og andre økonomiske aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas, og at statsråden opplyser om hvilken dialog fondet har med disse selskapene, og vurdere hvorvidt hun kan garantere at våre investeringer ikke bidrar til regnskogødeleggende virksomhet, og b) selskaper eller fond som opererer innen velferdstjenester, som barnehager eller helse og omsorg?

Svar:

Det er i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) og Statens pensjonsfond Norge (SPN) etablert en klar arbeidsdeling mellom Finansdepartementet og henholdsvis Norges Bank og Folketrygdfondet. Departementet fastsetter overordnede rammer for forvaltningen, mens Norges Bank og Folketrygdfondet foretar de faktiske investeringene og utøver eierrettigheter i selskaper uavhengig av departementet. Spørsmålet stortingsrepresentanten stiller er derfor forelagt Norges Bank og Folketrygdfondet.

Jeg viser til vedlagte redegjørelser fra henholdsvis Norges Bank og Folketrygdfondet for anslag over SPU og SPN sine investeringer i selskaper med virksomhet som representanten viser til og dialogen med disse.

Norges Bank har i sin redegjørelse gjort rede for hvilken avgrensning som kan være aktuell for å identifisere selskaper som har aktiviteter som medfører fare for avskoging av regnskogen i Amazonas. Banken anslår at SPU ved utgangen av 2018 var investert i 40 selskaper med en slik sektor- og landtilhørighet, med en samlet markedsverdi på om lag 25 mrd. kroner. Det presiseres at banken ikke vurderer at disse selskapene faktisk er ansvarlige for slike aktiviteter. For å undersøke om SPU har eksponering mot selskaper eller fond som opererer innen velferdstjenester, som barnehager eller helse og omsorg, har banken tatt utgangspunkt i indeksleverandørens system for klassifisering av virksomheter. Banken anslår at fondet ved utgangen av 2018 var investert i 116 selskaper med slik virksomhet, til en markedsverdi på om lag 73 mrd. kroner.

Det fremgår videre av Norges Banks redegjørelse at tropisk avskoging har vært tatt opp i dialogen med selskaper over flere år, og at dette også ble tatt inn i forventningsdokumentet om klimaendringer i 2012. Banken har

i løpet av 2019 tatt opp avskogingsspørsmål i 27 selskapsmøter, og med 22 forskjellige selskaper. Det vises videre til at avskoging er en viktig verdikjedeproblemstilling, og banken forventer at selskaper er åpne om hvordan de avdekker, vurderer og håndterer avskogingsrisiko i egen virksomhet og hos leverandører. Banken har også arbeidet med flere eksterne initiativer for å legge til rette for bedre informasjon og rapportering fra selskaper om disse temaene. Ut i fra hensynet til langsiktig finansiell risiko, har Norges Bank solgt seg ned i enkelte selskaper med bakgrunn i fare for avskoging av tropisk regnskog.

Folketrygdfondet peker i sin redegjørelse på at SPN var investert i 25 selskaper som ikke kan utelukkes å være tilknyttet fare for avskoging i Amazonas, og legger til at disse selskapene i stor grad har innført avbøtende tiltak rettet mot å unngå å bidra til avskoging i Amazonas. Videre vises det til at SPN var investert i fem selskaper som opererer innen velferdstjenester, som barnehager eller helse og omsorg, eller har investeringer innenfor helsetjenester.

Folketrygdfondets erfaring er at selskapene SPN er investert i, og hvor avskoging er et vesentlig tema, tar dette på alvor og ofte er ledende innenfor sin bransje på forebyggende og avbøtende tiltak. Folketrygdfondet rapporterer om antall dialoger knyttet til spesifikke temaer, herunder klima og miljø. Ved utgangen av første halvår 2019 har Folketrygdfondet vært i dialog med 14 selskaper i Norge og 11 i de øvrige nordiske landene om klima og miljø. Det er videre vist til konkrete selskapsdialoger om avskoging i Amazonas.

Jeg viser for øvrig til at målet for forvaltningen av Statens pensjonsfond er høyest mulig avkastning innenfor et akseptabelt risikonivå. Fondet skal for øvrig forvaltes på en ansvarlig, åpen og kostnadseffektiv måte. Det er bred politisk enighet om investeringsstrategien og rammeverket som er fastsatt for forvaltningen av fondet.

I mandatene for SPU og SPN har Finansdepartementet stilt krav til Norges Banks og Folketrygdfondets arbeid med ansvarlig forvaltningsvirksomhet, og hvor det blant annet er vist til internasjonalt anerkjente standarder som angir normer for god selskapsstyring og forventninger til selskapers håndtering av miljømessige og samfunnsmessige forhold.

Viktige virkemidler Norges Bank og Folketrygdfondet benytter i den ansvarlige forvaltningen er blant annet å fremme prinsipper og forventninger basert på nevnte standarder, dialog med selskaper om aktuelle saker og temaer, klargjøring av forventninger samt å stemme på gen-

eralforsamlinger. Risikohåndtering er også en viktig del av arbeidet med ansvarlig forvaltning.

Jeg mener vi har etablert et godt rammeverk for arbeid med ansvarlig forvaltning av våre felles sparepenger i SPU og SPN, som også høster internasjonal anerkjennelse.

Vedlegg til svar: <https://www.stortinget.no/dok15-201819-2208-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 2209

Innlevert 29. august 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 6. september 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hvor mange barn er det som ikke får barnehageplass ved fylte ett år, og som må vente på grunn av barnehageopptak og telletidspunkt, hva er estimert kostnad for løpende opptak eller for eksempel to barnehageopptak i året, og hvor er barrieren er for kommunene for å få det til?

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Marit Knutsdatter Strand til kommunal- og moderniseringsministeren som hører inn under kunnskaps- og integreringsministerens ansvarsområde.

I dag har barn som fyller ett år senest innen utgangen av august rett til barnehageplass fra august samme år som barnet fyller ett år. Barn som fyller ett år i september, oktober eller november har rett til plass innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år. Alle landets kommuner oppfylte retten til plass i 2018. Dette innebærer at alle barn som fylte ett år senest 31. august fikk plass i løpet av august, mens barn født i september, oktober og november fikk plass fra måneden de fylte ett år.

Kommunene rapporterer inn antall barn på venteliste i den enkelte kommune til Utdanningsdirektoratet. Her føres antall barn som har søkt og ønsket barnehageplass i kommunen 15. desember, men ikke har fått en slik plass. Alle barn som har søkt plass i kommunen rapporteres uavhengig av bostedskommune. Barn som har barnehageplass, men ønsker å skifte barnehage innenfor kommunen registreres ikke. Dette betyr at de som er registrert på venteliste for en barnehage enten ikke har rett til plass grunnet barnets alder, at foreldrene har søkt etter fristen for hovedopptaket eller at barnet bor i en annen kommune enn den det er søkt plass i. Statistikk fra Utdanningsdirektoratet viser at det var henholdsvis 1225

ettåringer med rett til plass og 383 ettåringer uten rett til plass som sto på venteliste til en barnehageplass ved utgangen av 2018. Den nasjonale statistikken sier imidlertid ikke noe om når barna på venteliste er født og hvor lenge de har ventet på plass.

Dersom regelverket endres slik at alle barn som er født mellom januar-juni og i desember får rett til plass fra måneden de fyller ett år samtidig som dagens rettighetsbestemmelser for barn født resten av året beholdes, anslår Kunnskapsdepartementet at 24 500 barn vil ha behov for en barnehageplass fra måneden de fyller ett år. Dette anslaget forutsetter at andelen av barna i denne gruppen som vil etterspørre en barnehageplass er samme som den anslåtte andelen blant ettåringer som i dag har rett til plass. Kunnskapsdepartementet har tidligere anslått kostnaden ved en slik rettighetsutvidelse til om lag 5,7 mrd. kroner.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at to barnehageopptak skal forstås som at alle barn som fyller ett år innen utgangen av februar skal ha rett til plass fra februar, samtidig som dagens rettighetsbestemmelse for barn født resten av året beholdes. Kunnskapsdepartementet har tidligere anslått kostnaden ved en slik rettighetsutvidelse til om lag 2 mrd. kroner.

I disse beregningene er det tatt høyde for at flere barn i barnehage vil medføre en reduksjon i utgiftene til kontantstøtte. Det er videre tatt hensyn til tapte inntekter for kommunene og barnehagene i form av lavere foreldrebetaling fordi barnehagene må holde av plass fra begynnelsen av barnehageåret, men ikke vil motta foreldrebetaling for plassen før måneden barnet begynner i barnehagen. Kunnskapsdepartementet understreker at det er usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene.

Utdanningsdirektoratet oppgir at de fleste kommuner i dag har en variant av supplerende opptak. Departementet anslår derfor at det i de fleste kommuner ikke vil

være vesentlige administrative kostnader knyttet til utvidelse av dagens rettighetsbestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 2210

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 6. september 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvilket beløp vil regjeringen bidra med i kommunene i Kongsvingerregionen for å sikre at alle skal få skikkelig internetttilgang?

BEGRUNNELSE:

I Kongsvingerregionen investerer kommunene i utvikling av bredbånd. Det samme har Hedmark fylkeskommunene gjort de siste årene. Skikkelig internetttilgang er i dag blitt grunnleggende infrastruktur. I Norge har vi sikret at folk fikk tilgang på strøm da vi bygde landet, og det er nå naturlig at regjeringen bidrar til utbygging av internett. Til tross for en justering det siste året har allikevel regjeringens prioriteringer vært beskjedne sammenlignet med størrelsen på statsbudsjettet og den nødvendigheten internett har blitt i dagens samfunn. Mange steder er det avgjørende at det investeres fra fellesskapet for å bygge ut bredbånd. Markedet klarer ikke dette alene selv om nett er avgjørende for det lokale næringslivet, for skolene og for stadig flere tjenester. Derfor må regjeringens bredbåndspolitikken forbedres slik at kommunene og fylket får viktige bidrag til utviklingen av denne grunnleggende infrastrukturen.

Svar:

Jeg er enig med representanten Sandtrøen i at skikkelig internetttilgang i dag er en grunnleggende infrastruktur. Den digitale infrastrukturen er viktig i folks hverdag, for næringslivets konkurransekraft og for å skape bedre bo- og arbeidsregioner. Norge har i dag svært god mobil- og bredbånddekning sammenliknet med de fleste andre land. Nær 100 prosent av innbyggerne har et grunnleggende bredbåndstilbud enten i form av fast eller mobilt bredbånd. Fire av fem husstander har tilbud om bredbånd med 100 Mbit/s eller mer. Dekningen for mobilt bredbånd (4G/LTE) er på over 99 prosent av husstandene (utendørs dekning) og på over 80 prosent av landarealet. Vi har sett en stor forbedring både i mobildekning og i

dekning for fast bredbånd siden denne regjeringen tok over.

Regjeringen har satt som mål at 90 prosent av husstandene skal ha tilbud om bredbånd med minimum 100 Mbit/s innen 2020. På lang sikt skal alle ha tilbud om høyhastighets bredbånd. I tillegg skal det være god mobildekning der folk bor, jobber og ferdes. Regjeringens viktigste rolle innenfor sektoren er å skape gode rammevilkår for investeringer i alle deler av landet. Dette gjør vi gjennom å legge til rette for effektiv konkurranse gjennom den sektorspesifikke reguleringen, gjennom å frigjøre tilstrekkelige frekvenser til mobilt bredbånd, samt gjennom å bidra til kostnadseffektiv utbygging ved å fjerne unødvendige hindringer for utbygging. Graving utgjør en stor andel av kostnadene forbundet med fremføring av bredbånd, og svært ulike grave-regelverk i kommunene har i mange år bidratt til å gjøre fremføring av bredbånd unødvendig komplisert og kostbart. Regjeringen har derfor fastsatt en nasjonal ledningsforskrift, som skal legge til rette for lavere gravekostnader i hele landet. Markedsaktørenes investeringer i mobil- og bredbåndnett var nesten 2 milliarder kroner høyere i 2018 enn i 2013, noe som indikerer at vi har lyktes med å skape gode rammevilkår for investeringer.

Regjeringen bidrar også til bredbåndsutbygging i områder der markedet ikke strekker til, gjennom forvaltning av tilskuddsmidlene som Stortinget har bevilget. Statlige bredbåndsmidler har vært høyere under denne regjeringen enn under den rød-grønne regjeringen. I de siste fire årene av den rødgrønne regjeringen (2010-2013) ble det bevilget til sammen om lag 510 millioner kroner til bredbånd. I de siste fire årene til og med inneværende år (2016 – 2019) er det under denne regjeringen bevilget til sammen om lag 664 millioner kroner til samme formål. Når det gjelder Hedmarks andel, mottok dette fylket under de siste fire årene av den rød-grønne regjeringen (2010 – 2013) til sammen 24,4 millioner statlige bredbåndskroner, mens fylket i de siste fire årene til og med inneværende år (2016-2019) har mottatt til sammen 66,9 millioner kroner i statlige midler til bredbånd.

Det har altså skjedd en styrking av den statlige satsningen både nasjonalt og for Hedmark fylke når man sammenlikner de to periodene. I tillegg har, som representanten nevner, Hedmark fylkeskommune bidratt med betydelige midler selv. De lokale midlene har sammen med de statlige midlene bidratt til en svært gledelig utvikling i fylket. Dekningen for 100 Mbit/s har gått opp fra 39 prosent i 2013 til 64 prosent i 2018 for fylket som helhet. Regjeringen har innrettet bredbåndstilskuddet slik at det er Hedmark fylkeskommune som selv avgjør hvor den vil benytte de statlige midlene, så lenge vilkårene for ordningen oppfylles. Det er derfor opp til Hedmark fylkeskommune å avgjøre om midlene skal benyttes i Kongsvinger-regionen eller i andre kommuner i fylket.

I tillegg til ovenstående, har regjeringen nylig sendt på høring et forslag om lovendring som innfører leveringsplikt for bredbånd. En eventuell innføring av leveringsplikt vil i praksis medføre at alle husstander og virksomheter får tilbud om en viss bredbåndsforbindelse og vil ytterligere bidra til å sikre internettilgang i hele landet.

Jeg mener på denne bakgrunn at det er grunnlag for å si at regjeringen har bidratt i stor grad til skikkelig internettilgang både i Hedmark og i landet for øvrig. Hvilket beløp staten vil bidra med i 2020, vil regjeringen komme tilbake til i forslag til statsbudsjett, som legges frem i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2211

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 6. september 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kva vil statsråden gjere for å sikre at prosessar er føreseielege for bergverk i drift som er avhengige av langsiktig planlegging?

GRUNNGJEVING:

Bergverk i drift er avhengige av å kunne planlegge drifta si i lang tid for å sikre god utnytting av ressursen og god styring av eige bergverk og entreprenørar. Det synes som om tida for handsaming av søknadar for fleire av desse tar lang tid. Til dømes har Rekefjord Stone i Sokndal sin søknad om driftskonsesjon vore til handsaming sidan mars 2014. Bedrifta vil halde fram drift i same område som i dag, men ventar framleis på svar om dei får løyve til dette.

Svar:

Eg er oppteken av at bedrifter skal ha moglegheit for kunne planleggje langsiktig. Det har i lengre tid vore ei lang sakshandsamingstid i Direktoratet for mineralforvaltning (DMF). Mykje av årsaka til dette er eit etterslep etter at ny lov om erverv og utvinning av mineralressursar trådte i kraft. Den nye minerallova hadde ei overgangssordning som gjaldt til 2015. I 2014 og 2015 mottok DMF langt fleire søknadar om konsesjon enn opphaveleg føreset. Dette skuldast både at antal tiltak som fall inn under etatens fagansvar auka betydeleg og at uttak som allereie

var i drift måtte søke om konsesjon. I tillegg fekk direktoratet fleire oppgåver enn tidlegare.

Dette er bakgrunnen for at regjeringa systematisk har styrka DMF over fleire år. Driftsløyvinga til DMF har auka frå i underkant av 30 mill. kroner i 2014 til om lag 56 mill. kroner i 2019. Dette har styrka kapasiteten til etaten, noko som igjen har ført til redusert konsesjonskø. Alle konsesjonssøknadar som DMF mottok før overgangsordningas utløp 1. januar 2015, var i løpet av 2018 anten ferdig handsama (465 saker) eller under handsaming (86 saker).

Styrkinga av DMF har gitt resultat. Konsesjonskøen er redusert frå seks år i 2016 til om lag to år i 2018. DMF prioriterer så langt det lar seg gjere søknadar som gjeld nye uttak, for ikkje å hindre næringsutvikling. Uttak som er omfatta av overgangsordninga har mellombels tillating til drift, inntil søknad om driftskonsesjon er ferdig handsama av DMF. I tillegg er sjølv sakshandsamingstida for søknadar om driftskonsesjon redusert frå 2016 til 2018. DMF har vektlagt å auke sakshandsamingskapasiteten samt å utvikle nye sakshandsamingsrutiner og digitale verkøy.

Vidare arbeider DMF med å utvikle smartare og betre metodar for sakshandsaminga. I februar 2017 starta "Hurtiglinjeprosjektet", der dei tok føre seg dei enklaste grusuttaka fyrst. Sakshandsamingstida frå søknad var høyringsklar til vedtak i saken var fatta, var i gjennomsnitt om lag tre månadar. I tillegg arbeider DMF aktivt med utvikling av eit digitalt søknadsskjema og FastTrack. Målet er å ta

i bruk fyrste heilskaplege versjon av digitalt søknadsskjema i løpet av dette året. Denne tenesta skal mellom anna inkludere ein snarveg (FastTrack) for mindre komplekse saker der forholda ligg til rette for ei enklare og raskare sakshandsaming.

Eg vil halde fram arbeidet for å betre kapasitets- og ressursituasjonen i DMF slik at etaten kan vareta sine op-

pgåver etter mineralloven på ein betre måte. Eg vil til slutt vise til at Nærings- og fiskeridepartementet i 2018 tok initiativ til ei utgreiing av mineralloven som vi no arbeider med å følgje opp. I den samanheng vil kapasitet, moglege forenklingar og ei betre samordning mellom dei ulike regelverka tiltakshavar må halde seg til, vere aktuelle tema.

SPØRSMÅL NR. 2212

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 17. september 2019 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

Har finansdepartementet pålagt Skattedirektoratet å ikke kreve inn engangsvgiften for de mindre kjøretøyene brann- og redningstjenesten bruker i utrykning, har finansdepartementet kun bedt Skattedirektoratet om å se nærmere på reglene med sikte på å komme frem til en avgrensning som tar større hensyn til hvordan brannvesenet er organisert i dag, og kan finansministeren eventuelt klargjøre hva som er gjeldende praksis per i dag i lys av uttalelsene som er gjengitt i begrunnelsen for dette spørsmålet?

GRUNNGJEVING:

Jeg viser til mitt forrige spørsmål av 14.08.19 (Skriftlig spørsmål nr. 2090), der jeg spør finansministeren om hun mener at brann- og redningstjenesten burde få fritak fra avgifter når de kjøper en bil som utrykningskjøretøy.

I begrunnelsen peker jeg konkret på de lettere utrykningskjøretøyene brann- og redningstjenesten bruker i forbindelse med akutte helseoppdrag. Etter dagens regelverk må disse kjøpe dyre slukkesystem til bilen for å kvalifisere til avgiftsfritak, med de ulemper som jeg også listet opp i begrunnelsen: vekt og konsekvenser for kjøreegenskapene, samt det at slukkeutstyret kan være lite egnet til bruken bilen er tiltenkt.

I en sak hos NRK 23.08.19 kommer det frem at:

«Det er nå klart at ingen brannvesen skal betale avgift for å kjøre de mindre brannbilene de bruker i utrykning. Regjeringen pålegger Skattedirektoratet å ikke kreve inn den såkalte engangsvgiften.»

To stortingsrepresentanter fra finansministerens eget parti uttaler seg i saken, og peker på at det er veldig bra at finansdepartementet gjør om slik at skattemyndighetene

skal godkjenne denne typen biler som brannbiler. Det sies også at det er dumt at brannvesenet skal betale masse avgifter når vi vet at dette er biler som er viktige: De skal ut i førstelinjetjenesten, de skal redde mennesker, de skal redde verdier. Brannvesenet peker på at dette er biler som brukes i forbindelse med hjertestans og akutte helseoppdrag.

I svaret som kom fra finansministeren tre dager senere, 26.08.19, uttales det imidlertid følgende:

«(...) I tillegg til tradisjonelle brannbilar nyttar brannvesenet også vanlege personkøretøy. Dette er ikkje eit behov som bør verte finansiert gjennom fritak i eingongsvgifta. Når offentlege verksemder kjøper inn nye personkøretøy vil løyvinga som blir gitt også dekke eingongsvgifta. Dette gjeld til dømes også utrykkingskøretøyet til politiet. Eit generelt fritak for utrykkingskøretøyet til brannvesenet vil ikkje spare staten for utgifter, berre flytte kostnaden frå utgiftssida til inntektssida på budsjettet. Samstundes gjer slike fritak at ein ikkje når dei andre målsettingane med eingongsvgifta, til dømes ynskje om å stimulere til ein meir miljøvennleg bilpark.

Eg er kjend med at det vore diskusjonar om reglane om kva som skal til for at eit køretøy skal reknast som spesialutrusta. Dette skal mellom anna ha samanheng med ein gjennomgang Skattedirektoratet gjorde av regelverket for ei tid tilbake, og der det vart gitt nærmare retningslinjer for handsaminga av fritaket. Dei nye retningslinjene var i utgangspunktet ikkje meint som ei innstramming, men skal i nokre høve ha ført til ei skjerping. Dette gjeld eit fåtal køretøy, og dei fleste av disse er nå godkjende etter ny behandling i Skattedirektoratet. Skattedirektoratet er bedt om sjå nærmare på reglane med sikte på å komme fram til ei avgrensing som tek større omsyn til korleis brannvesenet er organisert i dag. Dei nye retningslinjene skal utarbeidast i samråd med brannmyndighetene.»

Svar:

Tradisjonelle brannbiler vil normalt være lastebiler som ikke omfattes av engangsvgiften. Kjøretøyene det vises til i denne saken er i utgangspunktet avgiftspliktige per-

sonbiler som i større eller mindre grad bygges om og ettermonteres brannteknisk utstyr.

Etter stortingets vedtak om engangsavgift § 5 første ledd bokstav n er spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet fritatt for engangsavgift. Fritaket er nærmere regulert i engangsavgiftsforskriften § 4-5, hvor det fremgår at «Med spesialutrustet motorvogn til bruk for brannvesenet menes spesialutrustet motorvogner til bruk som utrykningsbiler som har fastmontert spesialutstyr, herunder vann/og røykdykkerbiler til bruk i brann/redningsoppgaver». Fritaket forutsetter at kjøretøyet er godkjent som utrykningskjøretøy og registrert på brannvesenet. Hva som menes med spesialutrustet, må vurderes konkret.

Fritaket er omtalt i Skattedirektoratets rundskriv til engangsavgiften hvor det oppstilles kriterier for vurderingen av hvilke kjøretøy som skal anses å være spesialutrustet. Her fremgår det blant annet at det innmonterte spesialutstyret må være sentralt for utføringen av oppgaver/opdrag i akutt beredskap for brann-/redningsarbeid, og være av et visst omfang. Det fremgår videre at fritaket må avgrenses mot kjøretøy som ved relativt enkle grep kan tilbakeføres til opprinnelig stand. Det er også gitt en del konkrete eksempler på tilfelle som anses å oppfylle vilkårene.

Omtalen av fritaket ble endret i 2017. Det ble da tatt inn mer detaljerte føringer for vurderingen. Endringen var i første rekke ment som en klargjøring av regelverket. Endringene medførte imidlertid også en viss innskjerping, og enkelte brannvesen har opplevd å ikke få godkjent biler som de har blitt forespeilet at kunne registreres som spesialtilpassede kjøretøy uten avgift. Etter det Skattedirektoratet opplyser har de fleste av disse kjøretøyene senere blitt godkjent gjennom omgjøring eller dispensasjon.

Saken som det refereres til fra Kristiansand, gjelder en søknad som har vært til klagebehandling i Skattedirektoratet. Konkret gjelder saken en Mercedes Vito som ble kjøpt inn til brannvesenet i Kristiansand. Finansdepartementet har vært i dialog med Skattedirektoratet om denne saken, og direktoratet har nå innvilget fritak for dette kjøretøyet. Vurderingene som ligger til grunn for avgjørelsen, vil bli lagt til grunn ved behandling av tilsvarende saker.

Avgiftsmyndighetene har så langt i år behandlet 26 søknader om fritak, hvorav 22 har blitt innvilget. Ved skattekontoret i Oslo, som behandler disse sakene i første instans, er det for tiden to saker til behandling. Det er ingen saker til klagebehandling hos Skattedirektoratet, men en av de fire sakene som har blitt avslått av skattekontoret og som refererer seg til brannvesenet i Tromsø, vil ifølge oppslag i media bli påklaget. klagemulighet.

Departementet har bedt Skattedirektoratet om å gjennomgå gjeldende praksis på området, og vurdere mulige endringer av retningslinjene. Direktoratet vil i

denne sammenheng vurdere om fritaket kan gjennomføres på en måte som i større grad tar hensyn til dagens organisering av brannvesenet. Direktoratet har også blitt bedt om å involvere de relevante brannmyndighetene i prosessen.

I engangsavgiften er det oppstilt flere fritak i engangsavgiften for særskilte bruksområder og kjøretøy. Dette gjelder blant annet ambulanser, lett pansrede kjøretøy til offentlig bruk, og som i saken her, spesialutrustede kjøretøy til brannvesenet. Fritakene gjelder kjøretøy som ikke har noen alternativ anvendelse. Systemet er primært utformet med tanke på personbiler og varebiler, og de unntatte kjøretøyene ville i dette systemet fått en svært høy avgift. Fritakene er derfor i første rekke en konsekvens av avgiftsmessige forhold, og ikke ment som tiltak for å tilgodese ulike offentlige etater. Dette gjelder selv om fritakene indirekte vil kunne ha en slik effekt.

På samme måte som øvrig offentlig forvaltning vil brannvesenet ha behov for ordinære personkjøretøy. Som jeg påpekte i mitt forrige svar, er dette behov som bør finansieres over budsjettets utgiftsside og ikke gjennom fritak i engangsavgiften. Staten fastsetter hvert år bevilgninger/overføringer til kommunesektoren som legger til rette for at kommunene kan løse sine oppgaver, herunder brannvern. Dersom kommunene ikke lenger behøver å betale engangsavgift på kjøretøy til brannvesenet, reduseres isolert sett kommunenes behov for finansiering fra staten tilsvarende. Det er vanlig praksis å justere overføringene til kommunene, når staten endrer regler som påvirker kommunenes rammebetingelser.

Et fritak for brannvesenets spesialkjøretøy vil nødvendigvis måtte avgrenses mot ordinære personbiler. Jeg legger til grunn at Skattedirektoratet i samarbeid med brannmyndighetene kommer frem til en avgrensning av fritaket som på en god måte ivaretar både de avgiftsmessige, og de brannfaglige hensyn. Det kan for øvrig nevnes at forvaltningen av fritaket tidligere lå under de enkelte tollregionene, men nå er samlet ved skattekontoret i Oslo. Dette vil bidra til en mer ensartet og konsistent praktisering av regelverket.

SPØRSMÅL NR. 2213**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani****Besvart 6. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Vil justisministeren støtte Hallingdalregionens tydelige ønske om en satellitt av Statens Barnehus i Hallingdal?

BEGRUNNELSE:

Jeg har den 29.08.2019 deltatt på samrådsmøte med Barnevernet i Hallingdal som ordfører i Ål kommune Solveig Vestenfor og leder for Barnevernet Helene Saga-bråten inviterte til.

Tilbakemeldingen er tydelig fra alle aktører i Hallingdal: Det er behov for en satellitt/desentralisert tilbud av Statens Barnehus i Hallingdal. Slik det er i dag får de mest sårbare barn og unge, som er i en ekstrem vanskelig situasjon kjørevei på opptil 10 timer. Vi snakker om en enorm belastning som kan gå utover rettsikkerheten til barna.

Hallingdalsregionen har de siste årene opplevd betydelig sentralisering. En satellitt i Hallingdal vil frigjøre lokale ressurser i politiet, barnevernet og oppvekstsektoren. Det vil vise at statlig myndigheter tar Hallingdals utfordringer på alvor.

Tilrettelagt avhør blir vurdert som et godt system. Vårt ønske er at justisminister sammen med Hallingdal kommunene og faglige aktører finner løsninger der avhør foretas i Hallingdal.

Derfor ønsker jeg konkrete tilbakemeldinger fra justisministeren om støtte til saken og en fremdriftsplan for realisering.

Svar:

Innsatsen gjennom barnehusene er styrket betraktelig de senere årene, både i antall ansatte og antall saker. Det er nå til sammen 14 barnehus i Norge, etter at Kirkenes, Mosjøen og Førde er blitt opprettet som underavdelinger av andre barnehus.

Statens barnehus er en helt sentral del av den samlede innsatsen for å forebygge og bekjempe vold og overgrep mot barn og voksne med psykisk utviklingshemming. Jeg har merket meg at det er et ønske flere steder i landet for egne barnehus eller underavdelinger/satellitter. Både kortere reisevei for barna og kapasitetsutfordringer i barnehusene har vært argumenter for etablering av nye enheter.

Overgrepsutsatte barn i Hallingdalsregionen sognes i all hovedsak til Statens barnehus i Sandefjord. Barn i denne regionen vil derfor i noen tilfeller måtte reise langt for å kunne avhøres på barnehuset. Dette vil kunne utgjøre en tilleggsbelastning, men er ikke nødvendigvis nega-

tivt for barna. Det mest avgjørende, er og blir naturlig nok det faglige innholdet i arbeidet som utføres av helsepersonell og politiets ansatte ved barnehusene.

En oversikt fra Politidirektoratet viser at hovedutfordringen når det gjelder tilrettelagte avhør av barn i dag ikke ligger i selve barnehusene, men hovedsakelig er knyttet til kapasitet hos avhørere og avhørsledere i politidistriktene. Jeg velger derfor å lytte til de faglige råd som kommer fra politiet når det gjelder nye etableringer.

Jeg kan opplyse om at Politidirektoratet er i ferd med å sette i gang en større evaluering av barnehusene. Spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse vil stå sentralt i denne evalueringen og vil danne grunnlaget for politiets senere vurdering av behovet for å etablere flere barnehus.

La meg likevel, og uavhengig av denne evalueringen, fastslå at innsatsen for å avdekke og følge opp volds- og overgrepsutsatte barn både har vært og fortsatt vil være en klar prioritering fra regjeringens side.

SPØRSMÅL NR. 2214**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 4. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge at de statlige selskapene som har ansvaret for framtiden til denne strekningen involverer de berørte kommunene, og at spørsmål rundt opprydding og alternativt bruk blir en del prosessen?

BEGRUNNELSE:

Bane Nor plan har sendt ut på høring forslag om nedleggelse av Valdresbanen (Dokka-Eina). En formell nedleggelse av denne strekningen vil gi muligheter for utvikling av mer areal til næring og boligbygging i de berørte områdene. For å sikre best mulig utnyttelse av disse arealene, er det viktig med forutsigbarhet for de berørte kommunene, og at spørsmål rundt opprydding og alternativt bruk blir en del prosessen. En utfordring for kommunene er at det er flere aktører å forholde seg til, hhv. Bane Nor plan og Bane Nor eiendom.

Erfaring fra strekningen Dokka-Bjørg som ble tatt ut av nasjonalt jernbanenettet på 90-tallet er at det ikke har skjedd noe på denne strekningen siden da, noe som åpenbart er uheldig.

Svar:

Bane NOR er i gang med å vurdere om enkelte banestrekninger bør leggjast ned. Banestrekningene som er under vurdering, er i svært dårlig stand og har ikke vært nytta til togkøyring på mange år. Valdresbanen er ei av disse strekningene. Bane NOR har sendt spørsmålet om framtida til Valdresbanen på høring til Oppland fylkeskommune og dei aktuelle kommunane. Bane NOR bekreftar at dersom den endelege avgjerda blir å leggje ned Valdresbanen, så vil føretaket samarbeide med dei aktuelle kommunane for å finne ei god løysing for etterbruk av bana.

Eg viser og til mitt svar 15. mars i år på skriftleg spørsmål nr. 1176 frå Marit Knudsdatter Strand.

SPØRSMÅL NR. 2215**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 4. september 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

DSB har utarbeidet en kostnads- og konsekvensanalyse av de anbefalte sivile beskyttelsestiltakene som er beskrevet i DSBs rapport Framtidens Sivilforsvar (2017). Denne skal ha blitt oversendt Justis- og beredskapsdepartementet i slutten av juni.

Kan statsråden legge frem oppdatert oversikt over estimerte kostnader ved å oppgradere og ev. bygge ut flere tilfluktsrom?

Svar:

Tilfluktsrom er permanente beskyttelsesrom som skal verne befolkningen mot skader ved krigshandlinger. I følge Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har Norge i dag ca. 25 000 tilfluktsrom med plass

til om lag 2,5 mill. personer. Det er to hovedkategorier tilfluktsrom i Norge; private og offentlige. Tilfluktsrommene finansieres av eier av den aktuelle bygningen.

Tilfluktsrommene i Norge ble bygget ut etter et sonekonsept. Det innebærer at det er en større dekningsgrad i områder som ble vurdert å ha høyere risiko for flyangrep under en væpnet konflikt enn i områder med lavere risiko. Over en lengre tidsperiode har ikke opprustning og vedlikehold av tilfluktsrom vært høyt prioritert.

DSB fikk i tildelingsbrevet for 2019 i oppdrag å utarbeide en konsekvens- og kostnadsanalyse av anbefalinger om sivile beskyttelsestiltak (varsling, evakuering og tilfluktsrom).

Jeg har nylig mottatt denne rapporten, og den er nå til behandling i departementet. DSBs utredninger er faglige innspill som vil inngå i grunnlaget for å vurdere hvilke

sivile beskyttelsestiltak Norge bør ha i fremtiden. Jeg vil derfor legge frem saken for Stortinget på egnet måte når den er vurdert grundig, og sett i sammenheng med buds-

jettprioriteringer for øvrig. Jeg viser også til at jeg i løpet av våren 2020 tar sikte på å legge frem en ny melding til Stortinget om samfunnssikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 2216

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 5. september 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem en oversikt over hvor store kostnader den kommunale brann- og redningstjenesten har hatt i forbindelse med henholdsvis politi/ordensoppdrag og helseoppdrag (både akutte utrykninger og planlagte bæreoppdrag) i årene 2013-2018?

BEGRUNNELSE:

Svaret bes fremstilt i en tabell, fordelt per kommune.

Svar:

Det å drifte og organisere et brann- og redningsvesen er et kommunalt ansvar. Justis- og beredskapsdepartementet eller Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap mottar ikke informasjon om hvor store kostnader den kommunale brann- og redningstjenesten har per utrykning, inkludert kostnader i forbindelse med henholdsvis politi-/ordensoppdrag og helseoppdrag.

I Granavolden-plattformen fremgår det at regjeringen vil gjennomgå beredskapskapasiteten i kommunene, inkludert rollefordeling mellom brannvesen, politi og helsevesen.

Dette vil bli gjort i forbindelse med den kommende meldingen til Stortinget om samfunnssikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 2217

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 9. september 2019 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Det er flere som ønsker å etablere base for oppskyting av små satellitter – både i Sverige og i Skottland. Dersom regjeringen snart ikke bestemmer seg, kan Andøy gå glipp av flere hundre arbeidsplasser.

Tar regjeringen sikte på å komme med en avklaring om ja eller nei til Andøya Spaceport i løpet av året?

Svar:

Andøya Space Center har anmodet staten om egenkapital for å på forretningsmessig grunnlag investere i en oppskytningsbase på Andøya. Departementet er i samarbeid med eksterne rådgivere i ferd med å vurdere forretningscasen Andøya Space Center har presentert, med sikte på å avklare om oppskytningsbasen kan gjennomføres som en forretningsmessig investering. Regjeringen tar sikte på en avklaring så raskt som mulig, og før jul.

SPØRSMÅL NR. 2218**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 9. september 2019 av fiskeriminister Harald T. Nesvik****Spørsmål:**

Har regjeringen og fiskeriministeren planer om å vurdere konsesjonssystemet med sikte på at oppdrettere som oppfyller visse vilkår som eksempelvis dobbelt sikring mot rømming, ingen lus og helt eller delvis oppsamling av slam, på nivå med eksempelvis Akvafuture, skal kunne drive oppdrett uten kjøp av konsesjon slik som i dag?

Svar:

Jeg legger til grunn for mitt svar at spørsmålet innebærer at etablering av anlegg som tilfredsstillende visse miljøkrav skal kunne søke og få tildelt tillatelser til lakse- og ørretoppdrett løpende og uten at det betales et vederlag til staten.

Havbruksnæringen er en viktig næring som trenger stabile rammebetingelser. Vekst i havbruksnæringen vil kunne bidra til økt matproduksjon, økt verdiskaping, økte inntekter til stat og kommune og arbeidsplasser langs kysten. Regjeringen har ambisjoner om vekst i havbruksnæringen, og la derfor i 2015 fram Meld. St. 16 (2014-2015) Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett (også omtalt som havbruksmeldingen). I havbruksmeldingen drøftes og redegjøres det for grunnlaget for hvorfor og hvordan myndighetene bør regulere produksjonskapasiteten i lakseoppdrettsnæringen, herunder tildeling av nye tillatelser.

Stortinget behandlet meldingen i Innst. 361 S (2014-2015), og sluttet seg i det vesentligste til konklusjonene. Det nye systemet for justering av produksjonskapasitet (trafikklyssystemet) ble innført 15. oktober 2017.

Trafikklyssystemet innebærer at kysten er delt inn i 13 produksjonsområder. Innenfor hvert område vurderes næringens miljøpåvirkning annet hvert år etter en indikator; lakselus. I produksjonsområder der miljøpåvirkningen er akseptabel, kan det tilbys vekst i form av nye tillatelser og økt kapasitet på eksisterende tillatelser. Systemet inneholder incentiver til oppdrettere som klarer å opprettholde lave lakselustall med ingen eller begrenset bruk av legemidler (unntaksordning). De som oppfyller kriteriene vil kunne få tilbud om økt kapasitet mot vederlag uavhengig av miljøstatus i sitt produksjonsområde, og unngå reduksjon i kapasitet i produksjonsområder med uakseptabel miljøtilstand. En mulig måte for å tilfredsstille kravene for unntak er å ta i bruk semilukket eller lukket anleggsteknologi.

Jeg mener det nå er lite hensiktsmessig å introdusere nye "typer" tillatelser som skal ligge utenfor trafikklyssystemet så kort tid etter at systemet har trådt i kraft. En ordning slik representanten skisserer vil etter mitt syn heller ikke bygge opp om hensynet til forutsigbare rammebetingelser for havbruksnæringen, og det foreligger derfor per nå ingen planer om å tilby en slike type tillatelse.

SPØRSMÅL NR. 2219**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 11. september 2019 av samfunnssikkerhetsminister Ingvil Smines Tybring-Gjedde****Spørsmål:**

Er samfunnssikkerhetsministeren enig i at det må være et mål at brann- og redningstjenesten kjøper inn gode biler som fungerer til formålene de er ment til, og ikke at brann- og redningstjenesten skal bruke mest mulig utgifter på beredskapsutstyr i bilene, og hvordan vil hun sørge for at det er beredskapsfaglige - ikke skattefaglige - krite-

rier som ligger til grunn ved vurderingen av hvorvidt et utrykningskjøretøy anses som spesialutrustet?

BEGRUNNELSE:

Jeg har tidligere stilt spørsmål om ikke brann- og redningstjenesten burde få fritak fra engangsgiften for kjøretøy som blir brukt til utrykning f.eks. ved helseoppdrag (Dokument nr. 15:2212 (2018-2019)), og dette spørsmålet ble

oversendt finansministeren. Bakgrunnen for spørsmålet var at det i praksis er slik at den kommunale brann- og redningstjenesten må kjøpe inn tungt, dyrt ekstrautstyr som er lite egnet for bruken kjøretøyet er tiltenkt, bare for å få unngå å betale flere hundre tusen kroner i engangsavgift til staten. Dette spørsmålet gjelder imidlertid ikke kun en skattefaglig teknikalitet, men det handler i høyeste grad om beredskapen i den kommunale brann- og redningstjenesten.

Ved innkjøp av utrykningskjøretøy til bruk i hel-seoppdrag risikerer den kommunale brann- og redningstjenesten å bli pålagt store ekstrakostnader, som først blir avklart etter bilen er bestilt og bygd. Det kan påløpe flere hundre tusen kr i uforutsette kostnader, noe som har ført til at lokale brannvesen ikke har hatt råd til å hente ut bilen, eller at de ekstra kostnadene må tas fra allerede stramme budsjett. Det kan få konsekvenser for den lokale beredskapen dersom disse midlene skulle vært brukt til andre beredskapstiltak.

Det vises til sak hos ABC Nyheter 29. august, hvor det kommer frem at

«de som vurderer om bilen skal koste den kommunale tjenesten 1,2 millioner eller 700.000 kroner jobber med skatt, og skal ta stilling til om bilen oppfyller de krav direktoratet for samfunnsikkerhet stiller. Dette gir noen underlige utslag.»

«31. juli fikk Drangedal brannvesen endelig sin røykdykkerbil. Da hadde bilen i et par uker stått hos Egenes Brannteknikk i Flekkefjord hvor den ble tilpasset kravene fra direktoratet. I Drangedal hadde de gledet seg til at bilparken skulle rustes betraktelig opp. Men da bilen stod ferdig, og regningen gjøres opp, viste det seg at prisen ble nesten en halv million kroner mer enn ventet. Skatteetaten ville ikke gi bilen fritak fra engangsavgiften. (...)»

«Jeg hadde ikke den halve millionen», fortalte brannsjefen i Drangedal kommune.

«De klagde på vedtaket med hjelp fra Egenes Brannteknikk og fikk omgjort vedtaket. Før konklusjonen forelå spekulerte skattevesenet i hvordan bilen skulle benyttes. Det ble vist til tilsvarende biler hos andre brannvesen som av folk fra skattevesenet ble karakterisert som en «konebil.»»

«(...) Hos brannvesenet i Kristiansand fikk de nylig en spesialbygd innsatslederbil levert. En bil av samme type som Drangedal har fått. Men bilen som skal benyttes i sørlandsbyen har ikke montert slukkeanlegg. Og dermed ble regningen en halv million kroner dyrere.»

«Det er veldig klart at vi ikke hadde regnet med dette. For bilen som erstattes er mindre ombygd enn det vi kjøpte. Så vi forventet at vi ville få avgiftslette siden vi fikk det på den forrige (...) Vi ville ikke ha investert i en bil til 1,2 millioner kroner med det behovet vi hadde. Da ville vi funnet et annet konsept. Det er ingen forutsigbarhet og det gjør budsjettjobben vanskelig. De har strammet inn og signalene i det siste har vært at det vil bli enda vanskeligere å få gjennom avgiftslette»

fortalte brannsjef i Kristiansandregionen Brann og Redning.

Svar:

Spørsmålet om den avgiftsmessige behandlingen av brann- og redningsvesenets kjøretøyer sorterer under finansministeren. Svaret her er utarbeidet i samråd med henne.

Det er ikke engangsavgift på tradisjonelle brannbiler. Dette vil normalt være store lastebiler som ikke omfattes av engangsavgiften. I engangsavgiften er det også oppstilt fritak for spesialutrustede kjøretøy til bruk for brann- og redningsvesenet. Fritaket gjelder i første rekke avgiftspliktige personbiler som bygges om og påmonteres forskjellig brannteknisk utstyr. På samme måte som de øvrige fritakene i engangsavgiften er det skattemyndighetene som behandler søknader og innvilger fritak for spesialutrustede kjøretøy til brann- og redningsvesenet.

Skattedirektoratet har i rundskriv fastsatt nærmere retningslinjer for praktiseringen av fritaket. Etter det jeg har fått opplyst ble rundskrivet endret i 2017. Endringen var i utgangspunktet ment som en klargjøring av gjeldende praksis, men resulterte også til en viss innstramning. Dette førte til at enkelte brann- og redningsvesen har fått avslag på søknader om avgiftsfritak for kjøretøy, som de var forespeilet av leverandørene at ville bli innvilget. Ifølge Skattedirektoratet har de fleste av disse kjøretøyene senere blitt godkjent. Dette gjelder også den saken som du referer til fra Kristiansand.

Finansministeren opplyser at Skattedirektoratet har blitt bedt om å gjennomgå gjeldende praksis på området, og vurdere mulige endringer. Direktoratet vil i denne sammenheng vurdere om fritaket kan gjennomføres på en måte som i større grad tar hensyn til dagens organisering av brann- og redningsvesenet. Direktoratet har også blitt bedt om å involvere de relevante brannmyndighetene i prosessen. Jeg legger til grunn at Skattedirektoratet kommer frem til retningslinjer som ivaretar de hensynene som gjør seg gjeldende på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 2220**Innlevert 1. september 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 9. september 2019 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at kreftpasienter får oppfølging av kontaktlege, herunder sikre at pasienter får tilstrekkelig oppfølging og testing for å få riktig behandling?

BEGRUNNELSE:

VG skrev tidligere i sommer (22. juli) om en ung kreftpasient som hadde en sjelden genfeil som førte til at hun fikk kreft i tunge. Først tre måneder etter at hun fikk kreftdiagnosen, ble det oppdaget at hun hadde den sjeldne blodsykdommen fanconi anemi. Da hadde hun allerede blitt behandlet med cellegift og stråling. Hun ble svært dårlig av behandlingen, og 13. mars 2017 døde 24-åringen av beinmargssvikt på Radiumhospitalet.

I likhet med andre tilfeller som er omtalt i media, var det en lang rekke spesialister involvert i denne pasientens behandling. De etterlatte beskriver det som at det manglet en "flygeleder" i behandlingen, noe en oppfølging av kontaktlege ville bidratt til.

Svar:

Pasienter med alvorlige og langvarige sykdommer har stort behov for å ha faste kontaktpersoner med oversikt over pasientforløpet. Kontaktlegen skal være pasientens faste medisinskfaglige kontakt. Kontaktlegen skal være involvert i behandlingsforløpet og være en del av teamet rundt pasienten.

Pasienten kan klage til fylkesmannen dersom han eller hun ikke får oppnevnt sin rett til kontaktlege. Det er viktig at pasientene informeres om at de har rett på kontaktlege, slik at de kan klage til fylkesmannen dersom ikke rettigheten blir innfridd.

Innføringen av kontaktlege endrer ikke de etablerte ansvarsforhold og roller i behandlingen av pasienten. Kontaktlegen vil ofte være behandlingsansvarlig lege, men i mange situasjoner vil andre leger ha behandlingssansvar. Dette gjelder særlig når pasienten behandles ved flere avdelinger eller sykehus.

Det er et lederansvar å sikre at kontaktlegeordningen kommer på plass i institusjonene.

Helsedirektoratet kartla i en spørreundersøkelse våren 2018 hvor langt helsetjenesten hadde kommet med i gjennomføringen av kontaktlegeordningen. Halvparten av respondentene besvarte spørreundersøkelsen, og 70 prosent av disse svarte at de var godt i gang med å iverk-

sette ordningen. Respondentene oppga mangel på et godt system for å tildele kontaktlege som den største hindringen for ordningen. Dermed kom legenes arbeidsplaner og intern uenighet om den type ressursbruk og at ordningen vil medføre for stor arbeidsbelastning for legene. Helsedirektoratet vil følge opp resultatene av spørreundersøkelsen. Sammen med fagmiljøene skal direktoratet vurdere om veilederen skal justeres. Ordningen må innrettes mot de riktige pasientgruppene, og passe inn i det daglige arbeidet uten å medføre økt arbeidsbyrde.

Kontaktlegeordningen er spesielt krevende å gjennomføre for pasienter som behandles ved flere avdelinger eller institusjoner, samtidig er dette pasienter som har et særlig behov for kontaktlege. For disse pasientene er det risiko for at viktig informasjon ikke blir godt nok formidlet til neste behandlingsledd. Det er derfor viktig at det etableres gode rutiner slik at pasienter som behandles ved flere avdelinger får oppfylt sin rett til kontaktlege. Kontaktlegen bør ha kontakt med de avdelingene som er involvert i behandlingen og ha oversikt over forløpet. I sin veileder om kontaktlegeordningen anbefaler Helsedirektoratet at kontaktlegen bør tildeles fra én av de kliniske enhetene som er sentrale i forløpet.

Jeg vil fortsatt følge opp at ordningen kommer på plass i sykehusene gjennom min dialog med helseregionene og Helsedirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 2221**Innlevert 1. september 2019 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 9. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sikre at kommunene ikke blir overkjørt med hensyn til inn- og utflyvningsruter og flystøy fra Oslo Lufthavn Gardermoen?

BEGRUNNELSE:

Nannestad kommune opplever at Avinor har endret inn- og utflygingsrutene slik at nye utbyggingsområder har havnet i gul støysone. Nannestad kommune har valgt å utvikle eksempelvis Åsgreina i kommuneplansammenheng nettopp fordi det lå utenfor gul støysone. Endringer fra Avinor har imidlertid ført til at det nye byggefeltet, Ramstadåsen, likevel har til dels havnet i gul støysone, på grunn av endringer fra Avinor.

Svar:

Eg er generelt oppteke av at dei statlege etatane skal ha ein god dialog med vertskommunane.

Oslo lufthavn, Gardermoen har eit veletablert forum for dialog med nabokommunane. Miljø- og støyutvalet består av representantar for lufthamna, i tillegg til dei seks nabokommunane som er mest utsette for flystøy frå flyplassen. Ordførarane møter på vegne av kommunane. I denne perioden blir Miljø- og støyutvalet leia av ordførar Tom Staahle, Ullensaker.

Miljø- og støyutvalet har som formål å drøfte tema og problemstillingar i samband med utbygging og drift

av lufthamna. Lufthamna informerer i utvalsmøte om framtidig utvikling og planar. Utvalet sitt primære arbeidsområde er knytt til støy, men også andre miljøeffektar av flyplassen kan takast opp til drøfting. Utvalet skal leggje til rette for dialog, blant anna gjennom møte med eit naboforum der grendelag, velforeiningar og andre kan delta, og møte med andre omkringliggjande kommunar.

Avinor AS opplyser at dei på førespurnad også hjelper kommunane enkeltvis, for eksempel gjennom medverknad i møte med administrasjonen, formannskapet eller klima- og miljøutval i kommunane.

Når det gjeld det konkrete området det er vist til, som bakgrunn for spørsmålet, ønskjer eg å opplyse om følgjande:

Luftfartstilsynet har gjennom forskrift 17. desember 2015 nr. 1857 om støyførebygging for Oslo lufthavn, Gardermoen fastsett bestemte utflygingskorridorar. Utflygingsrutene må liggje innanfor dei utflygingskorridorane som er fastsette. Avinor AS har opplyst til Luftfartstilsynet at den utflygingsruta det er tale om her, ikkje har vore endra sidan opninga av flyplassen i 1998. Avinor AS har vidare opplyst at det er auke i flytrafikken som har gjort at den gule støysona har blitt større, ikkje endringar i utflygingsruta.

Mindre flytypar, som for eksempel Dash 8 frå Widerøe, har etter fastsette kriterium høve til å fråvike utflygingskorridorane. Desse kan derfor i visse høve fly direkte over det nemnde området.

SPØRSMÅL NR. 2222**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 10. september 2019 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Er det riktig at regjeringen har sendt brev til forsvarssjefens stab datert 10. august 2018 med forslag om å avslutte ordningen med frikjøpte tillitsvalgte i Forsvaret, og hvis ja hvorfor har ikke regjeringen gått ut korrigerert forsvarssje-

fens uttalelse som benektet at forslaget kom fra regjeringen?

BEGRUNNELSE:

28. august ble det klart at Forsvaret har sagt opp en avtale som ligger til grunn for ordningen med lønnede tillitsvalgte i full stilling. I dag er det 28,5 frikjøpte tillitsvalgte i Forsvaret. Ordningen skal ifølge TV2 avvikles i 2020.

I en situasjon der den norske arbeidslivsmodellen er under angrep gir alle forsøk på svekke fagbevegelsens rolle i det norske samfunn grunn til bekymring. Forsvaret har den siste tiden gått gjennom omfattende endringer, og det er svært viktig at fagbevegelsen får best mulig mulighet til å bidra i disse endringsprosessene og sørge for at de ansattes interesser ivaretas. Norges offisers- og spesialistforbund, NTL Forsvaret, Parat Forsvar og LO sentralt, har alle advart mot å angripe dagens ordning.

Dessuten har fagbevegelsen i Forsvaret en viktig rolle når det gjelder å ivareta Norges sikkerhet. Avgjørelsen om å kjøpe det amerikanske bombeflyet F-35 og deltakelse i USA- og NATO-styrte kriger har gått på bekostning av Hæren, Heimevernet, Sjøforsvaret og Kystvakten. Utgiftene til innfasing, vedlikehold og drift av F-35 vil trolig gå på bekostning av vår selvstendige forsvarsevne i flere tiår fremover. I mangel på informasjon fra regjeringen, er det ofte de tillitsvalgte som har gitt Stortinget og folket informasjon om mangler, problemer og feil i Forsvaret. Dette gjelder ikke minst i tilfeller der regjeringen kan ha gitt Stortinget feil eller ufullstendig informasjon om situasjonen i de ulike forsvarsgrenene.

Ved å avskaffe ordningen med tillitsvalgte som er frikjøpt på heltid, innskrenker man de tillitsvalgtes mulighet til å bidra med informasjon om Forsvaret som er nødvendig for offentligheten og Stortinget. Hovedtillitsvalgt i Hæren Pål Nygaard sier for eksempel at Forsvarets ansatte ikke lenger vil få samme mulighet til å bidra med egen kunnskap i den offentlige debatten.

Også avtroppende Hærtsjef Odin Johannesen, mener ordningen som sikrer de tillitsvalgte mulighet til å delta i debatter har vært positiv for beslutningsprosesser i Forsvaret.

Kritikken fra fagbevegelsen er unison. Ingen av de tillitsvalgte som representerer Forsvarets over 20000 ansatte har gitt sin støtte til avgjørelsen. Også utenfor fagbevegelsen er det bekymring om at tiltaket om å avvikle ordningen, vil svekke nødvendig informasjonsflyt som er avgjørende for å sikre gode beslutninger om Forsvaret.

Tiltaket om å vrake ordningen er i ferd med å skape en unødvendig konflikt og usikkerhet i Forsvaret. Det var forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen som uttalte seg om beslutningen i et intervju med TV2.

På spørsmål fra TV 2 benektet Bruun-Hanssen at avgjørelsen om å avslutte ordningen kommer fra forsvarsdepartementet. Men i et brev fra Forsvarsdepartementet til forsvarssjefens stab datert 10.august i fjor framgår det at reduksjon av ordningen med frikjøp av tillitsvalgte er et sparetiltak foreslått av regjeringen.

Gitt at dette brevet er ekte, er det underlig at forsvarssjefen tok på seg å benekte regjeringens rolle. Det finnes imidlertid en tradisjon i Norge for at regjeringer dytter ansvaret for upopulære og uforvarslike beslutninger nedover på personer i Forsvaret. Det er også viktig å avklare hvilken rolle regjeringen har spilt i avgjørelsen om å avvikle ordningen for frikjøpte tillitsvalgte for å unngå at ansvaret for avgjørelsen plasseres på feil sted.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. september 2019 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om det er riktig at regjeringen har sendt brev til forsvarssjefens stab 10. august 2018 med forslag om å avslutte ordningen med frikjøpte tillitsvalgte i Forsvaret, og hvis ja hvorfor har ikke regjeringen gått ut og korrigert forsvarssjefens uttalelse som benektet at forslag kom fra regjeringen.

Forsvarssjefen har selv tatt initiativ til å se på gjeldende ordning for frikjøp av tillitsvalgte, og avtalen er sagt opp fordi det er behov for en annen innretning enn slik ordningen er i dag. Forsvarsdepartementet har i brev av 10. august 2018 bedt forsvarssjefen om å vurdere mulighetsrommet innenfor flere områder for å balansere budsjettet i et flerårig perspektiv. Et av områdene var ordningen for frikjøp av tillitsvalgte. Forsvarsdepartementet har i senere skriv vist til at Forsvaret må finne en ordning innenfor hovedavtalen, og at det er opp til den enkelte virksomhet å vurdere behovet for ordninger hvor eventuelt årsverk eller deler av årsverk, avsettes til arbeidet som tillitsvalgt.

Gjeldende avtale om frikjøp av tillitsvalgte gjelder til 31. juli 2020. Forsvarssjefen er i dialog med arbeidstakerorganisasjonene om en ny ordning. Jeg har tillit til at forsvarssjefen finner frem til en ordning innenfor rammene av Hovedavtalen i staten som sikrer arbeidstakerorganisasjonene i Forsvaret reell medbestemmelse.

SPØRSMÅL NR. 2223**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 9. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en ekstern granskning av anbudsprosessene knyttet til trafikkpakke 1 og trafikkpakke 2, blant annet med bakgrunn i opplysningene som fremkommer Aftenposten 1. september 2019?

Svar:

Eg ser ingen grunn til å gjennomføre ei ekstern granskning av anskaffingsprosessane for trafikkpakke 1 og 2.

Jernbanedirektoratet har orientert Samferdselsdepartementet om at alle tilbydrarar i konkurransene av trafikkpakke 1 og 2 fekk tilbod om eit evalueringsmøte slik at Jernbanedirektoratet som oppdragsgjevar kunne innhenta synspunkt på anskaffingsprosessen.

Det har i desse møta ikkje kome fram synspunkt eller merknadar som talar for eit behov for å gjennomføre ei

ekstern granskning. Dessutan er togkonkurransane gjennomførte utan at det har kome klaga på tildeling av kontrakt til SJ Norge for trafikkpakke 2, medan den eine klaga som kom i samband med trafikkpakke 1, frå SJ Norge, ikkje fekk medhald.

Begge konkurransane er gjennomførte etter dei grunnleggjande anskaffingsrettslege prinsippa om konkurranse, likehandsaming, føreseielegheit, etterprøvarheit og forholdsmessigheit, og dessutan i samsvar med reglane som er sett opp i konkurransegrunnlaget for dei to trafikkpakkane. Alle desse prinsippa og reglane er viktige for å tryggje alle tilbydarane om at dei blir likt handsama.

Eg legg også til at Stortingets Transport- og kommunikasjonskomite i fleire månader gjekk gjennom måten Trafikkpakke 1 var gjennomført på, utan at komiteen fann grunnlag for å kome med kritikk til anbudsprosessen.

SPØRSMÅL NR. 2224**Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 6. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Et eksternt ledet utvalg skal evaluere politiets og PSTs arbeid i forbindelse med angrepet på Al-Noor-moskeen i Bærum.

Det forutsettes at denne vil ta for seg det konkrete hendelsesforløpet før og under angrepet, og hvordan politiet og PST håndterte situasjonen, men vil evalueringen også vurdere hvordan politireformen har påvirket politiberedskapen og vurdere tiltak for styrket politiberedskapen i området?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 18.august kommer det frem at Oslo politidistrikt, PST og Politidirektoratet har besluttet at et eksternt ledet utvalg skal evaluere politiets og PSTs arbeid i forbindelse med angrepet. I følge politidirektøren er dette for å «for å lære, avdekke svakheter, men også få frem hva

som fungerte og hva som var bra.» Politimesteren i Oslo sier at evalueringen «i tillegg til det arbeidet Oslo politidistrikt gjør internt vil styrke kunnskapen og erfaringsgrunnlaget».

Politiets krav til responstid måles fra politiet mottar et hasteoppdrag til første patrulje er på stedet. Responstiden i områder med over 20 000 innbyggere skal ifølge kravene ikke overstige 7 minutter i 80 prosent av alle hasteoppdrag. I følge Aftenposten 17.aug. tok det 20 minutter fra politiet mottok den første nødsamtalen fra på Al-Noor-moskeen og til politiet kom frem. Det skal ha tatt 15 minutter fra politiet ga oppdraget prioritet 1 og til første patruljebil kom frem. Politistasjonen i Sandvika ligger seks kilometer unna moskeen.

Jeg viser til at statsråden i svaret til Dokument nr. 15:2112 (2018-2019) opplyser at evalueringen vil se på forhold knyttet til responstid, men det sies ellers ikke noe om en vil vurdere hvordan politireformen har påvirket

politiberedskaper eller vurdere tiltak for styrket politiberedskaper i området. Det er langt fra enestående at folk i Asker og Bærum opplever at politiet kommer sent eller ikke kommer i det hele tatt ved alvorlige hendelser. Ved legevakta i Sandvika måtte man inngå avtale med vekterskap fordi politiberedskaper ble for dårlig.

Minst like viktig er derfor å sette hendelsen inn i en større sammenheng og vurdere konsekvensene av politireformen for Asker og Bærum. Hva har det betydd for lokalkunnskap og utrykningstid i kritiske situasjoner at operasjonssentralen ble lagt ned. Hva har flåtestyringen av patruljer i Oslo betydd for antall patruljer i Asker og Bærum. Hva har nedleggelsen av arresten i Sandvika betydd for det samme.

Med sammenslåingen av Røyken, Hurum og Asker til én kommune, vil avstandene som skal dekkes øke betraktelig og man kan oppleve alvorlige og samtidige hendelser med over 60 kilometers avstand i Asker og Bærum. Samtidig øker faren for at lokalkunnskapen svekkes ytterligere, en kunnskap som er helt essensiell i en akutt og kritisk situasjon slik den man opplevde ved angrepet på Al-Noor moskeen. Dersom evalueringen er ment å avdekke eventuelle svakheter, og øke kunnskap og erfaringsgrunnlag, vil det ha stor verdi om den vurderer hvorvidt det er tilstrekkelig politiberedskap i området til at alvorlige hendelser kan håndteres på en rask og god måte i fremtiden.

Inntil juni i år opererte politiet på Romerike etter en instruks som skulle sørge for at det alltid befant seg minst fem politipatruljer (ti tjenestemenn og -kvinner) på Romerike. I en evaluering av angrepet på moskeen ville

det vært hensiktsmessig å bl.a. vurdere om en lignende ordning bør innføres for hhv Asker og Bærum eller for hele den geografiske driftsenheten Asker/Bærum/Majorstuen.

Svar:

Det er positivt at Politidirektoratet, i samråd med Politiets sikkerhetstjeneste og Oslo politidistrikt, har nedsatt et eksternt ledet utvalg for å evaluere den samlede håndteringen av angrepet mot Al-Noor moskeen i Bærum. Det fremgår av utvalgets mandat at formålet med evalueringen er å identifisere læringspunkter om hva som gikk bra og hva som kunne vært gjort bedre knyttet til tipshåndtering, trusselvurderinger og den operative håndteringen av hendelsen. Dette skal gi kunnskap inn i det videre arbeidet med å forebygge og bekjempe terror og andre alvorlige hendelser. Evalueringen skal omhandle perioden fra Politiets sikkerhetstjeneste mottok tips om gjerningspersonen sommeren 2018 og frem til Oslo politidistrikts etterforskning gikk fra stabsorganisering til ordinær linjeorganisering søndag 11. august 2019 klokken 1500.

Politiets responstid knyttet til angrepet mot Al-Noor moskeen i Bærum vil være en del av utvalgets evaluering.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan politireformen påvirker tilstedeværelse og tilgjengelighet, vil dette inngå i DIFIs evaluering som ventes våren 2020. Gjennom etableringen av større og mer robuste politidistrikter, nye operasjonssentraler og en økt politibemanning, er grunnlaget for å redusere responstiden i politiet etter min vurdering lagt.

SPØRSMÅL NR. 2225

Innlevert 30. august 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 11. september 2019 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Nord Universitet hevder at 70 nye sykepleierstudenter på Mo mer enn kompensere for at det ikke lenger tilbys sykepleierutdanning i Sandnessjøen. DBH viser noe annet, de seks siste årene før fusjonen ble det tatt opp flere enn det er tilfelle etter fusjonen, eks i 2015 ble det tatt opp 100 sykepleierstudenter på Helgeland.

Hvilke reaksjoner kan statsråden komme med når Nord Universitetet gang etter gang kommer med uriktige

opplysninger om situasjonen for høyere utdanning på Helgeland?

BEGRUNNELSE:

Nord Universitet hevder at 70 nye sykepleierstudenter på Mo mer enn kompensere for at det ikke lenger tilbys sykepleierutdanning i Sandnessjøen. Dette utsagnet er uriktig, siden DBH (Databasen for høyere utdanning) viser noe annet. Det er også stor sannsynlighet for at sykepleierne utdannet på Mo ikke kommer Helgelandskysten til gode

på samme måte som sykepleiere utdannet i Sandnessjøen vil gjøre.

Grunnlag for spørsmålet er denne artikkelen i UA:

<https://www.universitetsavisa.no/campus/2019/08/30/B1%C3%B8ff-om-sykepleiere-i-Nord-19816635.ece>

Svar:

Som vist til i mitt svar til representanten Mossleth på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2135 (2018-2019), er det styret for Nord universitet som har ansvaret for å vurdere hvilke studiesteder universitetet skal ha, hvordan utdanningen og forskningen skal organiseres, og hva som skal tilbys hvor i tråd med rekrutteringsgrunnlaget. Det er styrene som kjenner egne behov, begrensninger og muligheter best, og derfor er det styrene som har fått ansvaret for organiseringen av institusjonene. Dette fremgår av universitets- og høyskoleloven og er også understreket i Meld. St. 18 (2014-2015), strukturmeldingen.

Representanten Mossleth viser til et leserinnlegg som omtaler både søknadstall og hvor mange sykepleierstudenter som ble tatt opp til studiet. Avhengig av om man legger til grunn søkertall, antall kvalifiserte søkere, opptakstall eller antall ferdig utdannede kandidater, vil situasjonen kunne fremstilles på ulike måter.

Nord universitet opplyser at universitetet har lagt størst vekt på hvor mange sykepleierstudenter som faktisk fullfører utdanningen. Videre opplyser universitetet at i løpet av de tre siste årene har Nord universitet økt antall studieplasser på heltidsutdanningen i sykepleie i Mo i Rana med 30 studenter. Universitetet mener at dette innebærer at årets opptak i Mo i Rana kompenseres for frafallet av deltidsutdanningen i Sandnessjøen. Erfaringene viser at det er vesentlig høyere gjennomføring på heltidsutdanningene i sykepleie, sammenliknet med gjennomføring på deltidsutdanningene. Av studentene som

ble tatt opp høsten 2015 fullførte 66 % av studentene på heltidsutdanningen i Mo i Rana på normert tid, mens 28 % av studentene på deltidsutdanningen i Sandnessjøen fullførte på normert tid. Dette tilsier i følge universitetet at oppbygging av heltidsutdanningen i Mo i Rana vil gi vesentlig flere sykepleiere.

Universitetet legger til grunn at heltidsutdanning med flere studieplasser i Mo i Rana på sikt vil gi flere ferdig utdannede sykepleiekandidater til Helgeland enn ved å ha heltidsutdanning i Mo i Rana og deltidsutdanning i Sandnessjøen, slik som tidligere. En slik vurdering er det universitetets og styrets ansvar å gjøre.

Helgelandspsykehuset er praksisarena for studenter innen helse- og sosialfag på bachelornivå. I følge sykehuset var det over 250 studenter i foretaket i 2016, hovedsakelig fra Nord universitet og UiT – Norges arktiske universitet. Jeg legger til grunn at sykehusets kapasitet til å ta imot praksisstudenter følges opp av disse institusjonene i fremtiden. Jeg er også kjent med dialogen mellom Helgelandspsykehuset og VID vitenskapelige høyskole om sykepleier tilbudet på Helgeland, og forutsetter ytterligere dialog mellom VID og Nord om dette.

Jeg mener universiteter og høyskoler må bli enda flinkere til å tilby utdanninger som er desentraliserte, nettbaserte, samlingsbaserte eller på deltid. Derfor prioriterte regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2019 å bruke 30 millioner kroner til fleksible utdanninger utenfor campus og fleksible videreutdanningstilbud.

Nord universitet utvikler nå et nytt studieprogram for sykepleieutdanningen, som også vil tilby deltidsutdanning i sykepleie. Det nye studieprogrammet skal gi lik kvalitet i heltids- og deltidsutdanningene. Videre viser universitetet til at det fra 2019 er innført krav om karakteren tre eller bedre i norsk og matematikk, og venter at dette også vil bidra til å øke antallet kandidater som gjennomfører utdanningen på normert tid.

SPØRSMÅL NR. 2226

Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 9. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

I bompengeneigheten mellom regjeringspartiene står det at regjeringen vil ferdigstille forhandlingene om byvek-

stavtaler i blant annet Trondheim. Denne avtalen ble ferdigforhandlet og undertegnet 25. juni 2019.

Hva konkret ønsker regjeringen å endre i avtalen?

Svar:

Byvekstavtalen med Trondheimsområdet for perioden 2019–2029 frå juni i år ligg fast. Regjeringa sitt bompengeforlik inneholder temaer som Trondheimsområdet inviteres til å ta stilling til. Det vil være opp til lokale styresmakter om dei vil seie ja til disse tilboda, på vanleg måte med atterhald om Stortingets samtykkje i dei årlege budsjettprosessane.

Byvekstavtalen omfattar mellom anna finansiering av eit såkalla 50/50-prosjekt; Metrobussen. Staten vil framleis dekke 50 pst. av kostnadane i dette prosjektet i tråd med rasjonell framdrift. I tillegg vil regjeringa tilby lokale styresmakter å auke det statlege bidraget til 66 pst. av disse prosjekta. Dersom dei takkar ja, er det ein føresetnad at halvparten av det auka tilskotet mellom 50 og 66 pst. skal øyremerkast reduserte bompengar og halvparten skal øyremerkast betre kollektivtilbod. Dette skal skje etter ei lokal prioritering.

Regjeringa har vidare foreslått ei årleg løyving på 300 mill. kr til reduserte billettprisar på kollektivtrafikk i dei store byane. Eg legg til grunn at Trondheimsområdet får

ein del av dette tilskotet. Den nærare fordelinga vil bli omtalt i forslaget til statsbudsjett for 2020.

I tråd med bompengeforliket vil regjeringa i sitt forslag til statsbudsjett foreslå grep for å auke fleksibiliteten for bruk av statlege midlar på fylkeskommunalt og kommunalt ansvarsområde innanfor ein byvekstavtale. Dette er i tråd med tidlegare innspel frå Trondheimsområdet.

Regjeringa sitt bompengeforlik føreset ein fylkeskommunal/kommunal eigendel på 20 pst. av investeringar på fylkeskommunale eller kommunale prosjekt i nye bypakker. Utforminga av dette skal bli greia ut nærare, men eg legg til grunn at dette kravet ikkje vil omfatte Miljøpakken.

Regjeringa stiller seg positiv til at timesregelen i bompengefinansierte bypakker kan utvidast til ein trettimes-regel for bomplasseringar på ettermiddagen. Ei slik endring vil berre bli innført dersom lokale styresmakter initierer og vedtek dette, og det er rom for det innanfor den økonomiske ramma for pakka. Det må òg vurderast nytt framlegg for Stortinget, dersom det er lokalpolitisk ønske om ei slik endring.

SPØRSMÅL NR. 2227

Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 11. september 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Dersom det politiske flertallet i Oslo etter valget går imot nedleggelse av Ullevål sykehus, vil statsråden likevel presse gjennom nedlegging av Ullevål sykehus og insistere på et stortilt sykehus på Gaustad som politikerne i Oslo ikke ønsker?

BEGRUNNELSE:

Oslo partiene SV, Rødt, Venstre, Frp, Krf, MDG og Sp er imot nedleggelse av Ullevål, de sier nei til et nytt sykehus på Gaustad, og ønsker et å videreutvikle Aker.

I henhold til meningsmålinger kan det nå se ut som om disse partier vil danne et flertall i denne saken i Oslo bystyre etter valget.

Høie har i Dagsavisen tidligere advart mot «å sabotere» utbyggingsplanene på Gaustad, og at dette vil gå ut over byggingen på Aker. Så langt i denne prosessen har Høie og foretaksledelsen allerede overkjørt et samlet

fagmiljø og deres sterke advarsler mot de mangelfulle planene som er lagt fram.

Det er nå viktig å få avklart om regjeringen vil benytte sin mulighet gjennom Plan og bygningsloven § 6-4 (se nederst) til å overkjøre et nytt flertall i Oslo bystyre. Befolkningen og lokalpolitikere i Oslo bør få vite om statsråden vil respektere et mulig flertall i Oslo bystyre med hensyn til valg av sykehusmodell for Oslo.

Svar:

Helse Sør-Øst har ansvar for å sørge for at befolkningen i Oslo får et spesialisthelse-tjenestetilbud i tråd med det lovpålagte sørge-for ansvaret. Helse Sør-Øst har også ansvar for å planlegge både drift og investeringer innenfor tilgjengelige økonomiske rammer. Det er uten tvil et behov for oppgradering av sykehusbyggene i Oslo. I tillegg er det behov for å utvide kapasiteten. Helse Sør-Øst og Oslo universitetssykehus har planlagt videreutviklingen av Oslo sykehusene i snart en ti-års periode. Som i alle inves-

teringsprosjekter i sykehussektoren er det gjennomført et omfattende plan- og utredningsarbeid for å sikre at man bygger det som det er behov for og for å forsikre seg om at sykehusene har økonomi til å bære kostnaden ved investeringer. Prosjektplanen som nå foreligger innebærer utbygging på Aker og Gaustad.

Planarbeidet er gjennomført i dialog med Oslo kommune. I høringsrunden til idefasen for Oslo universitetssykehus i 2014 pekte Oslo kommune på Aker som et alternativ til Ullevål som lokalisering av lokalsykehuset. I januar 2016 anbefalte byrådet i Oslo den utbyggingsmodellen som senere samme år ble vedtatt av meg i foretaksmøte med utbygging på Aker, Gaustad og Radiumhospitalet. Også i 2018 støttet Oslo kommune den utbyggingsløsningen som nå foreligger i brev til Helse Sør-Øst. Oslo kommune har også vært representert i styringsgruppen for videreutviklingen av Oslo universitetssykehus, sammen med Oslo universitetssykehus.

Helse Sør-Øst har i arbeidet med reguleringsplan for Aker og Gaustad fulgt de opptrukne retningslinjene fra Oslo kommune. Det foreligger et planprogram for både Aker og Gaustad som er godkjent av Oslo kommune.

Helse Sør-Øst har opplyst at de konkrete utbyggingsløsningene skal oversendes Oslo kommune i løpet av 2019. Deretter starter en formell behandling av planforslagene, inklusiv offentlig høring, før disse legges frem for beslutning i bystyret i Oslo.

I dette arbeidet legger jeg til grunn at Oslo kommune opptrer som en forutsigbar samarbeidspart og at behandlingen i bystyret i Oslo skjer i tråd med de krav som gjelder for behandling av plan- og bygningssaker, inklusiv krav til forsvarlig saksbehandling og at det legges stor vekt på å sikre Oslo universitetssykehus grunnlag for å gi Oslos innbyggere gode og tilstrekkelige sykehustjenester i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 2228

Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 12. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

Vil klima- og miljøministeren sørge for å stanse den planlagte oljeboringen tett ved Trænarevet, Røstrevet og Holarevet; et utslipp her kan gjøre stor skade i vårt felles matfat i de rike fiskeområdene i Lofoten, og i følge tillatelsen Miljødirektoratet ga 16. juli kan oljeboringen starte 1. september, vil ministeren i det minste sørge for at klagen behandles før oljeboringen starter?

BEGRUNNELSE:

Selskapet DEA har 16. juli fått tillatelse av Miljødirektoratet til å prøvebore etter olje på en oljelisens svært nær Lofoten. Området ligger ved inngangen til Vestfjorden med kort avstand til Træna og Røst. Det tilhører det viktigste gyteområdet for fisk i Norskehavet og Barentshavet, og er svært viktig for sjøfugl som hekker og beiter langs kysten av Helgeland og Lofoten. Det er også svært nær Trænarevet, Røstrevet og Holarevet hvor det er registrert viktige koraller. Skjer det et utslipp her kan oljesølet drifte langt inn på områdene i Lofoten hvor regjeringen har sagt det ikke skal settes i gang noen oljeaktivitet.

I tillatelsen Miljødirektoratet ga DEA 16. juli står det at de kan starte opp 1. september. Klagen som Natur og

Ungdom og flere har sendt er fortsatt ikke behandlet av departementet.

Svar:

Miljødirektoratet ga DEA Norge AS (DEA) tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven i forbindelse med boring av letebrønn 6611/1-1 Toutatis ved brev av 16. juli 2019. Lisensen til boring i blokken ble tildelt i forbindelse med TFO 2016. Letebrønnen ligger i Norskehavet, ca. 7,5 km nord for Trænarevet og ca. 83 km fra Røst.

Tillatelsen ble påklaget av Norges Miljøvernforbund ved brev av 17. juli 2019, Bellona og Natur og Ungdom ved felles brev av 5. august 2019 og Norges Kystfiskarlag ved brev av 5. august 2019. Miljødirektoratet oversendte klagen til Klima- og miljødepartementet for avgjørelse ved brev av 13. august 2019, med anbefaling om å opprettholde direktoratets vedtak.

Klagene er for tiden til behandling i departementet, og jeg kan derfor ikke uttale meg nærmere om saken. Jeg tar sikte på å avgjøre saken så snart som mulig og forventer at dette vil skje før det blir aktuelt med oppstart av boring. Ved behov vil jeg imidlertid vurdere å gi klagen

oppsettende virkning slik at vedtaket ikke kan iverksettes før klagen er endelig avgjort, jf. forvaltningslovens § 42.

SPØRSMÅL NR. 2229

Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell

Besvart 9. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan statsråden forsikre eierne av de 5 museumsjernbanene som omfattes av jernbanesektorens landsverneplan, en finansiering på minst samme nivå som i dag?

BEGRUNNELSE:

I brev av 15.08.2019 til museumsjernbanene som er omfatta av jernbanesektorens landsverneplan, har BaneNor meldt om at tilskuddsordninga til private baner eller objekter/materiell i privat eie er under vurdering og at ordninga kan opphøre fra 2020. Eierne er bekymret for om konsekvensene for de 5 banene som er med i ordninga er utredet, og om dette utspillet er forankra i Samferdselsdepartementet og hvordan dette samsvarer med formuleringene i Jernbanesektorens handlingsprogram 2018-2029, kap. 3.6 Jernbanens historie bevaras.

Situasjonen er at BaneNor har vært en pådriver og samarbeidspartner i arbeidet med å bevare museumsjernbanene, og tilskuddsordninga deres har vært helt avgjørende. BaneNor har dekt inntil 50 % av utgiftene til vedlikehold og drift av banenes infrastruktur. De øvrige kostnadene er dekt av frivillig innsats og midler gjennom de offentlige museene. Tas tilskudda bort betyr det slutten for de 5 museumsbanene. Det vil medføre oppsigelser av banemannskap, og det er derfor viktig at spørsmålet om å opprettholde tilskuddsordninga får ei rask avklaring.

Svar:

I grunngjevinga for spørsmålet syner representanten til eit brev som vart sendt frå Bane NOR 15. august i år til noverande mottakarar av tilskot og fleire andre interessentar. Bakgrunnen for dette var at Bane NOR ønsker å gå systematisk gjennom sin kulturminneportefølje, inkludert museumsbanane, for å gjere ei heilskapleg vurdering av korleis dei bruker tilgjengelege midlar. Ifølgje Bane NOR er målet er å styrke kulturminna som føretaket har ansvaret for.

Når det gjeld tidspunktet for når den eksisterande tilskotsordninga kan koma til å bli endra, vil dette ikkje vere aktuelt før det er funne tilfredsstillande alternativ for korleis jernbanekulturminna skal ivaretakast i tråd med dei forpliktingar og planar som gjeld, og som for så vidt er under utarbeiding. Departementet er i dialog med Jernbanedirektoratet om dette, og Bane NOR sendte 2. september eit nytt brev til mottakarane av brevet frå 15. august, der føretaket skriv at det er naudsynt å bruke meir tid på denne vurderinga enn brevet frå 15. august gav uttrykk for. Av det nye brevet går det fram at noverande tilskotsordning vil bli halde oppe og administrert av Bane NOR i 2020.

Utover at dette tilskotet vil ligge fast også i 2020, må eg kome attende når vi har kome lenger i denne dialogen.

SPØRSMÅL NR. 2230**Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 9. september 2019 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Årets ungdomsundersøkelse viser at flere unge kjeder seg på skolen, og at andelen som trives på skolen har sunket årlig sia 2012. "Mange unge opplever mye stress knyttet til skolearbeidet, og de siste årene har det blitt flere unge som velger å skulke skolen, særlig på ungdomstrinnet," skriver Nina Eriksen ved Oslo met på ungdoms.no 12. august.

Hvilke tiltak vil statsråden ta for å redusere test- og målepress, som f.eks. iverksette tiltak som valgt eksamensfag som Eksamensutvalget ser på?

Svar:

Både Ungdata og Elevundersøkelsen viser at de aller fleste elevene trives på skolen. De er motiverte for skolearbeidet og de opplever å få støtte fra lærerne. Samtidig er det riktig som representanten Knutsdatter Strand skriver, at flere forteller at de ikke trives på skolen. Endringene i skoletrivsel målt i Ungdata er ikke store fra år til år, og fra 2011 til 2019 har andelen elever som trives falt med omtrent tre prosentpoeng. Selv om endringene er små og det store bildet er positivt, er dette en utvikling jeg tar alvorlig. Trivsel og læring henger sammen. Barn og unge må være trygge og trives for at de skal utvikle seg faglig og sosialt.

Jeg mener det blir feil å avgrense spørsmålet om skoletrivsel til å handle om det representanten beskriver som "test- og målepress" i skolen. Skal vi sikre at alle barn og ungdommer er trygge og trives på skolen må vi iverksette og forsterke mange tiltak. Mange av disse vil bli beskrevet i stortingsmeldingen om tidlig innsats og inkluderende fellesskap som vi tar sikte på å legge frem for stortinget i løpet av høsten.

For ofte ser vi at små problemer får vokse seg store før det tas tak i dem. Vi må i større grad se hvordan hvert enkelt barn utvikler seg over tid, og vi må se sammenhenger mellom skole, fritid og generelle utviklingstrekk i samfunnet. Når en ungdomsskoleelev skulker matematikprøven på 9. trinn, ligger årsakene gjerne flere år tilbake i tid. Et barn som strever med grunnleggende ferdigheter som lesing og regning fra de første skoleårene, og som ikke blir fanget opp, vil gradvis miste motivasjon og mestringsfølelse. Mistriivsel og kjedsomhet i ungdomsskolen handler ikke nødvendigvis om karakterer eller prøver i seg selv, men kan være et resultat av flere år med nederlag og manglende oppfølging.

Tidlig innsats og inkluderende fellesskap er en av regjeringens viktigste satsinger. Forskning er tydelig på at tidlig innsats er viktig for å lykkes med å løfte alle barn i sko-

len og tidlig innsats legger et viktig grunnlag for å lykkes senere i livet. Tiltak innrettet mot sårbare barn har særlig stor effekt. Ingen barn skal gå ut av skolen uten å kunne lese, skrive og regne skikkelig.

Noen prøver og kartlegginger er nødvendige og utgjør en viktig del av den tidlige innsatsen i skolen. De gir informasjon om elevenes faglige utvikling og er viktige verktøy for lærerne og skolene. Kartleggingsprøvene i lesing, regning, engelsk og digitale ferdigheter på 1.-4. trinn er laget for å finne de elevene som trenger ekstra hjelp og oppfølging. De nasjonale prøvene i regning, engelsk og lesing brukes av lærerne i arbeidet med å gi underveisvurderinger og tilpasset opplæring.

Jeg er også opptatt av at prøver, eksamen og vurderingspraksis stadig må videreutvikles og forbedres. Ny forskning gir nye muligheter til å vurdere elevenes utvikling, og endringer i skolens innhold krever endringer i vurderingsverktøy og vurderingspraksis.

Som representanten Knutsdatter Strand viser til, så har regjeringen satt i gang et arbeid for å utrede hvilken betydning fagfornyelsen og den teknologiske utviklingen bør ha for eksamensordningene i de ulike fagene. Eksamensgruppen har i underveisrapporter pekt på områder hvor det er forbedringsbehov og foreslått flere mulige løsninger. Endringer i trekkordningen er ett av flere forslag. Utdanningsdirektoratet vurderer nå anbefalingene fra eksamensutvalget sammen med forslagene til nye læreplaner, og direktoratet skal gi sine anbefalinger til Kunnskapsdepartementet innen 1. oktober. Nye eksamensformer vil sendes på høring etter at de nye læreplanene er fastsatt og være klare før skolene tar i bruk de nye læreplanene høsten 2020.

SPØRSMÅL NR. 2231**Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 10. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Mener statsråden det bør gjennomføres nye kommunesammenslåinger på Romerike og hvilke kommuner bør i så fall slås sammen?

BEGRUNNELSE:

Høyre har vært en pådriver for kommunesammenslåinger i hele Norge. På Romerike skal Sørum, Skedsmo og Fet slås sammen fra 1.1.2020, trass i at folket i alle tre kommunene har sagt nei gjennom folkeavstemning. Samtidig har Høyre uttrykt at kommunesammenslåingsprosessen skal fortsette.

25. mars i år inviterte Hurdal Høyre alle Høyre-medlemmer på Øvre Romerike til møte med kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland om kommunesammenslåing på Øvre Romerike. Flere av Høyrelagene på Romerike sier også rett ut i sine programmer at det går til valg på kommunesammenslåing. Eidsvoll Høyre skriver at de vil «arbeide aktivt for kommunesammenslåing på Øvre Romerike». Ullensaker Høyre skriver at «bedre tjenester og samfunnsplanlegging er sterke argumenter for at Ullensaker bør jobbe aktivt for kommunesammenslåing på Øvre Romerike». Hurdal Høyre sier på sin side at de ønsker å være en del av en ØRU kommune. Ordfører

i Sørum kommune og daværende nestleder i Akershus Høyre, Marianne Grimstad Hansen, uttalte til NRK 4. september 2017 at Romerike i fremtiden burde bestå av kun to kommuner.

Svar:

Innretning og opplegg for det videre arbeidet med kommunereformen er presentert for Stortinget i Prop. 88 S (2017–2018) Kommuneproposisjonen 2019 og Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020, og Stortinget har gitt sin tilslutning til dette arbeidet. Regjeringen har her signalisert at den ønsker flere kommunesammenslåinger. Det videre arbeidet med kommunesammenslåing bygger på frivillighet og lokale initiativ, i tråd med Stortingets vedtak av 7. desember 2017.

Det er dermed opp til lokalpolitikere om de ønsker å ta en ny prat med sine naboer, og eventuelt med hvem. Jeg mener alle kommuner, både små og store, jevnlig bør diskutere og vurdere om kommunegrensene er tilpasset dagens og morgendagens utfordringer. Representanten viser til at flere lokalpolitikere fra Høyre på Romerike tar til orde for at kommunene bør ta opp igjen diskusjonen om sammenslåing. Dette støtter jeg fullt ut. Men det er som sagt opp til politikerne lokalt hvem de vil diskutere med, og eventuelt slå seg sammen med.

SPØRSMÅL NR. 2232**Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 11. september 2019 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for at tollstasjonen får enda mer fleksible åpningstider?

BEGRUNNELSE:

Bjørnfjell Tollsted har en hovedtyngde på ca. 90 prosent lettbederlige varer. Stasjonen har i dag begrensede åpningstider. Det gis dispensasjon fra de begrensede åp-

ningstidene i noen perioder av året, men dette må avtales på forhånd. I høytider som jul og påske er tollstasjonen stengt. Eksportnæringen i området mener de begrensede åpningstidene og stengning i høytider fører til store merkostnader. I tillegg konsentreres trafikken på gitte tidspunkt istedenfor at den spres utover døgnet og alle dager.

Svar:

Tolletaten vurderer fortløpende åpningstidene ved de ulike tollstedene. Til grunn for vurderingene ligger blant annet jevnlig målinger av trafikkvolumet, men Tolletaten må også vurdere åpningstidene helhetlig ut fra behovet på hver enkelt tollsted og etatens samlede ressurser.

Jeg vet at Tolletaten setter pris på god dialog med næringslivet, og ønsker å finne smidige løsninger på både kort og lang sikt. Vurdering av åpningstidene vil være ett element, men etaten ser også på utvikling av digitale og automatiserte løsninger, slik at næringslivet ikke vil være avhengig av at tollmyndighetene fysisk er tilstede på grenseoverganger døgnet rundt.

Åpningstidene på Bjørnfjell tollsted ble fra 2013 utvidet til kl. 02.00 på hverdage i perioden januar-april (hvitfiskperioden). Etter dialog med sjømatnæringen har Tolletaten fra i år igangsatt et prøveprosjekt der etaten også utvider åpningstiden til kl. 02.00 på hverdager i perioden september-januar. Endringene ble iverksatt 1. september og ordningen skal etter avtale med sjømatnæringen evalueres i 2020. Dette innebærer at det kun er i perioden mai til august at Tolletaten ikke har utvidet åpningstid på Bjørnfjell tollsted. I denne perioden er åpningstiden ved tollstedet fra kl. 08.00 til 23.00 på hverdager. Tolletaten

opplyser om at det er god dialog med lokalt næringsliv, og etaten har ikke registrert nye henvendelser vedrørende åpningstidene ved Bjørnfjell tollsted etter at det ble kjent at åpningstidene skulle utvides fra 1. september i år.

Tolletaten arbeider også aktivt for å digitalisere og effektivisere tollprosedyrer. Blant annet vurderer etaten etablering av løsninger for automatisering av selve grensepasseringen og frigjøring av gods, som samtidig sikrer effektiv behandling og god kontroll. Gjennom et prøveprosjekt på ved Ørje tollsted testes det nå ut løsninger for digital informasjonsinnhenting, automatisk registrering av kjøretøy og automatisk frigjøring av gods ved ankomst til tollstedet. Etaten har også satt i gang prosjektet "Digital grensestasjon". Formålet er blant annet å finne nye løsninger som kan forenkle grensepassering for varetransporter. Som del av prosjektet vil en løsning med digital lås bli utprøvd i samarbeid med utvalgte fiskeeksportører over Bjørnfjell tollsted i uke 38.

Jeg er opptatt av at vi skal ha en best mulig tollkontroll som samtidig er effektiv, og er glad for at Stortinget i statsbudsjettet for 2019 bevilget oppstartsbevilgning til IT-prosjektet som skal utvikle ekspressfortolling og digitale støtteverktøy i tollkontrollen. Prosjektet har en samlet kostnadsramme på 520 mill. kroner.

SPØRSMÅL NR. 2233

Innlevert 2. september 2019 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 9. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden konkurransesituasjonen for statens eget togselskap, Vy, i møte med andre togselskap, og hvilke grep vil statsråden gjøre for å styrke Vy sin konkurransevne i anbudsrunderne?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regjeringens jernbanereform ble Norske tog AS opprettet. Selskapets formål er å leie ut statens togmateriell til togselskaper som kjører på oppdrag fra staten. Togene som tidligere var eid av NSB/Vy, eies nå av Norske tog AS. I Aftenposten 1.9 trekkes det fram som en utfordring for Vy at de ikke eier sine egne tog, og dermed blir mindre fleksible sammenlignet med konkurrerende selskaper som har en egen park med togsett de kan benytte seg av, utover de som leies fra Norske tog AS.

Svar:

Dei organisatoriske endringane regjeringa har gjennomført i jernbanesektoren, har lagt til rette for at konkurransen om persontrafikken med tog kan skje på like vilkår. Det var til dømes naudsynt å skilje ut rullande persontogmateriell frå tidlegare NSB-konsernet (nå Vygruppen) for å leggje til rette for like konkurransevilkår og låge etableringshindringar for togoperatørane som ønskjer å delta i konkurransane.

Regjeringa har lagt vekt på at dei strukturelle endringane i tidlegare NSB-konsernet ikkje skulle skape unauddsynte utfordringar i den operasjonelle drifta. Som eigar av Vygruppen, har eg gjennom heile fisjonsprosessen vore oppteke av at selskapet skal ha ein føremålstenleg kapitalstruktur til å kunne omstille seg til konkurranse. Det blei av disse omsyn tatt ut eit lågare utbytte frå Vygruppen

i 2016 enn kva som følgjer av gjeldande utbyttepolitikk, og i 2017 blei det ikkje teke noko utbyte frå selskapet.

Vidare har det vore viktig for regjeringa å leggje til rette for at Vygruppen AS kan byte pensjonsordning frå ytelsesbasert ordning, med medlemskap i Statens pensjonskasse (SPK), til ei privat tenestepensjonsordning. Ei privat tenestepensjonsordning gir selskapet større føreseielegheit og lågare kostnader til pensjon, noko som styrkjar Vygruppen AS si konkurranseevne. Regjeringa har difor sørga for at Vygruppen AS vil få innfridd sine reguleringsforpliktingar i SPK, jf. Prop. 129 S (2016-2017)/Innst. 401 S (2016-2017).

Eg meiner difor at Vygruppen, med dei gjeldande rammevilkåra, har gode føresetnader for å bli konkurransedyktig og vinne framtidige konkurransar. Vygruppen vant ikkje konkurransane om trafikkpakke 1 og trafikkpakke 2, men selskapet var i båe tilfella med i sluttfasen av konkurransane. Som eigar ønsker eg at Vygruppen skal hevda seg sterkt i togkonkurransane.

Jernbanedirektoratet avgjer om det skal være obligatorisk å bruke materiell frå Norske tog AS eller ikkje når trafikkpakkar leggjast ut for konkurranse. I trafikkpakke

1 er det ikkje gitt høve til å ta med egne køyretøy. All produksjon som inngår i trafikkpakka skal baserast på køyretøy som blir stilt til disposisjon frå Norske tog AS. I trafikkpakke 2 skal all kjøpt trafikk som inngår i trafikkpakka baserast på køyretøy som blir stilt til disposisjon av Norske tog AS. Jernbanedirektoratet har samstundes opna for at tilbydarane kan bruke egne køyretøy dersom dei ønskjer å tilby ekstra trafikk på kommersiell basis. Dette føreset at Norske tog AS ikkje har ekstra køyretøy for kommersiell bruk.

Som eigar har eg ikkje mottatt signal frå Vygruppen AS på at dei ikkje er rigga for konkurranse. Eg opplev tvert i mot at selskapet meiner det har gode føresetnader til å vinne komande konkurransar. Eg forventar at Vygruppen AS driv verksemda si effektivt og at dei leverer gode og sikre tenester til dei reisande, og etter mi vurdering jobbar selskapet systematisk og godt med dette. Eg forventar og at selskapet arbeider kontinuerleg med å vidareutvikle og forbetre verksemda, for å styrkje selskapet ytterlegare til komande konkurransar.

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikkje handskreven signatur.

SPØRSMÅL NR. 2234

Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 10. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren garantere at undergangen på Skarnes stasjon er klar for bruk til førjulstiden neste år?

BEGRUNNELSE:

Skarnes stasjon har flere ganger vært dekket i Glåmdalen. Blant annet ordfører Knut Hvithammer har tydelig formidlet hvorfor arbeidet må komme i gang. Flere eldre må nå ta drosje mellom hjemmet og legesenteret for å komme fram. 13.august uttrykte lederen av transportkomiteen at Skarnes stasjon er klar for bruk til førjulstiden neste år. For å få til dette krever det at spaden settes i jorda, og at det praktiske arbeidet nå faktisk raskt kommer i gang.

Svar:

Ei ombygging av Skarnes stasjon har vore under planlegging sidan 2009, og er i handlingsprogrammet til jernbanesektoren for perioden 2018-2029 føresett gjen-

nomført innan 2021. Ombygginga er no planlagt fram til godkjent detaljplan. Medio juni i år signerte Jernbanedirektoratet og Bane NOR avtale om å prosjektera ferdig, og dessutan gjennomføra bygginga av stasjonen. Ferdigstilt detaljplan for tiltaket omfattar:

- Etablering av to sideplattformer for å gjera det mogleg med samstundes passasjerutveksling utan trafikale restriksjonar for to 220 meter lange persontog.
- Etablering av gangkulvert mellom sideplattformane.

Fristen for å ta i bruk anlegget er i avtalen mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR sett til desember 2021.

SPØRSMÅL NR. 2235**Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 11. september 2019 av digitaliseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Vil regjeringen sørge for at Telenor og NKOM vedlikeholder kobbernettet slik at ingen blir uten telefoni eller internett i deler av landet, og vil det bli sørget for at innbyggerne i slike områder vil bli informert om dette, slik at de blir beroliget?

BEGRUNNELSE:

Den 10. april 2019 fikk digitaliseringsminister Astrup et spørsmål fra meg angående Telenors vedlikehold og reparasjon av kobbernettet. Grunnlaget for spørsmålet var at kunder, både private og bedrifter, i distrikts-Norge opplevde at Telenor ikke prioriterte vedlikehold og reparasjon i områder der det ikke var annen telefon- og mobildekning. Endel innbyggere mente sågar at Telenor ikke overholdt leveringsplikten sin på telefoni. Det hele kulminerte med at Telenor sendte ut brev til kundene i kobbernettet om at de ville slutte å vedlikeholde og reparere dette nettet, fordi det skulle utfases. I svaret fra statsråden fikk jeg oppfatningen av at dette var ordnet opp i, og at Telenor ville sørge for at alle som ikke hadde 4G-dekning innendørs i fortsettelsen ville få både vedlikeholdt og reparert kobbernettet. I tillegg har NKOM en dialog med Telenor vedrørende saken. Sist uke var jeg på besøk på Myssa i Sokndal kommune i Rogaland. I dette området bor barn med omsorgsbehov fra det offentlige. I dette området har de mottatt brev likelydende det som ble sendt ut i vår, og de opplevde at Telenor ikke vedlikeholdt linjen. Dette så jeg da også selv, ved at de viste meg en avbrukt stolpe som hang i løse luften etter kobberledningene. Den har hengt slik i lengre tid. Rett over veien ligger en nedbrukt stolpe, der ledningen er «reparert» ved at den er stropet fast i autovernet og går via 2-3 trær over til en abonnent på andre siden av elven som renner langs veien. Dette oppleves ikke av innbyggerne som hverken vedlikehold eller reparasjon. I tillegg opplever innbyggerne at Telenors brev om stopp i vedlikehold og reparasjon er en realitet. De har ikke oppfattet at det er sendt ut noen «kontramelding». Jeg har hatt flere henvendelser vedrørende dette, og liknende saker i løpet av sommeren, og dette bekymrer innbyggere og lokalpolitikere i store deler av utkant-Norge. Blant annet har en person tatt kontakt med meg og fortalt at han har brukt både mye energi og mye tid på å få kontakt med Telenor, og få svar og hjelp til reparasjon av telefonlinjen i nærheten av Myssa.

Svar:

Som jeg understreket i mitt svar til representanten Langholm Hansen 10. april 2019, har jeg forståelse for at kobbersaken skaper bekymring blant folk, og jeg mener at det er svært uheldig hvis kobbersaneringen fører til at tilbudet i en periode blir dårligere. Telenor har i dag leveringsplikt for telefontjeneste. Alle som mister telefontjenesten når kobbersaneringen gjennomføres, skal sikres en alternativ telefonitjeneste. Telenor har plikt til å sørge for dette, og må altså rette feil dersom det ikke finnes tilfredsstillende alternativer eller erstatningsprodukter.

Telenor har ikke leveringsplikt for bredbånd. Jeg mener det likevel er viktig at kundene som i dag har bredbånd over kobbernettet, og som ikke har et annet alternativ i markedet, bistås av Telenor på en god måte. Telenor har opplyst at selskapet kun vil stoppe vedlikehold av kobberlinjene til kunder som har bedre teknologi tilgjengelig, enten via fiber eller 4G-dekning. Kunder som ikke har noe alternativ til kobberlinjen, vil få linjen rettet hvis det oppstår feil. Telenor har understreket at selskapet vil opprettholde kobbernettet til disse kundene. Dette gjelder både de som har telefon og/ eller bredbånd over kobbernettet.

Samtidig kan det være grunnlag for ytterligere statlige tiltak for å sikre et godt tilbud til alle. Regjeringen har derfor nylig sendt på høring et forslag om lovendring, som vil innebære at myndigheten kan pålegge leveringsplikt for bredbånd. En slik leveringsplikt vil gi innbyggere og bedrifter økt trygghet for at internettilgangen ikke blir borte. Jeg mener imidlertid at et spesifikt pålegg om å opprettholde kobbernettet vil være feil vei å gå. Regjeringens bredbåndspolitikk er teknologinøytral, som den også var under den rød-grønne regjeringen. Jeg mener at det viktige må være å sikre alle et godt og sikkert bredbåndstilbud, men ikke nødvendigvis bredbånd levert over kobbernett. Det kan ikke være statsråden eller ekom-myndigheten som skal avgjøre om bredbåndet til bestemte kunder skal leveres over kobber, fiber eller trådløst, så lenge bredbåndet er godt og sikkert.

SPØRSMÅL NR. 2236**Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 6. september 2019 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen sørget for at det stilles krav om norsk undervisning ved utbetaling av sosialhjelp der det er hensiktsmessig?

BEGRUNNELSE:

Viser til svar fra statsråd Hauglie 16. august i år og ønsker å presisere spørsmålet jeg stilte i nr. 2061/2019 med følgende spørsmål.

Svar:

Som vist til i mitt svar 16. august på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2061/2019, er det et kommunalt ansvar å

yte individuelle tjenester etter sosialtjenesteloven. Staten bidrar med kompetansehevende og tilretteleggende tiltak som skal bidra til at kommunene ivaretar sitt ansvar for de sosiale tjenestene på en god måte.

Som også nevnt i mitt forrige brev er det viktig at alle som skal bo og arbeide i Norge – ikke minst gruppen som er avhengig av sosiale tjenester – lærer det norske språket. Dette er bakgrunnen for at Regjeringen ønsker å endre aktivitetsplikten i sosialtjenesteloven. Formålet er både å stille klare forventninger til den enkelte om å lære seg norsk og at kommunene sørger for at sosialhjelpsmottakere som trenger det deltar i norskopplæring.

SPØRSMÅL NR. 2237**Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell****Besvart 22. oktober 2019 av kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande****Spørsmål:**

Statsråden la til grunn tidligere år at kommunene fortsatt vil være opptatte av å ha gode frivilligsentraler med høyt aktivitetsnivå.

Er det slik at statsråden og regjeringen ikke ser at det å redusere statstilskuddet til 265 frivilligsentraler vil få store konsekvenser for frivilligsentraler og frivilligheten i hele landet?

BEGRUNNELSE:

I møter med flere frivilligsentraler blir det uttrykt stor frustrasjon og bekymring over regjeringens omlegging av tilskuddet til frivilligsentraler i Norge. Regjeringens forslag vil bety at 265 frivilligsentraler i Norge mister statstilskudd og som vil bety redusert aktivitet eller avvikling av sentraler.

I regjeringens grønne hefte for 2019 (side 197) kan en se står det hvilke virkninger dette vil få for frivilligsentralene i Norge.

Dagens situasjon:

- Totalt statstilskudd 2019: 187 334 000
- 358 kommuner med én eller flere frivilligsentraler får statstilskudd i dag

Endring for kommuner med én eller flere sentraler:

- Etter regjeringens forslag vil 265 av 358 (74,0 %) kommuner få mindre statstilskudd

Regjeringens forslag forsterker sentraliseringen av virkemidler fra staten, og svekker Distrikts-Norge ytterligere.

Beslutningen om å overføre ansvaret for frivilligsentralene fra stat til kommune ble tatt av et borgerlig flertall på Stortinget i 2015.

Svar:

Beslutningen om å overføre ansvaret for frivilligsentralene fra stat til kommune ble tatt av et flertall på Stortinget i 2015. Det ble videre besluttet at midlene skal fordeles særskilt innenfor rammetilskuddet til den enkelte kom-

mune utfra antall etablerte frivilligsentraler i kommunen i 2016. En overgangsordning over fire år ble innført.

Regjeringen har fulgt opp vedtaket fra 2015 ved å sørge for en styrking av bevilgningen til kommuner med frivilligsentraler. Statstilskuddet til frivilligsentralene reduseres følgelig ikke – det har økt hvert år siden 2017.

I 2019 ble rekordhøye 187 mill. kroner gitt i særskilt fordelte rammetilskuddsmidler til om lag 360 kommuner med frivilligsentral. Den betydelige økningen i statlig støtte i overgangsperioden fra 2017 til 2020 har gitt og gir kommuner og frivilligsentraler et handlingsrom til å planlegge og utvikle et samarbeid som gir styrket frivillighet lokalt. Det har blitt etablert flere nye sentraler i overgangsperioden.

Formålet med beslutningen om å innlemme det statlige tilskuddet til frivilligsentralene i kommunenes ramme, er å gi kommunene et større og mer helhetlig ansvar og et sterkere forhold til frivilligheten lokalt. Regjeringen har tillit til at de beste løsningene utvikles lokalt, i samspelet mellom frivilligheten og lokale myndigheter.

Lokale behov, vurderinger og prioriteringer bør ligge til grunn for støtten til frivilligheten.

Da det statlige tilskuddet til frivilligsentraler ble overført til kommunene ble det klart kommunisert hva staten forventer seg av kommunene for de pengene som er lagt inn i rammen. Med økte bevilgning følger også en klar forventning fra staten om at kommunene bruker disse midlene på å styrke sin lokale frivillighet generelt og frivilligsentralene spesielt.

Det er for tidlig å konkludere med hvilken effekt overføring av ansvaret for frivillighetssentralene fra stat til kommune har hatt med tanke på utviklingen av frivilligheten i kommunene. I Meld. St. 10 (2018-2019) som ble behandlet i Stortinget 16. mai 2019 har derfor regjeringen foreslått følgende tiltak: Regjeringen vil foreta en kartlegging av eventuelle endring i det samlede bildet av frivilligheten i kommunene etter overføringen av tilskuddet til frivilligsentralene.

Jeg legger fortsatt til grunn at kommunene er opptatte av å ha gode frivilligsentraler med høyt aktivitetsnivå, og at de vil prioritere støtte til frivilligheten også fra 2021.

SPØRSMÅL NR. 2238

Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 16. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvor stor blir den beregnede økningen i momsutgifter i bompengerevolusjonen samlet sett når bompengeselskapene og utstederrollen administrativt og juridisk tvinges til å skilles fra hverandre etter forskrift fra regjeringen?

Svar:

Stortinget ga ved behandling av Meld. 25 (2015-2016) På rett vei og Tillegg 2 (2015-2016) tilslutning til ei omfattende reform av bompengesektoren i Noreg (bompengereforma). Som ein del av bompengereforma skal utferdartenesta, det vil seie handteringa av kundane med AutoPASS-avtale, skiljast frå bompengeselskapa.

Eit hovudmål med å skilje utferdarfunksjonen frå bompengeselskapa er å reindyrke rollene i bompengesektoren. I dag har bompengeselskapa både rolla som operatør (bompengeselskap) og utferdar. Som utferdar tilbyr selskapa brukarane ein avtale og brikke til registrering

av bompasseringar slik at brukarane får kun ei rekning for alle sine bompasseringar. Utferdarselskapa vil stå for innkrevjinga frå eigne avtalekundar, og er ansvarleg overfor operatør ved at dei ber kredittrisikoen for at avtalekundane faktisk betaler. Dagens organisering inneber at det skjer kryssubsidiering mellom ulike bompengeprojekt ved at bompengeselskapa krev inn bompengar for kvarandre. Bompengeselskapa tar også ein risiko på vegne av ferjeselskapa når dei krev inn betaling for ferjebillett gjennom AutoPASS ferje. Ved å skilje utferdarverksemda frå bompengeselskapa hindrar ein denne kryssubsidieringa og fjernar risikoen bompengeselskapa tar for ferjeselskapa, samtidig opnar det for utvida bruk av brikkeavtalane.

Ved utskiljinga av utferdarfunksjonen følgjer derfor også ei utferdargodtgjersle, som er ei betaling frå bompengeselskapet til AutoPASS-utferdar for dei tenestene som blir ytte. Dette er kostnader som er i bompengeselskapa i dag.

Når utferdarfunksjonen blir skilt ut frå bompengeselskapa, må det svarast meirverdiavgift på denne tenesta for

alle avtalepasseringar. Det er berekna at dette vil føre til

ein auke i bompengeselskapa si betaling av meirverdiavgift på 25-30 mill. kr pr. år.

SPØRSMÅL NR. 2239

Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 18. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvor stor nedgang i pris per bomplassering kan den enkelte bilist forvente etter at regjeringen har bestemt i forskrift at den delen av virksomheten i bomselskapene som handler om utstedelse av bompengebrikker og fergebilletter nå skal skilles ut i egne selskaper, eventuelt selges til private aktører?

Svar:

Eg viser til omtalen av reforma av bompengesektoren i Noreg (bompengereforma) i Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016). Målet med å skilje utferdarverksemda frå bompengeselskapa er ikkje i fyrste rekke å redusere bompengetakstane, men å rein-dyrke rollane innanfor bompengesektoren.

I dag har bompengeselskapa både rolla som operatør (bompengeselskap) og utferdar. Som utferdar tilbyr selskapa brukarane ein avtale og brikke til registrering av bomplasseringar slik at brukarane får kun ei rekning

for alle sine bomplasseringar. Utferdarselskapa vil stå for innkrevjinga frå eigne avtalekundar, og er ansvarleg overfor operatør ved at dei ber kredittrisikoen for at avtalekundane faktisk betaler. Dagens organisering inneber at det skjer kryssubsidiering mellom ulike bompengeprojekt ved at bompengeselskapa krev inn bompengar for kvarandre. Bompengeselskapa tar også ein risiko på vegne av ferjeselskapa når dei krev inn betaling for ferjebilletter gjennom AutoPASS ferje. Ved å skilje utferdarverksemda frå bompengeselskapa hindrar ein denne kryssubsidieringa og fjernar risikoen bompengeselskapa tar for ferjeselskapa, samtidig opnar det for utvida bruk av brikkeavtalane.

Utferdarforskrifta, som set rammene for utferdarverksemda, blei satt i kraft 1.1.2019. Dei regionale bompengeselskapa har fått dispensasjon til å drive som integrert utferdar fram til sommaren 2020, med høve for forlenging til 31.12.2020. Statens vegvesen har eit overordna ansvar for å leggje til rette for gjennomføring av reforma, og Samferdselsdepartementet følgjer prosessen tett.

SPØRSMÅL NR. 2240

Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 16. september 2019 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren gi Akupunkturforeningen anledning til å fremme en ny autorisasjonssøknad for akupunktører som helsepersonell?

BEGRUNNELSE:

7. desember 2018 sendte Akupunkturforeningen en forespørsel der de ba om lov til å levere en ny autorisasjonssøknad. Denne forespørselen opplyser de at de ikke har fått svar på, selv om de også gjorde en ny henvendelse 29.juli 2019.

Kjersti Toppe (Sp) stilte et lignende skriftlig spørsmål den 26. oktober 2015. Der svarte helseministeren blant annet at:

«Helse- og omsorgsdepartementet konkluderte i brev av 3. juli 2014 med at vi ikke fant grunn til å autorisere akupunktørene i henhold til helsepersonelloven og at vi derfor heller ikke ville sende på høring forslag om å autorisere personellgruppen. I tillegg til anmodningen om å inkludere akupunktører i helsepersonellovens autorisasjonsordning, hadde departementet til vurdering anmodning om autorisasjon for tolv andre personellgrupper. Disse gruppene var osteopat, musikkterapeut, hudpleier, logoped, audiopedagog, genetisk veileder, homøopat, naprapat, barnevernspedagog, sosionom, ernæringsfysiolog og manuellterapeuter. Departementet kom til at heller ingen av disse gruppene burde gis autorisasjon etter helsepersonelloven.»

Videre konkluderte helseministeren med at:

«Under henvisning til den korte tid som har gått siden ovennevnte konklusjon, sammenholdt med den vurdering og begrunnelse som lå til grunn for konklusjonen, kan jeg ikke se at det skulle være grunn til noen fornyet vurdering av dette spørsmålet nå.»

Da helse- og omsorgskomiteen avga sin innstilling 11S til statsbudsjettet for 2019, avga en samlet komite følgende merknad:

«Komiteen mener at helse- og omsorgstjenestene i kommunene kontinuerlig må moderniseres og styrkes, og at det må jobbes for et mangfoldig, helhetlig og sammenhengende tilbud tilpasset den enkeltes behov. Komiteen mener derfor det kan være grunn til å gjøre en ny vurdering av hvorvidt naprapater og osteopater bør gis autorisasjon.»

Spørsmålet om autorisasjon for naprapatene og osteopater ble behandlet parallelt med akupunktørene. En samlet helse- og omsorgskomite har nå altså oppfordret til en ny vurdering for disse to gruppene.

Siden 2008 har Norge hatt en NOKUT-godkjent bachelorgrad i akupunktur. Akupunktur er også tatt i bruk ved mange norske sykehus, og flere nasjonale retningslinjer anbefaler behandling med akupunktur. Det skjer imidlertid enkelte uønskede hendelser ved behandling med akupunktur, der lungepunktering er noe av det mest alvorlige. I 2015 døde også en 64 år gammel mann, der fylkeslegen i Oslo og Akershus i ettertid konkluderte med at den infeksjonen pasienten fikk i hånden mest sannsynlig skyldtes akupunkturbehandlingen. Akupunkturforeningen opplyser at Norge i dag er et av de landene i Europa med dårligst regulering av akupunktur, og at hvem som helst kan behandle pasienter med nåler og kalle det for akupunktur, uten at det stilles krav til utdanning.

Svar:

For ordens skyld gjør jeg innledningsvis oppmerksom på at Stortingets president er informert om at det dessverre har vært nødvendig å besvare dette spørsmålet noe senere enn den ordinære svarfristen for skriftlige spørsmål.

Som det vises til i representantens begrunnelse for spørsmålet fikk akupunktørene avslag på sitt tidligere ønske om å bli autorisert i henhold til helsepersonelloven ved departementets brev av 3. juli 2014. I mitt svar 3. november 2015 på skriftlig spørsmål nr. 107 av 23. oktober 2015 fra representanten Toppe redegjorde jeg for behandlingen av denne saken i 2014. Når det gjelder den begrunnelse som der ble anført for å ikke autorisere akupunktørene, viste jeg blant annet til at det i departementets brev fra 2014 ble redegjort for helsepersonellovens autorisasjonsordning og vilkårene for å autorisere nye personellgrupper, herunder at spørsmålet om hvorvidt det skal gis autorisasjon etter helsepersonelloven blant annet vil bero på en hensiktsmessighetsvurdering. Jeg viste til at ingen personellgrupper har noe rettskrav på å få autorisasjon og at dette gjelder selv om vilkårene som eksplisitt fremgår av helsepersonelloven § 48 fjerde ledd hevdes å være oppfylt. Når det gjaldt den konkrete begrunnelsen for å ikke foreslå autorisasjon av akupunktørene, gjenga jeg følgende fra departementets brev av 3. juli 2014:

"Når det gjelder direktoratets konkrete vurdering og begrunnelse vises det til deres første vurdering av 27. mars 2012. Det vises også til direktoratets andre vurdering av 5. november 2012 hvor direktoratet, etter å ha vurdert en rekke innspill, presiseringer og ny dokumentasjon fra Akupunkturforeningen, har opprettholdt sin første vurdering og tilråding.

Etter en helhetsvurdering slutter departementet seg i all hovedsak til direktoratets vurdering av autorisasjonsanmodningen fra Akupunkturforeningen og tilråding om ikke å inkludere akupunktørene i helsepersonellovens autorisasjonsordning. Departementet ser imidlertid at det på enkelte punkter er ulik oppfatning mellom Akupunkturforeningen og direktoratet når det gjelder de ulike vurderingskriteriene som er relevant for autorisasjonsspørsmålet, og særlig når det gjelder vurderingen av om de ulike vurderingskriterier eller vilkår er oppfylt eller ikke. Vi ser også at en litt annerledes vektning av enkelte argumenter kan gjøre autorisasjonsspørsmålet mer åpent for noen av de gruppene som direktoratet har vurdert. Departementet kan likevel ikke se vesentlige faglige argumenter som skulle tilsi behov for å overprøve direktoratets vurdering av autorisasjonsanmodningen fra Akupunkturforeningen. Departementet er derfor av den oppfatning at akupunktørene ikke oppfyller de nødvendige kriteriene for autorisasjon som følger av helsepersonelloven.

Det vises til at hensynet til pasientsikkerhet vil være ivarett selv om akupunktørene ikke inkluderes i helsepersonellovens autorisasjonsordning, idet helsepersonelloven uansett vil komme til anvendelse overfor personell som arbeider i helse- og omsorgstjenesten og yter helsehjelp. For personell som arbeider utenfor helse- og omsorgstjenesten vil brukernes sikkerhet og forbrukervern bli ivaretatt innenfor de rammer som følger av lov om alternativ behandling av sykdom.

Det skjer allerede i dag et utstrakt samarbeid mellom autorisert og ikke-autorisert personell ved ytelse av helsehjelp. Selv om det i fremtidens helse- og omsorgstjeneste fortsatt vil være viktig med sterke fagprofesjoner, kan det også være behov for kompetanse som dagens profesjoner i liten grad innehar. Det dukker jevnlig opp nye grupper som ønsker autorisasjon, men en utvikling mot stadig nye autoriserte grupper kan innebære risiko for en mer fragmentert og profesjonsdelt helse- og omsorgstjeneste. Dette tilsier en forholdsvis restriktiv praksis når det gjelder å innlemme nye personellgrupper i autorisasjonsordningen.

Departementet vil også påpeke at selv om de europeiske landene har mange likheter når det gjelder hvilke behandlingsformer/personellgrupper som er offentlig godkjent eller autorisert, er det også flere ulikheter. Dette kan ha historiske eller tradisjonsbundne årsaker eller skyldes ulikheter i de offentlige godkjenningsordningene. Det at en personellgruppe eller behandlingsform har autorisasjon eller offentlig godkjenning i et annet europeisk land, er derfor i seg selv ikke noe avgjørende argument for at personellgruppen skal gis autorisasjon også i Norge. Departementet viser i den forbindelse også til at man i EU nylig har tatt initiativ for å bremse en utvikling mot stadig godkjenning av flere yrker i henhold til yrkeskvalifikasjonsdirektivet, blant annet fordi dette medfører økt byråkrati og administrative kostnader.

Departementet vil også vise til at autorisasjonsanmodningen fra akupunktørene gjelder personell som tilbyr alternativ behandling. I norsk offentlige helse- og omsorgstjeneste har man tradisjonelt operert med et skille mellom på den ene siden helse- og omsorgstjenester og helsepersonellgrupper som har en "skolemedisinsk" forankring, og på den andre side alternative behandlingsformer og behandlere. Dette skillet er også lagt til grunn i gjeldende lovgivningen. Helse- og omsorgstjenestelovgivningen regulerer tjenester og personellgrupper som gjennom sin utdanning har en "skolemedisinsk" forankring, mens lov om alternativ behandling regulerer helserelaterede tjenester som ikke er å anse for helsehjelp i henhold til helsepersonelloven.

Med "skolemedisin" forstås grovt sett den kunnskap og yrkesaktivitet som er basert på en biomedisinsk forståelsesmodell og som ligger til grunn for den helsefaglige kunnskap som benyttes av autorisert helsepersonell. Skolemedisinen bygger på vestlig naturvitenskap og kravet om at behandling/effekt av behandling skal være dokumentert, enten gjennom vitenskapelig forskning eller erfaringsbasert systematisert kunnskap, står svært sentralt. Med alternativ behandling menes i stor grad behandling som bygger på et annet teoretisk grunnlag enn "skolemedisinen". Gjennomgående skiller mange av disse behandlingene seg fra skolemedisinen når det gjelder sykdomslære, forklaring av sykdommers årsak og behandlingssprinsipper for ulike sykdommer. Kunnskapsgrunnlaget, både når det gjelder forklarings-/virkningsmodellene for behandlingsformene og når det gjelder behandlingsformenes effekt, er varierende og i mange tilfeller mangelfullt vurdert i forhold til den standard man har bygget skolemedisinen og den ordinære helsetjenesten på. Slik departementet vurderer det, er dette et argument som også taler mot å imøtekomme ønsket fra akupunktører om å bli omfattet av helsepersonellovens autorisasjonsordning."

I forlengelsen av dette uttalte jeg i mitt svar av 3. november 2015 på representanten Toppes spørsmål:

"Under henvisning til den korte tid som har gått siden ovennevnte konklusjon, sammenholdt med den vurdering og begrunnelse som lå til grunn for konklusjonen, kan jeg ikke se at det skulle være grunn til noen fornyet vurdering av dette spørsmålet nå."

Representanten Mørland viser i sitt spørsmål til denne tidligere saksbehandlingen av anmodning om autorisasjon for akupunktørene og det vises deretter til at en samlet helse- og omsorgskomiteen i sin innstilling 11 S til statsbudsjettet for 2019, avga følgende merknad:

"Komiteen mener at helse- og omsorgstjenestene i kommunene kontinuerlig må moderniseres og styrkes, og at det må jobbes for et mangfoldig, helhetlig og sammenhengende tilbud tilpasset den enkeltes behov. Komiteen mener derfor det kan være grunn til å gjøre en ny vurdering av hvorvidt naprapater og osteopater bør gis autorisasjon."

Representanten viser deretter til at spørsmål om autorisasjon for naprapatene og osteopatene tidligere har blitt behandlet parallelt med akupunktørene og at en samlet helse- og omsorgskomite nå altså har oppfordret til en ny vurdering for disse to førstnevnte gruppene.

Når det konkret gjelder autorisasjonsanmodning fra osteopatene og naprapatene ble disse ved departementets brev av 10. april 2019 oversendt Helsedirektoratet for vurdering. Direktoratet har fått frist til 4. november 2019 for å vurdere disse, samt anmodninger fra ytterligere tre andre personellgrupper som også ønsker autorisasjon i henhold til helsepersonelloven. Disse tre personellgruppene er logopedene, paramedics/paramedisinerne og ortopediteknikerne. For naprapatene, osteopatene og logopedene vil Helsedirektoratets oppdrag for en stor del dreie seg om en fornyet vurdering basert på endringer som har skjedd siden 2014, hvor også disse fikk avslag på anmodning om autorisasjon, herunder gjennomgå og vurdere ny dokumentasjon som disse har fremlagt. For paramedics/paramedisinerne og ortopediteknikerne innebærer oppdraget i større grad en ny vurdering. Av oversendelsen fremgår at når direktoratets vurdering foreligger vil denne bli oversendt berørte organisasjoner for eventuelle kommentarer og ytterligere innspill. Basert på slike innspill, og eventuelt behov for ytterligere vurdering fra direktoratets side, vil departementet ta endelig stilling til videre oppfølging av autorisasjonsanmodningen for disse gruppene.

Når det gjelder anmodningen om autorisasjon for akupunktørene, er denne fortsatt til vurdering i departementet og det tas sikte på å konkludere i denne saken om kort tid. Dersom akupunktørene ikke har fått slik informasjon, beklager jeg dette. Når departementet har valgt en annen saksbehandling for denne personellgruppen skyldes dette at anmodningen om autorisasjon fra akupunktørene er i en litt annen kategori enn de autorisasjonsøknader som nå er til vurdering i Helsedirektoratet. Jeg viser i den forbindelse særlig til mitt ovennevnte svar av 3. november 2015 på skriftlig spørsmål nr. 107 av 23. oktober 2015 fra representanten Toppe, og den til dels prinsipielle begrunnelse for å ikke autorisere akupunktørene i henhold til helsepersonelloven som der fremgår, jf. ovenstående gjengivelse.

SPØRSMÅL NR. 2241**Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 12. september 2019 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke statsråden større tillit til lokale beslutninger, og på hvilken måte mener statsråden at en sentralisering av rovviltforvaltningen, og å åpne for utvidelse rovviltområdene, vil gjøre det lettere for de som rammes hardest av rovdyrforvaltningen å bli hørt?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har overkjørt de lokale rovviltnemndene gang på gang. I juni sendte regjeringen forslag til endringer i rovviltforvaltningen på høring, og her ligger det forslag om å redusere antallet forvaltningssoner fra 8 til 4 eller 5. I dagens inndeling er både Hedmark og Oppland egne forvaltningsregioner. Dersom departementets forslag om fire forvaltningssoner bli gjeldende, vil forvaltningssonene i Hedmark og Oppland bli slått sammen med hverandre, i tillegg til Akershus, Østfold, Oslo, Buskerud, Vestfold og Telemark. Av høringsnotatet går det frem at forslaget kan få konsekvenser for lokale rovviltbestander og beitebrukere. Konkret står det at:

«Dette kan medføre at tidligere beiteområder blir prioritert til rovvilt, eller at tidligere rovviltområder blir prioritert til beitedyr. Dette kan igjen medføre noe endret prioritering for bruk av midler til forebyggende og konfliktdependende tiltak. Endringer i arealdifferensiering kan også være belastende for beitebrukere som har innrettet seg og gjort langsiktige investeringer basert på gjeldende arealdifferensiering.»

Svar:

I forslaget til endringer i rovviltforvaltningen, som ble sendt på alminnelig høring i juni i år, foreslås blant annet endringer i dagens avgrensning av forvaltningsregioner for rovvilt. Mer konkret foreslås det at antallet forvaltningsregioner reduseres fra åtte til fire eller fem. Jeg forstår spørsmålet slik at "en sentralisering av rovviltforvaltningen" sikter til dette forslaget.

Stortinget har gjennom rovviltforlikene av 2004 og 2011 bestemt at forvaltningen av rovvilt både skal være sentralt og regionalt forankret. Jeg mener at den statlige regionale forvaltningen, der ansvar og oppgaver er lagt til rovviltnemndene og fylkesmennene, er en viktig forutsetning for en velfungerende rovviltforvaltning. I tillegg er det viktig at vi fører en forvaltning som er godt faglig begrunnet.

Bakgrunnen for forslaget om å endre avgrensningen av forvaltningsregionene for rovvilt er en evaluering av

den regionale rovviltforvaltningen og de regionale bestandsmålene for rovvilt, publisert av Norsk institutt for naturforskning i 2016. Evalueringen er en direkte oppfølging av vedtaket i punkt 2.1.9 i rovviltforliket fra 2011. Evalueringen viser at dagens regioner er for små til at man kan forvente å holde rovviltbestandene stabile på eksakte måltall. Dette er problematisk, da Stortinget har fastsatt konkrete bestandsmål for små bestander av rovvilt. Videre pekes det på at avgrensningen ikke tar tilstrekkelig hensyn til verken rovdynenes, utmarksbeitets eller rein-driftens utbredelse. Dagens innretning gir dermed for lav presisjon i rovviltforvaltningen, og de statlige regionale rovviltnemndene har fått en oppgave som er vanskelig å gjennomføre i praksis.

Forslaget om ny avgrensning av rovviltregionene følger opp de faglige rådene fra evalueringen, ved at rovvilt foreslås forvaltet sammenhengende over større områder. Jeg mener at dette vil styrke presisjonsnivået og forutsetningene med tanke på oppnåelse av bestandsmålene, samtidig som rovviltnemndene vil få et større ansvar og et større handlingsrom enn de har i dag. Større regioner vil blant annet gi rovviltnemndene en bedre mulighet for å ta hensyn til utmarksbeitets og reindriftens utbredelse, og få tapstallene ytterligere ned. Samlet sett, og sett i sammenheng med tilhørende forslag om endring i bestandsmål og arealdifferensiering for flere rovviltregioner, mener jeg at dette vil gi en mer velfungerende rovviltforvaltning og større forutsigbarhet for de som påvirkes av rovviltforvaltningen.

Fra 1. januar 2020 vil vi i tillegg få elleve fylker i Norge, som følge av Stortingets vedtak av regionreformen. Dagens avgrensning av forvaltningsregioner for rovvilt samsvarer ikke med grensene til de nye fylkene. Det er derfor behov for å gjøre avgrensningen av forvaltningsregionene mer i samsvar med de nye elleve fylkene, for å unngå for store administrative utfordringer.

Fristen for å komme med innspill til høringsforslaget er 1. oktober 2019. Etter at høringsrunden er gjennomført, vil en eventuell endring av rovviltforskriften bli lagt frem for Stortinget på egnet måte, ettersom det er Stortinget som har vedtatt den nåværende avgrensningen av rovviltregionene.

SPØRSMÅL NR. 2242**Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 11. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Utbedring av Drammen stasjon er del av statens Inter-City-satsing og krever at (deler av) dagens bybru, hovedåre for kollektiv, gange og sykkel mellom Strømsø og Bragernes, rives. Før Buskerudbypakke 2 (BB2)falt, var det enighet om å bygge ny bru. Uten BB2 står nå mange statlige og lokale prosjekter uten finansiering. Bystyret ønsker billigere løsninger. BaneNor sier nei til ny vurdering av bybrua og krever at kommunen betaler for prosjektkostnader.

Kan og vil statsråden bidra med penger til å finne gode alternative løsninger?

BEGRUNNELSE:

BB2, byvekstavtale for Buskerudbyen, var framforhandlet for å løse de samferdselsutfordringene vårt område står overfor. Vi skal oppfylle regjeringens nullvekstmål. Det krever økt satsing på kollektivtrafikk og utbygging av et gang- og sykkelveinett. Regjeringen har selv i NTP lagt inn en forutsetning om 50 pst. lokal bomfinansiering av statlige riksveiprosjekter, som E-134 og ny Holmenbru. Det er ingen svar så langt på hvordan regjeringen nå skal løse manglende finansiering av disse prosjektene. E-134 tilfredsstiller ikke EUs krav til tunnelsikkerhet. Holmenbrua lever på midlertidig dispensasjon.

BB2 hadde svar på disse utfordringene, men er falt, etter lokalt påtrykk fra regjeringspartiene, H og Frp. Lokale representanter for H og Frp har vist til tette kontakter med regjeringen som garantister for at fallet av BB2 ikke får konsekvenser lokalt, annet enn at ulike prosjekter må nedskaleres til "knekkebrød med geitost" - i stedet for hva? Høye smørbrød? Og hva betyr det, egentlig?

Med fallet av BB2 står mange prosjekter uten finansiering, både statlige og lokale, herunder også tilfart til nytt sykehus på Brakerøya, som mangler 150 mill. kr. før sykehuset kan tas i bruk. Drammen kommune kommer ikke utenom å ta en gjennomgang av hvilke prosjekter vi kan finansiere selv, og hvordan vi nå må prioritere. Hva er viktigst?

Kan vi i stedet for å bygge ny bru til 0,5 mrd. klare oss med oppgradering av dagens bru? Det krever at vi kun river den delen av brua som i dag hindrer BaneNors prosjekt for Drammen stasjon og lager en midlertidig rampe. BaneNor hevder at det vil forsinke og fordyre deres prosjekt for Inter-City og krever at Drammen kommune betaler for dette. De antyder tresifret millionbeløp, temmelig upresist (100 mill. - 900 mill.?). De har heller ikke villet si

hvor stor andel av en evt. ny bru de er villige til å betale, bare sagt at de skal dekke 1/3 av "strekningen".

Frp i regjering har sagt at de er imot bompenger, men likevel lagt det inn i sine budsjetter. I Drammen er det nå ikke lenger aktuelt med bompenger, etter påtrykk fra H og Frp. Samferdselsministeren er antakelig fornøyd med det, men hvilke løsninger er det da på de lokale utfordringene for å nå regjeringens mål om nullvekst?

Flertallet i Drammen, Med Ap og MDG i førersetet, men også med støtte fra Frp, vil se på billigere løsninger for ny bru - oppgradering av eksisterende bybru for ny levetid på 20-30 år, med riving kun av den delen som står i veien for BaneNors prosjekt. BaneNor har varslet at dette vil bety utsettelse av hele Inter-City-prosjektet på Østlandet, og samtidig varslet krav til Drammen kommune på flere hundre millioner for å betale for penger nedlagt i gjeldende prosjekt, samt varslet store forsinkelser på Inter-City-satsingen.

Lokal enighet om BB2 har, som følge av aktivitet fra de to største regjeringspartiene, H og Frp, også opp mot sentrale myndigheter, satt Drammen i en situasjon der alt av samferdselsprosjekter må starte fra scratch. Det er derfor rimelig å anta at Frp-samferdselsministeren nå har et svar på hvordan han kan og vil bidra til å sikre framdrift i prosjektet på Drammen stasjon, uten at det går på bekostning av nødvendige prosjekter for å nå regjeringens eget mål om nullvekst i biltrafikken.

Svar:

Bane NOR skal, som ein del av InterCity-utbygginga, bygga nytt dobbeltspor gjennom Drammen. I den sammenhengen skal det byggast ny jernbanetrasé under Bybrua i Drammen. Det er stilt krav til at sporområdet på Drammen stasjon skal hevast 40 cm for å ivareta flaumkrav frå NVE. I tillegg er det naudsynt å auka avstanden mellom kontaktleidning (KL) og underkant av bru med 50 cm. Til saman må difor opninga mellom sporet slik det er i dag og underkant av brua aukast med 90 cm. I ein tidleg fase var planen å slanka konstruksjonen på eksisterande bru i området over spor med dei naudsynte 90 cm.

Bane NOR har tatt til etterretning at vedtaket om å bygga ny bybru frå 25. september 2018 inntil vidare er stilt «i bero». Slik føretaket forstår dette vedtaket er det på noverande tidspunkt ikkje fleirtal for å gå vidare med planlegging av å bygga ny bru i Drammen. Bane NOR har på den bakgrunn vedteke å stansa arbeidet med å prosjektera ny bybru, med dei konsekvensar det har.

Ettersom eg forstår, har Drammen kommune no bestemt seg for å gjennomføra eit ekstraordinært bystyremøte innan 8. oktober, der denne saka vil bli gjenstand for ei ny vurdering. Bane NOR vil venta med å ta ei endeleg

avgjerd om kva for eit alternativ som vil leggest til grunn i den vidare prosjekteringa til etter det ekstraordinære bystyremøtet.

SPØRSMÅL NR. 2243

Innlevert 3. september 2019 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 27. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Med bakgrunn i omfordelingsvirkningene og at regjeringa nå har snudd om innlemming av veterinærtilskuddet i rammeoverføringene, vil regjeringa også sørge for å videreføre støtten til frivilligsentralene som øremerket tilskudd eller med særskilt fordeling?

BEGRUNNELSE:

Det øremerkede tilskuddet til frivilligsentraler ble i 2015 vedtatt innlemmet i rammeoverføringene til kommunene. I en overgangsperiode på fire år er tilskuddet tildelt med særskilt fordeling etter tabell C-k Saker med særskilt fordeling. Fra 2021 skal tilskuddet ikke lenger gis med særskilt fordeling eller øremerkes, men innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Norges frivilligsentraler viser til at omfordelingsvirkningene av denne omleggingen er svært store. Med utgangspunkt i en fordeling basert på innbyggertall vil 265 av 358 kommuner med en eller flere frivilligsentraler få lavere overføringer enn midlene som i dag bevilges til frivilligsentralene. For kommuner (med en sentral og 100 % stilling på frivilligsentralen) med mindre enn 11 774 innbyggere, innebærer det at kommunen får mindre økning i sitt rammetilskudd enn hva kommunen i dag får til å finansiere sentralen. Ved å innlemme midlene i rammetilskuddet uten særskilt fordeling vil omfordelingen mellom store og små kommuner være betydelig. I mindre kommuner med trang kommuneøkonomi vil lovpålagte grunnleggende tjenester raskt få prioritet foran gode tilbud som frivilligsentraler. For de 50.000 frivillige og en million brukere vil dette ha store konsekvenser. Med bakgrunn i fordelingsvirkningene har regjeringa nå snudd i saken om innlemming av veterinærtilskuddet i rammetilskuddet til kommunene, det samme burde vurderes angående tilskudd til frivilligsentralene.

Svar:

Rammefinansiering er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Regjeringa ønsker å redusere antallet og omfanget av øremerkede tilskudd til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å redusere den statlige detaljstyringen av kommunesektoren, og gi kommuner og fylkeskommuner større muligheter for tilpasning til lokale forhold.

Det øremerkede tilskuddet til frivilligsentraler ble innlemmet i kommunenes rammetilskudd fra og med 2017, og fordeles med en særskilt fordeling i inntektssystemet (tabell c) i en overgangsperiode på fire år. Midlene er per i dag en del av kommunenes frie inntekter, og det er opp til den enkelte kommune å prioritere bruken av midlene. Fra og med 2021 fordeles midlene etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet.

Formålet med å innlemme det statlige tilskuddet til frivilligsentralene i kommunenes rammetilskudd, er å gi kommunene et større og mer helhetlig ansvar for lokal frivillighetspolitikk. I dag er det kun kommuner som organiserer arbeidet gjennom en frivilligsentral som får ekstra midler til dette, mens kommuner med en annen organisering ikke får ta del i disse midlene. Dette vil endres når midlene fordeles til alle kommuner etter de ordinære kriteriene. Jeg legger til grunn at kommunene fortsatt vil prioritere å støtte frivilligheten, blant annet gjennom tilskudd til frivilligsentraler, også fra 2021.

Vi har i de siste årene økt bevilgningen til kommuner med frivilligsentraler. I 2019 ble rekordhøye 187 mill. kroner gitt i særskilt fordelte rammetilskuddsmidler til om lag 360 kommuner med frivilligsentral. Overgangsperioden fra 2017 til 2020 med en særskilt fordeling gir kommuner og frivilligsentraler tid til å kunne inngå avtaler om framtidig drift, og på den måten skape forutsigbarhet.

SPØRSMÅL NR. 2244**Innlevert 4. september 2019 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 11. september 2019 av justis- og innvandringsminister Jøran Kallmyr****Spørsmål:**

Hvilke tiltak planlegger regjeringen å iverksette for å kartlegge hvor indoktrineringen og radikaliseringen blant unge muslimer i Norge fant/finner sted, og vil regjeringen foreta en analyse av hvorfor radikal islamistisk ideologi bidrar til at noen unge mennesker er villig til å ta til våpen?

BEGRUNNELSE:

I 2014 erklærte Den islamske Stat Irak og Levanten (ISIL) den Islamske stat (IS). IS var da formelt et kalifat geografisk plassert i Irak og deler av Syria. Minst 80 norske muslimske menn og 10 kvinner reiste for delta i krigen for ISIL. Nordmennene var en del av en større hær på omlag 40 000 menn fra 110 land. IS' fremferd var brutal og kompromissløs, og mange tusen mennesker ble drept i krigen. Norske soldater deltok på ulikt vis i kampen mot IS. Vi fikk den absurde situasjonen at nordmenn som ønsket å opprettholde frie demokratiske samfunn de facto kjempet mot andre nordmenn som ønsket å etablere en fundamentalistisk islamsk stat basert på den aller strengeste fortolkningen av sharia. IS blir i dag betraktet som et av de mest barbariske regimer i moderne historie.

Til tross for at mange unge norske muslimer lot seg verve av ISIL, er det for offentligheten uklart hvor, hvorfor og hvordan disse unge mennene og kvinnene lot seg overbevise og verve. Det er også uklart hvor mange som er blitt radikalisert, men som av ulike årsaker aldri dro til Irak/Syria. Det er også lite kommunisert hva regjeringen helt konkret gjør for å motarbeide påvirkningen av den radikale islamistiske ideologien man må anta ligger til grunn som inspirasjon og legitimering av vold og terrorisme for unge norske muslimer.

Svar:

Regjeringen prioriterer arbeidet mot radikalisering og voldelig ekstremisme høyt. Det er et komplekst arbeid som omfatter mange sektorer og går over lang tid.

Regjeringen la i 2014 frem en handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme. Trusselbildet på feltet kan raskt endres. Planen er derfor dynamisk, det vil si at den skal oppdateres ved behov. Planen inneholdt opprinnelig 30 tiltak, og har senere blitt supplert med 15 nye tiltak. Arbeidet retter seg mot alle former for voldelig ekstremisme, inkludert ekstrem islamisme.

I 2016 publiserte Politiets sikkerhetstjeneste (PST) en ugradert rapport, «Hvilken bakgrunn har personer som

frekventerer ekstreme islamistiske miljøer i Norge før de blir radikalisert?». Undersøkelsen er basert på et representativt utvalg trukket fra PSTs database. Den bekreftet bildet av ekstrem islamisme i Norge som et multietnisk fenomen, preget av unge menn med blant annet lav utdanning, mye kriminalitet og løs tilknytning til arbeidslivet. Funnene har gitt verdifull informasjon til det videre forebyggende arbeidet. PST har senere gjort en tilsvarende undersøkelse om personer i høyreekstreme miljøer. Begge rapportene er tilgjengelige på PSTs nettsider.

Det er etablert en ordning med radikaliseringskontakter i alle politidistrikter. Disse skal være kontaktpunkt ved bekymring om radikalisering, gi råd og videreformidle henvendelser til riktig instans. De samarbeider tett med lokalt PST og med andre relevante samarbeidspartnere.

Vi kjenner til at personer har blitt radikalisert over internett. PST og det ordinære politiet arbeider derfor forebyggende også på nettet. Det er dessuten etablert en tipstjeneste hvor man kan melde inn en bekymring for personer som står i fare for å bli radikalisert, eller som allerede er radikalisert. Tjenesten er døgnbemannet og ligger hos Kripos. Kripos videreformidler relevante tips til det aktuelle politidistriktet for oppfølging.

I tillegg gjøres det mye viktig forebyggende arbeid hos andre aktører, blant annet i de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS), i skolesystemet, i regi av frivillige organisasjoner og i kriminalomsorgen. Jeg henviser til nettsiden radikalisering.no for en fullstendig oversikt over arbeidet på feltet.

Årsakene til radikalisering i bredt er svært komplekse og kan variere fra person til person. Fortsatt er det nok mye vi ikke vet om hvorfor noen blir radikalisert. Jeg er derfor glad for at det gjøres mye god forskning, både nasjonalt og internasjonalt, på feltet. Blant annet har regjeringen opprettet C-REX – Senter for ekstremismeforskning, som i løpet av de siste årene har levert mye nyttig kunnskap om ekstremisme i sine ulike former. Også disse publikasjonene er tilgjengelige på senterets nettside, tilknyttet Universitetet i Oslo.

Før sommeren 2019 igangsatte Justis- og beredskapsdepartementet en prosess med videreutvikling av regjeringens handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme. Dette innebærer å vurdere om vi har de nødvendige tiltakene på plass, eller om det er behov for nye tiltak eller justeringer av eksisterende tiltak, for å møte dagens utvikling og endringer i trusselbildet. Proses-

sen skal favne alle sektorer som er involvert i arbeidet med handlingsplanen, og er i tråd med den grunnleggende intensjonen om at handlingsplanen skal være dynamisk.

Arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme krever involvering av mange aktører, over tid, for å lykkes. Regjeringen vil fortsatt prioritere dette arbeidet høyt fremover.

SPØRSMÅL NR. 2245

Innlevert 4. september 2019 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 18. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Antallet bomselskaper er redusert til fem, men hvor mange selskaper blir det totalt innenfor virksomheten bompengeneinnkreving etter at regjeringens forskrift om å skille utstedelse av bombrikker og fergebilletter ut fra bompengeselskapene gjøres gjeldende?

Svar:

Utferdarforskrifta blei gjort gjeldande frå 1. januar i år. Utferdarforskrifta fastset at dei bompengeselskapa som utferdar AutoPASS-brikker og -avtalar i dag, kan halde fram som integrerte utferdarar i ein avgrensa overgangsperiode. Eit fåtal selskap har så langt søkt om å bli uavhengige

AutoPASS-utferdarar. Desse søknadane er no til behandling i Vegdirektoratet.

Utferdarselskapa er ansvarlege for innkrevjing av bompengar frå kundar med avtale medan bompengeselskapa er ansvarlege for innkrevjing frå kundar utan avtale. Før gjennomføring av bompengereforma var utferdaroppgåvene fordelte på om lag 35 bompengeselskap. Antal bompengeselskap er nå redusert frå 50-60 til 5. Dei regionale bompengeselskapa arbeider no med å samle utferdaroppgåvene, men dette arbeidet er ikkje fullført enno. I tillegg er to skandinaviske selskap godkjende som utferdarar gjennom EasyGo-samarbeidet.

Det er for tidleg å seie kor til mange selskap som til ei kvar tid driv med verksemd som kan relaterast til bompengeneinnkrevjing.

SPØRSMÅL NR. 2246

Innlevert 4. september 2019 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 12. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Hvordan stiller regjeringen seg til at private selskaper kan bruke trafikkdata fra abonnenter som de har tilegnet seg fordi regjeringen tvinger bomselskapene til å skille ut utstedelsen av bombrikker og fergebilletter i egne juridiske personer, og at disse selskaperens kundeportefølje og abonnenter eventuelt selges på det internasjonale markedet?

Svar:

Eg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2129 frå representanten Kirsti Leirtrø om same tema. Mitt svar er det same på dette spørsmål: Stortinget har gjennom handsaminga av Meld. St. 25 (2014-2015) og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) slutta seg til Regjeringas bompengereform. Ein sentral del av bompengereforma er at rollen som utferdar av bompengebrikke skal skiljast frå bompengeselskapet.

I AutoPASS-avtalen som brukarane har inngått med bompengeselskapa, er det tatt høgde for at avtalen kan forast over til anna selskap dersom bompengeselskapet legg ned eller overfører utferdarverksemda til eit anna selskap. I slike tilfelle vil kundane få melding om overføringa før selskapet avsluttar verksemda si. Kundane kan då velje å seie opp avtalen eller halde fram avtaleforholdet med ny avtalepart.

Overføring av kundeporteføljen vil bli gjennomført i tråd med prinsippa om dataminimering, slik dei er ned-

felte i personvernforordninga. Det vil berre bli overført informasjon om personar og køyretøy med aktive avtalar. Det vil ikkje bli overført historisk informasjon om trafikkdata og betaling.

Dei nye utferdarselskapa som overtar kundeporteføljen, kan berre nytte trafikkdata til andre føremål enn betaling av bompengar dersom kundane samtykker til dette.

SPØRSMÅL NR. 2247

Innlevert 4. september 2019 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 10. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

Er statsråden tilfreds med at arbeidsplasser sentraliseres som en del av regjeringens oppsplitting og konkurranseutsetting av jernbanen, og kan statsråden gi noen form for garantier eventuelt pålegg til anbudsvinnende operatør/aktør om å benytte verkstedet i Skien og de øvrige verkstedene som BaneNor bygger og disponerer?

BEGRUNNELSE:

Avisen Varden har i et oppslag 03.09.19 en artikkel som viser at så mange som 13 personer kan miste arbeidet sitt ved Mantena sitt verksted i Skien. Dette kommer, ifølge artikkelen, som en direkte konsekvens av den oppsplittingen og konkurranseutsettingen som regjeringen har gjennomført av jernbanen og vil medføre at disse arbeidsplassene sentraliseres til Drammen eller Lodalen. Det er nå reist et spørsmål om framtiden til verkstedet i Skien.

Svar:

Vy-gruppen har satt ut sitt vedlikehold av Flirt-tog på Austlandet til Stadler. Stadler har valgt ei anna organisering av vedlikeholdet enn det Mantena valde då dei hadde denne kontrakten.

Jernbanedirektoratet som oppdragsgiver set krav til tilgjengelegheit for kundane ut frå talet på køyretøy som inngår i kvar trafikkavtale, men ikkje krav til kva for ein verkstad som togoperatøren skal nytta. Togoperatøren står fritt til å organisere vedlikehold av køyretøy. Dette gjeld både dei konkurranseutsette trafikkpakkane og den direktetildelte avtalen med Vygruppen. Det same gjeld

tidlegare direktetildelte trafikkavtalar med staten der NSB fekk fullmakt til sjølv til å fastsetja organisering av vedlikeholdet av køyretøy. Det er altså inga politikkendring i dette frå slik dette var også sist Arbeiderpartiet satt i regjering.

SPØRSMÅL NR. 2248**Innlevert 4. september 2019 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 11. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Eidsvoll Verk stasjon på Gardermobanen har hatt stor passasjervekst. Mange reisende melder nå at det er mangel på parkeringsplasser ved stasjonen. Særlig er dette problematisk for pendlere som er avhengig av å kunne parkere for å ta toget til jobb.

Hvilke planer finnes for bygging av flere parkeringsplasser ved Eidsvoll Verk stasjon?

Svar:

Bane NOR er kjent med at det ofte er fullt på parkeringssområdet ved Eidsvoll Verk stasjon. Føretaket skal difor gjennomføre eit oppgraderingsprosjekt for å utnytte p-området maksimalt. Planen er å auka parkeringstil-

budet med 39 nye parkeringsplassar, dvs. ein auke på 17 prosent i høve til kapasiteten i dag. 39 nye plassar er det føretaket klarar å pressa inn på dagens parkeringsplass ved mellom anna å fjerna grøntareal og kantsteinar.

Bane NOR har ikkje vurdert å bygga over spor eller kjøpa areal i denne omgangen. Utvidingsmoglegheiter er avgrensa av arealkonflikt. Kommunen ønskjer ei tettstadutvikling ved stasjonen, utviding av parkering kjem i konflikt med dette, og ikkje minst bruken i dag; jordbruk. Det er altså eit behov, men ikkje tilgjengeleg areal. Bane NOR prøver difor å optimalisere innanfor tilgjengeleg areal og prising for å målrette tilbudet mot dei som treng det mest. Bane NOR vurderer også fleire plassar til dagparkering i staden for månadsprising for å leggja til rette for ein dag til dag-vurdering av behov for bil.

SPØRSMÅL NR. 2249**Innlevert 5. september 2019 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 10. september 2019 av samferdselsminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

Vil framtidige prosjekter som Gorud-diagonalen og A-husbanen bli omfattet av kravene om 20 prosent egenandel for kommunale og fylkeskommunale prosjekter, jamfør regjeringspartienes nye bompengavtale?

Svar:

Regjeringa sitt bompengeforlik føreset ein fylkeskommunal/kommunal eigendel på 20 pst. av investeringar på fylkeskommunale eller kommunale prosjekt i nye bypakker. Bompengar kan ikkje finansiere eigendelen. 50/50-prosjekta skal haldast utanfor berekninga. Utforminga av kravet om 20 pst eigendel skal greiast ut nærare, men eg legg til grunn at dette kravet ikkje vil omfatte tiltak som ligg i Oslopakke 3 sidan denne er handsama i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 2250

Innlevert 5. september 2019 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 11. september 2019 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at det ikke legges begrensninger på kommunenes rett etter plan- og bygningsloven til å fremme miljøkrav til næringsvirksomhet i sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner, herunder oppdrettsnæring?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at både Osterøy og Tromsø kommune de siste årene har fattet vedtak som stiller krav om utslippsfrie anlegg for oppdrett har det kommet kritikk fra oppdrettsnæringa og ulike juridiske miljøer om at kommunene ikke har anledning til dette.

Selv om det ligger under akvakulturloven å stille krav om driftsform for oppdrettsanlegg, har kommunene klare mandater i plan- og bygningsloven til å fremme både krav om vern og til miljøkvalitet. Som del av miljøkvalitet ligger teknologinøytrale krav til næringsvirksomhet på eget areal, også i sjø. Dette er særlig tydelig i § 11-7 og § 11-9.

I § 11-7. Arealformål i kommuneplanens arealdel er punkt 6 «Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner», der kommunens rett til å regulere både bruk og vern er klargjort. I punkt 6 i §11.9 Generelle bestemmelser til kommuneplanens arealdel står det at Kommunen kan uavhengig av arealformål vedta bestemmelser til kommuneplanens arealdel om «miljøkvalitet, estetikk, natur, landskap og grønnstruktur, herunder om midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg».

Svar:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ga 23. oktober 2018 ut et nytt rundskriv om lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnytting i kystnære sjøområder (H-6/18), som erstatter tidligere rundskriv T-4/96.

Bakgrunn for arbeidet var at virkeområdet i sjø ble utvidet til én nautisk mil utenfor grunnlinjen i plan- og bygningsloven av 2008. Behovet for en helhetlig planlegging til sjøs, med en god samordning og avklaring av kompetansemyndigheter, har økt. Plan- og bygningsloven er en sektorovergripende lov som skal sikre en slik samordning av statlige, fylkeskommunale og kommunale interesser i arealbruken. Aktiv planlegging er viktig for å sikre både lokal verdiskapning og langsiktig bærekraftig utvikling. Samtidig gjelder en rekke sektorlover i disse områdene, der arealplaner og sektorlovbehandling må ses i sammenheng. Kommunal- og moderniseringsdepar-

tementet har derfor tett kontakt med flere departementer om disse spørsmålene, blant annet Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Når det gjelder forholdet mellom plan- og bygningsloven og akvakulturloven er dette omtalt i rundskriv H-6/18 pkt. 1.4 (kommuneplan), pkt. 1.5 (reguleringsplan) og pkt. 2.6 (akvakultur). Jeg viser til dette rundskrivet for utfyllende redegjørelse for kommunens kompetanse etter plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 6, men vil fremheve det som står under pkt. 2.6:

"Det vil bli gjort detaljerte vurderinger av miljøvirkningene ved behandling av lokalitetssøknader etter akvakulturloven, som utfyller vurderingene i kommuneplanen. Det er derfor ikke nødvendig at alle miljøforhold er avklart i detalj i kommuneplanen. Kommunene bør være svært tilbakeholdne med å sette vilkår for akvakultur som reguleres av annet sektorregelverk, i sine arealplaner. Vilkår for godkjenning og drift av akvakultur fastsettes i lokalitetsgodkjenningssystemet som koordineres av fylkeskommunen."

De konkrete sakene som nevnes i spørsmålet, gjelder Osterøy kommune og Tromsø kommune. I den sistnevnte kommune omgjorde Tromsø kommunestyre sitt tidligere vedtak om å kreve lukkede anlegg for oppdrettsnæringen. Jeg mener at Tromsø kommunes opprinnelige vedtak må tolkes slik at det kun gir føringer for at miljømessige forhold er relevante og må tas hensyn til ved rullering av framtidige arealplaner.

Når det gjelder planbestemmelser om lukkede anlegg, tilrår jeg at det ikke tas inn slike bestemmelser i arealplaner. Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte 9. januar 2018 et brev til Nordland fylkeskommune, der departementet frarådet å ta i bruk bestemmelser om lukkede anlegg i kommunale arealplaner. Dersom forutsetningen er at kommunene ikke ønsker akvakultur på stedet fordi det ikke er miljømessig forsvarlig ut fra dagens teknologi, blant annet av hensyn til viktige naturhensyn, bør ikke kommunene avsette areal til akvakultur.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vurderer nå behovet for å utarbeide statlige planretningslinjer for kystnære sjøområder. Forholdet mellom plan- og bygningsloven og sektorlovene, blant annet når det gjelder fastsetting av miljøkrav, vil der være et viktig tema.

